ion drăguşanul

povestea aşezărilor moldovene

N

Cluj-Napoca, 2024

Coperţile:

desene de

Julius Zalaty ZUBER

(1867-1918)

şi de

Mattias Adolf CHARLEMONT

(1820-1871)

Precuvântare:

Numele moldovenilor sau memoria obârşiei

Numele moldoveneşti, cu excepţia celor de provenienţă urbană, care vizează ocupaţii, fac trimitere directă la aşezarea de obârşie a unui neam sau a altuia, aceste nume, sau porecle, cum li se zicea în vechime, fiind primite şi asumate abia după abandonarea obârşiei, cu excepţia liderilor obşteşti, care primeau numele aşezării şi în timpul reprezentării intereselor obştii în relaţiile cu autorităţilor. Nume-porecle precum Medeleanu, Siminiceanu, Suceveanu, Eşanu, Movileanu, Bosânceanu, Bârlădeanu etc. sunt, totuşi, dublate, în unele cazuri, de numele nealterat al aşezării, multe familii primind integral şi neadaptat numele satului de obârşie, cum s-a întâmplat în cazul familiilor-satelor Lungoci, Bâra, Blaga, Blândul (în Nadişa), Corbu, Cornea, Covei, Duda, Macri, Mălăiele, Manta, Spulber (lângă Nereju), Stângaciu, Tomozei etc.

Desigur că nu vom întâlni un Bâra în satul Bâra, un Blaga în satul Blaga, Un Covei în Covei, ci în sate megieşe sau din zarea zării, în care aveau să se stabilească unii dintre membrii obştii iniţiale, de regulă organizată după modelul gentilic, modelul tribal apărând ceva mai târzior, odată cu răzăşiile şi cu importul de „vecini”, în timpul domniei lui Petru Rareş. Numele sau porecla, după cum era apreciată atunci această individualizare obştească, însemna, într-adevăr, mai curând o poreclă, un „de

unde vii" pentru oameni cu nume (prenume, adică) dobândit prin fapte, adică prin întemeieri de moşii prin defrişare sau prin săpături, care, ulterior, primeau şi împuternicirea domnească de a-şi face sat, cu hotare cât să ajungă pentru îndestularea unui anumit număr de locuitori, hotare care vor fi întărite prin urice şi menţinute cu stricteţe peste veacuri.

Obârşia, deci moşia în care s-a întemeiat un neam, nu mă interesează din punct de vedere genealogic, pentru că genealogia urmează doar o linie paternă, care exclude, în progresie geometrică, toate celelalte înrudiri, cu mult mai sigure şi mai fireşti. Dar e importantă obârşia aidoma unei zile de naştere şi tot la fel poate izvorî aleanuri şi nostalgii, conturând un ataşament aproape inexplicabil pentru anumite ţinuturi, care încă mai păstrează tainic urmele străbunilor şi strămoşilor. Străbunii ţin până la primul moş sau stâlp, şi-abia dincolo de acest întemeietor de spiţă se află strămoşii, aceştia din urmă fiind atât de nemărturisiţi şi de neprecizaţi, încât nu-i putem încadra, pe bună dreptate, de altfel, decât în minunatul nostru neam al moldovenilor.

Dacă va fi vreme, cred că o să încerc, după finalizarea acestei cărţi în 18 volume, şi un demers genealogic, povestea neamurilor în baştinele în care îi ştim devenind stabilă abia odată cu primele împroprietăriri şi, mai ales, după cea din 1921, amănunţită în coloanele monitorului oficial. Dar cui şi la ce ajută genealogiile, când în şirurile de pribegi prin veacuri nu putem găsi, sub numele nostru, decât chipuri cenuşii şi paşi fără urme prin ierburi?

NĂDĂBĂUŢI

(comuna Rucşin, raionul Hotin, Ucraina).

1635, august 28: Întărit de Vasile Lupu voievod postelnicului Bălan Haţimirţchi, care primeşte uric şi hotarnică pentru „dreaptă ocina lui şi cumpărătură, satul **Stăuceni** (comuna Stavceani, raionul Hotin, Ucraina)… / Și începându-se hotarul satului acestuia, a Stăucenilor, întâi dinspre hotarul satului **Cruhlic** (comuna Cruhlic, raionul Hotin, Ucraina), pe unde a arătat Pilat clucer, cu sufletul lui, de la un stâlp de piatră, care desparte și hotarul dinspre Cruhlic și dinspre **Dolineni** (comuna Dolineni, raionul Hotin, Ucraina); de acolo, tot drumul cel mare până la hotarul dinspre **Cerlena** (comuna Cerlenivka, raionul Novoseliţa, Ucraina), până unde au pus ei tot stâlpi de piatră, până la o piatră ce este într-un hat, lângă drum, și de acolo la altă piatră; de acolea, se întoarce hotarul și merge până la deal, la Ghivina, unde au pus un stâlp; de acolo, se suie tot pe coasta dealului Ghivinei, până la niște ciritei de ulmi, până la o piatră ce este în mijlocul Ghivinei; de acolo, la alt stâlp, în capul Ghivinei din sus, și se pogoară tot pe deal și apoi trece peste drumul cel mare al Cerlinii, până la alt stâlp, în pisculeț, din sus de matca văii Cerlinii, și merge drept în matca Cerlinii și apucă matca în sus, și valea Potolianului desparte hotarul dinspre **Cârstești** (comuna Cârstinţi, raionul Hotin, Ucraina), și tot matca acei văi, până la hotarul **Șărăuților** (comuna Şirivţi, raionul Hotin, Ucraina), și acolea, de către Șărăuţi și de către **Vlădiceana**

(Vlădicina, comuna Şirivţi, raionul Hotin, Ucraina), s-au pus doi stâlpi de piatră, unul de o parte de drum și altul de altă parte; de acolo, drept locul peste câmp și peste valea Uhareului, pe din sus de unde-i hotarul **Nădăbăuților** (comuna Rucşin, raionul Hotin, Ucraina), până la alt stâlp de piatră, ce este în mijlocul capetelor a țăranilor, a Nedăbăuților și a Stăucenilor; de acolo, la alt stâlp de piatră, din sus de Struica, și drept peste valea Dereno-vățului, în vârful dealului, despre Nădăbăuți, unde vin și țarinile Dumenilor în dial; de acolo, dealul în jos, peste hotar, până la un colț ce vine până la Săpanca și drept peste valea Dumenilor; de acolo, la deal, pe din sus de Hliboca; de acolo, în jos, la movila cea mare, ce se numește Păuniacica… până unde se împreună hotarul, la acel stâlp de piatră, ce este lângă drum, dinspre Cruhlic. Atâta este tot hotarul satului acestuia, a Stăucenilor”[1].

1770-1772: Satul **Nădăbăuţi**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[2], **toată suma caselor: 53**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 51. / **Birnicii**: Matei Romanciuc / Ivan Huţul / Andrei, lăpuşnianul / Tudose Spătariul / Ichim / Hrişco Bordeianul / Vasile Sofrone / Mihai Sofrone / Iure Huţul / Ştefan, puşcaşul / Ivan Romanciuc / Nichifor / Ile, crămariul / Simion Ţigănuvschie / Tănase Cosofin / Lupul, biv (fost) vătăman / Chiriac / Mihail Sofian / Maftei, butnariul / Luchian brat (frate) Ticul / Sandul Buciuc / Vasile, vornic / Ichim Romanciuc / Harasim zet (ginere) lui Zbuciuc / Mihalache sin (fiu)

---

[1] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 219, p. 258

[2] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 128

Andronic / Toader sin Andronic / Ion Dumitriuc / Iacob sin puşcaşul / Petre, văcariul / Iacob Covică / Alecsa brat (frate) puşcaşu / Andreeş Moldovanu / Iacob Tinul / Ilieş brat Andrieş (Moldovanu – n. n.) / Tinco, biv (fost) vornic / Sandul cumnat puşcaşului / Simion Ferednic / Fedor, rus / Ivan Plamare /Ivan Ciornei / Hrior, vătăman / Ivan Cereşna / Iure Ghiuciuc / Iacob, pânzariul / Stare Romanciuc / Andrei Curjos / Toader Iordache / Ivan Cudel cu Spare / Ion Mironiţă / Vasile sin Mereuţă / Vasile Vavliuc. // **Rufeturi:** Popa Pavăl / Leonte, dascăl.

NĂDĂLBIŢI

(pe Putna, Vrancea).

1636, aprilie 2: Întărit de Vasile Lupu voievod cămăraşului Pătraşco, fraţilor şi tuturor rudelor lui, care primesc uric pentru „jumătate din satul **Şoldeşti** (comuna Fitioneşti, Vrancea), pe apa Zăbrăuţi. Şi hotarul acestui sat începe mai în jos de hotarul **Spăriiaţilor** (azi Zăbrăuţi, înglobat în Moviliţa, comuna Moviliţa, Vrancea), pe valea Zăbrăuţi, drept în sus până la obârşie şi dealul de la **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), pe unde arată şi uricul pe care îl au de la Ştefan voievod cel Bătrân. Iar poienile şi curăturile să aibă a le stăpâni pe unde le-a hotărnicit Dumitraşco Gheuca vornic, cu oameni buni, megieşi, anume: Calcea din **Muncel** (Muncelu, comuna Străoane, Vrancea), Zăbrăuţi din **Brudureşti** (pe Putna, Vrancea), Ursu Dudăilă din **Săcătură** (în Viişoara, comuna Vidra, Vrancea), Gligа din **Budea** (Buda, înglobat

în Angheleşti, comuna Rugineşti, Vrancea) Oprea fost pârcălab, popa Ioachim de la mitropolitul Varlaam, popa Sava de la **Cruce** (înglobat în Panciu, Vrancea), Focea uricar şi Frâncul din **Nădălbiţi** (în Putna, Vrancea), Pricopie diac din **Băloteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea) şi mulţi oameni buni”[3].

NADIŞA

(pe Tazlău, comuna Strugari, Bacău).

1492: Întărit de Ştefan voievod acestor „adevăraţi Solomon, Stănilă, Trebeşan, Giurgiu, care primesc uric pentru „a lor dreaptă ocină, satul pe Tazlău, anume Nadişe”[4]. Hotarul, din veac.

1497, martie 8: Întărit de Ştefan voievod lui Ion Nadeşu, feciorul lui Mihailo, care primeşte uric pentru „a lui dreaptă ocină şi cumpărătură, pe un sat anume Nadeşa, care el ş-au cumpărat acel sat de la Mihul Berescul, în 60 zloţi tătăreşti”[5]. Hotarul, din veac.

1569, august: Întărit de Bogdan (Lăpuşneanu) voievod lui Trif şi femeii sale Tudosia, care cumpără, cu 100 zloţi tătăreşti, de la Simion, feciorul lui Andruşcă, nepot Muşăi, strănepot lui Ioan Nadeţ, „din ispisoc de

---

[3] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 385, pp. 432, 433
[4] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 106, p. 211
[5] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 208, pp. 374, 375

întăritură ce l-a avut strămoşul lui Ioan Nadeş de la strămoşul domniei mele Ştefan voievod, din a patra parte de sat **Nadeş**, dintr-o a cincea parte din trei părţi, o parte… / După aceea Vascu, feciorul Lucăi, nepot lui Giurgea Hrâtan i-a vândut din jumătate de sat din **Turlui**, din a noua parte, dintr-o a treia parte, o parte, drept 150 zloţi tătăreşti”[6].

1639, aprilie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod jitnicerului Gligorce şi jupânesei Ruxandra, care cumpăraseră, cu 30 de taleri, de la Vasile Plavăci, de la feciorii lui Gavril, Tudor, Pleşă şi Lazor Plavăci, de la nepoţii Toader, Tudosie, Măriica, Ioana şi Iliana, feciorii lui Tănase Plavăci, de la Nedele şi Varvara, feciorii Muşăi, de la Dochia şi Ionaşco, feciorii Anghelinii, Ihnat, feciorul Ruscăi, şi Ionaşco, feciorul Maricăi, „partea lor din satul **Nadişa** (comuna Strugari, Bacău), din ţinutul Bacăului, o jumătate din partea lui Plavăci, care se numeşte partea lui Ion Plavăci, şi partea Magdăi Băşascăi”. Zapisul de mărturie era semnat de Constantin pivnicer, Barbul, popa Fodor Mani şi Grigore din **Comăneşti** (oraşul Comăneşti, Bacău), Petre Borzea, Dumitru Cerbul şi Marco Childă din **Săsieşti** (comuna Strugari, Bacău), Toader şi Vasile, feciorii lui Toader, Gheorghe zăt (ginere) Toader din **Nadişa** şi de Pricopie şi Ursul din **Petrileşti** (comuna Bereşti-Tazlău, Bacău). / Şi a mai cumpărat Grigorcea, cu 20 taleri, conform zapisului de mărturie de la Sava şi surorile lui, Naste, Gheorghe şi Ilieş din **Dărmăneşti** (comuna Dărmăneşti, Bacău), de la Petre Borzea din **Văsâeşti** (Văsieşti, înglobat în oraşul Moineşti, Bacău), „toată partea lui şi a surorii lui Simina din jumătate din partea lui Plăvaci sin satul Nadişa”, iar

[6] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 250-252

cu 40 de ughi, de la Voica, femeia lui Istratie Plăvaci, şi de la Grigorie Beldemanu, Isăiu şi Ignat, „partea lor din Nadişa, dintr-o jumătate din partea lui Plavăci”. / Şi a mai cumpărat Grigorce părţi de moşie din Nadişa de la Naste şi Cârste Rareş, feciorii lui Vasile Cergatul – drept 9 ughi şi o vacă cu viţel, de la Tecla, fata Riarii, femeia lui Mihai – drept 4 ughi, iar de la Mavrichi grecul şi de la fetele lui Smaranda, Aniţa, Troiţa şi Măgdălina, drept 45 ughi, două vaci cu viţei şi o iapă, „partea lor din **Hărmăneşti** (lângă Cârligi, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), ce-a fost cumpărătură de la Irodie şi de la Savul”[7].

1715, martie 3: Zapisul lui Grigorie, fiul popii Vasile, despre moşia **Bereşti**, „Precum ştiu că aam apucat de la părinţi: Iar la Bereşti, mai mult am ştiut, că mi-a spus unchiul meu, popa Lupu, s-a fost cu Pepelea şi cu alţi răzeşi, bătrânii locului, de au hotărâz. La Bereşti au fost 3 bătrâni, Busdugan, Păstrăv şi Mândrul, iar partea Mândrească a vândut-o Pepelea mai toată; numai n-a vândut din acest bătrân ce s-a alege partea lui Gavril şi a Alexiei, că aceştia sunt toţi din Mândru. Şi acum se împarte Bereştii numai în cei 2 bătrâni, Buzdugan şi Păstrăv. Iar din Mîndrul numai ce s-a veni Gavrii și Alexiei, iar altă parte au vândut-o toată Pepelea, și stâlpită pe din jos de biserica cea veche, bătrână, și se împart **Bereștii**, din lunca Tețcanilor, în jos. dintr-o poieniță, și din capul poieniței din sus, ce a stricat-o Tazlăul, în jos, cu **Boșotenii** în jos, până din jos de biserica cea veche, bătrână, în hotar, și peste deal, și se pogoară în pârâul fânațelor și pârâul, peste deal, până în fund, la Turlui, și noi ținem partea Păstrăvască, și cu alți răzeși, cine or fi

[7] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 114, pp. 126, 127

din Păstrăv; și ținem și din Mândrul, partea Gavrii, de pe moașa (bunica) noastră Nastasia, a mamei mele, care a fost fată lui Trif, și Trif a fost fecior Anăsiei, fetei Gavrii, și Gavra a fost fecior Mândrului. / Iar din Buzdugan țin ficiorii lui Pătrașc și răzeșii lor; iar în bătrânii noștri n-au treabă; / iar la obârșia din hotarul **Nadeșei**, în sus, cât țin **Năsoeștii**, țin tustrei bătrânii Bereștilor, cu Cârligătura, cu valea Blândului și podul Blândului, și trece peste Codru, până în Slatina Sârghilor; iar la obârșie, ținem fundătura cea Păstrăvească, și o ținem numai noi, că a fost vândută de Durghe lui Beldiman, și a răscumpărat-o moșul (bunicul) Ignat, și alți frați nu i-au întors, numai Ursul Floreș, și ținem fundătura toată, până în pisc, lângă seliștea Năsoeștilor, și toată costișa în sus, până în deal, și până în pârâu, până în piscul lui Beldiman; iar piscul lui Beldiman ține 20 de prăjini, iară în sus este a noastră, până lângă fund, că în fund este puțină parte Brătilenească, și însemnată în niște copaci, și în ceea margine și în cealaltă, iar la orziște, în fundătura cea Mândrească, ținem partea Gavrii, că Gavra îi din Mândrul, și așa ținem la Berești, și la obârșie. / Iar la **Nadișa** sunt 4 bătrâni, Solomon, Stănilă, Trebeșan şi Giurgiu, iar noi ținem partea cea Solomonească, și cine s-or mai afla din Solomon; și ținem și din Trebeșan, partea Gavrii; iar din Stănilă țin ficiorii lui Chiițăș, și din Giurgiu, ficiorii lui Pătrașcu și cu răzeșii lor; iar în bătrânii noștri, ei n-au treabă, nici feciorii lui Chiţăş, nici ai lui Pătrașcu, ei n-au nici din Solomon, nici din Trebeșan. / Și pentru curături ce făceau ficiorii lui Chițăș, fiind ei trăitori la Nadișa, făceau Nadișa mai toată curături, și ziceau că-s ale lor. Și mi-am întrebat cu dânșii, la boieri mari, și i-am rămas, și mi-au făcut boierii și scrisoare la mână, cu dreaptă judecată, de

nu s-or afla și alți bătrâni să mărturisească, ei să nu se creadă, ci să fie tot locul împărțitor pe toți bătrânii. / Și așa se împarte la Nadișa. / Iar la Brătila, au ținut moșul (bunicul) Ignat, cu Leca, iar la **Negoești** și la **Orșa**, ținem partea Puiască și Solomonească, din popa Boncoș, și din popa Ioan Demul; iar la **Fârloești** și la **Moinești**, și la **Beleghet**, ținem partea Șoșască, cu al de Moței și cu cine or mai fi răzeși. Această scrisoare să se știe pe unde avem moșie și din cine ținem"[8].

1730, iunie 26: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod lui Dumitraşco Păviraru „să fie volnic a stăpâni dreapta moşie ce a zis că are la ţinutul Bacăului, anume **Sohodolul, Luncani, Mănceşti, Nadişa, Răchitişul, Sperleşti** şi **Săcătura**, să aibă a-şi lua de a zecea de pe acele părţi de moşie"[9].

1750, martie 12: Carte de împuternicie, dată de Constantin Cehan Racovilă voievod lui Toader sin (fiu) Dumitraşco Păcurar, lui Ştefan sin Ilie Păcurar „şi altor fraţi ai lor, „să vie volnici a ţine şi a stăpâni ale lor drepte moşii ce ziseră că au la ţinutul Bacăului, anume **Sohodolul** şi **Luncanii**, şi **Mărceştii**, şi **Nadişa**, şi **Răchitişul**, şi **Secătura**, şi să aibă a lua de-a zecea de pe acele părţi de moşie"[10].

1754, mai 8: Mărturia lui Ion Ghineţ din **Şesuri**, feciorul lui Neculai Ghineţ, „la mâna nepotului mei Ursachi Şoroagă şi a fraţilor săi, precum să se ştie că fiind moșul (bunicul) meu Istrati Șorici, frate cu moșul dumilorsale (lui Ursachi Şoroagă) , care, fiindcă moșiile sale nu fost nedespărțite la **Moinești**, și la **Ardeoani**, ce sunt

[8] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 255-258
[9] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 232, 233
[10] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 205, 206

pe Tazlăul Sărat, și la **Nadişa**, și în poiana lui Coman, pe Tazlăul Mare, care aceste părți de moșie, se trag de pe Stănilă Giurgea, și fiindcă dumnealor s-au depărtat la alte locuri, nedându-le mâna ca să-și caute aceste părți de moșie, au rămas toate scrisorile la mâna mea; dar fiindcă moșul meu Istrate Șorici, la moartea lui, a lăsat cu blestem cum că, de nu vom trage pe acest neam la moșiile strămoșești, ce se trag din neamul lui Stănilă Giurgea, adică din moșiile arătate mai sus, din tot locul ce s-ar alege, după scrisorile ce sunt la mâna mea, a treia parte, să fiu sub blestemul acela. / Din care, știind eu acel blestem asupra mea, n-am putut să-l țin ascuns la inima mea, și de a nu arăta adevărul, și așa mărturisesc cu sufletul meu înaintea lui Dumnezeu și înaintea a fiece judecată, de s-ar întâmpla, cum că moșul dumilorsale cu moșul meu Istratie Șorici au fost frați buni, ce se trag din Stănilă Giurgea, și are parte de moșiile acestea pomenite mai sus, din tot locul ce se vor alege, a treia parte, care și dumnealor este să împartă cu răzeșii dumilorsale frățește, care se vor trage din neamul dumilorsale, și după arătarea de moșiile acestea, ce i-au arătat nepotului meu, lui Ursache Șoroagă, pe unde sunt, s-au făcut și crâșmă la **Moinești**, din deal de drum. / Și sculându-se toți răzeșii din Moinești, de au dat jalobă Ia măria sa vodă, zicând că nu are el parte de moșie ca mine, și să-i risipească și crâșma. Au adus luminata carte a măriei sale lui vodă, la măria sa beizadea Ioniță Cantemir, fiind vechil ținutului întru care scrie măriei sale, fiind precum au jeluit să-i risipească crâșma, dar măria sa beizadea, după porunca lui vodî, strângând pe toţi răzeşii Moineştilor şi stând a ne lua seama cu amănuntul, a aflat mărturia mea şi s-a cunoscut că îmblă răzeşii fără de cale, şi fiind toţi de faţă,

nici ei n-au tăgăduit; şi a rămas să-i stăpânească Ursachi Şoroagă crâşma cu pace”[11].

1774, iunie 15: Satul **Nadişa** şi **Boşotenii**, ţinutul Bacău, ocolul Tazlăului Mare de Sus, sate răzeşeşti, aveau, după recensământul lui Rumeanţev[12]**: Toată suma caselor**: 36. Scădere rufeturi, însă 17: 5 popi, 2 diaconi, 2 mazili, 4 ruptaşi, 1 nevolnic, 3 scutelnici ai comisului Ion Ghenghe. Rămân birnici 19. / **Birnici:** Vasile Ciosul / Pavăl, muntean / Gheorghi Morinici / Stan, muntean / Apostol / Simion Nor / Vasili Lachi / Ilie fratele lui / Vasile Ababii / Ion al lui Ghidibac / Apostol fiu babii / Toader, strugar / Vasile Ciosul / Tănasă / Ilie Nor / Iordache, muntean / Petre, dărăban / Ion, morar / Ion, cârpănar / Costandin, panţirul / Vlad, muntean, văcar / Simion fiul lui Miron. // **Nevolnici:** Danciul, calic. // **Rufeturi:** Popa Ion Nor / Popa Ion Ungurian / Popa Ioniţă / Popa Ion / Popa Drăghici / Diaconul Zaharia / Diaconul Gheorghi / Ioniţă Cimbru, mazil / Ursachi Uricar, mazil / Lupul Tumurugă, ruptaş / Anton Brănar, ruptaş / Nistor, ruptaş / Ion Solomon, ruptaş.

1795, iulie 3: Ţidula de hotărât a marelui serdar Ioniţă Sturza, ispravnic de Bacău, „la numita moie Nadişa, partea Mariei, fata Stancăi, nepoata Iftincăi, fata Catrinei Păvăloae, soră cu Ion Bineţ, ce trage moşie din Bătrânul Stănilă din **Negre**, din partea Ghineţască, alături cu partea Făinăreştilor, pe din jos”[13].

1813, septembrie 19: Scrisoarea comisului Costache Caragea, „din porunca lui Alexandru Calimah voie-

---

[11] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 259-261

[12] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 322, 323

[13] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 284, 285

vod, ce mi-a adus-o Ioan Nor, Pintilie Berilă, Vasilie Miron și Vasilie Berilă, cu alți ai lor răzeşi, ca să le hotărăsc moșiile ce au pe apa Tazlăului, la ținutul Bacăului, anume **Bereștii**, **Petrileştii**, **Boșotenii**, **Nadişa** și **Năsoieștii**, și să cercetez pentru împresurările ce ar fi pătimind arătatele moșii dinspre moșia **Tețcanii** a lui Dimitrachi Roset și dinspre moșia **Călugăra** a banului Răducanu Roset… să le scot de sub toată împresurarea și să măsor în lung și în curmeziș, cu stânjeni gospod (domneşti), stălpind și cu pietre hotare, care, de se va arăta vreo parte nemulțămită, să nu o stâlpesc cu pietre hotare, ci, dând mărturie și hartă închipuitoare de starea locului, după meșteșugul ingineresc, să meargă la Divan. / După poruncă, mergând la faţa locului și strângând pe toți răzeșii bătrâni și tineri, am intrat în cercetare și, scoțându-ne răzeșii mai întâi un suret de pe un ispisoc de la Ştefan voievod din leat **1491** (6999), întru care întărește Mărinei, fetei lui Berilă, moșiile **Bereşti**, de mai sus, **Petrileşti** şi **Boșoteni**, și mai presus de **Nadișa**, **Năsoești**. / Al doilea, alt suret de pe un uric sârbesc, iarăși de la Ștefan (cel Mare) voievod, din let **1497** (7005), martie 8, întru care întărește lui Ioniță Nadișu, feciorul lui Mihăilă, satul **Nadişa**, care și el l-a avut cumpărătură de la Mihail Berescul, în 60 de zloți tătărești. / Al treilea, un suret de pe un ispisoc sârbesc de la Bogdan (Lăpuşneanu) voievod, din leat **1569** (7077), august, întru care întăreşte lui Trif și femeii sale Todosca, din a patra parte de sat **Nadişa**, din a cincea parte, din trei părți, o parte, pe care le-a cumpărat de la Simion feciorul Andrușcăi, nepot Mușei, strănepot lui Ioan Nadiș, din ispisocul ce au avut strămoșul său Ioan Nadiș, cum și altă cumpărătură, ce au avut de la Vașcu, feciorul Lucăi,

nepot lui George Hrătan, din ispisocul ce l-a avut George Hrătan, din jumătate de sat **Turlui**, din a noua parte, din a treia parte, din trei părți, o parte. / Deci văzându-se uricele acestea, am întrebat pe răzeși unde au acea împresurare și ei mi-au aratat că dinspre apus s-ar fi împresurând, la moșiile **Nadișa** și **Boșoteni**, de către moșia **Tețcani** a lui Dumitrache Roset, iar dinspre răsărit s-ar fi împresurând capetele moșiilor **Nadișa** și **Năsoești** de către moșia **Călugăra** a banului Răducanu. / Pentru aceea, făcând știre să vină la fața locului, cu scrisorile ce vor fi având, sau să trimită vechili, banul a dat răspuns că nu poate să vină, nici vechili să trimită, neavând scrisorile aici ; la care răzeșii au arătat, că, în vremea ce au dat jaloba la Iași, fiind și banul, a dat răspuns că nu poate să vină, nici vechil să trimită, neavând scrisorile aici, la care răzeși au arătat, iar, mai mult nu s-a scris, nefiind trebuitoare și fără lucrare, pentru că aga Tețcanul a fărmat cu judecată această mărturie, și răzeșii de **Năsoești** și-au hotărât moșia **Nadișa** cu fostul domn Ioan vodă, ce atunci era postelnic"[14].

1820: Catagrafia Bacăului din 1820 înregistrează la **Nadişa** „un număr de 57 birnici, care plătesc 235 lei la sfert"[15]: **Numele locuitorilor:** Ion Nedelcu / Ştefan Ciosu / Andrei Ţimiraş / Gavrilă Ciosu / Nicolae Stângaru / Vasile Ciosu / Sandu Stângaru / Neculai Drăguţ / Vasile Nedelcu / Gheorghe Drăguţ / Manolache Strugaru / Ion Baciu / Ioniţă Horoşca / Teodor Rotundu / Simion Horoşca / Ioniţă Miron / Ion Burlacu / Vasile Ciobanu / Ioniţă a Gafiţei / Vasile Cojocaru / Pascu

[14] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 176-179
[15] Dimitriu, Constantin V., Dr., *Bacăul istoric*, Bucureşti 1936, pp. 65-67

Munteanu / Constantin Cărăuşu / Maftei Pute / Ion Cărăuşu / Ion Chiriţă / Constantin Cojocaru / Ion Marangoţ / Vasile Patriche / Gheorghe Roşu / Ioniţă Patriche / Ion Tocilă / Vasile Antohe / Constantin Creangă / Iftimie Burlacu / Iacob Cucu / Toader Drăgăştan / Sandu Ciobanu / Ion Drăgăştan / Ion Tânjală / Gheorghe Baran / Andrei Nor / Ioniţă Andronache / Maftei Drăgosta / Gheorghe Ardeleanu / Ion Suditu / Ştefat Torozan / Iosub Cojocaru / Vasile Rusu / Constantin Nor / Constantin Ciosu / Ion Ciosu / Ion Marin / Dobita / Catrina Maroneasa / Axinia / Zamfiroaia / Catrina Nuculeasa. // **Slugile vornicului Ioniţă Sturza:** Vasile Berilă / Pintilii Berilă, Pavăl Berilă. // **Slugile căpitanului Vasile Actibaşa:** Ion Ungureanu / Ion Babatu. // **Slugile vistiernicului Costache Canta:** Gheorghe Măciucă / Ioniţă Măciucă / Ursache Raicu. // **Slugile stolnicului Sacară:** Iordache Burlacu, Dumitrache Măciucă. // **Slugile căminarului Toma Rafailă:** Ioniţă Dascălu / Ioniţă Ghidibaca / Vasile a Preotului. // **Sluga clucerului Alexandru:** Dumitrache Popa. // **Slugile Aglaei Mărioara Roset:** Vasile Maftei / Gheorghe Perde-Vară. // **Slugile spătarului Toderaşcu Balş:** Gheorghe Chiriac / Ion a lui Neculai / Ioniţă Pascu / Crăciun Ardeleanu. // **Slugile vornicului Iorgu Ghica:** Vasile Sandu / Vasile Comănescu. // **Sluga Isprăvniciei:** Gheorghe Tocilă. // **Slugile căpitanului Gavril, sameş:** Ştefan Bejenaru / Toader Bejenaru / Gheorghe Bejenaru / Mihai Unguru. // **Mazili şi ruptaşi:** Ion Nor / Ioniţă Popa / Ştefan Stoica / Vasile Nor / Andronache Nor / Andrei Berilă / Ion Solomon / Vasile Solomon / Ioniţă Tumurug / Gavril Trofin / Pavel Solomon / Ştefan Solomon / Toader Trofin / Ioniţă Dospinescu / Vasile Dospinescu / Matei

Dospinescu / Ion Dospinescu / Ursache Solomon / Ioniţă Nour / Vasile Făină Ră / Radu Vrânceanu / Gheorghe Solomon / Gheorghe sin (fiu) Solomon / Ştefan Măgirescu / Vasile Măgirescu / Ion Măgirescu. // **Panţiri ai Isprăvniciei:** Ion Măgirescu / Gheorghe Peptanaru / Mihalache Munte / Simion Ghidibaca / Cosma Panţiru. // **Preoţi şi dascăli:** preot Ioniţă Hanu / preot Radu / diacon Ion / diacon Constantin / diacon Toader / Simion Răspopa / Maria Preoteasa.

1901: „**Nadișa**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Tazlăul de sus, situată pe malul stâng al Tazlăului, pe pârâiaşul Nadișa și pe dealuri. Este formată din 5 cătune: Nadișa, pe dealul Blândul, reşedinţa; Năsoeşti-Răzeși, cu Năsoeşti-Particulari, mai spre nord; Cetăţuia, spre nord-vest de aceste din urmă; Răchitişul, pe dealul cu același nume, spre est de Cetăţuia; şi Strugari. Numele său vine de la unul, anume Ivan Nadișul (Fals: Numele satului e confirmat în 1492, iar „Ion Nedeşu, feciorul lui Mihailo”, primeşte uric abia în 8 martie 1497, după ce „ş-au cumpărat acel sat de la Mihul Berescul, în 60 zloţi tătăreşti” – n. n.), care a fost întărit proprietar de Ștefan Voevod, asupra moşiei Nadişa de la Tazlăul, cumpărată de Nadiş de la vechii săi proprietari. Mai în urmă, Petru Șchiopul întări, tot la aceeaşi moşie, pe strănepoţii lui Ion Nadiș, în număr de patru, din care fac parte răzeșii de astăzi. În Condica Liuzilor, Nadișa este trecută ca moșie răzăşească. În Statistica din 1874, se află trecut şi satul Strugari. Teritoriul său se mărgineşte: la nord, cu al comunei Slobozia-Luncani; la est, cu al comunei Dealul Nou; la sud, cu al comunei Boșoteni, şi la vest, cu al comunei Teţcani. I)ealurile sunt: Moşoaga, Runcul, Răchitişul, Mândrul, Turluiul şi Cetăţuia; iar cursurile de

apă, afară de Tazlăul Mare: Nadișa, Turluiul şi Răchitișul. / Are: o şcoală mixtă, care funcționează din 1867, în satul Nadişa, frecventată de 21 copii; 6 biserici, din care 4 ortodoxe, câte una în satele Nadișa, Cetățuia, Năsoeşti-Răzeşi şi Răchitişul, deservite de 2 preoţi şi 5 cântăreţi, şi 2 catolice: una în Năsoeşti-Particulari şi a doua în Răchitișul; 8 cârciumi. / Are o populaţie de 505 familii sau 2.039 suflete: 1.089 bărbaţi, 905 femei; 1.791 români, 241 unguri şi 7 izraeliţi; 2.032 de protecţiune română şi 7 austriacă; 1.432 agricultori, 14 comercianţi, 10 cu profesiuni libere și 20 servitori. Pe lângă agricultură, locuitorii se mai ocupă și cu cizmăria, cojocăria, dulgheria, rotăria, pietrăria şi cu fierăria. / După legea rurală din 1864, s-au împroprietărit 136 locuitori cu 436 fălci pământ în țarină. În 1879, s-au dat, la 17 însurăţei, 34 fălci pământ în împroprietărire. Teritoriul comunei are o întindere de peste 3.000 hectare. Pădurile ocupă 1.500 hectare, dintre care a statului (Cetăţuia) are 832 hectare. Proprietarii sunt: G. Iurașcu, cu 357 hectare, L. Lucian Vernier, cu 95 hectare, I. Curpăneanu, cu 18 hectare, şi statul, cu moşiile Năsoești şi Cetăţuia. / Pe teritoriul cătunului Răchitişul se găsesc izvoare cu apă sărată. Vie se cultivă pe o întindere de 640 hectare. Vite sunt: 74 cai, 1.232 vite mari cornute, 368 oi şi 228 râmători. / **Nadişa**, sat, reşedinţa comunei cu același nume, situat pe dealul Blândul şi în valea pârâului Nadişa. Are o populaţie de 66 suflete; o şcoală mixtă, frecventată de 11 copii; o biserică, clădită, la 1741, de locuitori, deservită de un preot şi 2 cântăreți; 2 cârciumi. Vite sunt: 20 cai, 406 vite mari cornute, 134 porci”[16].

[16] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 441, 442

NĂFORDEŞTI

(sau Năfurdeşti, lângă Frumuşelu,
comuna Glăvăneşti, Bacău).

1635, noiembrie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod Grozavei, jupânesei Stratului Bolei, care cumpără, de la fata lui Casian din satul **Năfordeşti** (lângă Frumuşelu, comuna Glăvăneşti, Bacău), din ţinutul Tecuciului, „partea ce i se va alege… partea Manciului, drept 6 oi şi 3 taleri buni, şi partea fetei lui Casian, drept 8 taleri”[17].

1901: „**Năfurdeşti**, vechi sat, care s-a desființat; depindea de comuna Godinești, judeţul Tecuci. / **Năfurdeşti**, trup de moșie al statului, în judeţul Tecuci, comuna Muncelul. Are o suprafață de 155 hectare. Mai poartă numele de Capul Dealului”[18].

NĂGLUPEŞTI

(Năglopeşti sau Năglupeşti, comuna Găiceanca, Bacău).

1643, august 31: Vasile din **Năglopeşti** (Năglupeşti, comuna Găiceanca, Bacău), care cumpărase a treia parte de sat de la unchiul său Boticiu, „ajungându-mă la o

---

[17] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 274, p. 316

[18] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 447

nevoie… ce-a fost făcut feciorul meu Arintie, căzut la închisoare în Ţara Muntenească”, vinde partea lui de sat **Năglupeşti** fratelui său Gligorie şi, cu banii de la acesta, „l-am scos din închisoare… / Deci, când ne-am tocmit, au fost Dănăilă şi Pricopie, feciorii lui Rugină din **Păşcani** (comuna Găiceanca, Bacău), Lazor sin (fiu) Lupul şi Chiriţa ot **Sârbi** (?) şi mulţi oameni buni”[19].

NAGOREANI

(Nahoreni, azi Nagoreani, comuna Gruşiţvi,
raionul Chelmenţi, Ucraina).

1636, aprilie 1: Zapisul marilor boieri, prin care mărturisesc că au venit înaintea lor „Filcea din **Nahoreni** (azi Nagoreani, comuna Gruşiţvi, raionul Chelmenţi, Ucraina), cu feciorii săi Vasile, Marica, Sanfira şi Tudora, şi au vândut… moşia din sat din **Răchiteni** (comuna Mirceşti, Iaşi), din jumătate de sat, a treia parte, şi din jumătate de sat de **Tămăşeni** (lângă Iugani şi Răchiteni, comuna Mirceşti, Iaşi), a treia parte, şi din sat din **Iugani** (comuna Mirceşti, Iaşi), din jumătate de sat a treia parte… lui Dumitraşcu Fulger, drept 150 de galbeni ungureşti”[20].

1664: Petre din **Beceşti** şi cu Ionaşco Flocosul din **Năhoreni** mărturisesc despre „cum am avut un năimit şi a

[19] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 157, p. 151
[20] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 384, pp. 431, 432

slujit la amândoi, câţiva ani, şi anume Fodor, şi s-a însurat la Petre, la Beceşti. Şi am venit să ne întrebăm la vodă pentru dânsul cui l-a da vodă vecin să fie Fodor, aceluia să fie. Fodor n-a vrut să fie vecin nici unuia dintre noi, ci s-a dat vecin vistiernicului Dumitraşcu”[21].

NĂHORENI

(azi Nihoreni, în hotar cu Tureatca, Ucraina)

1602, iunie 11: Întărit de Eremie Moghilă voievod lui Vlaicu vătah, nepotului său Văsian sin (fiu) Iuraşco, rudelor lor Dumitraşco sin Drăghici, Onciul Iuraşcovici şi Miron sin Condrea, toţi nepoţi şi răs-nepoţi lui Gavrilcea şi Fădorei, care primisc ispisoc, „din ispisoc de martorie de la Aron vodă, a treia parte de sat din **Tureatca**, partea de mijloc, cu loc de moară, a treia parte din satul **Stancăuţi**, partea din sus, şi a treia parte din satul **Nahoreanii**, partea din sus, ca să le fie şi de la noi uric şi ocină”[22].

1628, mai 20: Zapisul Salomiei, fata Măgdălinei, nepoata lui Stănilă, şi al fiicei sale Antimia, prin care mărturisesc, în prezenţa marilor boieri, că au „dat şi am dăruit… o a treia parte din satul **Tureatcă** (Ucraina), cu iazuri şi cu mori, ce-i în ţinutul Sucevei, ce ne este nouă moşie, cum şi dintru o a treia parte dintru acelaşi sat Tureatcă, jumătate, ce ne este nouă cumpărătură de la

---

[21] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IV, Iaşi 1908, p. 319
[22] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 429-431

Gligori ot **Şeleul** (azi Hilişeu, Botoşani) cel de Sus şi de la Mărina ot Şeleul cel de Jos, cum şi două locuri de case, tot dintr-acel sat, ce ne sunt nouă cumpărătură de la Necoară din **Botoşeni**, cum şi toate părţile noastre de moşii, ce ni se vor alege din partea lui Ştefan şi a fratelui său Costin, feciorii Tomii, tot dintr-acelaşi sat, cum şi o a treia parte din satul **Năhorenii** (în hotar cu Tureatca, Ucraina), ce sunt tot într-un hotar… le-am dat şi le-am dăruit nepoatei noastre Aftimia, fiica dumisale Gavrilaş vel vornic”[23].

1645, iulie 2: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod Antemiei Turietcoaie „să fie tare şi puternică a opri şi a ţine ale ei drepte ocini şi moşii, anume: jumătate de sat cu moară în Năslavcea, a treia parte de sat **Beserecani** (Bisericani, comuna Viişoara, Neamţ) şi din **Şeleşeu** (Hilişeu, comuna Hilişeu-Horea, Botoşani) ce i se va alege din moşie şi 8 jirebii de cumpărătură, şi a treia parte de sat de **Turiiatca** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina), ce are 15 jirebii de cumpărătură, şi a treia parte de sat Stăneşti (Bucovina), şi a treia parte de sat **Năhoreni** (Nihoreni, lângă Tureatca, raionul Hliboca, Ucraina), şi a treia parte de sat de **Culiceni** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina), şi a treia parte de sat Sănăuţi (Bucovina); nimeni să n-aibă treabă a ara sau a cosi pe locurile ei. Iar de la cine va ara sau cosi să aibă a luat a zecea din pâine, din fân şi din tot venitul”[24].

1646, august 11: Scrisoarea lui Pătraşco Steje-

---

[23] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 357, pp. 497, 498

[24] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 117, pp. 97, 98

reanul, trimisul lui Vasile Lupul voievod la satul **Turiiatca** (comuna Herţa, raionul Herţa, Ucraina), să socotescă „de un hotar cu fânaţe, ce-a avut pâră jupâneasa lui Dumitraşco, Antemiia, cu Pătraşco şi Danovici, înaintea măriei sale, zicând Antemia că a cosit Danovici nişte fânaţe ale ei, care le-au fost luat Stroici logofătul, iar Danovici a zis c-a fost al lui. / Deci noi am strâns oameni buni, anume Pântelei Barnovschi, Vidraşco, Stănilă, Grigore şi Drăgan din **Biceşti** (comuna Mogoşeşti, raionul Herţa, Ucraina), Orheianul, Silion şi Zaharia din **Mogoşeşti** (comuna Mogoşeşti, raionul Herţa, Ucraina), Hilcea, Gherasim şi Ştefca din **Năhoreni** (azi Nihoreni, în hotar cu Tureatca, Ucraina), Lelic, Ilea şi Miron din **Ternauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa, Ucraina), Macsin vătămanul, Gavril, Malic, Moisei, Cornaci şi Simion de **Dersca** (comuna Dersca, Botoşani), Ihnat vătămanul, Curilă şi Lelea de **Lozna** (comuna Dersca, Botoşani), şi au luat cu sufletele lor cum au fost luate acele fânaţe de Stroici logofătul, către **Culiceni** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina), şi a fost de moşia Antemiei, de hotarul Turiiatcăi, iar Danovici n-are nici o treabă acolo. Şi s-au găsit că a cosit Danovici 55 de stoguri de fân, cu tăria sa. De aceasta dăm de ştire. / Aşijderea, au mărturisit aceşti oameni că a cosit Danovici la **Străneşti** (comuna Tureatca, raionul Herţa, Ucraina) 40 de stoguri, iar pe partea jupânesei Antemia. De aceasta, dăm ştire”[25].

1648, iunie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod Antemiei, jupâneasa lui Dumitraşco Tureatcă, fiica Salomiei, nepoată şi strănepoată lui Stănil bătrânul şi Nastasiei, şi Magdalinei, „din dresele ce le-a avut strămoşul

[25] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 465, p. 396

ei Stănilă de la Iancul voievod şi de la Petru vodă, jumătate de sat **Levcăuţi**, ce-i pe Naslavcea, în ţinutul Sorocii, cu moară pe Naslavcea, şi a treia parte din satul **Tureatca**, cu trei heleştee, cu părţi de mori, cu livezi, partea de jos, ce-i la ţinutul Sucevii, şi trei părţi din satul **Stăneşti**, cu loc de heleşteu şi cu livezi, partea de jos, din acelaşi ţinut, tri părţi din satul **Năhoreni**, cu livezi şi cu heleşteu, partea de jos, trei părţi din satul **Culiceni**, cu livezi, partea din jos, din acelaşi ţinut; / şi iarăşi a arătat Antemia, fiica Salomiei, nişte zapise de la popa Tomşa, popa Foca, popa Ion şi popa Buţurca din târgul Siretului, de la Grighea fost şoltuz şi de la 12 pârgari, sciind cum a cumpărat mama ei Salomia 5 jirebii din satul **Tureatca**, din partea de mijloc, de la Mărina şi Gligori, fiii Măricăi sin **Seleşul de jos**, pentru 50 galbeni ungureşti, şi iarăşi tot Solomia a cumpărat alte 5 jirebii, din acelaşi sat Tureatca, din partea de sus, de la Nicoară sin (fiu) Vaipan, nepot lui Iuraşco din Năhoreni, drept 50 galbeni ungureşti, şi iarăşi tot ea, Antemia, a cumpărat, împreună cu bărbatul ei Dumitraşco Tureatcă, 5 jirebii în acelaşi sat Tureatca; 2 jirebii le-a cumpărat de la Costin şi Ştefan, fiii lui Toma din **Valova** (Valeva, Bucovina), din partea de mijloc, cu 30 taleri bătuţi, şi 2 jirebii de la Ilinca, fata lui Gligori, nepoata lui Iuraşco, tot din partea de mijloc din Tureatca, cu 30 taleri bătuţi, şi o parte de la Ciornohuz, din partea de mijloc, cu 50 taleri bătuţi. Iar hotarul acelui sat Tureatca să fie pe unde a hotărât Saştrovici logofăt; / şi iarăşi Antemia şi jupânul ei Dumitraşco au cumpărat 8 jirebii din satul **Şeleşeul de sus**, ce-i la ţinutul Dorohoiului, 2 jirebii de la Talea, cu 30 taleri bătuţi, 2 jirebii de la Ilinca, nepoata Talei, cu 30 taleri bătuţi, şi 2 jirebii, cu heleşteu, de la Mitrofana, fiica Ilincăi, tot cu 30 taleri bătuţi, şi 2 jirebii

de la Cazacul sin (fiu) Griga, nepot Savei, tot cu 30 taleri bătuţi, cum şi ceea ce se va alege partea de moşie a Antemiei, din acelaşi sat Seleşeul de sus"[26].

1770-1772: Satul **Nihorenii**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[27], **toată suma caselor: 21**. Scădere rufeturi 1: 1 popă. Rămân birnici 20. / **Birnicii**: Fedor, pescariul / Ilie zet (ginere) lui Tănase / Andruş Nahorniac / Ivan Sloboghen / Vasilaşco / Macovei / Hrior, pescar / Ştefan brat (frate) Macovei / Mihailo / Tănasie / Timco / Ştefan /Iurcu, bejenar / Toader / Macsim / Pavăl Nacrunic / Mihailo Pislici / Ivan Cascăi / Ivan, vornic / Fedor, vătăman. // **Rufeturi**: Popa Simion.

1779, mai 18: Teofilact, dichiul mănăstirii Horecea, arată că „a făcut aşezare cu răposatul Lupul Balş, după răvaşul stareţului, şi a dat din partea mănăstirii logofătului Balş a patra şi a şaisprezecea parte din tot satul **Hudeştii mici** şi **Giulinţii** de pe Prut, din ţinutul Dorohoiului, danie de la Soroceni, iar logofătul Balş a dat mănăstirii, schimb pentru schim, a treia parte din tot satul **Nahorenii**, din ţinutul Sucevei"[28].

1803, **Condica liuzilor**: Satul **Nihoreni** ai medelnicerului Vasile Holban avea 80 liuzi (oameni străini), care trăiau din lucrul pământului, plătind, pe sfert, 339 lei, iar anual 1.356 lei"[29].

1904: „**Nihoreni**, sat în judeţul Hotin, volosti Chelmineţu, aşezat într-o râpă, pe malul Nistrului, la 1

---

[26] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 220-225

[27] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 134

[28] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 296, 297

[29] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. VII, Iassi 1886, p. 242

km aproape de satul Gruşeva. Are 143 case, cu o populaţie de 715 suflete de ţărani români; 300 vite mari”[30].

NĂMĂEŞTI

(sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti,
comuna Roşieşti, Vaslui).

1635, iulie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Ionaşco, Ştefan şi Vasile Avram, care primesc uric pentru „a treia parte din întreg satul **Meseheneşti** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), în ţinutul Romanului, cu jumătate de moară şi cu jumătate de iaz, cea de jos, care este cumpărătura tatălui lor Avram de la Isac aprod, fiul lui Ion vistiernic, nepotul lui Petrica pârcălab, pentru 600 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, altă a treia parte din satul Meseheneşti, cumpărătura tatălui lor de la Gheorghe vistiernic, fiul lui Cozma, nepotul lui Ion vistiernic, pentru 200 taleri de argint. / Şi de asemenea, jumătate din satul **Giurcani** (azi Fundul Tutovei, comuna Plopana, Bacău), cu loc de iaz şi de moară pe pârâul Tutova, cumpărătură lui Ionaşco şi tatălui său Avram de la Pătraşco, nepotul lui Stan, şi de la Micul şi Petru, pentru 350 taleri de argint… / Şi apoi, întărim lui Ionaşco Avram singur, deosebit de ceilalţi fraţi, un sat, anume **Nămăeştii** (sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui), care se desparte în două cu

[30] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 151

hotarul **Mărceştilor** (comuna Roşieşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, la gura Edriciului, unde cade Edriciul în pârâul Bârladului, cu loc de moară la pârâul Bârladului, cumpărătură de la Coste, fratele lui Hrană, pentru 90 de ughi (ducaţi ungureşti). / Şi mai întărim lui Ionaşco fost vornic singur a patra parte dintr-un vad de moară de la Gârla de Jos a Putnei, care este la satul **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), cumpărătură de la Dumitru, fiul Martei, pentru 50 ughi galbeni”[31].

1636, august 31: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui Spătar Grigore Ureche, după judecarea pârei lui Isac, fiul lui Ionaşco Avram, „pentru o selişte, anume **Mănăeşti** (Nămăeştii sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui), care acum se numeşte **Vlădeşti**, în gura Iadriciului, în ţinutul Fălciu, zicând Isac că această selişte este dreaptă cumpărătură a tatălui său Ionaşco Avram de la Coste Hrană, şi a arătat şi uric de întărire de la Gaşpar voievod. Iar Grigore Ureche a arătat uric de întărire de la Radul voievod Mihnovici, din prima domnie, şi a adus martori care au mărturisit, cu sufletele lor, că atunci când a cumpărat Ionaşco Avram, tatăl lui Isac, seliştea Vlădeştii, el nu a cumpărat pe banii săi, cu banii răposatului Nistor Ureche, fost mare vornic. Şi am aflat cu adevărat că nu are nici o treabă Ionaşco Avram, nici fiul lui Isac, cu această selişte”[32].

---

[31] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 184, pp. 219-222

[32] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 492, pp. 551-553

NĂMOLOASA

(satul Gârleşti, Gârleasca, contopit cu
Nămoloasa, Galaţi).

1448, iulie 15: Întărit de Roman voievod fraţilor Cernat Ploscar şi Şteful, care primesc uric pentru „satele, pe Corod, anume: Pîtcăeşti, pe care l-au cumpărat de la Pîtcă pentru 60 de zloţi, amândouă părţile, şi, pe aceeaşi parte, între Motoşeşti şi între Vitezeşti, un loc de pustie să întemeieze sat, şi, mai jos de Vitezeşti, la fântână, un loc din pustie să facă sat, şi Zmulţi, pe Suholui, şi, mai jos, unde este jude Uliu, anume Mileşti, şi seliştea Dăbeştilor, şi Cernăteşti, la obârşiile Gerului, şi, mai jos, Goruneşti, şi, între Mileşti şi între Frăţileşti, un loc din pustie, şi seliştea Frăţileştilor, şi, la obârşia Bârzotei, o prisacă, la fântână, unde a fost Călugărul, şi, în dreptul Cojoeştilor, unde a fost prisaca lui Roşca, şi Găunoasa, de la obârşie până la gură, şi seliştea lui Laţco Furul, pe Suholui, şi seliştea Comăneştilor, la gura Cneajei, şi seliştea lui Mânea, pe Covurlui, şi seliştea Şcheilor, şi, mai jos, seliştea lui Fâlfoi, şi a lui Radul, şi a lui Radici, unde este jude Dragoş, şi iezerul Covurluiului cu gârla, şi unde a fost Cudrea, şi, pe Prut, Făreşti, şi gârla Flămîndzilor, şi jumătate din morile noastre de la Covurlui, pe Prut, să-şi facă casă, şi jumătate din pădure, şi jumătate din şteze, şi din peşti şi din tot venitul, şi pe apă şi pe uscat, să le fie jumătate, şi pe aceeaşi parte a iazului să-şi facă dârstă, şi de la iaz în vale pe Prut să le fie lor din toate târguielile

toată această vamă, şi pe apă şi pe uscat, şi seliştea Folteştilor, şi seliştea lui Berevoi, pe Ialan, şi fântâna lui Balea, pe Suholui, şi fântâna lui Cucu şi, pe Cracău, unde sunt juzi Dragan şi Nasoe, amândouă părţile, şi mănăstirea, şi, pe Bârlad, Blajari, şi Mereşti, şi mănăstirea la gura Bârlăjiţei, unde este Agapie, şi Lieşti, şi Gârleşti, şi Tălăbeşti, ocina lor, unde au fost Voico şi Şteful şi Micu, cu toată gârla de la Bârlad, şi Tonceşti, cu gârla, şi gârla Brateşului cu satul şi seliştea lui Duma, pe Călmăţui"[33]. Hotarele, din veac.

1638, august 22: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Cârstea din **Gârleşti** (Gârleasca, sat înglobat în Nămoloasa, comuna Nămoloasa, Galaţi), care „a arătat înaintea noastră nişte zapise de mărturie din zilele vechi, de la Dumbravă vornic, Miftodie Zamă din **Paşcani** (oraşul Paşcani, Iaşi), Macovei din **Plăcinţeni** (comuna Bogheşti, Vrancea) şi Vlasie din **Buljeşti** (lângă Bogheşti, comuna Bogheşti, Vrancea), arătând precum că el a cumpărat patru pământuri în frunte, de la apă şi până în deal, din hotarul satului Buljeşti, ce este în ţinutul Tecuciului, de la Mariia, nepoata Spărteanului, drept o vacă cu viţel şi 2 ughi bani buni, şi tij (la fel) a cumpărat socrul său Răfeiu partea lui Oboroc din acel sat Buljeşti, drept 40 de taleri, şi tij a cumpărat el un loc, împreună cu Răfeiu, de la Nistor sin (fiu) Balşe din satul **Sorofeni** (?), drept 90 zloţi, Crâstea plătind 50 zloţi, iar Răfeiu 40 zloţi"[34].

---

[33] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 280, pp. 397-399

[34] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 445, p. 423

1774, iunie 26: Satul **Nămăloasa**, ţinutul Tecuciului, ocolul Târgului, după recensământul lui Rumeanţev[35], avea **toată suma caselor 65**. Scădere rufeturi 4: 1 vornic, 1 vătăman, 1 mazil, 1 nevolnic. Rămân birnici 61. / **Anume poştaşii**: Uncheş Stoian / Hriste Chicoră / Mania Chicoră / Lupul sin (fiu) Stoian / Stoian, cheptănar / Mihaiu sin Stoica / Danu / Ion Vişan / Vicol / Stroe / Vasile sin Negria / Marin sin Negria / Micul / Gheorghi sin Micul / Drăghici Laptiacru / Stan sin Laptiacru / Toader sin Lupul / Ion sin baba Stanca / Ion Leşânatul / Neculai sin Drăgan / Stoian Surdul / Săvastrii / Ilii Raţă / Radu Raţă / Dragul Raţă / Vintilă sin Zaharia / Dima sin Zaharia / Costandin, crâşmar / Dragii sin Negrii / Stan Colibă / Apostol Colibă / Niagul Colibă / Ştefan Mohora / Costandin Lefter / Bogdan Călmaşul / Sănca sin Şerban / Stanciul Gămalţu / Toader Gămalţu / Toader Soltan / Ion Soltan / Simion Soltan / Ilii Tecucian / Dumitru Benichii / Stanciul Roşiorul / Radu Benichii / Ştefan Benichii / Neculai Negria / Ilii sin Negria / Stănilă Caracudă / Ilii, argatul / Stoian, crâşmar / Toader Benichii / Niacşul Onică / Grigori sin Brătuliasii / Tudosi zet (ginere) lui Copaciu / Marcu / Dragomir Copaciu / Dumitru, văcar / Ştefan Onică / Ion Bobrejă / Vasile Lungul. // **Rufeturi**: Datcu, vornic / Postolachi, vătăman / Costandin Slivnian, mazil / Grigori, nevolnic.

1901: „**Nămoloasa** (Nămăloasa sau Nomoloasa), comună rurală în plasa Bilieşti, judeţul Putna. E așezată pe malul Siretului, deasupra satului cu același nume, de care e despărțit prin întinderea imaşului. Se află la 22 km de reşedinţa sub-prefecturii plăşii şi la 40 km de capitala

[35] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 556, 557

judeţului. Se numeşte astfel de la poziţiunea sa naturală, fiind situată pe un pământ mlăştinos, nămolos, lângă râul Siret, unde se află un mare pod pe vase. Se compune din următoarele cătune: Blehani, Clucerul şi Nămoloasa (unde e și primăria comunei). Are o populaţie de 380 familii sau 1.481 suflete, locuind în 318 case; o biserică parohială, cu hramul Pogorârea Sf. Duh, în cătunul Nămoloasa. Copiii cu vârstă de şcoală urmează la şcoala din Târgul Nămăloasa. Știu carte 116 persoane. Sunt 339 contribuabili. Locuitorii posedă, pe pământ arabil, 47,5 hectare de vii; 2 maşini de treierat cu aburi, 137 pluguri de fier, 15 grape de fier, 10 rariţe; 885 boi, 714 vaci, 117 cai, 888 oi și 525 porci. / Industria şi comerţul se practică în 2 prăvălii de băuturi spirtoase și de un fabricant de rachiu. / **Nămoloasa,** Târgul, care a fost **înfiinţat în 1818** de logofătul Costache Conachi, în baza hrisovului din acel an, dat de Mihail Suţu, Domnul Moldovei. Are o populaţie de 232 familii sau 883 suflete, locuind în 232 case; 2 biserici, una parohială, cu hramul Adormirea, în Târgul Nămoloasa, și a doua filială, cu hramul Sf. Treime, în Costieni; o şcoală de băieţi şi una de fete, frecventate de 120 copii (77 băieţi, 43 fete). Vite: 426, din care: 26 boi, 100 vaci, 130 cai, 100 oi, 20 capre şi 50 porci. Industria şi comerţul se practică de 31 români, 24 izraeliţi și un grec. Meseriași sunt: 28 cizmari, 14 croitori, 10 cojocari, 2 brutari, 20 lemnari, 8 fierari și 2 fabricanți de rachiu de tescovină. Bâlciuri se fac, în acest târg, la 9 şi 25 martie, la Sf. Gheorghe şi la Înălţarea Domnului. / În baza hrisovului prin care s-a autorizat fondarea târgului, reprezentanții actualului proprietar, contele Petru de Roma, exercită dreptul monopolului pâinii și percepe diferite taxe asupra băuturilor şi vitelor vândute, osebit de embaticul

de câte 10 lei vechi stânjenul loc la stradă şi 5 lei la mahala. / Dată fiind situația acestei localități, la jumătatea distanţei între Carpaţi și Dunăre, şi poziția ce ocupă pe Sirctul de jos, Nămoloasa are o foarte mare importanţă militară, din punctul de vedere al apărării generale a Ţării contra unui atac venit prin Moldova, căci barează înaintarea atacului asupra capitalei Regatului. Aceasta a făcut ca Nămoloasa să fie aleasă pentru a se fortifica, în care scop s-au constituit, aci, în anii 1887-1890, mai multe grupuri de uvraje, dispuse pe mai multe linii, toate în fortificaţie permanentă, foarte solidă, după modelul cel mai recent şi posedind o artilerie formidabilă. Fortificațiile de la Nămoloasa formează sistem cu cele de la Galaţi şi Focşani, constituind cea ce se numeşte regiunea fortificată Focşani-Nămoloasa-Galaţi și împreună închid gâtul cuprins între munți şi Dunăre, interzicând, în mod absolut. trecerea vrăjmaşului. Aceste fortificaţii au fost construite de ofiţerii şi trupa noastră de geniu și, prin calităţile ce au, sunt astăzi citate ca model în şcolile militare străine. În spatele fortificațiilor de la Nămoloasa se află podul militar de la Lungociul, care este apărat prin aceste fortificaţii şi care va juca desigur un rol mare în cazul unui război. În timp de pace fortificațiile de la Focșani-Nămoloasa-Galaţi sunt ocupate de regimentul 1 de Cetate, care este împărţit deopotrivă între aceste 3 puncte; de asemenea mai sunt date acestor puncte și câteva companii de geniu. În Nămoloasa există cazărmi pentru un batalion de cetate şi 4 companii de geniu. / **Nămoloasa**, căfun, aşezat pe malul Siretului, lângă târgul cu același nume, de care e despărţit prin întinderea îmaşului. Are o biserică parohială, cu hramul Pogorirea Sfântului Duh"[36].

[36] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*,

NĂNEŞTI

(„unde a fost Galeş”, comuna Parincea, Bacău).

1490, martie 15: Întărit de Ştefan voievod, odată cu împărţirea moşiilor între „Isaiu de la Răcătău, şi nepotul lui de soră, Pătru Farcaş, şi sora lui, Marta, fiii Stanei, şi nepotul lui de frate, Toma şi sora lui Anna, fiii lui Danciul, de bună voia lor, şi au împărţit ocina lor dreaptă, satele anume: Gălăşeşti, la gura Răcătăului, şi mănăstirea care este la gura Dieneţului şi cu toate poienile care ascultă de ea, şi Pănceştii, şi Horjeştii şi jumătate din **Năneşti**, unde a fost Galeş. Şi s-a cuvenit slugii noastre Isaiu, în partea lui, satele anume: Horjeştii, şi jumătate din Năneşti, unde a fost Galeş, şi a treia parte din Pănceşti, iar nepotului său de soră Pătru Farcaş şi surorii lui Marta li s-au cuvenit, în partea lor, satele anume: jumătate din Găleşeşti, la gura Răcătăului, şi a treia parte din Pănceşti, şi jumătate din mănăstire şi cu jumătate din poieni, iar nepotului său Toma şi surorii lui Anna li s-au cuvenit, în partea lor, jumătate din Găleşeşti şi a treia parte din Pănceşti, şi jumătate din mănăstire şi cu jumătate din poieni”[37]. Hotarul, din veac.

1508, februarie 16: Întărit de Bogdan (cel Orb) voievod copiilor lui Isaia de **Racatău**, Huhule postelnic,

volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 449, 450

[37] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 72, pp. 133, 134

Danciu, Cozma, Stana, Marena şi Irinacare primesc ispisoc pentru „un sat pe Răcătău, anume **Gorjeştii** (Horgeşti), şi jumătate de sat pe Răcătău, anume **Năneştii**, unde a fost Galeş”[38].

1581: Întărit de Iancul (Sasul) voievod vornicului Condre Bucium, marele vornic de Ţara de Jos, şi cneaghinei Antemia, care cumpără, cu 700 de zloţi tătăreşti, de la Neacşa, cneaghina hatmanului Sturza, fiica postelnicului Huhule, nepoata Isaiei, „din drepte cumpărături ce a avut părintele ei Huhule postelnic de la bătrânul Bogdan voievod, din jumătate de sat **Năneşti**, jumătate, partea din jos, dinspre răsărit, cu iazuri şi cu mori pe Răcătău. Pe lângă acestea, din acelaşi sat, din a patra parte, jumătate, cu iazuri şi cu mori, după zapisele de împărţeală ce-a avut Huhule iarăşi de la Bogdan voievod”[39].

1618, martie 21: Întărit de Radul voievod fraţilor Vasile Bucium, Gligorie, Anghelina, Crăstina, Tofana şi Axinia, feciorii răposatului Bucium vornic… „dintr-a patra parte de **Gălăşeşti**, ce este în gura Răcătăului, dinspre apus, jumătate, cu locuri de 2 mori, iarăşi jumătate, şi dintr-un loc de deal, din partea de sus, jumătate, şi de la mănăstire, din partea de sus, iarăşi jumătate, şi de sub pădure, dintr-a patra parte, iarăşi jumătate, ce este în ţinutul Agiudului, cumpărătură de la Toma, Dumitraşco şi Andrei, feciorii Danciului Hurea pârcălab şi de la feciorii fraţilor lui Condrea şi Ionaşco, drept 1.700 zloţi tătăreşti… / altă parte de ocină din satul **Horjeşti** şi din **Năneşti**, cumpărătură de la Mărica şi de la nepotul ei Petrea, feciorii Câtei, drept 250 zloţi… / o bucată de

---

[38] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 165-168
[39] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 141, 142

pământ din satul **Hoteştii** (Oteşti), dinspre apus către Răcătău, din ispisoc avut de tatăl lor de la Pătru vodă, drept 25 zloţi tătăreşti”[40].

1901: „**Năneşti**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Siretul de jos, aşezată pe valea pârâiaşului Corniţelul și în cursul superior al pârâului Dieneţul. Se compune din 3 cătune: Năneşti, reședința, Vladnicul și Mărăști. La 1803, Nănești-Răzeşi făcea parte din judeţul Tecuci, ocolul Polocinului (*Uricarul*, Codrescu, vol. VII, p. 313). În partea de est a comunei se înşiră, de la nord, la sud, dealurile: Ghirineasa, Stâlpi şi Dealul Mare. Se mărginește, la est, cu Găiceanca (judeţul Tecuci); la vest, cu comuna Milești; la sud, cu comuna Petrești, şi la nord, cu comuna Părincea. / Are o şcoală mixtă, care funcţionează din 1859, frecventată de 14 copii; 3 biserici: 2 ortodoxe, în satul Năneşti, deservite de 2 preoţi, 1 diacon şi 2 cântăreţi, şi una catolică, în Vladnicul. Are o populaţie de 370 familii sau 1.484 suflete: 1.143 români, 324 unguri şi 17 izraeliți, toți de protecţiune română; 1.000 agricultori, 4 cu profesiuni libere, 117 muncitori și 23 servitori, locuind în 370 case. După legea rurală din 1864, s-au împroprietărit 90 locuitori cu 313 fălci și 4o prăjini pământ în țarină. Teritoriul comunei are o întindere de aproape 1.000 hectare. Proprietari sunt: Caton G. Lecca, având o moşie de 433,2 hectare; Profira Strat, o moşie de 104 hectare; şi N. Țintă, posedând 25,06 hectare. Viile ocupă o întindere de 63 hectare. Vite sunt: 70 cai, 647 vite mari cornute, 256 porci, 21 capre și 757 oi. Teritoriul comunei este străbătut de calea vecinală Lecca-Părincea-Năneşti-Pănceşti și de calea comunală ce o uneşte cu Văleni (co-

---

[40] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 239. 240

muna Mileşti). / **Năneşti**, sat și reşedinţa comunei cu același nume, situat pe pârâiașul Cornițelul şi pe Valea Nănești. Are o populaţie de 266 familii sau 939 suflete; o şcoală mixtă; 2 biserici, una clădită, la 1716, de Enache Meșterul, și a doua, la 1834, de preotul G. Roșu; 2 cârciumi. Vite: 52 cai, 472 vite mari cornute, 219 porci şi 13 capre. În vechime satul se numea Slobozia Năneşti"[41].

NĂNEŞTI

(lângă Recea, comuna Iana, Vaslui).

1495, ianuarie 17: Întărit de Ştefan voievod Mariţei, fata lui Sima, nepoata lui Toader Nănescu, şi verilor ei Fătul şi Sturdzea, fiii lui Filip, nepoţii lui Baliţa, şi verilor lor Gligor, Ion Farcaş şi Mălina, fiii Mălinei, nepoţii lui Fărcaş, şi vărului lor Mircea Purcel surlariu, fiul Stanei, şi verilor lor Dobroin vornicul şi Luşca, fiii Marăi, nepoşii Stanii, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, un sat pe Studeneţ, anume Năneştii"[42]. Hotarul, din veac.

---

[41] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 450, 451

[42] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 168, pp. 305, 306

NĂNEŞTI

(comuna Tănăsoaia, Vrancea).

1633, martie 30: Zapisul fostului stolnic Cârjeu, al fostului pârcălab Zamfir, al izbaşei Iosif, al diecilor Sava şi Petre şi al şoltuzului Maftei din târgul **Tecuci**, în care mărturisesc cum a venit înaintea lor Mareş din **Năneşti** (comuna Năneşti, Vrancea) şi a vândut „dreaptă ocină şi moşie din sat din **Tomceşti** (lângă Vameş, comuna Piscul, Galaţi), din bătrânul popii lui Vasile, jumătate de bătrân… lui Costin postelnicul, drept 10 galbeni buni”[43].

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod lui Vasilie și fraților lui, fiii lui Nechita, nepoții lui Toader, și verilor lor Petriceaico mare armaș, și Avram fost vornic și Cozma, și verilor lor, fiii lui Isac, nepoții lui Ion vistiernic, și verilor lor Petre Hadâmbul și fiilor Goioaei, nepoții Solomiei, și de asemenea lui Toader Moțoc şi fraților lui, fiii Todosiiei, nepoții Irimiei Pițigae, toți nepoții și strănepoții Petricăi hatman… și au împărțit între ei dreptele lor ocini și dedini, din dreptele și propriile lor drese și uric de împărțeală pe care îl au ei de la Alexandru voievod, satul **Cărbunești** (lângă Goşmani, comuna Români, Neamţ), care este în ținutul Neamț, și **Blăgești** (comuna Blăgeşti, Bacău) și **Fărăoani** (comuna Faraoani, Bacău) și **Movileni** (lângă Hertioana-Răzeşi, comuna Traian, Bacău), care sunt în

---

[43] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 323, p. 416

ținutul Bacău, și **Mesăhănești** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău) și satul **Ruși** (înglobat în Roşiori, comuna Roşiori, Bacău), în ținutul Roman, și **Nănești** (comuna Tănăsoaia, Vrancea), de la Tecuci, și **Vlădești** (înglobat în oraşul Vaslui), pe Tutova, și **Sângerei** (comuna Sângerei, raionul Sângerei, Moldova), din ținutul Iași, și **Pleșești** (azi Zmeu, comuna Lungani, Iaşi), de la Cârligătură, și șase fălci de vie, care sunt la **Cotnari**. / Astfel, a căzut în partea lui Petriciaico şi a verilor lui, Ionașco Avram fost vornic și Cozmei, și altor veri ai lor, a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din satul Blăgești, și a patra parte din jumătatea de sat Farăoani și Mesăhănești, și a patra parte din satul Nănești și două fălci de vie, care sunt la Cotnari. / Și în partea lui Toader Moțoc, cu alți frați ai lui, s-a cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din Blăgești, și a patra parte din jumătate de sat Fărăoani, și satul Movileni, și jumătate de sat din Pleșăști, și cu două fălci de vie, tot de la Cotnari. / Iar în partea lui Petrea Hadâmbul şi a fiilor Goioaei, nepoții Solomiiei, s-au cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din satul Blăgești, și a patra parte din jumătate de sat Fărăoani, și jumătate din Ruși, și jumătate din Sângerei, și a patra parte din satul Vlădești, și o falce de vie, tot la Cotnari. / Și iarăși, în partea slugii noastre Vasilie, cu frații lui, fiii lui Nechita, nepoții lui Toader, s-au cuvenit a patra parte din satul Cărbunești, și a patra parte din Blăgești și a patra parte din jumătatea de sat Fărăoani, și jumătate de sat Ruși, și jumătate dc sat Sângerei, și a patra parte din satul Vlădești, și cu o falce dc vie, tot la Cotnari”[44].

[44] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 228, pp. 268, 269

1774, iunie 26: Satul **Năneştii**, ţinutul Putnii, ocolul Polocinului, după recensământul lui Rumeanţev[45], avea **toată suma caselor 41**. Scădere rufeturi 11: 3 scutelnici boiereşti, 4 preoţi, 2 nevolnici și babe, 2 slujitori. Rămân birnici 30. / **Rufeturi**: Pătrașco Andrei, vier dumnealui Costache, fecior dumnealui paharnicului Gheorghe Sturza / Ioniță Hortolomei, la fel / Ioniță Andrei, vier, la fel / Dima Andrei, la fel / Gheorghe Roșca, la fel / Nică Roșca, la fel / Antohie Ababii, la fel / Vicol Ranga, la fel / Toader Aftodor, la fel / Guțul, la fel / Eni, muntean, la fel / Ion al munteanului, la fel / Lazor Bălăban, la fel / Atănasă Aftodor, la fel / Vasile Aftodor, la fel / Ioniță Aftodor, la fel / Vasile Roşca, la fel / Ion Aftodor, la fel / Ioniță Aftodor, la fel / Vasile Cucul, la fel / Constantin, tăbăcar, la fel / Dămian, rus, la fel / Ion Babe, la fel / Roman Bâle, la fel / Gavrilaș Bibere, la fel / Costantin Spoială, la fel / Iniță Spoială, la fel / Chiriac Pașco, la fel / Andrei, cioban, la fel / Constantin Duca, la fel / Toader Floria, nevolnic / Tudoroae, săracă / Nistor a Savii, butnar al dumneaei postelnicesei Zmarandei / Acsinti, burtnar, la fel al dumneaei / Andrei Bugaciul, slujitor de Focșani / Panaite, slujitor la fel / Neculai Zdrobiș, scutelnic Sandii Coroesii, maziliță / Popa Gavril / Diaconul Vasile / Diaconul Enache / Diaconul Constantin Aftodor.

1901: „**Năneşti**, comună rurală în judeţul Putna, plasa Bilieşti, așezată lângă Siret. E un sat împrăștiat şi înconjurat cu grădini, vii şi alei de salcâm. Se află la 16 km de sub-prefectura plăşii şi la 34 km de capitala judeţului. În comună sunt 2 bălți: una numită Lacul, de 30

---

[45] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 270, 271

hectare, și alta, Cirpânoaia, în întindere de 10 hectare; ambele conțin peşte. Vii sunt pe 82 hectare. Are o populaţie de 218 familii sau 983 suflete, din care: 337 agricultori, 3 meseriași, 12 comercianţi, 8 cu profesiuni libere, 25 muncitori și 9 servitori, locuind în 237 case. Ştii carte 70 persoane. / Are o biserică parohială, cu hramul Înălţarea Domnului. Locuitorii posedă: 1 mașină de bătut porumb (cu manivelă), 2 pluguri de lemn, 60 de fier, 1 grapă de fier; 214 boi, 192 vaci, 24 cai, 895 oi şi 61 porci. / **Năneşti**, sat, formând comuna cu același nume, așezat lângă râul Siretul şi înconjurat cu grădini, vii și alei de salcâmi; e un sat împrăștiat. Are o biserică parohială, cu hramul Înălţarea Domnului”[46].

NĂNEŞTI

(Ninişti sau Năneşti, azi Pochidia,
comuna Tutova, Galaţi).

1644, ianuarie 18: Fraţii Benia căpitan şi Constantin vând lui Isar vistiernic „satul **Ninişti** (Năneşti, azi Pochidia, comuna Tutova, Galaţi), pe Bârzota, pentru 20 lei”[47].

1774, iunie: Satul **Năneştii Noi**, ţinutul Tecuciului, ocolul Privalului, după recensământul lui Rumean-

---

[46] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 451

[47] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 234, p. 215

ţev[48], avea **toată suma caselor 43**. Scădere rufeturi 5: 1 popă, 1 vornic, 1 vătăman, 1 nevolnic, 1 slugă. Rămân birnici 38. / **Birnici**: Postolachi sin (fiu) Dumitru / Vasile sin Constandin Tănasă, ce a fost scutelnic al dumisale spătarului Gheorghi Costandachi / Tănasă, tij (la fel) / Radu, holtei cu mamă, ce a fost scutelnic al spătarului Costandachi / Andrei, tij / Preda, tij / Nicola, plugar, tij / Gheorghiţă, tij / Şerban, tij / Dumitraşco Pătrăşcuţă, tij / Vasile Roşiorul, tij / Opria, sin lui (fiul lui) / Gheorghi Mălurian / Stoica Alecsa / Stanciul brat (frate) lui / Hristia, bărbier / Eni Pone / Tatul sin Andreiu / Stan, muntean / Radu, muntean / Dragomir Gogiană / Ignat sin Mihalcia / Dobruşa, muntean / Tănasii Dorobanţa / Iordachi, muntean / Iordachi Mohora / Toma, cioban / Postolachi brat (frate) lui Toader / Ioniţă, steclariul / Ioniţă sin (fiu) Badiul / Toader zet (ginere) lui Loghin / Lupu Loghin / Mihalcia / Alecsandru sin Spătăriţoai / Stanciul, bejenar, ce a fost al dumisale paharnicului Ştefan Costandachi / Sandul, tij (la fel) / Sandul Hodorogia / Radul, cumnat Predii. // **Rufeturi**: Popa Constandache / Constantin, herghelegiu, nevolnic / Nedelcu Moron, vătăman / Anghel, vornic / Loghin, slugă dumisale paharnicului Ştefan Costandache.

1774, iunie: Satele **Năneştii Vechi** şi **Slobozia lui Ciocan**, ţinutul Tecuciului, ocolul Bilieşti, după recensământul lui Rumeanţev[49], aveau **toată suma caselor 130**. Scădere rufeturi 10: 1 popă, 1 dascăl, 1 vornic, 2 nevolnici, 1 vătăman, 4 vădane. Rămân birnici 120. / **Birnici**:

[48] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 538

[49] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 542-544

Gheorghi Stoian / Radu a babei Neacşăi / Sandul a babei Sandei / Dumitru Bobocia / Ioniţă a babei Anei / Pavăl Bobocia / Dumitrachi a lui Găină / Iordachi sin (fiu) Antohi / Ursul Tofan / Ioniţă Bubuşcă / Gheorghi a Crâstii / Toader, brat (frate) lui / Grigorii a Tofanii / Ştefan Ciocan / Ion sin (fiu) Gavril / Neculaiu Găină / Ion Găină / Năstasii sin Chiriţă / Chiriţă, mrejăr / Vasile Ţâganul / Măteiu a Tănăsoai / Ion Ostahii / Andrei Mihaiu / Andrei Ciocan / Vasile sin Mihaiu / Costandin a Petcăi / Ion sin Grigoraş / Costandin sin Grigoraş / Sandul sin Grigoraş / Vasile sin Grigoraş / Tudosii Coceiu / Neculai Coceiu / Gheorghi a Dochiţii / Lupul Dandoliţă / Constandin Anton / Ion a Petcăi, ce a fost scutelnic spătarului Gheorghi Costandache / Panaiti Toia, tij (la fel) / Măteiu Pejos, tij / Dumitraşcu a Ostehioai, tij / Vasile Enachi, tij / Costandin, ce a fost scutelnic dumisale stolnicului Costandache / Sandul Vasă, tij / Ion Drumă, tij / Constandin a lui Simion, tij / Neculai, croitor, tij / Ion Tasâi, tij / Sandul Dobria, tij / Grigori Labădă, ce a fost scutelnic dumisale spătarului Conachi / Costandin Vartic, tij / Dumitru a Despii, tij / Mihai a lui Forcos, tij / Andrei sin (fiu) Rarinca, tij. // **Bejenari** ot tam (de aici), veniţi de la Muntenia, de la luna lui mai: Dumitrachi / Ion / Floria / Eni / Lupul / Niagul / Vişan / Mihalcia / Badiul / Dobria / In (alt) Badiul / Stoian / Toader / Drobomir / Stănilă / Bonbia / Ştefan / In (alt) Neculai / Străvache / In (alt) Dobria / Radul / Neculai / In Radul / Fătul / Stan / Stoica / Dumitraşcu / In Radul / In Stan / Neculai / Stoian / Dumitru / Tănasii / Opria / Paraschiv / Gheorghiţă / Tatul / Toader / Dragul / Şerban / Nacu / Dragomir / Eni / Toma / In Opria / Pinteleiu / Dumbravă / Mihaiu / In Eni / Anghel / Ionaşcu / Stanciul / Costandin / Năstasii / Ştefan

/ Tudor / Manole / Pavăl / Mihaiu / Ichim / Marin / Stanciul. // **Rufeturi**: Popa Ion / Dascălul Dumitrachi / Vornicul Costandin / Ion, vătăman / Mihălachi, nevolnic / Ioniţă Găină, nevolnic / Niaga, văduvă / Mărica, văduvă / Anca, văduvă / Nedele, văduvă.

1774, iunie: Satul **Slobozia Nouă**, a lui Ioan vornicul, ţinutul Tecuciului, ocolul Bilieşti, după recensământul lui Rumeanţev[50], aveau **toată suma caselor 29**. Rămân birnici 28. / **Birnici**: Ichim Săbinescul / Iftimii / Loiz / Dobrele / Vlad sin (fiu) Zanfir / Uncheş Dumitraşcu / Lefter Bănescu / Vlad Bănescu / Dragomir Cribăţ / Voinia / Ghinia / Uncheş Dragul / Tudor / Mania Moşăscu / Petre brat (frate) Lefter / Şerban sin (fiu) Barbul / Cincul sin (fiu) Dima / Vasile sin Dima / Radul sin Vasile / Dobrotă / Coman / Mogoş Dogorescu / Grigorii sin Moroş / Radu Custură / Roman Custură / Dragul Novacu / Mihăilă Custură / Andronic / Parasch, brat (frate) lui.

1774, iunie: Satul **Slobozia nouă Malurile**, ţinutul Tecuciului, ocolul Bilieşti, după recensământul lui Rumeanţev[51], aveau **toată suma caselor 73**. Scădere rufeturi 7: 1 popă, 1 vornic, 5 văduve. Rămân birnici 66. / **Birnici**: Neculai sin (fiu) Gherghe / Ivanu / Andronic / Vasile / Matia / Stan / Toader / Toderaşcu / Ioniţă / Dima / Stoica / Uncheş Ghenia / Neculai / Stanciul / Cazacu / Ion Bădinoiul / Dragul / Mitria / Costandin / Toma / Mihăilă / Ioniţă, văduvoiul / Sandul / In (alt) Neculaiu / In Vasile / Vâlcul / Tudor / Pană / Dragomir / Dumitru /

---

[50] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 544, 545

[51] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 545

Nika / Loghin / Tudori / Grigori / Dobria / Grigori Chiţul / Pavăl / Tănasă / Irimia / Ion Norocia / Mitria, văduvoiul / Constandin sin (fiu) Năstasii / Ion sin vornicului / Radul / Condria / Ion / Radu, ce a fost vornic / Dragul / Grigori / Vasile / Sandul / Dumitraşcu / Mihaiu / Răducan / Vasilachi / Stanciul / Soria / Stan, cârciumarul / Vişanu / Ion Copilul / Uncheş Cozma / Mihăilă / Toader Bălan / Petre, văcar / Radu, văcar / Enachi. // **Rufeturi**: Popa Opria / Badiul, vornic / Năstăsoaia, văduvă / Maria, văduvă / Rada, văduvă / Ana, văduvă / Păuna, văduvă.

1901: „**Năneşti**, sat făcând parte din comuna Valea Rea, judeţul Tecuci, situat pe coasta dealului Vlad-nicul, în partea de sud a comunei, la 1,5 km de reședința comunei. Are o populaţie de 85 familii, sau 309 suflete, care locuiesc în 78 case; o biserică, cu hramul Intrarea în Biserică, făcută de locuitori, la 1742, și reparată la 1803, 1875 și 1891. Copiii din sat urmează la şcoala din satul Galbeni. Locuitorii sunt răzeși. Teritoriul satului este de 128 hectare, pe care locnitorii îl stăpinesc în întregime. Se zice că satul datează de vreo 200 de ani (atestat în 18 ianuarie 1644)”[52].

NĂNEȘTI

(comuna Nănești, Neamț).

1644, iunie 21: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Todirașcu logofăt, care cumpără de la Todosiia, fata lui

---

[52] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 451

Iurașco, nepoata lui Pătrașcu fost pârcălab de Hotin, și de la feciorii ei Vasile, Ionașco și Gligori, „jumătate de sat **Nănești**, pe Moldova, ot Neamț”[53].

NĂPĂDENI

(Năpavoda, azi Năpădeni, raionul Floreşti, Moldova).

1638, mai 12: Zapisul egumenului Ioan de la mănăstirea Pantocrator (Todireni, din Burdujeni, Suceava), „în care scrie precum au avut multă pâră înaintea domniei pentru satul **Năpavoda** (Năpădeni, raionul Floreşti, Moldova), ce este în ţinutul Sorocii, pe apa Nistrului. Apoi, găsind pe ctitorul Toader Movilă la pomelnicul cel mare şi cel mic la mănăstirea dragomirnenilor, socotit-au şi au lăsat acel sat să fie pe mâna dragomirnenilor, ca să fie al lor în veac”[54].

1673, martie 21: Ţuţui şi femeia lui Sofia, fata lui Stani de Sămăşcani, dăruiesc jitnicerului Chiriac Sturza, „partea Sofiei, fata lui Stani, din partea Stani a şasea parte din vatra satului **Sămăşcani**, din câmp, din heleşteu, din pădure şi din tot locul… dinainte Lecăi pârcălabul, Zahariei din **Mihăilaşea**, Andrieş de **Năpădeni**, Vasile Mihuleţ de **Curileni**, Vasile Borha vătavul şi Larie vătavul de **Horodiştea**, Vasile vătavul şi Toader de **Soroca** ot

[53] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 349, p. 339

[54] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 351, p. 346

Pistruiani, Mironi de **Bolicăşeşti**”[55].

1692: „Izvod de moșii ce avem de pe moșii (bunicii) noștri, și anume de pe tatăl nostru Istrate Caroian și de pe mama noastră Soltana de Pistrueni, de pe Răut, ce avem de pe strămoșul nostru de Pistrueni, ce a fost vistiernic mare, a opta parte din sat din **Pistrueni**, sat întreg, cu amândouă fețele Răutului, partea Rusoii, a fetei Pistruiului, și a opta parte din **Ciolănești**, cu a patra parte din jumătate de sat din **Coșniță**, de pe Ciorna, și a opta parte din jumătate de sat, din sat, partea din jos, din **Crimenciuc**, ce-i în țărmurile Nistrului, și a opta parte din **Olișcani**, ce este în olatul Ciornii, iară partea din jos, și a opta parte din a patra parte din sat din **Suruceni**, de pe Ișnovăți, din parte din jos, și a opta parte din jumătate din sat **Divice** pe Bâc, și a opta parte; aceste sate îmblă în opt părți și ne sunt ocină, moșii, de pe strămoșul nostru Pistruiul vistiernicul. / Și strămoșul nostru Rusul are a patra parte din **Mihălașa**, partea lui Istrate Caroean cu frații săi, cine va fi din Iurculeasă și din Săvușcesă și din Derenoi, și a patra parte de sat din **Piscani**, și a patra parte din sat din **Sămășcani**, partea din jos și iazul din mijloc, cu sălci multe. Aceste părți și ocine sunt de pe strămoșul nostru, de pe Rusul. / Moșie și ocină ce mai avem de pe strămoșul nostru, de pe Ioan Caroeanu, și satul **Crăciuneștii**, sat întreg, ce sunt pe Ciulucu cel mare. Așijderi, un sat întreg, ce se cheamă **Scârnăvii**, ce sunt alăture cu **Crăciuneștii din sus**, cu frații săi, cine va fi din popa Ciui, din Tribăș, din Niță, din popa Taos și din Istrate Caroean, ce ne sunt părți și ocini, ne sunt de pe Ioan Caroianu, strămoșul nostru, și din jumătate de sat

[55] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 134, p. 135

din **Năpădeni**, a cincea parte, partea lui Istrate Caroian, fără de alți frați, din partea din sus, iară din partea din jos tij (la fel) din Năpădeni, parte lui Cotârlă, ce-i cumpărată din Andrieș și de mătușa noastră Lupa, fata Prăbăș, 300 ughi (ducaţi ungureşti) a dat când prada lui Vasile vodă, de a răscumpărat cumpărăturile, a patra parte a lui Istrate Caroian și din jumătate de sat din **Fântâne** a patra parte a lui Istrate Caroian. Aceste părți și ocini sunt de pe strămoșul nostru Ioan Caroian moșii. / Și ocina ce avem de pe strămoșul nostru Coromă Lașcul, jumătate de sat de **Drujăni**, ce să cheamă **Cobolta** de Drujinca, și se împarte cu Hășdienii în două și din țărmurile Drujălii, ce se împart în două la Roșestii și cu Scutăreștii, și din jumătate de sat din **Titieană** de pe Dele, a şasea parte, parte Andrăchii, fără de alți frați, frații Andrăchii după Geantaonul”[56].

1779, iunie 5: Ioan Geantaon fost al doilea medelnicer, Ilaşco mazil, Afteni Samson mazil, Ipate Samson căpitan, Ştefan Gugiman fost căpitan, împreună cu răzeşii lor, dăruiesc marelui logofăt Vasile Razul „moşia **Năpădenii**, din ţinutul Orheiului, fiind împărţitoare în doi bătrâni, însă un bătrân al nostru, care se numeşte popa Ştefan, iar al doilea bătrân, ce se numeşte Stămate este iarăşi al meu, al lui Ion Geantaonu, cu neamurile mele, Deci, pentru bătrânul popa Ştefan ne-am socotit cu toţii şi, pentru mult bine, l-am dat danie şi l-am dăruit dumisale vel logofăt”[57].

---

[56] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 115, pp. 136, 137

[57] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 259, pp. 278, 279

1774, iunie 5: Satul **Năpădeni**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Culii, după recensământul lui Rumeanţev[58], avea **toată suma caselor 21**. Scădere rufeturi 15: 4 scutelnici ai polcovnicului baron, 7 volintiri, 3 mazili, 1 popă. Rămân birnici 6. / **Birnici:** Vasile Hobjâlă / Antohi Căpitanu / Simion, argat lui Laşco / Toma, argat lui Laşco / Toader Vlasă / Dumitru Popa. // **Rufeturi:** Alecsandru Jiantoan, scutelnic al lui baron / Constandin al lui Zorilă, scutelnic / Sandul, cărăuş, scutelnic / Anton, rotar, scutelnic / Andrii Coşcodan, volintir / Vlasii, volintir / Panaite fiul popii, volintir / Lupu Nişcănianu, volintir / Tudosă Liaşco, volintir / Gavril Popa, volintir / Năstasă Zorilă, volintir / Apostol Sava, mazil / Dumitraşcu Moiseiu, mazil / Toader fiul lui Neculai, mazil / Popa Proca.

1904: „**Năpădeni**, sat mare răzeşesc în judeţul Bălţi, aşezat într-o vâlcică ce dă în valea Culei, la hotarul judeţelor Bălţi şi Soroca. Face parte din volosti Chişcăreni. Are 497 case, cu o populaţie de 2.700 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae; şcoală elementară rusească; 523 vite mari, 179 cai. Răzeşii posedă 2.739 deseatini pământ. Împrejurul satului sunt vii, livezi cu pomi; mori de vânt; prisăci”[59].

---

[58] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 405

[59] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 149

NAROTIASA

(lângă Cristeşti, comuna Brăeşti, Iaşi).

Menţionat, în **17 martie 1490**, de Ştefan voievod, când întărea moşia lui Negrilă Batirescul, care cumpărase-se, cu 87 de zloţi tătăreşti, de la fraţii Mănăilă, Danul, Zoica şi Nastea, copiii lui Iurie Dăvidescul, „ocina lor dreaptă, jumătate din satul la Cârligătură, anume unde a fost Cârstea, partea de sus, în faţa Narotiasei, de la Pârâul Tancului în sus”[60]. Hotarul, din veac.

NĂRUJA

(comuna Năruja, Vrancea).

1702, **aprilie 15**: Neculai Vâlcan şi feciorii lui Ion şi Tănasie, din Ţara Românească, încredinţează zapisul lor „la mâinile răzeşilor din satul **Năruja**, anume Stroe, Chiril, Crăstienu şi Dalicăi, ca să fie de mare credinţă, precum se ştie că, venind noi de la Ţara Românească, ne-am făcut două bordeie pe moşiile dumnealor, la Chee, în Simion, în vătaştina veche, şi, alcătuindu-ne, ne-am aşezat ca să dăm pe an câte 3 lei bătuţi şi pe câte secături şi curături vom face să plătim câte 60 de parale pe an”.

---

[60] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 79, pp. 153-155

Martori la înfiinţarea cătunului **Vâlcani**: „Ursu Gege (Giagia), Toder Danţăş, Ion Spânu, Mihai Muscovce, Ion Bodescu”[61].

1719, mai 19: Petrea, Constantin şi Spiridon, nepoţii lui Bălan, şi Ioniţă vând lui Vasile Dalica ot **Năruja**, drept 3 lei şi jumătate bani gata, „o groapă în Munceii Peţicului, de fân şi loc de casă, 3 fălci şi jumătate”, după ce „ne-am întrebat toţi fraţii noştri şi toate rudele noastre şi nimeni n-a vrut să cumpere”. Martori: „Toader Baltag, Acsinte ot **Ruget**”[62].

1768, mai 20: Zapisul prin care răzeşii din **Năruja** se învoiesc cu răzeşii din **Poiana** „de am dat Boziul, din scursura pârâului, alături cu pomii Neculicii, la vale, cum merge scursura Zăbalii, şi la deal culmea dealului şi iese în vârful dealului prin Groapa Onii, şi din vârful dealului apucă devale, prin pârâul Bozului, şi apucă prin hotarul Valea Sării şi pe vale până la movilă, însă movila, cea de unde se împreună Putna cu Zăbala, şi apucă Zăbala în sus, până în pomii Niculcii, şi pentru credinţă ne-am dat acest zapis în mâna Poenarilor… ca să nu intre Poenarii în partea Nărujenilor, nici Nărujenii în partea Poenarilor”[63].

1772, aprilie 14: Moştenitorii „babei Velica” se înţeleg să stăpânească „fiştecare partea sa, care de la Budă lui Topor ni s-a venit pe 3 fraţi şi 2 surori câte 800 de prăjini, deosebit largul fălcilor şi la Didăoasa câte 6

---

[61] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 86, p. 57

[62] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 18, p. 12

[63] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 146, pp. 100, 101

fălci de frate, osebit pădure la toţi fraţii, precum şi sterp din faţă, şi la Motoca 6 fălci, care s-au dat numai la 2 fraţi şi la surori, iar pe Toader s-a dat cu toată partea la **Nereju** şi în deal la **Năruja** 4 fălci, deosebit blănile de arat, care s-au aruncat pe 4 fraţi, 2 pogoanea loc în pod, pe din jos de Vasile Nostoroiu, şi selişte, baba Vălică, iarăşi s-o împărţim pe doi fraţi şi două surori, anume Andreiaş, Constandin, Arsănia şi Maria, să avem a împărţi fră-ţeşte"[64].

1774, iunie 26: Satul **Năruja**, ţinutul Putnii, ocolul Vrancei, după recensământul lui Rumeanţev[65], avea **toată suma caselor 83**. Scădere rufeturi 24: 2 popi, 1 nevolnic, 21 poştaşi la Şândilari, 5 scutelnici schitului Vrancea. Rămân birnici 19. / **Birnici**: Necoară, muntean / Vasile Nistoroiul / Radul Răbăga / Sava sin (fiul) lui Lazor / Oance fiul lui Popa / Ştefan Coroiu / Soare Potop / Ursul Stroe / Ion Păun / Toader Gavril / Ştefan Bodescul / Ion Stroe / Toader Nistoroiul / Hriste Gheba / Ştefan fiul popii Stan / Grigoraş Untrece / Ion Răbega / Tănasă, nemesnic / Petre, vătăman. // **Rufeturi:** Mărie, văduvă / Popa Mihaiu / Popa Oance / Toader Gheba, poştaş la Şândilari / Vasile Bâra, la fel / Toader Berce, la fel / Şerban Berce, la fel / Ion Aga, la fel / Toader Chilimec, la fel / Anghel Horne, la fel / Toader Horne, la fel / Vasile Horne, la fel / Apostol Lepădatu, la fel / Ene Lepădatu, la fel / Gheorghie Grebănos, la fel / Şerban Grebănos, la fel / Stan, rotar, la fel / Vasile Mărtoiul, la fel / Ragul fiul lui Mărtoiul, la fel / Ştefan fiul lui Mărtoiul, la fel / Ion

---

[64] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 33, pp. 23, 24

[65] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 302

Mărtoiul, la fel / Ion, argat, la fel / Ştefan, la fel / Ion Frunză, la fel / Ion, ardelean, scutelnic schitului din Vrancea / Ion Nistroiul, scutelnic schitului din Vrancea / Ion Budan, scutelnic schitului din Vrancea / Vasile, olar, scutelnic schitului din Vrancea / Gavril, dogar, scutelnic schitului din Vrancea.

1794, iunie 21: Ion Şolomon şi fiul său Banul vând lui Stan, feciorul lui Gligore sin (fiu) popii Stan, drept 64 parale, în **Năruja** „două prăjini în curmeziş, din meri spre apus, loc de casă, partea mea, ce mi s-a venit din cei patru bătrâni, care s-au venit, din tot bătrânul, tot câte două prăjini curmezişul”. Martori; „Mihai duhovnic, Anghel Andronic, Ştefan Ciută, Ion Şolomon, Nistor a Ştefanii, Ion sin Radul Stroe, Ştefan Grebănosul şi Gheorghe Andronic. Şi am scris eu, Manta Dascăl, cu zisa vânzătorilor”[66].

1795, aprilie 15: Andrei zet (ginere) Ştefan Buture, soţia lui Rusanda şi feciorii lor vând nemesnicului Ştefan ot **Neruja**, soţiei sale Gaftona şi copiilor lor, pentru 125 lei, „3 pogoane de vie în paragină şi cu loc de căsoaie şi o cadă, care vie este în dealul **Ţifeştilor**, în cap viilor nemesnicului Ştefan, pe din jos, şi alături cu jupân Iane grecul, pe din sus, şi dinspre câmp se hotărăşte cu Şirembet… Au fost de faţă diacon Alecse, Apostol Luca, vornic Vlad, Murguleţ Sava, Toader Coman, Gligore al Dafin, Manea Pitar, Diacon Ion, Simeon Enoiu şi Maria Săvoe. / Şi am scris eu, dascăl Ion Braşovan, cu zisa lui”[67].

---

[66] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 186, p. 128

[67] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 188, pp. 129, 130

1798, august 2: Zapisul preotului Neagu Gegea ot **Şândilarii de jos**, dat „la mâna moşnenilor din **Năruja**, anume Constantin Gogoncea, Banul Corăiu, Banu Şolomon, Soare Andronic şi Matei Dascal, precum să se ştie că, având pricină între noi pentru Botul Hrăjimei şi mergând acolo nemesnec Luca ot **Bârseşti**, vornicul Ion Ponia ot **Şândilari de sus**, dimpreună cu toţi sătenii din Năruja, aşa s-au hotărât, ca să mai ia numiţii o groapă, ce se cheamă Groapa Viezuniilor din Vârful Hâjmei, de la Brad, groapa din vale, din muchie în muchie, până în Regheul şi dosul, până în râpă, până în pârâul Muscocii, devale, pe unde s-au pus şi pietre pe semnele locului”[68].

1802, martie 17: Sătenii din **Nistoreşti** mărturisesc că „Toader Burceanu este om de moşie din satul **Nărugii**, anume Obrej, şi are şi moşii de coasă, care sunt faţă şi pământuri de arătură bătrână şi acum a făcut o curătură, a scos rădăcini. Şi acum s-au sculat oameni din Nărujeni şi i-au luat 3 oi pentru dijmă şi nu este cu cale ca sî-i ia dijmă, că este om de hotar şi de moşie”. Martori: „Constantin Bâra nemesnec ot Nistoreşti, Vasile Aga, Sandu Bâra, Dumitru Stroe. Şi am scris Theodor preot cu zisa lor”[69].

1814: Stoica Spurbăru (Spulber) adevereşte, lui Ion Măciucă cel bătrân, că a „primit 30 lei pentru scoaterea moşiei Vrancea de la Roznovanu, pentru 8 fălci pământ şi pădure din Tojanu, ce se începe din pârâul Tojanu, până în vârful muchiei”. / Adeverinţe asemănătoare privind „scoaterea Vrancei din stăpânirea lui

---

[68] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 193, p. 132

[69] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri,* Chişinău 1931, doc. 55, p. 39

Rozdovanu” dau şi Stoica Para din **Paltenu** (Nereju), precum şi nemesnicii Necula Tuvene din **Poiana**, Petre din **Valea Sării**, Ştefan Ciută din **Colac**, Neculai Blănar din **Vidra**, Vasile ot **Găurile**, Gheorghiţă din **Spineşti**, Ioan Dascălu din **Negrileşti**, Toader Pomană din **Năruja**, Luca din **Bărsăşti**¸ Ion Murgu sin Spineşti, Toader Pricop din **Nereju** şi preotul Luca din Nereju”[70].

1815, aprilie 21: Zapisul prin care „tot satul **Bâr-săştii**” se obligă să strângă bani pentru anaforaua pentru „scoaterea moşiilor” Vrancei de sub stăpânirea lui Roz-novanu, zapis pus la dispoziţia „Sfinţiei Sale părintelui Şerban Bălan, Toader Ţirde şi Constantin Taftă, care sunt vechili răspunzători din partea noastră, a tuturor Vrân-cenilor”, semnat de „Radul nemesnic ot Bârsăşti, Gheor-ghiţă Mateiu, Ion Cojocar, Vasile Zăbârciog, Radu Boş-tog, Ion Pogan, Ilie Cojocar, Ion Burloeş, Toader Mortul, Ion a Mirci, Miron Pogan, Ion Mateiu, Ivan Istrate, Vasile Ochean, Pop Pavăl, Toder Mirce, Chirilă Mirce, Vasile Mărdare şi preot Andrieş, care am scris cu primirea celor de mai sus iscăliţi”. / Cu un conţinut identic, exisă zapise semnate de preotul Alecsa, Ştefan Tuvene, Ion Caba, Cristian Boroş, Macoveni Tuvene, Ion Tuvene, Ştefan Grosu, Ion Grosu, Simion Tuvene, Ion sin (fiu) Toader, Simion sin Toader, Ion Şolom, Constantin Chetor, Ion Buşilă din satul **Poiana**, scris de dascălul Ion; / Pavel nemesnicul, Crucian Rusu, Dumitru Leche, Toma Babeş, Macovei Păun, Ion Dascălu, Ion Zbârciog, Ion Tănasie, Sandul Ignat, Ion Simion, Ion Ungureanu, Irimie Lazăr, Toader Simion, Apostul Lazăr, Toader Taftă, Ion Soare, Ion Taftă, Gheorghe Taftă, Simion Văcaru, Vasile Dumi-

---

[70] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 220, p. 179

trașcu, Ene Taftă, Ion Leche şi Petre Şendre din satul **Negrileşti**, scris de preotul Iordache; / Ion Chiciore, preotul Toader, Gheorghe Hrăstian, Toader Andronic, Ion Mohore, Ifteme Ţăgănaş, Maftei Sava, Ion Andrieş, Ion Corni, Toader Blăgoi, Vasile Vlad, Apostul Bălan, Dincu, Enache Lepădat, Enache Dumitru, Ioniţă Poloboc, Ştefan Ţigănaş, Stan Hârne, Vasile Corni, Toma Enache din satul **Năruja**, scris de Tănase dascălul[71].

1901: „**Năruja**, comună rurală în judeţul Putna, plasa Vrancea, situată pe amândouă părţile gurii pe unde se varsă pârâul cu acelaşi nume în Zăbala, la 16 km de sub-prefectura plăşii şi la 53 km de capitala județului. E udată de pâraiele Năruja, Zăbala, Peticul, Reghiul şi Săratul. Vârfurile de munţi din această comună fac parte din lanţul munţilor Vrancei; la poalele lor sunt mine de sare. Se compune din cătunele: Lunca, Năruja, unde se află şi primăria comunei, Petrești, Podul Năruja, Podul Stoica, Poeniţa, Reghiul și Stroeşti. Are o populaţie de 229 familii sau 997 suflete, din care: 198 agricultori, 13 industriaşi, 2 comercianţi, 2 cu profesiuni libere, 342 muncitori şi 20 servitori, locuind în 238 case. Ştiu carte 61 persoane. Sunt 212 contribuabili. / Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva; o şcoală mix-tă, construită de comună și frecventată de 29 copii. Locuitorii posedă: 30 pluguri de lemn; 4 mori de apă; 242 boi, 204 vaci, 69 cai, 1.864 oi, 71 capre şi 161 porci. Sunt 250 stupi cu albine. Vii sunt de 6 hectare; cultură de cereale, pe mai mult de 500 hectare. / Industria şi comerţul se practică de 2 comercianţi de băuturi spir-toase, 3 fierari, 3 cărăuşi. Sunt 5 pive şi dârste și 7 he-

---

[71] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 224, pp. 185, 186

răstrae. / **Năruja**, căzun în comuna cu acelaşi nume, situat pe amindouă părţile gurii pe unde se varsă Năruja în Zăbala. Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva”[72].

NĂSIPENI

(pe Bistriţa, Lângă Laslăoani, Bacău).

1774, iunie 15: Satul **Năsâpeni**, ţinutul Bacău, ocolul Bistriţei de jos, avea, după recensământul lui Rumeanţev[73]**: Toată suma caselor**: 22. Scădere rufeturi, însă 12: 10 scutelnici ai dumisale spătarului Ion Canta, 2 ruptaşi. Rămân birnici 10. / **Birnici:** Tomaș, dărăban / Gheorghe Cătău / Constantin Cătău / Mihaiu Cotor /Gheorghe Botăș / Martin Duma / Ianăș Cătăiu / Amberuș / Neculaiu Cojan / Benedik, secuiul / Mihaiu Ceceu / Ianăș Cotor / Petre Bortoș / Marin Cătăiu / Petre Farcăș / Ianăș Portău / Andreeș Cătăiu / Antal Cătăiu / Ianăș Martinca / Cătălina, săracă. // **Rufeturi:** / Enachi Duhalmu, ruptaș / Vasile Duhalmu, ruptaş.

---

[72] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 452

[73] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 296, 297

NASLAVCEA

(Novacăuţi, azi Naslavcea, judeţul Edineţ, Moldova).

1635, septembrie 15: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod sulherului Gheorghe Jora, „să aibă a lua de a zecea din **Hlinişte** şi din **Novacăuţi** şi a ţine moară cu tot venitul, până când va plăti feciorul logofătului ce este dator, pentru că sunt puse zălog acele selişti şi are zapis pe 200 ughi, iar dacă va plăti, el va fi în pace”[74].

1643, iulie 2: Gheorghe Ştefan, al treilea logofăt, şi Toma sulgerul şi jupâneasa Eftimie, fata lui Gavril sulger, fac un schimb de moşii, „dând Gheorghe Ştefan satul **Hlineştii** (lângă Naslavcea, judeţul Edineţ, Moldova) şi **Novacăuţii** (azi Naslavcea, judeţul Edineţ, Moldova), la ţinutul Hotinului, iar Toma sulgerul a dat a cincea parte de sat **Şerpeni** (comuna Şerpeni, judeţul Chişinău, Moldova) şi a cincea parte de sat **Pohoceni** (Pogăceni, în satul Popeni, comuna Găgeşti, Vaslui)”[75].

1770-1772: Satul **Naslavcia**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[76], **toată suma caselor: 28**. Scădere rufeturi 3: 2 popi, 1 dascăl. Rămân birnici 25. / **Birnicii**: Nicolae Hristişcăi /

[74] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 237, pp. 282, 283

[75] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 124, p. 125

[76] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 152

Antohe, cibotariul / Dumitru Holovei / Andrei Goliţcăi / Timofte / Vasilco / Hepa / Marța Mazur / Andrei Ursuliac / Ion Pașa / Gavril / Ion Tătărcuțul / Hrihor, morar / Ștefan, morar / Iosip, morar / Eni Popa / Mihailo / Moisa, rus / Vasile Brehuniță / Ivan Huzerca / Iosip / Agapie, vornic / Vasile, vătăman / Nicolae Căzacu / Vasile Razumni. // **Rufeturi:** Popa Ian / Popa Simeon / Macsim, dascăl.

1904: „**Naslaucea**, ruseşte Naslavcea, sat în judeţul Soroca, pe malul drept al Nistrului, volosi Ortaci, la gura râpei Varcova. Vad peste râu, Are 200 case, cu o populaţie de 1.500 suflete de ţărani români şi rusini; biserică; o şcoală cu o clasă de Zemstvo; 310 vite mari, 270 oi”[77].

NĂSOEŞTI

(azi Cetăţuia, comuna Strugari, Bacău).

1491, septembrie 16: Întărit de Ştefan voievod Mărinii, fata Berinii, „moşii sate drepte a ei de pe Tazlău, anume Bereştii (comuna Bereşti-Tazlău, Bacău) şi, pe din sus, Petrileştii (lângă Bereşti-Tazlău, Bacău) şi Boşotenii (comuna Bereşti-Tazlău, Bacău), şi, deasupra Nadiştii, satul anume Năsoeştii”[78]. Hotarele, din vechi.

1570, aprilie 20: Întărit de Bogdan (Lăpuşneanu)

---

[77] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 149

[78] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 94, p. 187

voievod mănăstirii Berzunţului, pe care „am ridicat-o noi”, drept miluire, cu uuric pentru „jumătate de sat pe Bârlad, pe marginea Ezerului celui mare al Bârladului, ce este în gura Gerului, anume **Ciofreştii**, partea cea din sus… / Aşijderi, altă bucată de loc, ce se numeşte **Obârşia** la Fundătura Nadişei, cuprind în hotarul **Nasoieştilor** din sus, dintr-un drumuşor ce vine de la drumul Sârbilor şi merge, pe sun deal, marginea şesului, pe Fundătura Nasoieştilor, ce caută spre răsărit şi merge spre Capaţina, şi din marginea şesului, din coasta dealului şi cu Fundătura ce caută spre miază-noapte şi spre deal, unde s-au cumpănit apa spre Bistriţa, la Trebiş”[79].

1632, august 28: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Dumitraşcu Solomon, care primeşte uric pentru „satul **Fântânelili** (Fântânele, comuna Hemeiuş, Bacău) şi cu vad de moară în Bistriţă, ce este în ţinutul Bacăului; care acel sat, din zilele vechi, din vremuri de demult, a fost în ocolul târgului Bacăului, ce l-a cumpărat el de la Gheorghiţă şi de la fraţii lui Grigoraş şi Vasile, feciorii răposatului Dumitraşcu Ştefan logofăt, drept 300 galbeni ungureşti… / nişte părţi de moşie din sat **Năsoeştii** (azi Cetăţuia, comuna Strugari, Bacău), ce iarăşi este în ţinutul Bacăului, ce şi l-a cumpărat el de la Ştefan, fecior lui Tetiu, şi de la Alexa, fecior Tomii, şi de la Toma, fecior Zamfirei, nepoţii lui Buzdugan, toate părţile lor din ocină, drept 55 taleri de argint. / Şi iarăşi, altă parte din Năsoeştii… ce şi l-a cumpărat el de la fraţii Gheorghe şi Ion, feciorii lui Grozav, nepoţii Vişii Drăgoaia, dintr-un bătrân a patra parte, jumătate, drept 30 zloţi bătuţi. / Şi iarăşi… o ocină dintr-acelaşi sat Năsoeşti, cu loc de eleşteu şi cu tot venitul, ce-i este lui schimb cu

[79] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 163, 164

mănăstirea Berzunţii, pentru o poiană ce se numeşte Pârjoaia… / Şi iarăşi… nişte părţi de ocină din sat de **Iadumireştii** (lângă Poduri, Bacău), ce este iarăşi în ţinutul Bacăului, ce şi l-au cumpărat de la Mărica, fata Ilenii, nepoata Petrii, drept 15 taleri bani gata număraţi. / Şi iarăşi… dintru acela sat Iadumireştii… ce şi l-au cumpărat el de la fraţii Ion şi Nastasia, drept 70 taleri… / Şi iarăşi… altă parte din Iadumireştii, ce şi l-au cumpărat el de la Ion şi Tudora, feciorii lui Toader diacon, drept un cal bun şi 30 taleri număraţi… / Şi iarăşi… altă parte de ocină din sat **Săcătura** (Secătura, azi Pădureni, comuna Mărgineni, Bacău), ce este iarăşi la ţinutul Bacăului, ce au cumpărat el de la Tiron, feciorul lui Dimitrie, drept 40 taleri bani buni. / Şi iarăşi… dintru acelaşi sat Săcătura… ce şi l-au cumpărat de la Dumitru, Vasile şi Nastasia, feciorii lui Trif, drept 40 taleri bani buni. / Şi iarăşi… din Săcătura, ce a cumpărat el de la Agafia, fata Şandrii, nepoată lui Petre biv vel armaş, drept 12 taleri număraţi. / Şi iarăşi… nişte părţi de ocină din sat **Alboteştii** (lângă Poduri, Bacău), ce este iarăşi în ţinutul Bacăului, ce şi le-a cumpărat el de la Chelsia şi Loghina, fetele Măgdălinii, nepoatele Lupii, drept 45 taleri număraţi, însă cu partea fratelui lor, a lui Constandin, fiindcă s-au tocmit cu dânsul ca să aibă el a stăpâni şi părţile lor din **Petrimăneşti** (lângă Poduri, Bacău). / Şi iarăşi îi întărim altă parte de ocină din sat **Băsăştii** (comuna Pârjol, Bacău), ce este iarăşi în ţinutul Bacăului… ce şi-a cumpărat el de la fraţii Lazăr, Petre Borza, Tănase şi Dochia, feciorii lui Ion Pravăţ, nepoţii Lucăi, drept 40 taleri număraţi”[80].

[80] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 184, pp. 237-240

1645, noiembrie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod, lui Ionaşco şi Lupu, feciorii lui Dumitraşco Solomon, „după judecata ce au avut înaintea domniei mele cu Vasile Ferindei, Dumitraşcu cu fraţii lui şi alţii… pentru părţi din **Năsoeşti**"[81].

1715, martie 3: Zapisul lui Grigorie, fiul popii Vasile, despre moşia **Bereşti**, „Precum ştiu că aam apucat de la părinţi: Iar la Bereşti, mai mult am ştiut, că mi-a spus unchiul meu, popa Lupu, s-a fost cu Pepelea şi cu alţi răzeşi, bătrânii locului, de au hotărâz. La Bereşti au fost 3 bătrâni, Busdugan, Păstrăv şi Mândrul, iar partea Mândrească a vândut-o Pepelea mai toată; numai n-a vândut din acest bătrân ce s-a alege partea lui Gavril şi a Alexiei, că aceştia sunt toţi din Mândru. Şi acum se împarte Bereştii numai în cei 2 bătrâni, Buzdugan şi Păstrăv. Iar din Mîndrul numai ce s-a veni Gavrii și Alexiei, iar altă parte au vândut-o toată Pepelea, și stâlpită pe din jos de biserica cea veche, bătrână, și se împart **Bereștii**, din lunca Tețcanilor, în jos. dintr-o poieniță, și din capul poieniței din sus, ce a stricat-o Tazlăul, în jos, cu **Boșotenii** în jos, până din jos de biserica cea veche, bătrână, în hotar, și peste deal, și se pogoară în pârâul fânațelor și pârâul, peste deal, până în fund, la Turlui, și noi ținem partea Păstrăvască, și cu alți răzeși, cine or fi din Păstrăv; și ținem și din Mândrul, partea Gavrii, de pe moașa (bunica) noastră Nastasia, a mamei mele, care a fost fată lui Trif, și Trif a fost fecior Anăsiei, fetei Gavrii, și Gavra a fost fecior Mândrului. / Iar din Buzdugan țin ficiorii lui Pătrașc și răzeșii lor; iar în bătrânii noștri n-au treabă; / iar la obârșia din hotarul **Nadeșei**,

---

[81] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 238, p. 188

în sus, cât țin **Năsoeștii**, țin tustrei bătrânii Bereștilor, cu Cârligătura, cu valea Blândului și podul Blândului, și trece peste Codru, până în Slatina Sârghilor; iar la obârșie, ținem fundătura cea Păstrăvească, și o ținem numai noi, că a fost vândută de Durghe lui Beldiman, și a răscumpărat-o moșul (bunicul) Ignat, și alți frați nu i-au întors, numai Ursul Floreș, și ținem fundătura toată, până în pisc, lângă seliștea Năsoeștilor, și toată costișa în sus, până în deal, și până în pârâu, până în piscul lui Beldiman; iar piscul lui Beldiman ține 20 de prăjini, iară în sus este a noastră, până lângă fund, că în fund este puțină parte Brătilenească, și însemnată în niște copaci, și în ceea margine și în cealaltă, iar la orziște, în fundătura cea Mândrească, ținem partea Gavrii, că Gavra îi din Mândrul, și așa ținem la Berești, și la obârșie. / Iar la **Nadișa** sunt 4 bătrâni, Solomon, Stănilă, Trebeșan şi Giurgiu, iar noi ținem partea cea Solomonească, și cine s-or mai afla din Solomon; și ținem și din Trebeșan, partea Gavrii; iar din Stănilă țin ficiorii lui Chiițăș, și din Giurgiu, ficiorii lui Pătrașcu și cu răzeșii lor; iar în bătrânii noștri, ei n-au treabă, nici feciorii lui Chiţăş, nici ai lui Pătrașcu, ei n-au nici din Solomon, nici din Trebeșan. / Și pentru curături ce făceau ficiorii lui Chițăș, fiind ei trăitori la Nadișa, făceau Nadișa mai toată curături, și ziceau că-s ale lor. Și mi-am întrebat cu dânșii, la boieri mari, și i-am rămas, și mi-au făcut boierii și scrisoare la mână, cu dreaptă judecată, de nu s-or afla și alți bătrâni să mărturisească, ei să nu se creadă, ci să fie tot locul împărțitor pe toți bătrânii. / Și așa se împarte la Nadișa. / Iar la Brătila, au ținut moșul (bunicul) Ignat, cu Leca, iar la **Negoești** și la **Orșa**, ținem partea Puiască și Solomonească, din popa Boncoș, și din popa Ioan Demul;

iar la **Fârloești** și la **Moinești**, și la **Beleghet**, ținem partea Șoșască, cu al de Moței și cu cine or mai fi răzeși. Această scrisoare să se știe pe unde avem moșie și din cine ținem”[82].

1731, martie 20: Ispisoc de judecată de la Grigore Lupu voievod, după ce egumenul de Berzunţi „a arătat o mărturie de la marele spătar Iordachi Cantacuzino, mărturisind cum din porunca noastră, ca să ia seama călugărilor de Berzunţi cu Zbera şătrarul, cu Iliescu şi cu alţi răzeşi mulţi din satul **Năsoieşti**, care este în ţinutul Bacăului, şi să aleagă moşia mănăstirii, din dresele ce va afla că are la acel sat Năsoieşti; deci, strângând pe Zbera şătrarul, Iliescu, Velisarie din Bacău, Ursu Hardubeiu, Văscan, Toader Ruseiu, Dospineştii şi alţi mulţi moşinaşi din acele sate, şi luându-le seama pe ispisoacele lor, s-a aflat cum a cumpărat mînîstirea Berzunţi, de 815 lei, cu ispisoace domneşti de la Iancul voievod, Ieremia voievod, Petru voievod şi de la alţi Domni întăritori; aflatu-s-a şi neamul lui Solomon, din care trag Zbera şătrar, Iliescu şi Velisarie şi neamurile lor, cumpărătură, în acelaşi sat de 130 lei, cu ispisiv de la Alexandru Iliaş voievod, care vânzători s-au aflat că a schimbat Solomon cu călugării de Berzinţi, dând călugării părţile lor din Năsoieşti lui Solomon, iar Solomon le-a cumpărat un loc, care se cheamă Prăjoaia, nici zapis nu au de schimbătură… şi s-a ales tot satul Năsoieşti în patru părţi sau patru bătrâni, dintr-aveştia să ţină mănăstirea Berzunţi jumătate de sat, doi bătrâni din sus, care sunt alături de alte moşii ale mănăstirii, iar un bătrân Solomon să-l ţină neamul lui Solomon şi cu Ursachi Ursu Broştianu; iar un alt bătrân să-l ţină ceilalţi moşinaşi Dospineşti şi alţii, care ar mai

[82] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 255-258

fi”[83].

1781, august 22: **Hotarnica Năneştilor**, făcută de paharnicul Matei Hurmuzache, din porunca lui Constantin Dimitrie Moruz voievod, „din jaloba egumenului de la mănăstirea Berzunţul, pentru jumătate de sat **Nasoieşti**, ce este la ţinutul Bacăului, pe pârâul Nadişei, deosebit de jumătate de sat ce este răzeşesc, că, la anul 1779, s-au sculat răzeșii și, dând jalobă măriei sale, lui vodă, arătând că egumenul le împresoară o bucată de loc, după jaloba lor s-a orânduit hotarnic, pe șătrarul Iordache Iliescu, și cu hotărârea ce s-ar fi făcut, ar fi împresurat moșia mănăstirii, nefăcând nici o cercetare scrisorilor mănăstirii; și fiind eu rânduit, din poronca măriei tale, am mers la numita moșie și, strângând pe toți răzeșii și împrejurașii, fiind fața și egumenul de la mănăstirea Berzunțului, întâi am zis egumenului ca să-și scoată hotarnica din let **1729** (7237), mai 28, care este iscălită de răposatul Iordache Canta, vel (mare) spătar, în care hotarnică arată că a măsurat tot satul **Nasoești**, în stânjeni, în curmezișul moșiei au găsit 100 funii, și funia de 21 stânjeni, și au pus și pietre hotar; au mai scos ispisocul de la răposatul măria sa Grigore Ghica voievod, care ispisoc întărește hotarnica. / Am zis și răzeșilor să-și scoată și ei scrisorile ce au, și ei au răspuns că nici hotarnică, nici alte scrisori n-au; și văzând eu că răzeșii nici o scrisoare nu au, ci numai cu gura pricinuiesc, am purces, împreună cu toți răzeșii, să-mi arete pe unde au fost hotarele vechi, și unii din răzeșii mai bătrâni, anume diaconul Zaharia și Gavril păcuraru, ce au moșie în Năsoești, în partea răzeșească, mi-au arătat că a fost un bour într-un copac, dinspre răsărit, și de acolo drept spre apus. în muchie, lângă un fag,

[83] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 170-173

unde a fost și piatră hotar, și de acolo drept spre apus mi-au arătat iarăși, într-un pisc, că a fost piatră hotar, care, căutând-o, s-a și găsit piatra, și de acolo drept la o fântână, ce se numește fântâna lui Cotarlă, și de acolo drept înainte mi-au arătat că a fost bour în doi copaci, în marginea pădurii, care copaci s-au găsit, dar fiind pârliți de foc, nu s-a putut cunoaște, dar toți răzeșii au arătat că a fost bour, și ca să lipsească prepusurile, deosebit că s-au găsit toate semnele după hotarnică, am făcut funie de 21 stânjeni, și stânjenul de 8 palme, care măsură de palmă s-a trecut în dosul mărturiei acesteia, și am început a măsura din piatra din jos, care piatră desparte moșia Nasoești de moșia Nadișa, și am purces a măsura în curmezișul moșiei, în sus, până la piatra ce au arătat răzeșii de mai sus numiți, că a fost lângă un fag, şi s-au găsit 52 funii, iar stânjeni fac 1.092, și acolo, lângă fag, dinspre răsărit, s-a pus piatră hotar, cum și bour în fag, și după hotarnica veche, acum sunt mai mulți stânjeni partea răzeșilor, 42, și am cunoscut că altă nu este, fără numai că stânjenul a fost mai mare atuncea, și acum mai mic, și pentru ca să nu mai fie pricină, am lăsat tot după semnele vechi, rămânând aceştia în partea răzeşilor, fiind și cu primirea părintelui egumen, și aievea s-a cunoscut că, cu hotărârea ce a fost făcut, șătrarul Iordache Iliescu, nefăcând nici o cercetare scrisorilor mănăstirii, a fost făcut împresurarea moșiei mănăstirii, luând o bucată de loc mare, o dăduse răzeșilor, și de aici se desparte moșia răzeșilor, partea din jos, iar în sus este a mănăstirii, și din fagul ce am arătat că am pus piatră hotar și bour, dinspre apus, am început a măsura cu funia drept la vale, până în șes. în malul părăului, unde s-au făcut 10 funii, s-a pus altă piatră hotar, și de acolo, trecând părăul drept la deal,

unde a ajuns măsură 8 funii și 7 stânjeni, în deal s-a pus altă piatră hotar, care piatră caută spre **cetăţuie**, asupra fântânii lui Cotărlă, și de acolo, drept la vale, măsurând 9 funii, s-a pus altă piatră hotar, lângă fântâna lui Cotărlă din sus, și cu aceasta piatră hotar s-a despărțit moșia mănăstirii Berzunțului dinspre a răzeșilor, iară marginea moșiei Nasoești din sus se hotărăște cu alte părți de moșie a mănăstirii, ce se numesc **Obârșia**, iar în lungul moșiei n-am putut ca să îl măsor în stânjeni, fiind pădure la amândouă capetele, și primindu-se, atât egumenul, cât și răzeșii, am dat această hotarnică spre încredințare, în care am iscălit”[84].

1813, septembrie 19: Scrisoarea comisului Costache Caragea, „din porunca lui Alexandru Calimah voievod, ce mi-a adus-o Ioan Nor, Pintilie Berilă, Vasilie Miron și Vasilie Berilă, cu alți ai lor răzeși, ca să le hotărăsc moșiile ce au pe apa Tazlăului, la ținutul Bacăului, anume **Bereștii**, **Petrileștii**, **Boșotenii**, **Nadișa** și **Năsoieștii**, și să cercetez pentru împresurările ce ar fi pătimind arătatele moșii dinspre moșia **Tețcanii** a lui Dimitrachi Roset și dinspre moșia **Călugăra** a banului Răducanu Roset… să le scot de sub toată împresurarea și să măsor în lung și în curmeziș, cu stânjeni gospod (domneşti), stălpind și cu pietre hotare, care, de se va arăta vreo parte nemulțămită, să nu o stâlpesc cu pietre hotare, ci, dând mărturie și hartă închipuitoare de starea locului, după meșteșugul ingineresc, să meargă la Divan. / După poruncă, mergând la faţa locului și strângând pe toți răzeșii bătrâni și tineri, am intrat în cercetare și, scoțându-ne răzeșii mai întâi un suret de pe un ispisoc de la Ştefan voievod din leat **1491** (6999), întru care în-

[84] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 173-176

tărește Mărinei, fetei lui Berilă, moșiile **Berești**, de mai sus, **Petrileşti** şi **Boșoteni**, și mai presus de **Nadișa**, **Năsoești**. / Al doilea, alt suret de pe un uric sârbesc, iarăși de la Ștefan (cel Mare) voievod, din let **1497** (7005), martie 8, întru care întărește lui Ioniță Nadișu, feciorul lui Mihăilă, satul **Nadișa**, care și el l-a avut cumpărătură de la Mihail Berescul, în 60 de zloți tătărești. / Al treilea, un suret de pe un ispisoc sârbesc de la Bogdan (Lăpuşneanu) voievod, din leat **1569** (7077), august, întru care întărește lui Trif și femeii sale Todosca, din a patra parte de sat **Nadișa**, din a cincea parte, din trei părți, o parte, pe care le-a cumpărat de la Simion feciorul Andrușcăi, nepot Mușei, strănepot lui Ioan Nadiș, din ispisocul ce au avut strămoșul său Ioan Nadiș, cum și altă cumpărătură, ce au avut de la Vașcu, feciorul Lucăi, nepot lui George Hrătan, din ispisocul ce l-a avut George Hrătan, din jumătate de sat **Turlui**, din a noua parte, din a treia parte, din trei părți, o parte. / Deci văzându-se uricele acestea, am întrebat pe răzeși unde au acea împresurare și ei mi-au aratat că dinspre apus s-ar fi împresurând, la moșiile **Nadișa** și **Boșoteni**, de către moșia **Teţcani** a lui Dumitrache Roset, iar dinspre răsărit s-ar fi împresurând capetele moșiilor **Nadișa** și **Năsoești** de către moșia **Călugăra** a banului Răducanu. / Pentru aceea, făcând știre să vină la fața locului, cu scrisorile ce vor fi având, sau să trimită vechili, banul a dat răspuns că nu poate să vină, nici vechili să trimită, neavând scrisorile aici ; la care răzeșii au arătat, că, în vremea ce au dat jaloba la Iași, fiind și banul, a dat răspuns că nu poate să vină, nici vechil să trimită, neavând scrisorile aici, la care răzeși au arătat, iar, mai mult nu s-a scris, nefiind trebuitoare și fără lucrare, pentru că aga Teţcanul a fărmat

cu judecată această mărturie, și răzeșii de **Năsoești** și-au hotărât moșia **Nadişa** cu fostul domn Ioan vodă, ce atunci era postelnic”[85].

1901: „**Năsoeşti-Cetăţuia**, moșie în judeţul Bacău, plasa Tazlăul de sus, comuna Nadişa, aparținînd statului și aducându-i un venit de 3.100 lei. Înainte de secularizare, ţinea de mănăstirea Berzunţul. Pe această moşie au fost ceartă și judecăţi dese între răzeșii şi egumenii mănăstirii Berzunţul. Astfel s-a intimplat la 1781, pe timpul Domnitorului C. Moruzi-Voevod, în urma jalbei dată de egumenul Ghenadie, ca să se hotărnicească din nou părţile de moşie. Acestea s-au hotărât definitiv, de către Matei Hurmuzache, în favorul mănăstirii. / **Năsoeşti-Particulari**, subdiviziune a satului **Năsoeşti-Răzeşi**, situat pe pârâul Nadișa, la 2 km de satul Nadişa (şcoala). Are o populaţie de 58 familii sau 225 suflete; o biserică catolică, clădită, în 1865, de locuitori; 2 cârciumi. Vite: 16 cai, 113 vite mari cornute şi 56 porci. / **Năsoeşti-Răzeşi**, cătun al comunei Nadișa, situat pe dreapta pârâului Nadișa, la 2 km de satul Nadişa (şcoala). Are o populație de 77 familii sau 301 suflete; o biserică ortodoxă, deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ, clădită de locuitori, la 1777. Vite: 15 cai, 193 vite cornute şi 7 porci”[86].

---

[85] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 176-179

[86] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 453

NĂVÂRNEŢI

(comuna Năvârneţii, judeţul Bălţi, Moldova).

1624, martie 27: Întărit de Radul Mihnea voievod marelui vornic Necoară, care primeşte uric pentru „satul **Măgura** (ţinutul Dorohoi, Botoşani) din ţinutul Dorohoi, care acest sat a fost al nostru drept domnesc, ascultător de ocolul Dorohoi”; „satul **Trifăuţii** (comuna Vasilcău, judeţul Soroca, Moldova) din ocolul Soroca”; /„satul **Şirăuţii** (regiunea Cernăuţi, Ucraina) din ţinut Hotin, pe malul Prutului, şi două fălci de vie în Dealul Porcului, de sub pădure la **Cotnari**, care acest sat şi aceste vii sunt danie cneaghinei lui, Todosia, de la Cârstina pârcălăboaia, pentru multă avere pe care a dat-o ea pentru Lozinschi, când l-a scos de la tătari”; / „a patra parte din tot satul **Huhurezi** (lângă Limbenii Vechi, judeţul Bălţi, Moldova), pe care şi l-a cumpărat de la Căzaca, cneaghina lui Trifan postelnic”; / satul **Rădeştii** (în braniştea Bohotin, Iaşi), în ţinutul Iaşi, pe Prut, cu vad de moară la Prut, pe care l-a cumpărat de la Ionaşco Stroici, fiul lui Lupul Stroici logofăt, pentru 300 de ughi galbeni”; „altă parte din satul Huhurezii, din împărţeala acestei părţi în trei părţi, pe care şi le-a cumpărat de la Simbotin, nepotul lui Luca, şi de la Ionaşco, nepotul Andreicăi, şi Ionaşco, şi Buzdugan, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Luca, pentru 200 de talei bătuţi”; / „altă jumătate dintr-un bătrân din acelaşi sat, pe care şi-a cumpărat-o de la Agafia, pentru 10 taleri”; / „toată partea lui Mihăilă din **Cajva** (azi Cajba, raionul Glodeni, Moldova) din ţinutul Iaşi, pe

care şi-a cumpărat-o de la Gheorghie şi fraţii lui Gligorie şi Pătraşco, fiii lui Toader, nepoţii lui Mihăilă"; / „miluire de la Ştefan Tomşa voievod, satul **Giulinţii** (sat inclus în Miorcani, Botoşani) în ţinutul Dorohoi, pe râul Prut, care acest sat a fost al lui Gheorghie, pârcălab de Hotin, şi s-a luat ca domnesc, pentru că n-a rămas nimeni dintr-însul"; „satul **Năvârneţii** (comuna Năvârneţii, judeţul Bălţi, Moldova), iarăşi îi este danie de la Ştefan Tomşa voievod"[87].

1904: „**Năvârneţul**, sat în judeţul Bălţi, aşezat la confluenţa pâraielor Ustea şi Obreja. Face parte din volosti Foleşti. Lângă sat sunt două heleştee mari. Are 143 case, cu o populaţie de 682 suflete. Ţăranii posedă pământ 1.211 deseatini. Proprietara Ana Donici, 1.789 deseatini. Ţăranii se ocupă şi cu albinăritul. Sunt vii şi grădini cu pomi"[88].

NĂVÂRNIENI

(sau Năvârniţi, comuna Lieşti, Galaţi).

1643, februarie 10: Zapis de mărturie de la Andreiaş şoltuzul şi cu 12 pârgari din târg din **Bârlad**, şi preotul Chiriiacu şi Ionaşco Dinga din **Bârlad**, Andonie protopopul şi Grozav vătămanul din **Năvârnieni** (sau Năvârniţi, comuna Lieşti, Galaţi), în care scriu cum au

[87] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 187, pp. 259-262
[88] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 149

venit Constantin, feciorul lui Avram din satul **Tomeşti** (comuna Pogana, Vaslui), şi a vândut căpitanului Bofe şi jupânesei Ilinţa, drept 28 lei bătuţi, „un bătrân din sat din **Creţeni** (în Perieni, comuna Perieni, Vaslui), ce s-a ales partea părinţilor săi, cu vad de moară în apa Tutovei, ce este în ţinutul Tutovei”[89].

1644, martie 22: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Tudor, căpitanul de **Chiliiani** (Chilieni, comuna Coroiești, Vaslui), după ce „s-au jeluit înaintea domniei mele Ion Teleagă din **Năvârniți** (comuna Liești, Galați) pe Corui, comisul din **Boicani** (Băicani, comuna Coroiești, Vaslui), zicând că a cumpărat o ocină de la Gligorie Cofă, un bătrân din satul **Colfășeni** (azi Colpășeni, comuna Coroiești, Vaslui), iar Corui comis se scoală de-i ia ocina, și bătrânul, și cumpărătura, și taie hotarul și nu vrea să dea lui Ion Teleagă nimic. / Drept aceea, tu să mergi și să strângi oameni buni și să socotiți acea ocină și tot acel bătrân ce a cumpărat Ion Teleagă de la Gligorie Cofă, din deal în deal, și cu vad de moară și cu tot venitul. Iar voi să faceți lege dreaptă, ca să-și țină Ion Teleagă ocina și bătrânul din satul Colfășeni”[90].

---

[89] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 25, p. 29

[90] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 263, p. 236

NĂVRĂPEŞTI

(comuna Miroslăveşti, Iaşi).

1626, mai 2: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Sanson, care cumpără, cu 30 taleri, de la Ionaşco din **Năvrăpeşti**, feciorul lui Drăghici, nepotul Drăguţei, „ce se va alege din sat Năvrăpeşti, dintr-a treia parte dintr-acel sat, din partea lui Drăghici a cincea parte”[91].

1627, mai 18: Zapisul lui Pătraşco Ciogolea din Vlădeşti şi Gligorie Nemţeanu, prin care mărturisesc „cum şi-a pus astăzi zi Costantin ot **Vlădeşti** pentru 30 de taleri, să întoarcă lui Popovici din **Năvrăpeşti**, pentru o casă ce au vândut feciorii Blendii, Paşco şi Căzan, ce au avut ei de moşie în Năvrăpeşti. Însă zi şi-au pus dinaintea noastră, de astăzi, mai 15, până a treia zi. Dacă-i va da Costantin lui Popovici banii deplin, nici o treabă Popovici cu acea ocină să nu aibă; iar de nu vor fi banii la zi, cum s-a prins Costantin, de-aici nici o treabă să nu aibi Costantin cu acea ocină şi nici volnic altă dată a o întoarce, căci Popovici l-a lăsat să întoarcă. El la zi bani n-a avut”[92].

1627, mai 18: Zapisul lui Paşco şi Căzan şi nepoata lor Mariia, feciorii Maghiţii din **Boteşti** de ţinutul Sucevei, nepoţi lui Trifan de Boteşti, prin care mărturisesc că au „vândut o casă, ce am avut de moşie de pe

[91] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 57, p. 76

[92] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 208, pp. 286, 287

moşul nostru Trifan, în sat **Năvrăpeşti**, cu tot locul ce i se va veni acelei case, în vatră, şi în fânaţ, şi în pomăt, întru tot ce i se va veni locul acelei case şi cu om într-acea casă… fratelui nostru, Macsin Popovici din Năvrăpeşti, drept 30 de taleri bătuţi, dinaintea a mulţi oameni buni megieşi: Ignat, Toader Harcul şi Tănasie de **Verişeni**, Cozma din **Soci**”[93].

1627, mai 19: Întărit de Miron Barnovschi voievod, în baza zapiselor de mărturie, lui Maxin Popovici „o casă cu oameni în satul Năvrăpeşti şi cu jirebie în vatra satului şi în câmp, şi cu grădină şi cu fânaţ”[94].

1627, decembrie 13: Zapisul lui Ştefan Blendea, pârcălab de Roman, şi al feciorilor lui, Căzan şi Paşco, prin care mărturisesc că au „vândut o casă de ocină, cu tot venitul, din sat de **Năvrăpeşti**, ce acea casă a fost de moşie de pe jupâneasa Blendei, anume Erena. Şi s-a sculat Maxin Popovici de o au cumpărat, i-au dat bani gata 25 galbeni întru mâinile lui Ştefan Blendea şi a feciorilor săi Căzan şi Paşco… Şi au fost într-această tocmeală Ghiorghie Năvrăpăscul, Ionaşco Botăş din **Miroslăveşti**, Ionaşco Bandur din **Boteşti** şi Hilip şetrărel din **Vereşeni**”[95].

1634, august 12: Întărit de Vasile Lupu voievod vornicului Gheorghe Năvrăpăscul şi lui Nacul, feciorul lui Brut, care se pârâseră „cu Sanson, pentru nişte părţi de ocină ce a cumpărat Sanson de la Ionaşco şi de la Gli-

---

[93] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 209, pp. 287, 288

[94] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 211, pp. 291, 292

[95] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 272, p. 366

gorcea, şi de la Luna, şi de la Todosia, toate părţile lor din **Năvrăpeşti**. Deci au rămas Năvrăpăscul vornicul şi Nacul Brut (fiind neamuri mai apropiate – n. n.) pe Sanson, ca să aibă a-i întoarce tot ce va fi dat Sanson pe acele părţi de ocină, bani, vite, ce va fi dat, tot să-i întoarcă şi să nu mai aibă treabă cu acele părţi"[96].

1635, ianuarie 15: Zapisul soborului mănăstirii Agapia, în care mărturisesc despre „cum ne-am pe bucatele ce-au rămas de la Maxin Popovici şi de la femeia sa Sofiana, de le-am împărţit în jumătate. Şi am dat şi casele, cu un loc de casă, ce au fost acolo. Şi ne-au dat 40 de stupi. Şi acel loc de casă l-am dat cu tot venitul ce are în **Năvrăpeşti**"[97].

1644, mai 10: „Smeritul ieromonah Spiridon" vinde lui Pătrașco Brut și Nacului Brut, „loc de două case, anume din **Năvrăpești** (comuna Miroslăvești, Iași), pentru că o soră mai mică a mea a vândut din sat din **Pășcănei** (orașul Pașcani, Iași) loc de patru case"[98].

1644, decembrie 21: Scrisoarea fostului clucer Ștefan Boul despre „cum au venit Nacul Brut din **Năvrăpești** (înglobat în Miroslăvești, comuna Miroslăvești, Iași) și cu Samson din **Dobrulești** (lângă Boureni, comuna Moțca, Iași), ca să-i judecăm pentru niște părți de ocină din satul Năvrăpești, ce-a fost cumpărat Samson de la niște rude ale Nacului, anume de la Ionașco, Gligorcea, Todosie și Luna, nepoți Drăguței, drept 132 taleri. Iar

---

[96] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 235, p. 264

[97] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 11, p. 14

[98] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 321, pp. 309, 310

Nacul Brut a zis că este seminție mai aproape și se cade să o întoarcă, că Samson n-a avut nici o treabă în acel sat. Deci Samson, văzând că se cade Nacului să întoarcă acea moșie, el a poftit să-i întoarcă banii, toți câți scrie în zapis. Iar Nacul Brut i-a întors toți banii deplin și i-a mai și dat 4 galbeni buni pentru alte cheltuieli ce-a cheltuit Samson pentru acele părți de ocină. / Și în tocmeală s-au întâmplat popa Gligorie, Vasile Borșea și Ion de **Dobrulești**, Gheorghe Răspop și Gligorie Botăș din **Mirăslăvești** (comuna Miroslăvești, Iași), Pătrașco a Lupei, Luca, Maftei și Andreica din **Ciohoreni** (comuna Miroslăvești, Iași), Ionașco Poșchin din **Hăsnășeni** (înglobat în Cogeasca, comuna Lețcani, Iași), Vasile Muste, Gheorghe și Vasile curteanul din **Năvrăpești**”[99].

1644, decembrie 20: Drăgan și Bălan, feciori Nechitei, nepoții lui Drăghici, vând Nacului Brut, drept 15 taleri bătuți, „din **Năvrăpești** (comuna Miroslăvești, Iași), toată partea noastră câtă se va alege... înaintea lui Vasile, Ion și popa Gligori din **Dobrulești** (comuna Moțca, Iași), Gheorghe Răspop li Andreica și Maftei ot **Ciohorăni** (comuna Miroslăvești, Iași) și Pătrașco a Lupei ot **Miroslovești** (comuna Miroslăvești, Iași)”[100].

1644, decembrie 20: Vasile, feciorul lui Fârtat și al Candachiei Nacului Brut, drept 25 de taleri bătuți „din **Năvrăpești** (comuna Miroslăvești, Iași), toată partea mea câtă se va alege... dinaintea lui Vasile, Ion și popa Gligori din **Dobrulești** (comuna Moțca, Iași), Gheorghe Răspop li Andreica și Maftei ot **Ciohorăni** (comuna Miroslăvești,

---

[99] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 453, pp. 430, 431

[100] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 467, p. 447

Iași) și Pătrașco a Lupei ot **Mirosloveşti** (comuna Miroslăvești, Iași)”[101].

1901: „**Năvrăpeşti** sau Sohodorul, pârâu în judeţul Suceava, udă satul şi comuna Miroslăveşti, pe o lungime de 7 km şi se varsă în Moldova”[102].

NEAGĂŞEŞTI

(lângă Coman, comuna Sănduleni, Bacău).

Întărit, în **18 mai 1438**, de Ilie voievod, lui Giurgiu Ungureanu, „din vislușenia nepotului său de soră, Ulea, şi a fratelui său, Iuga”, care primeşte uric pentru „două sate pe Turlui, anume Porceştii şi Neaghişeşti; iar după moartea lui, unde este casa lui, pe Nevira, jumătatea acelui sat, lui Ulea singur”[103].

---

[101] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 468, p. 447

[102] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 454

[103] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 183, p. 258

NEAGOMIREŞTI

(lângă Iorcani, comuna Tătăruşi, Iaşi).

1443, noiembrie 29: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Probota, care primeşte uric pentru satele „pe Pobrata, trei sate, anume Neagomireşti, şi Iurceşti, şi Bodeşti, şi moara, şi, pe Prut, anume Grabăuţi, şi Ciuleneşti, şi Bereşti, şi, pe Botne, Râpcinţi şi cu moară pe Teliţa, şi prisaca Visoca, şi Creucani, şi Rădăuţi, şi Balan, şi unde este Şandru, şi, pe Bahlui, sub Hârlău, unde este Mihailo şi cu moară… Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[104].

NEAGOMIREŞTI

(comuna Bogdăneşti, Vaslui).

1480, septembrie 17: Întărit de Ştefan voievod lui Mircea, fiul lui Micul Orgoaie, nepotul lui Ştefan Orgoaie, care primeşte uric pentru „satele Orgoeşti şi Neagomireşti la obârşia Hovrăiatei”[105]. Hotarul, din veac.

---

[104] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 243, pp. 345, 346

[105] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 230, pp. 351, 352

1499, noiembrie 26: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Dobrovăţ, danie domnească, Ştefan cel Mare primind, la schimb, de la Crâstina, fiica lui Voislav şi de la nepoata ei de soră Nastasia, fiica Anuşcăi, nepoatele lui Ivan Damianovici, „trei sate pe Dobrovăţ, anul anume **Ruşii** (Dobrovăţ-Ruşii, contopit cu comuna Dobrovăţ, Iaşi), unde a fost curtea lui Stan al lui Popa, alt sat **Călugărenii** (comuna Dobrovăţ, Iaşi), unde a fost Giurgiu Călugărul, al treilea sat **Dumeştii** (Dumasca, comuna Tăcuta, Iaşi), unde a fost Dadul, care sate au căzut în partea lor, din satele bunicului lor Ivan Damianovici – Vodă oferind „patru sate în schimb pentru acele sate: două sunt pe Bujor, unul **Dumbrăveni** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), unde a fost Belici, altul **Radoteşti** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), unde a fost Borta… căci schimbase acele două sate bunicul nostru Alexandru voievod cu mănăstirea Bistriţa", care dăduse „trei sate pe Bistriţa, mai sus de Bacău, anume **Birăeştii** (Gherăieşti, înglobat în Bacău), unde a fost Birai, şi **Vlăcsăneşti** (înglobat în Bacău) şi **Manoileşti** (Manuileşti, înglobat în Bacău)", „al treilea sat li l-am dat pe Berheci, anume **Davideştii** (nelocalizat, Bacău), unde a fost David", cumpărat cu 240 zloţi de la Gheorghe, fiul lui Negrilă ploscar… „al patrulea sat li l-am dat pe Hovrăleata, anume **Neagomireşti** (lângă Orgoieşti, comuna Bogdăneşti, Vaslui), mai jos de **Orgoieşti** (comuna Bogdăneşti, Vaslui)**"**, cumpărat cu 150 zloţi de la Filip, Tudoran şi sora lor, fiii lui Mircea, nepoţii lui Micul Orgoae"[106]. Hotarul, din veac.

1528, mai 18: Întărit de Petru (Rareş) voievod

---

[106] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 247, p. 444-446

paharnicului Felea, care primeşte, drept danie domnească, satele confiscate, pentru „hainie" de la fostul vornic Petru Cărăbăţ, „când s-a ridicat, cu alţi necredincioşi (Coste pârcălab, Ivaşco logofăt, Sima vistiernic, ucişi la Roman, Trotuşan logofăt, Maxim Udrea, Secuian paharnic, Ioan Păstrăv şi fraţii lui din Huşi – nota traducătorului), un tâlhar asupra nepotului de frate Ştefan voievod şi asupra pământului nostru. Acestea toate… anume **Orgoeştii** şi **Negomireştii**, deasupra Hovriletii, şi jumătate de selişte, care acum se numeşte **Vlădeştii**, tij (la fel) la Hovrileta, şi parte din **Bogdăneşti**… după vechile hotare, pe unde din veac au umblat"[107].

1529, martie 16: Întărit de Petru (Rareş) voievod fraţilor Pârvul, Ion şi Niacşa, feciorii Oanei Tălmaci, care primesc ispisoc pentru moşiile „tatălui lor Oană Tălmaci, din uric şi din dresuri ce au de la părintele domniei mele Ştefan voievod… un sat, anume **Ruseni** pe Tutova, trei părţi din satul **Davideşti** pe Berheci, unde a şezut David, părţile cele din jos ale satului **Simineşti** pe Tutova şi pe Bârlad, satul **Neagomireşti**¸unde a şezut Dragomir Petre, din sus de Criveşti, şi peste Prut, satul la Maluri **Tomeştii**, cu moară, un loc în pustiu, din sus de Troian, pe Cahul, la fântâna Zeletinului, anume **Spriia**, şi pe Tutova, satul unde a şezut Mir, două locuri din pustiul Tecuciului, şi o selişte pe Dimaci, unde se cheamă seliştea **Lalova**, şi moară în Dimaci, şi altă selişte din pustiu, la **Olteni**, între Caloianu şi Naneştii, anume **Lungociul**"[108].

---

107 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 10, pp. 18-20

108 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 16, 17

NEBĂDĂUŢI

(Crainicăuţi, numit după stăpânul satului, Năbădaico, raionul Hotin, Ucraina).

Întărit, în **8 iunie 1456**, de Petru voievod, lui Sin de Hotin, care primeşte uric, pentru „ocina soţiei lui, nepoata lui Mihăilaş (Mihail de Dorohoi – n. n.), satele anume Şizcăuţi, unde a fost curtea lui Iurie pe Prut, şi Malinţi, şi Şizcăuţi, ude este Hodorici, şi, mai sus de acesta, Zamcăuţi, şi, sub Hotin, Berestia şi Gorodişte, mai jos de Urmez, şi **Crainicăuţii**, şi Vâşniveţ. Şi, la graniţă, Boriscăuţi”[109]. Hotarul, din veac.

1632, septembrie 19: Întărit de Alexandru Iliaş voievod marelui spătar Dumitraşco Şoldan, care cumpără, cu 500 galbeni, de la fostul vistiernic Neculai Catargiu, „două sate, anume **Nedebouţii** şi **Vlădicina**, ce sunt în ţinutul Hotinului, care mai înainte au fost sub ascultare către ocolul cetăţii noastre Hotin”[110].

[109] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 59, pp. 88-90

[110] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 213, pp. 269, 270

NEDEE

(sat inclus în Bouşori, Vaslui).

1625, decembrie 14: Întărit de Radul voievod lui Petrea Cehan, în baza unui zapis de la popa Vasile, Marco hânsar şi pitărelul Ciocârlie din **Fereşti** (comuna Laza, Vaslui) şi de la Ionosie din **Bosânceni** (lângă Fereşti, comuna Văleni, Vaslui), „scriind în acest zapis că au venit înaintea lor Mateiu şi surorile lui Sora şi Marica, fiii Anei, nepoţii lui Gheorghie… şi au vândut dreapta lor parte de ocină şi dedină din satul **Româneşti** (lângă Micleşti, Vaslui), partea de jos, din vatra satului şi cu fânaţ, şi din câmp şi din ţarină. Aceasta au vândut-o slugii noastre Petrea Cehan, pentru 60 taleri număraţi şi o iapă. / Şi de asemenea a venit Bogza, fiul Buscăi, nepotul lui Ion Bolea… şi a vândut dreapta lui parte de ocină din satul **Fâstâci** (sat pe Stemnic, Vaslui), ce se fa alege din fundătura de ţarină şi cu loc de prisacă şi de fânaţ… lui Petrea Ceha, pentru 1t taleri număraţi. / Şi, de asemenea… Vasile, fiul lui Frăţiia, nepotul lui Brânduşă din **Brânduşeni** (comuna Brânduşeni, Vaslui)… a vândut dreapta sa ocină ce se va alege din satul **Prigorceni** (lângă Sărata, Vaslui)… lui Petrea Cehan, pentru 20 taleri număraţi. / Şi de asemenea, Anna, fiica Vărvarei, şi fiii ei Gligorie şi Mârzea din satul **Strâmbi** (Strâmba sau Cetăţuia, comuna Puieşti, Vaslui)… au vândut dreapta lor ocină şi dedină din satul **Strâmturi** (Strâmtura, Vaslui)… lui Petrea Cehan, pentru 10 zloţi număraţi. / Şi de asemenea… Busca, fiica lui Ionaşco din **Troeneşti** (sau

Brăteni, lângă Bouşori, Vaslui), nepoata lui Budul, şi Ghiorghie Ţânpău şi au vândut dreapta lor ocină, un loc de la **Nedee** (sat inclus în Bouşori, Vaslui), jumătate din acest loc, până la fântână şi cu loc de grădină şi cu cât loc le spune privilegiul… lui Petrea Cehan, pentru 32 taleri număraţi. / Şi de asemenea… Moţoc, cu fiii lui Macovei şi Ţonţa, şi Ileana Părtăţoae şi fii ei Măteiu şi Obrejie… şi au vândut dreapta lor ocină din satul Fâstici…lui Petrea Cehan, pentru 11 taleri şi jumătate. / Şi de asemenea… Ştefan Fortos şi femeia lui Ţâganca, fiica lui Alexa… au vândut a patra parte din satul **Dobroslăveşti** (comuna Dobroslăveşti, Vaslui), care este pe râul Bârlad, şi cu vad de moară, şi cu loc de ţarină şi cu fânaţ… lui Petrea Cehan, pentru 15 taleri număraţi”[111].

NEDEIANI

(la Cârligătura, comuna Voineşti, Iaşi).

1490, octombrie 14: Întărit de Ştefan voievod acestor „adevărate slugi ale noastre, Iurşa şi nepotul lui, Iliaş Saula, nepoţii lui Stoian Procelnic cel bătrân, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzând dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră, în Moldova, ocinile lor drepte, pe care le-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic cel bătrân, de la bunicul nostru, Alexan-

---

[111] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 398, pp. 462-465

dru voievod, satele la Cârligătură, anume: Procelnicii, unde a fost curtea bunicului lor Stoian Procelnic, şi Bogdăneştii, şi Hovceştii, şi Medelenii, şi Nedeianii şi Bogheasa, şi, pe Bahlui, unde a fost Dragoş, şi moara pe Bahlui, şi, pe Jijia, Lazorenii, unde a fost Rosneag, şi Procelnicii, şi moara pe Jijia, şi Cozmeştii, şi Oişanii, şi, peste Prut: Laslăoanii, la gura Hlabnicului, amândouă cuturile, şi Negoeştii, şi Stancăuţii, şi Scutureceanii, şi Cernăteştii, şi Găurenii, şi Deleştii, la gura Delei, amândouă cuturile… Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, pentru aceste sate, acel privilegiu a pierit de turci, cum ne este cunoscut nouă şi boierilor noştri. De aceea, nimeni, niciodată, să nu pârască, nici să dobândească peste acest privilegiu al nostru, niciodată, în veci”[112]. Hotarul, din veac.

1497, ianuarie 20: Întărit de Ştefan voievod popii Toader din Iaşi şi surorii lui Stana, fiii lui Giurgea, care cumpără, cu 70 zloţi tătăreşti, de la vărul său Iurşa, fiul Mărinii, şi de la nepotul lui Iliaş, fiul, Neagşei, nepoţi lui Ivaşco Procelnicul, „un sat la Cârligătură, anume Nedeianii”[113]. Hotarul, din veac.

1638, iulie 28: Lupul, fecior Bălii, nepot Tomii, vărul lui Ion, feciorul Salomiei, şi seminţia lui Gheorghe, fecior Avrămiei, toţi nepoţi şi strănepoţi Andreicăi, vând uricarului Ionaşco Mânja, drept doi boi de negoţ şi o vacă bună, din „a patra parte din sat din **Nedeleni** (Nedeiani,

---

[112] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 80, pp. 155-157
[113] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 203, pp. 365-367

comuna Voineşti, Iaşi), a treia parte, ce a fost cumpărată de moşul lor Andreica de la Ana, fata popii Toader"[114].

1640, septembrie 30: Vasile, Sava, Constantin, Urâta şi Nastasia, toţi feciorii şi nepoţii lui Gheorghe Duraleu, vând diacului Vasile Corlat şi cumnaţilor săi Dănăilă şi Ionaşco, drept 45 de zloţi, „ce au avut părinţii noştri din jumătate de sat **Turbăteşti**, din partea din sus, din cinci părţi ce se împarte acea jumătate, de sat, am vândut trei părţi şi două au rămas nevândute… / Aşijderi, am vândut lui Vasile Corlat o vie cu pometţi în acel sat, drept 25 zloţi, dinaintea lui Gheorghe Saula, Mirăuţă, Gheorghe Verga şi Gheorghe Zavul din **Procelnici**, Ionaşco Mănjea din **Nedeiani**, popa Ipatie de **Turbăteşti**, Savin şi Marco de **Budeşti** şi mulţi oameni buni"[115].

1643, ianuarie 15: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce Mirăuţă din **Procelnici** (Proselinici, comuna Miroslava, Iaşi) s-a pârât cu călugării de la mănăstirea Bârnova, spunând Mirăuţă cum cu nişte părţi de ocină ce au călugării danie de la Miron Barnovschi voievod, la satul **Budeşti** (comuna Mogoşeşti, Iaşi), ei împresoară şi partea lui din jumătatea satului, din partea de sus, a cincea parte… / Pentru aceea, am învăţat pe Toderaşco mare logofăt să trimită acolo, la Budeşti, pe Dumitraşco diac; şi a strâns pe Mânjea, Ion şi Toader, ginerele lui Mânjea din **Nedeiani** (comuna Voineşti, Iaşi), Saula şi Arsenie din **Procelnici**, Ionaşco, ginerele lui Chiul şi Oancea din **Turbăteşti** (înglobat în Vocoteşti, comuna Voineşti, Iaşi) şi au ales partea lui

[114] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 432, p. 410

[115] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 461, pp. 453, 454

Mirăuţă dinspre părţile călugărilor de la Bârnova… şi au pus şi stâlpi de piatră, în vatra satului, în câmp şi în tot locul”[116].

1644, iulie 7: Toader Echim vinde ginerelui său Oancea și fetei lui Titiana, drept 12 lei bătuți, „casa mea din satul **Turbătești** (înglobat în Vocotești, comuna Voinești, Iași), ce este în ținutul Cârligătutrii... dinaintea lui Mânjea, Mirăuță și Gheorghe Saula de **Procelnici** (comuna Miroslava, Iași), Toader de **Nideianii** (Nedeiani, comuna Voinești, Iași), preotul Ipatii din satul **Turbătești**”[117].

1644, august 6: Nastasia, fata lui Gheorghe Duraleu, fratele ei Sava, Antemia, fata Măricăi, și cu soră-sa Ciurla, nepoatele lui Marco, vând cumnatului lor Oancea și verișoarei Titiana, drept 8 taleri, „moșia din sat de **Turbătești** (înglobat în Vocotești, comuna Voinești, Iași), din partea de sus, partea lui Marco... dinaintea feciorilor Mirăuțoaiei din **Procelnici** (comuna Miroslava, Iași), anume Vasile, Toader și Ștefan, Toader din **Nedieni** (comuna Voinești, Iași), Matei căpitan de **Dăjăni** (comuna Voinești, Iași) și alți mulți oameni buni”[118].

1644, august 6: Scrisoarea lui Gheorghe Verga, prin care îl informează pe Vasile Lupu voievod despre „rândul unor oameni, anume Corlat și Oancea din **Turbătești**, pentru o parte de ocină, partea lui Marco din Turbătești, zicând Corlat că o au cumpărat. Iară noi am strâns

---

[116] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 16, pp. 19, 20

[117] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 368, p. 356

[118] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 390, p. 374

oameni buni și am găsit, cu sufletele noastre, că acea parte a lui Marco este nevândută, nici o au cumpărat Corlat. / De aceasta dăm știre măriei tale: popa Zavul, Mirăuță, Căzan, Saula, Gheorghe, Vasile Surdul, Mânje și Toader din **Nedeieni**”[119].

1649, august 18: Porunca dată de Vasile Lupu voievod slugilor domneşti Verga căpitanul, Pavel de **Voineşti**, Ion de la **Nedeiani**, şi Ştefan, feciorul lui Merăuţă de **Procelnici**, după ce „s-au pârât Vasile Corlat uricar cu răzeşul său Oancea, pentru trei părţi de ocină, ce a cumpărat Corlat din satul **Turbăteşti**, partea lui Duraleu şi partea lui Ionaşco, şi din partea lui Andronic a treia parte, cum ia arătat şi drese de cumpărături… iar Oancea a mers de i-a cosit din acele părţi câtva fân şi a mai intrat şi întralt hotar, de i-au mai stricat, ce se cheamă hotarul **Văcoteştilor**; pentru acest lucru am dat domnia mea învăţături şi lui Toderaşco, logofătul cel mare, să trimită omul dumisale acolo, să socotească împreună cu voi şi cu oameni buni”[120].

1650, noiembrie 17: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „s-au pârât de faţă Gheorghe, feciorul Naşcului, şi Ionaşco Sofron, nepoţii lui Berezan, cu Toader, ginerele Mânjei, pentru un heleşteu ce este pe valea **Nedeianilor**, mai jos de sat, în ţinutul Cârligăturii, zicând Ggheorghe şi Ionaşco cum acel heleşteu a fost a lor moşie, iezit de moşul (bunicul) lor Berezan, şi l-au cerut de la dânşii Mânjea uricarul, să-l tocmească, să-i gie adăpătoare de vite, iar după moartea

---

[119] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 391, pp. 374, 375

[120] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. III, Iaşi 1907, pp. 93, 94

Mânjei s-a sculat jupâneasa lui şi a vândut acel heleşteu, cu peşte, cu tot, lui Toader, ginerele Mânjei, drept 2 galbeni, şi au zis că a fost a uricarului de moşie. / Deci domnia mea n-am crezut nici pe unii, ci am trimis la Verga căpitanul şi la Mierăuţă din **Procelnici**, să meargă acolo, să strângă oameni buni şi să întrebe cum vor şti cu sufletele lor al cui a fost acel heleşteu de moşie… şi au aflat că a fost de moşie lui Berezan, şi au adus mărturie de la acei oameni… şi aşa am aflat, ca să întoarcă jupâneasa Mânjei banii luaţi de la Toader, ginerele Mânjei celui şchiop, şi a întors 2 galbeni în faţa noastră; de acum, înainte, acel heleşteu pe valea Nedeianilor să fie lui Gheorghe şi lui Ionaşco, nepoţii lui Berezan, dreaptă ocină şi moşie”[121].

1661, martie 1: Magda, cu fraţii ei, feciorii Căzacului Plotei, cu verii primari Gavril şi cu fraţii săi, feciorii Neculei Plotei, nepoţii Măricăi, strănepoţii lui Gherman, vând lui Corlat uricarul, pentru 25 lei bătuţi, părţile ce le-a „avut în satul **Nedeiani**, la ţinutul Cârligăturii, de la moaşa (bunica) noastră Mărica, aşijderi şi o răscumpărătură ce a avut strămoşul nostru Gherman, a şasea parte din jumătate din satul Nedeiani, ce el a răscumpărat de la mătuşa sa Ilinca, nepoata Giurgei”[122].

1662: Irimia din **Româneşti**, feciorul lui Gligorie, nepotul Tătarului, cu feciorii lui Vasile şi Dumitraşco, cu verii Gheorghe şi Nastasia, feciorii Lupului, cu feciorii lui Istratie, Gligorie şi Toader, şi cu Dănilă şi Agafia, feciorii Andriicăi din Româneşti, toţi nepoţi lui Tătar,

---

[121] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 104, 105

[122] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 166, 167

vând marelui vistiernic Solomon, drept 30 de lei, „fiind noi lipsiţi… ocină în **Nedeiani**, ce sunt la ţinutul Cârligăturii, din a patra parte din jumătate de sat, a patra parte”[123].

1662, mai 3: Ştefan, feciorul lui Toader din Nedeiani, nepot Gligăi, Dumitru şi Chiriac, feciorii lui Moisei, Gligoraşco, ginerele lui Mieluş, Istratie, ginerele lui Toader, Tiron, feciorul Irimiei, şi Catrina, nepoată Gligăi, strănepot Cozmei, bătrânul de Nedeiani, vând lui Solomon Bârlădeanul, pentru 50 lei, „din jumătate de sat **Nedeiani**, a patra parte, partea din jos, în selişte”, martori din Nedeiani fiind „Ion Bârcă, Toader Şchiopul, fratele lui Casian, Neculai, Acsinte, Marco Buciuc şi Ionaşco Ciucă”[124].

1662, iunie 15: Ionaşco cel bătrân, Catrina, femeia lui Gheorghe, cu feciorii ei Toader şi Maria, nepoţii lui Berezan, Istrati, nepotul lui Berezan, Nazaria şi Aniţa, fetele lui Ignat, nepotul lui Berezan, vând marelui vistiernic Solomon, pentru 61 lui, „din **Nedeiani**, partea lui Berezan, din jumătate de sat, partea din sus, a treia parte”[125].

1663, ianuarie 11: Neculai, cu femeia lui Marica şi cu coconii lor Vasile şi Grozava, care sunt nepoţi Grozavei din Nedeiani, vând lui Solomon Bârlădeanul, pentru 40 lei, „a noastră dreaptă ocină şi moşie, şi casă cu grajd şi cu alte heiuri ce sunt împrejurul casei, cu loc de

---

[123] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 170, 171

[124] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 170, 171

[125] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 176

prisacă la iazul din coastele satului, cu prisacă şi 3 stupi, şi pomi, care ne este în satul **Nedeiani** de pe moaşa (bunica) noastră Grozava, fata lui Tătaru”[126].

1663, martie 22: Vasile, Ionaşco, Constantin şi Savasiia, feciorii Florii din **Mogoşăşti**, nepoţi Grozavei din Nedeiani, ce a fost nepoată lui Tătar, bătrânul de acolo (stâlpul), şi Apostol, feciorul lui Ionaşcu, feciorul Grozavei, nepotul lui Tătar bătrânul, vând lui Solomon Bârlădeanul, pentru 4 galbeni, „ce am avut dinspre noaşa (bunica) noastră Grozava, nepoata lui Tătar bătrânul, în **Nedeiani**”[127].

1663, noiembrie 11: Ştefan Siliiman croitor, femeia lui Catinca şi feciorii Gheorghe şi Irina vând lui Iane Hadâmbul postelnic, pentru 60 lei bătuţi, „moşia ce-am avut la **Nedeiani**, din a patra parte din jumătate, jumătate din moşul nostru Gherman”[128].

1666, decembrie 28: Matei, căpitan din **Dejani**, femeia lui Ana şi fetele lor Iliana şi Arhira vând lui Iane Hadâmbul postelnic, pentru 25 lei, „moşia din satul **Nedeiani**, din jumătate de sat, a treia parte din partea din sus, şi din a treia parte, a treia parte, partea Irimiei ce s-a alege”[129].

1669, februarie 15: Marele logofăt Solomon Bârlădeanul şi cneaghina Ana dăruiesc mănăstirii Dealul Mare, numită şi Hadâmbul, după numele ctitorului ei Iane

---

[126] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 178, 179

[127] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 179, 180

[128] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 190, 191

[129] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 194, 195

Hadâmbul, toate cumpărăturile lor din satul **Nedeiani**, în valoare de 215 lei şi 5 ughi (ducaţi ungureşti) şi jumătate, „pentru sufletul nostru şi al părinţilor noştri"[130].

1670, martie 7: Catrina, femeia lui Suliman, croitor din târgul Iaşi, fii ei Gheorghe şi Irina, vând lui Iane Hadâmbul, pentru 40 lei bătuţi, „ocina şi cumpărătura ce o am avut de la moşii noştri, de la Gherman, ce este la satul **Nedeiani**, a patra parte din acel sat"[131].

1671, iulie 28: Carte de împuternicire, dată de Duca voievod lui Pascal şi feciorilor lui Corlat uricarul „să fie tare a lua de-a zecea din satul **Nedeeni**, din partea Magdei şi a fraţilor, şi a feciorilor Cazacului Plotei, văr primar al lui Gavril şi a fraţilor săi, feciori lui Neculai Plotei, ce a avut dinspre moaşa (bunica) Mărica. Aşijderi şi o răscumpărătură, ce a avut strămoşul lor Gherman, a şasea parte din acel sat Nedeiani, ce a fost cumpărat de la moaşa (bunica) sa Ilinca, nepoata Giurgii"[132].

1672, aprilie 20: Scrisoare hotarnică de la logofătul Tudose Dubău, trimisul domnesc la **Nedeiani**, în Cârligătura, să cerceteze pricina dintre răzeşi şi mănăstirea Dealul Mare, numită Hadâmbul, care are dăruite toate cumpărăturile din Nedeiani, făcute de Solomon Bârlădeanul: „Am strâns oameni buni, anume Ion Coş, Tănase Gălăţeanul, Tănase Corbul din **Dăjeni**, Gheorghe Pitic din **Bogdăneşti**, preotul Iurco de **Iaş**, Sămion, Ştefan Mirăuţ, Tatul aprod, Lupul Surdeanul, Vasile Zavul şi

[130] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 201, 202
[131] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 202, 203
[132] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 214

Cocioevă din **Procelnici**, Matei şi fratele său Vasile din **Voineşti**, preotul Iacob din **Drăgoeşti**, Dumitraşco din **Turbăteşti** şi răzeşii toţi. Socotit-am pe dresul ce ni l-a arătat egumenul şi am aflat toate cumpărăturile lui Solomon Bârlădeanul şi ale lui Iane Hadâmbul… şi s-a aflat jumătate de sat, fără doi stânjeni şi jumătate, şi la măsuratul seliştei, mai lăsat-au călugării, din pământul lor de selişte, două funii şi un stânjen, pentru cei doi stânjeni şi jumătate ce le lipsesc lor. De aceasta, facem ştire măriei dumitale"[133].

1685, februarie 15: Toader Cojoc bătrân, sin (fiu) Antemiei, nepot de soră lui Marco Bucioc din satul Nedeiani de ţinutul Cârligăturii, Misăilă şi Frăsina, feciorii Chiurchioaei, tij (la fel) nepoţi de soră lui Marco Bucioc, vând lui Dumitraşco din **Turbăteşti**, colivarul cel domnesc şi femeii lui Uliana, pentru 15 lei, „moşia ce am avut de la părinţii noştri şi de la unchiul nostru Marco Bucioc, toate părţile din satul **Nedeiani**, din jumătate de sat, din partea din sus, a treia parte şi din a treia parte ce se va alege partea părinţilor şi unchiului nostru din partea lui Toader Şchiopul. Iar partea unchiului nostru Toader Şchiopul nu am vândut-o"[134].

1687, februarie 18: Măria, fata Arhirei, nepoată de fiică lui Matei din **Dăjiani**, ce a fost căpitan, vinde lui Savin din **Turbăteşti**, pentru 12 lei, „moşia ce am avut de la unchiul nostru Toader Şchiopul din **Nedeiani**, ce este la ţinutul Cârligăturii, ce a fost văr primar moşului (bunicului) meu Matei căpitanul, tatăl mamei mele, această

---

[133] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 235-238

[134] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 74, 75

parte şi partea mea, şi partea Antimiei, fata Ilenii, sora mamei mele, iarăşi nepoată de fiică lui Matei din Dăjeni, toată partea unchiului nostru, ce am avut din tot satul Nedeiani, a şasea parte"[135].

1690, iunie 12: Scrisoarea hotarnicilor Pântea şetrar, Ganea şi Toader Bâtcă din **Nedeiani**, Constantin, călăraş de Ţarigrad ot **Voineşti**, Ion Popescu, Agahie şi Toader Drug ot **Dăjeni**, trimişi domneşti să aleagă moşia lui Savin, feciorul lui Dumitraşco, ce a fost colivar, din **Turbăteşti**, şi a lui Ion şi Ştefan, nepoţi lui Marco din satul Nedeiani, în ţinutul Cârligăturii: „ne-am strâns noi şi am căutat oameni buni, care au mărturisit precum că sunt toţi nepoţi lui Marco, şi nici pe unul din moşie nu se pot scoate, şi am socotit cu toţii să se facă această parte în trei părţi: să ţină o parte Savin, o parte Ion şi o parte Ştefan. Deci Savin să ţină partea lui Cojoc bătrânul şi Ion patea lui Grozav, iar Ştefan partea lui Marco, căci toţi sunt nepoţii lui Marcu Bucioc. Aceasta facem ştire măriei tale"[136].

1691, iunie 17: Savin uricarul şi Mihalcea, feciorii lui Dumitraşco, ce a fost colivar, din **Turbăteşti**, vând lui Paladie, făclierul din Iaşi, pentru 50 lei, „moşia din satul **Nedeiani**, din ţinutul Cârligăturii, din jumătate de sat, a treia parte, care au ţinut jumătate Marco Bucioc şi jumătate a ţinut-o Toader Şchiopul… parte care a fost a părintelui nostru cumpărătură"[137].

---

[135] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 75, 76

[136] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 77, 78

[137] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 80, 81

1691, iulie 20: Întărit de Constantin Cantemir voievod lui Savin uricarul, lui Ion şi Ştefan, nepoţii lui Marco Bucioc din **Nedeiani**, în baza împărţelii făcute de trimişii domneşti, conduşi de „Pântea ce a fost şetrar”[138].

1692, februarie 27: Gheorghe, fecior Sofroniei, şi femeia lui Alexandra, din satul Nedeiani, vând fostului mare paharnic Pavăl Ciocârlan şi jupânesei Maria, pentru 18 lei, „partea noastră de moşie din satul **Nedeiani**, ce este la ţinutul Cârligăturii, care moşie îmbla pe jumătate de sat, în trei bătrâni, dintr-un bătrân a patra parte, partea mamei mele Sofronia, fata Ruxandei”[139].

1692, martie 2: Gheorghe şi Maria, feciorii Trofanii, nepoţi Dagăţii, din satul Nedeiani, cu nepotul lor Sandul şi cumnatul lor Ion vând paharnicului Pavăl Ciocârlan, pentru 5 lei, „moşia din satul **Nedeiani**, care-i în ţinutul Cârligăturii, din bătrânul Dagăţii a patra parte… şi am întrebat pe mătuşa noastră Ioneasa Dagăţoe şi pe Toader, feciorul Măricuţii, nepot Dagăţoe, şi nimeni nu s-a aflat că cumpere”[140].

1693, ianuarie 16: Palaghia, fata lui Constantin Petriman din Nedeiani, soţul ei Badiul şi feciorii lor Donici şi Chirică dăruiesc 6 pământuri şi vând alte 6, pentru 15 lei, marelui paharnic Pavăl Ciocârlan şi jupânesei Maria, „pământuri ce am la satul **Nedeiani**, la ţinutul Cârligăturii, care-mi sunt de pe tătâne-meu Petreiman, iar pe alte 6 pământuri mi-a dat 15 lei bătuţi… şi au

---

[138] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 80, 81
[139] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 212, 213
[140] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 43, 44

iscălit sau au pus degetele vărul său Lupul răzeş, Gavril Gheţul, Ştefan Silion, Alexandru Chiriţă, Dumitraşcu baş ceauş, Ion Botez, Vasile Mateeşescul, Toader Bujoranul”[141].

1693, februarie 25: Gheorghe, feciorul Sofroniei, şi femeia lui Alexandra din satul Nedeiani vând paharnicului Pavăl Ciocârlan şi jupânesei Maria, pentru 13 lei, „moşia din satul **Nedeiani**, ce sunt la Cârligătura, ce se va alege partea mâne-mea Sofronia”[142].

NEGOAIA

(contopit cu Cornăţelu, comuna Motoşeni, Bacău).

Menţionat, în **16 ianuarie 1495**, de Ştefan voievod, când întăreşte moşia fraţilor Toader şi Ivan, şi nepoatelor lor Nasta, Stana şi Măria, care cumpăraseră, cu 85 zloţi tătăreşti, de la Pătru Gâlţea, sora lui uşa, şi de la seminţia lor, fraţii Ion Budză şi Drăgălina, toţi nepoţii Pătraşco Lofinde şi a popii Dragomir „a lor dreaptă ocină şi moşie, un sat pe Zeletin, anume Gheeştii, între Neagoane şi între Colunoi, unde a fost Gheia”[143].

1901: „**Negoaia**, sat făcând parte din comuna Motoșeni, judeţul Tecuci, situat pe coasta dealului Mo-

[141] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 47, 48

[142] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 48, 49

[143] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 167, p. 304

horâţi, la 4,5 km de reşedinţa comunei. Are o populație de 19 familii sau 78 suflete, care locuiesc în 17 case. Comerţul se face de 2 cârciumari. Locuitorii sunt clăcași. Este străbătut de şoseaua ce duce la Stănișești, în partea de est. Copiii din sat merg la şcoala din Motoșeni”[144].

NEGOEŞTI

(sat pe Turlui, numit şi Neaghişeşti, şi Negaşeşti, lângă Coman, comuna Sănduleni, Bacău).

1409, ianuarie 28: Întărit de Alexandru cel Bun lui Giurgiu Ungureanu, împreună cu Ungureni, „unde este casa lui… şi, lângă acela, Suhodolul şi via pe care şi-a sădit-o, şi, la Turlui, satele anume Porceştii, şi Şperieştii, şi Negrileştii, şi **Neagăşeştii, unde este jude Neagăş**, şi, mai jos, unde este Coman”[145].

1901: „**Negoești**, sat în judeţul Bacău, plasa Trotușul, comuna Căiuţul, situat pe dreapta Trotușului, mai sus de satul Gârbovanul şi în stânga căii ferate și şoselei Adjud-Ocna, la 4 km și 200 m de satul Căiuțul. Are o populaţie de 245 suflete; o biserică, clădită de locuitori, cu ajutorul preotului Andrei, la 1805, deservită de 2 cân-

---

[144] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 477

[145] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 24, pp. 34-36

tăreți; 2 cârciumi; 2 piuă de bătut sucmane. Vite sunt: 3 cai, 120 vite mari cornute şi 34 porci”[146].

NEGOEŞTI

(sat pe Pârâul Alb, inclus în Totoieşti,
comuna Tupilaţi, Neamţ).

1414, decembrie 20: Întărit de Alexandru cel Bun lui Crăciun Belcescu, care primea „două sate uric, cu tot venitul, pe Pârâul Alb, unde este casa lui din veac, şi alt sat, **Negoeşti**, între Totoeşti şi între Levet Miclouş, ocinile lui… şi ale copiilor lui, anume Petru, şi Ion, şi Iosif, şi Andriaş, şi copiii acestor patru fraţi… Iar hotarul lui să fie începând de la Levet, pe malul pârâului, o movilă săpată, de acolo drept la câmp, la o movilă săpată, apoi drept la marginea dumbrăvii de la Totoeşti, la marginea dumbrăvii, la o movilă săpată, apoi drept în mijlocul câmpului, la o movilă săpată, apoi drept la malul pârâului, iarăşi la movila săpată, apoi, peste pârâu şi peste dealul cu pădure, la vale, mai sus de fântână, în bucovina de la Hlapeşti, apoi drept peste pârâu, apoi drept peste bucovina de la Şerbu, apoi drept la capătul Câmpului de la Vlad, apoi la deal, până la capăt. Acesta îi este tot hotarul, neclintit niciodată, în vecii vecilor”[147].

---

[146] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 480

[147] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 38, pp. 53-55

1492, martie 30: Întărit de Ştefan voievod, cu ocazia împărţirii moşiilor între nepoţii lui Crăciun Belcescu, „a lor drepte ocini, satele pe Pârâul Alb, anume Belceştii şi Negoeştii, precum şi două părţi din Şerbeşti, viind în parte Iurşii aprodului satul Belceştii şi în partea surorii sale, Vascăi, satul Negoeştii, iar surorii lor, Maruşcăi, acele două părţi din satul Şerbeştii, pe celălalt Pârâu Alb”[148]. Hotarul, din veac.

1646, iunie 22: Scrisoarea lui Coste de **Călineşti** (comuna Negri, Bacău) şi a lui Miron din **Ţibucani** (comuna Ţibucani, Neamţ), trimişi de Vasile Lupu voievod să cerceteze „hotarul **Dăvidenilor** (comuna Ţibucani, Neamţ), al **Strâmbilor** (comuna Ţibucani, Neamţ) cu al **Negoeştilor** (comuna Dragomireşti, Neamţ)”, şi au început, urmând semnele din uric, „de unde au început semnele hotarului, de la o movilă săpată în ţărmurile Văii Albe, dinspre Leuteşti, şi acolo au şi piatră pusă de moşii lor. De acolo, am scos trei oameni bătrâni, anume pe Toader Hăţag din **Belceşti** (inclus în Tupilaţi, comuna Tupilaţi, Neamţ), Ionaşco Harţugul din **Totoeşti** (comuna Tupilaţi, Neamţ) şi Tănasie Draciul din **Leuteşti** (comuna Tupilaţi, Neamţ), să ne poarte pe unde spun semnele uricului. De-acolo, ne-a mânat uricul drept în sus, la altă movilă săpată, şi acolo s-a aflat altă piatră pusă de moşii lor, de acolo drept în marginea Dumbrăvii şi în marginea dumbrăvii, iar s-a găsit piatra pusă de moşii lor, din marginea dumbrăvii ne-au mânat semnele uricului drept în sus, dinspre Totoeşti, în marginea dumbrăvii, la altă movilă săpată, iar Negoeştii au zis: chemaţi, că mai avem alte pietre mai în lăuntrul pădurii. Noi n-am vrut să mer-

[148] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 111, p. 220

gem, dacă n-au spus în uric acele semne… / Şi am pus întăritură robii măriei tale Păcurar, Toader Harcul şi Ursul din **Vereşeni** (Verşeni, comuna Mirosloveşti, Iaşi), Pătrăşcuţă, Pătraşco şi Vasile Borşea din **Mirăslăveşti** (comuna Mirosloveşti, Iaşi), Ion din **Dobruleşti** (lângă Mărgineni, Neamţ), Cârstea din **Borceşti** (Borşeni, comuna Războieni, Neamţ), Gligorie şi Nacul din **Uscaţi** (comuna Războieni, Neamţ), Constantin Holbură şi Vasile din **Ţibucani**, Vasile din **Podlogeni** (comuna Ţibucani, Neamţ) şi alţi mulţi oameni buni şi bătrâni”[149].

1901: „**Negoeşti**, sat în judeţul Neamţ, plasa de Sus-Mijlocul, comuna Talpa. Are o populațiune de 150 suflete; o biserică, deservită de 1 dascăl; 1 moară de apă. Numărul vitelor e de 106 capete”[150].

NEGOEŞTI

(sat pe Pârâul Negru, comuna Dragomireşti, Neamţ).

1438, februarie 7: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi boierului Toma Băcescul, care primeşte uric pentru „ocina unui nepot a femeii sale, a lui Toader, un sat… pe Pârâul Negru, care şi l-a fost aşezat în pustiu, anume Negoeştii, pe Pârâul Negru… Iar hotarul acestui sat să fie

---

[149] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 418, p. 358, 359

[150] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 481

din după vechiul hotar, până unde s-au apucat din veac”[151].

1488, octombrie 15: Întărit de Ştefan voievod Mitropoliei din Roman, odată cu celelalte sate cumpărate de Ştefan cel Mare pentru această danie. Vânduseră „însumi domniei mele” fraţii Mihul şi Iahuş, Giurgea, Ivan şi Bratul, nepotul lui Rafeiu, Mihul Obroc şi Grigor fiul lui Ivan, „**Negoeştii** pe Pârâul Negru” (în Dragomireşti, Neamţ), pentru 172 zloţi tătăreşti; Daşco şi Malea, fiii lui Gostilă, nepoţii lui Puiu Ploscarul, i-au vândut „jumătate din satul Gostileşti” (în Vlădiceni, comuna Bârgăuani, Neamţ), pentru 120 zloţi; Ileana, fiica lui Nechita, fratele lui Coste Andronic au vândut lui Vodă „două sate care sunt pe Moldova, anume Poiana, unde au fost cneji Băloş şi Danciul” (Boureni, Moţca, Iaşi), pentru 200 zloţi; fraţii Zărnă, Toma şi Ion, fiii lui Pătru, nepoţii lui Tiba, i-au vândut „Ciorsăceştii (lângă Păstrăveni, Neamţ), unde a fost bunicul lor Tiba, pe Moldova, în Câmpul Perilor, şi loc de moară pe Moldova”, pentru 240 zloţi; Neagşa, fiica lui Băilă de la Racova, nepoata lui Botăş, i-a vândut „un sat pe Moldova, în Câmpul Perilor, anume partea lui Botăş, unde a fost bunicul ei Botăş” (lângă Păstrăveni, Neamţ), pentru 60 de zloţi, toate aceste sate fiind oferite Mitropoliei din Roman „pentru pomenirea sfânt-răposaţilor înaintaşi”[152]. Hotarele, din veac.

1528: Întărit de Petru (Rareş) voievod lui Dan, femeii lui Anuşca şi cumnatului Petre, care cumpără, cu 250 zloţi tătăreşti, de la Nistor, nepotul lui de soră

---

[151] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 178, pp. 251, 252

[152] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 42, pp. 76-80

Ierimie, surorile Ilea, Armanca, Tudora, Călina, Fedca şi Duşea, şi de la rudenia lor Fedca, fata Mălinei, nepoţi ai lui Filip Baliţa, „din urice şi drese ce a avut mama lor Malea de la părintele domniei mele Ştefan voievod, o bucată de pământ în **Dragomireşti**, cu vad unde să-şi facă heleşteu"[153].

1601, iunie 6: Porunca dată Eremia Moghilă voievod, dată vistiernicului Isac din **Hlăpeşti**, după ce „s-au jeluit Drăgan Ciolpan şi Ionaşco vatag de visternicei pe Ilea şi pe seminţia sa din satul **Negoeşti**, care stăpânesc două vetre de sat, din satul **Măleşti** şi din satul Negoeşti. / Drept aceea, tu să-i opreşti lor din cea jumătate de sat Măleşti, iar cui va părea cu strâmbul să stea de faţă înaintea noastră, altfel să nu fie"[154].

1644, septembrie 27: Zapisul de mărturie al răzeșilor Ionașco Trufașul de **Uscați** (comuna Războieni, Neamț), Vasiiu de **Borcești** (comuna Răucești, Neamț), Giorge Craescul, Ionașco Harguțul, Nechita, Maftei, Crăciun și Ionașco Butiman de **Totoești** (în hotar cu Negoești, comuna Dragomirești, Neamț), Păcurar, Toader Harcul, Ionașco Mardan, Ursu, Tănasie și Danciul de **Verșeni** (comuna Miroslăvești, Iași) de ținutul Sucevei, Pătrașco de **Mirăslăvești** (comuna Miroslăvești, Iași) și Vasile Borșe din **Dobroești** (comuna Tupilați, Neamț), în care scriu „cum ne-a chemat dumnealui Boul clucerul la o gâlceavă ce-a avut cu satul **Negoești** (comuna Dragomirești, Neamț), pentru o bucată de loc din hotarul Strâmbilor și al Davidenilor, din Dumbravă. / Deci noi, dacă

---

[153] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 220-222

[154] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 106, 107

ne-am strâns, am întrebat pe Negoești cu ce au intrat în acel loc; deci ei au adus un uric de la Alexandru vodă cel Bun, ce scrie pe un moș al lor, pe Crăciul Belcescul, și pe feciorii lui Pătru, Ivan, Iosif și Andriiaș. Și scrie uricul în semne: se începe din țărmurele Văii Albe, dinspre Leutești, dintr-o movilă săpată și, dintr-acea movilă, drept în marginea dumbravei, și de acolo la altă movilă săpată, în marginea dumbrăvii dinspre hotarele Totoeștilor, iar de acolo iar la o movilă săpată, ce spune în mijlocul câmpului și de acolo drept peste Valea Albă"[155].

1645, noiembrie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Toma (Canzacuzino) vornicul, care cumpără, de la popa Isac şi preoteasa lui Ileana, şi de la frate-său Toader, neciori Aniţii, nepoţi lui Arvasie ot **Negoeşti** (comuna Dragomireşti, Neamţ) „a lor ocină din sat din **Mărişăşti** (comuna Bârgăoani, Neamţ), a patra parte, câtă se va alege din partea Haragăi"[156].

NEGOEŞTI

(lângă Gura Bădiliţei, comuna Vânători, Iaşi).

1453, iunie 20: Întărit de Alexandru voievod logofătului Mihail, care primeşte uric pentru „satele, în ţara noastră, în Moldova: un sat pe Bistriţa, anume Vânătorii noştri, care sunt mai jos de târgul de la Piatra

---

[155] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 435, p. 414, 415

[156] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 250, p. 196

lui Crăciun, pe care noi înşine i-am dat în schimb pentru satul lui, pentru Ciumăleşti, care sunt pe Siret. Şi, de asemenea, îi întărim satele lui şi vislujenia şi ocinile drepte pe care le are de la înaintaşii noştri: pe Răut, anume Procopeni, şi cu moară, şi Izbişcea, şi cu prisăcile care au ascultat şi ascultă de aceste sate, şi, mai jos pe Răut, la Fântâna Albă, unde sunt satele, şi, mai sus de cetatea noastră Hotin, un sat pe Nistru, anume Raşcăuţi, pe care i-a cumpărat cu banii săi drepţi, şi alt sat, lângă Sneatin, anume Gavrilăuţi , şi, mai sus de Budilcea, anume jumătate din Şirăuţi, pe care i-a cumpărat de la Şendrică (ultimele trei în Bucovina – n. n.). / Şi încă a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri pan Petru Hudici şi fiul său, Iaţco, şi ginerele său, pan Şandro, şi au vândut un sat, care este pe Moldova, anume Verijani, toate trei cătunele, credinciosului nostru boier, pan Mihail logofăt, de bunăvoia lor, pentru o sută şi pentru 40 de zloţi… Şi, de asemenea, îi întărim satele lui drepte, pe care le-a cumpărat pe banii săi drepţi de la pan Oană Pâşco, şi de la soţia lui, sora lui Raicu, anume: **curtea de jos a lui Neagoe, care este pe Siret**, şi alt sat mai sus de curte, anume Părtănoşi, şi alte sate de cealaltă parte a Siretului, anume: Pobrata, şi Berindeeşti, şi Valea Seacă şi Heci, şi alt sat, lângă Cotnari, anume Giuleşti… Iar hotarul tuturor acestor sate să fie după toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[157].

1455, iulie 2: Întărit de Petru voievod logofătului Mihail, care primeşte uric pentru „satele anume: **curtea lui, pe Siret, care a fost a lui Neagoe**, şi Părtănoşii, şi, la gura Pobratei, unde este jude Cârstea şi Danciul, amân-

---

[157] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 33, pp. 44-46

două judeciile, şi, Heciul, şi Valea Seacă, pe care şi le-a cumpărat de la verii lui Neagoe, şi, pe Răut, Procopeni, cu moara, şi Izbişcea, unde este Danilo şi Budul, şi prisaca lui pe Nistru, anume a lui Bileac, cu gârla şi iezerul şi cu tot venitul lui, şi, la graniţă, sub Sneatin, Gavrilăuţi, şi, mai jos de acesta, Ivancăuţi şi Pogorilăuţi, pe care i-a cumpărat de la Manea Globnicu şi de la copiii lui, şi, pe Nistru, anume Raşcăuţi, pe care i-a cumpărat de la Mândrea Jumătate”[158]. Hotarul, din veac.

NEGOEŞTI

(sat pe Vaslui, comuna Soleşti, Vaslui).

1472, ianuarie 17: Întărit de Ştefan voievod lui Crâstea Negoiu, care primeşte uric pentru „dreapta lui ocină, satele anume: Negoeştii, unde îi este casa, şi Ungureni, şi moara de pe Vaslui din faţa Ungurenilor”[159]. Hotarul, din veac.

1630: Pavăl, fecior lui Potan din Zlătăreşti, vinde lui Gavril din Zlătăreşti, drept 95 lei 95 de pământuri, din „satul **Zlătăreşti**, la ţinutul Vasluiului… care loc ni l-au ales răzeşii, tot de o parte în parte, de jos, dinspre Mileşti, până în capul jgheaburilor, cu loc de heleşteu în matca Sărăţii, ce se hotăreşte cu locul Mileştilor până în matca Titeştilor, în sus, dealul până în hotarul Bouşorilor…

[158] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 48, pp. 67-69
[159] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 179, pp. 264-266

dinaintea lui Ion Bouşoru de **Bouşori**, Şteful şi Ghedeon din **Titeşti**, Ionaşco Burnar de **Mănjăşti**, Artenie de **Şerboteşti**, Iordachi de **Negoeşti**, Ardarie de **Zlătăreşti**, Mihalce de **Dăneşti**, şi eu, popa Andreica din Zlătăreşti am scris zapisul, ca să se ştie”[160].

NEGOEŞTI

(raionul Ungheni, Moldova).

1490, octombrie 14; Întărit de Ştefan voievod acestor „adevărate slugi ale noastre, Iurşa şi nepotul lui, Iliaş Saula, nepoţii lui Stoian Procelnic cel bătrân, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzând dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră, în Moldova, ocinile lor drepte, pe care le-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic cel bătrân, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, satele la Cârligătură, anume: Procelnicii, unde a fost curtea bunicului lor Stoian Procelnic, şi Bogdăneştii, şi Hovceştii, şi Medelenii, şi Nedeianii şi Bogheasa, şi, pe Bahlui, unde a fost Dragoş, şi moara pe Bahlui, şi, pe Jijia, Lazorenii, unde a fost Rosneag, şi Procelnicii, şi moara pe Jijia, şi Cozmeştii, şi Oişanii, şi, peste Prut: Laslăoanii, la gura Hlabnicului, amândouă cuturile, şi Negoeştii, şi Stancăuţii, şi Scutureceanii, şi Cernăteştii, şi Găurenii, şi Deleştii, la gura Delei, amân-

[160] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 46, 47

două cuturile… Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, pentru aceste sate, acel privilegiu a pierit de turci, cum ne este cunoscut nouă şi boierilor noştri. De aceea, nimeni, niciodată, să nu pârască, nici să dobândească peste acest privilegiu al nostru, niciodată, în veci”[161]. Hotarul, din veac.

NEGOEŞTI

(pe Orbic, înglobat în oraşul Buhuşi, Bacău).

1633, februarie 16: Întărit de Alexandru Iliaş voievod jupânesei logofătului Beldiman, care logofăt îi dăduse cu 100 de taleri bătuţi zlătarului de Suceava Ionaşco Bolea, „să facă două aripi de la acea sfântă mănăstire, care bani i-a fost dat dumnealui adaos după sat, după **Rojiiţi** (Rujniţa, comuna Bârlădeni, raionul Ediniţa, Moldova), ce este pe Ciuhru, în ţinutul Iaşilor, şi ei i-au dat **Negoeştii** (sat pe Orbic, Neamţ), pe Orbic, în ţinutul Neamţului. / Într-aceea s-a întâmplat svrăşenie lui Beldiman logofătul, iar Ionaşco Bolea n-a lucrat mănăstirii cum a fost tocmeala, ci a cheltuit banii toţi. Într-aceea ei au poftit şi grăit cu jupâneasa lui Beldiman şi cu feciorii săi, Toader, Mihăilaş şi Maria, să facă acele aripi după cum le-a fost tocmeala, iar jupâneasa Beldiman strâns-a pe Ionaşco Bolea zlătarul şi pe femeia sa ca să

[161] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 80, pp. 155-157

lucreze acel lucru sau să dea banii, acea sută de taleri. Ei bani n-au avut să-i dea, nici cu altă n-au avut cu ce plăti, ci au dat două fălci de vie ce-au avut la **Cotnar**, în Ţombric, şi casa lor din Suceava, de pe Uliţa Mitropoliei. / Într-aceea, jupâneasa Beldimăneasa şi cu feciorii săi i-au rugat să ia acele vii şi casele; iar lor nu le-au trebuit nici viile, nici casele, ci le-a dat întru mâinile lor acei bani deplin, o sută de taleri: Iar viile şi casa să le ţie jupâneasa Beldimăneasa cu feciorii săi"[162].

1636, aprilie 5: Întărit de Vasile Lupu voievod Mariei, cneaghina lui Savin Prăjescul, mare vornic de Ţara de Jos, fiica lui Beldiman fost logofăt, şi fraţilor ei Toader şi Mihăilaş, fiii lui Beldiman, care primesc ispisoace de împărţeală. „Deci, în partea cneaghinei Mairia a căzut satul **Negoeştii** (înglobat în oraşul Buhuşi, Bacău), care este în ţinutul Neamţului, pe Orbic, iar partea fratelui ei Toader Beldiman a căzut jumătate din satul **Vălinei** (Văleni, înglobat în Dochia, comuna Girov, Neamţ), care este în ţinutul Neamţului şi cu nişte părţi cumpărate din **Sârbii Sasului** (Sârbi, lângă Băluşeşti, comuna Girov, Neamţ), iar partea fratelui lor Mihăilaş a căzut jumătate din satul **Plopeşti** (înglobat în Hoiseşti, comuna Mărgineni, Neamţ), care este în ţinutul Neamţului"[163].

1660, octombrie 8: Ispisoc de judecată de la Ştefan (Lupu) voievod, după ce fostul vornic Beldiman şi popa Ilie, egumenul mănăstirii Sfânta Vineri, „s-au pârât pentru nişte vecini, ce au fost ieşit, din zilele lui Moise vodă, de la **Iucaţi** (Iucaş, sat pe Iucaş şi Cracău, inclus în

---

[162] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 290, pp. 369, 370

[163] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 391, pp. 448-450

Dochia[164], Neamţ)şi au mers şi s-au căsătorit în satul **Negoeşti** (unde a fost Neguşor, sat pe Orbic, lângă Orbic[165], Bacău). Pentru acest lucru, domnia mea am judecat că, de vreme ce au ieşit de copii, în zilele altor Domni, ca să aibă a-i lăsa călugării în pace, să fie la satul Negoeşti, şi nici pâra aceasta să nu mai aibă a se pârî, nici odinioară în veci”[166].

NEGOEŞTI

(înglobat în Oneşti, Bacău).

1633, iulie 29: Zapisul staroştilor de **Trotuş**, Gheorghe şi Petrea, în care mărturisesc cum au venit în faţa lor Unguraşul, Marcul Julfă şi cu Dănăilă, de au pârât pe Verdiş şi pe femeia lui Mărica pentru o ocină din **Chirişomu** (apoi Chiricel, înglobat în oraşul Comăneşti, Bacău). Deci Vediş şi cu Maria şi-au adus drese şi s-a găsit în drese cum au cumpărat Petre Puiul şi cu femeia lui Safta acea ocină de la Burlă şi de la tată-său Nicoară, şi de la Avram, feciorul Magdei. / Deci noi i-am judecat, cu Foloş Martin şoltuzul şi cu 12 pârgari, şi cu alţi oameni buni, orăşeni şi cu slugi domneşti din ţinut, anume Bodiiocu, Ursul şi Sava ot **Bordzeşti** (Borzeşti, înglobat în Oneşti, Bacău), Dumitru Puia de **Negoeşti**

---

164 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 137

165 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 174

166 Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. X, Iassi 1888, p. 165

(înglobat în Oneşti, Bacău), Constantin Puia de **Hilipeşti** (Filipeşti, comuna Bogdăneşti, Bacău), Ursul de **Verşeşti** (sau Verişeşti, vomuna Sănduleni, Bacău) şi Iliseiu de **Poiană** (Poiana lui Coman, comuna Livezi, Bacău)… şi au rămas Unguraşul, Dănăilă şi Marcul Julfă să nu mai aibă nici o treabă, nici o pâră pentru această pâră"[167].

1636, septembrie 17: Zapisul şoltuzului de **Trotuş** Soci Mihai, al celor 12 pârgari, Nechita staroste de Trotuş, Iane vameşul, Dumitru Puia de **Negoeşti** (comuna suburbană Ştefan cel Mare, inclusă în Oneşti, Bacău), Bosiioc de **Bordzeşti** (Borzeşti, sat înglobat în Oneşti, Bacău), Ionaşco vornicul de **Bogdana** (comuna suburbană Ştefan cel Mare, inclusă în Oneşti, Bacău), în care mărturisesc cum au venit înaintea lor Ion Tăzlăonul, feciorul lui Toader diaconul, şi Măteiu de **Provăzăşti** (Prohozeşti, comuna Poduri Bacău) şi „au vândut fratele nostru Ion (Tăzlăonul) a noastră dreaptă moşie, un bătrând din sat de **Dănăeşti** (lângă Oneşti, Bacău)… lui Arhip fost cămăraş şi femeii sale Evghenia, drept 15 galbeni. Noi, dacă am auzit că a vândut, am făcut carte Măriei sale să-i întoarcem. El n-a vrut, deci ne-am pârât înaintea Măriei Sale pentru că ne-a zălogit moşia. Deci ne-a rămas Arhip ca să ţină toate părţile lui Ion din Dănăeşti şi din **Măneşte** (Măneşti, lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău) şi din **Dzeameş** (Zemeş, lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), iar cu părţile noastre să n-aibă treabă… după aceea, ne-am tocmit cu Arhip să ţină toată partea noastră din Dănăeşti… şi ne-a dat bani 10 ughi"[168].

---

[167] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 339, pp. 432, 433

[168] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 512, p. 566, 567

1715, martie 3: Zapisul lui Grigorie, fiul popii Vasile, despre moşia **Bereşti**, „Precum ştiu că aam apucat de la părinţi: Iar la Bereşti, mai mult am ştiut, că mi-a spus unchiul meu, popa Lupu, s-a fost cu Pepelea şi cu alţi răzeşi, bătrânii locului, de au hotărâz. La Bereşti au fost 3 bătrâni, Busdugan, Păstrăv şi Mândrul, iar partea Mândrească a vândut-o Pepelea mai toată; numai n-a vândut din acest bătrân ce s-a alege partea lui Gavril şi a Alexiei, că aceştia sunt toţi din Mândru. Şi acum se împarte Bereştii numai în cei 2 bătrâni, Buzdugan şi Păstrăv. Iar din Mîndrul numai ce s-a veni Gavrii și Alexiei, iar altă parte au vândut-o toată Pepelea, și stâlpită pe din jos de biserica cea veche, bătrână, și se împart **Bereștii**, din lunca Teţcanilor, în jos. dintr-o poieniță, și din capul poieniței din sus, ce a stricat-o Tazlăul, în jos, cu **Boșotenii** în jos, până din jos de biserica cea veche, bătrână, în hotar, și peste deal, și se pogoară în pârâul fânațelor și pârâul, peste deal, până în fund, la Turlui, și noi ținem partea Păstrăvască, și cu alți răzeși, cine or fi din Păstrăv; și ținem și din Mândrul, partea Gavrii, de pe moașa (bunica) noastră Nastasia, a mamei mele, care a fost fată lui Trif, și Trif a fost fecior Anăsiei, fetei Gavrii, și Gavra a fost fecior Mândrului. / Iar din Buzdugan țin ficiorii lui Pătrașc și răzeșii lor; iar în bătrânii noștri n-au treabă; / iar la obârșia din hotarul **Nadeșei**, în sus, cât țin **Năsoeștii**, țin tustrei bătrânii Bereștilor, cu Cârligătura, cu valea Blândului și podul Blândului, și trece peste Codru, până în Slatina Sârghilor; iar la obârșie, ținem fundătura cea Păstrăvească, și o ținem numai noi, că a fost vândută de Durghe lui Beldiman, și a răscumpărat-o moșul (bunicul) Ignat, și alți frați nu i-au întors, numai Ursul Floreș, și ținem

fundătura toată, până în pisc, lângă seliștea Năsoeștilor, și toată costișa în sus, până în deal, și până în pârâu, până în piscul lui Beldiman; iar piscul lui Beldiman ține 20 de prăjini, iară în sus este a noastră, până lângă fund, că în fund este puțină parte Brătilenească, și însemnată în niște copaci, și în ceea margine și în cealaltă, iar la orziște, în fundătura cea Mândrească, ținem partea Gavrii, că Gavra îi din Mândrul, și așa ținem la Berești, și la obârșie. / Iar la **Nadișa** sunt 4 bătrâni, Solomon, Stănilă, Trebeșan şi Giurgiu, iar noi ținem partea cea Solomonească, și cine s-or mai afla din Solomon; și ținem și din Trebeșan, partea Gavrii; iar din Stănilă țin ficiorii lui Chiițăș, și din Giurgiu, ficiorii lui Pătrașcu și cu răzeșii lor; iar în bătrânii noștri, ei n-au treabă, nici feciorii lui Chiţăş, nici ai lui Pătrașcu, ei n-au nici din Solomon, nici din Trebeșan. / Și pentru curături ce făceau ficiorii lui Chițăș, fiind ei trăitori la Nadișa, făceau Nadișa mai toată curături, și ziceau că-s ale lor. Și mi-am întrebat cu dânșii, la boieri mari, și i-am rămas, și mi-au făcut boierii și scrisoare la mână, cu dreaptă judecată, de nu s-or afla și alți bătrâni să mărturisească, ei să nu se creadă, ci să fie tot locul împărțitor pe toți bătrânii. / Și așa se împarte la Nadișa. / Iar la Brătila, au ținut moșul (bunicul) Ignat, cu Leca, iar la **Negoești** și la **Orșa**, ținem partea Puiască și Solomonească, din popa Boncoș, și din popa Ioan Demul; iar la **Fârloești** și la **Moinești**, și la **Beleghet**, ținem partea Șoșască, cu al de Moței și cu cine or mai fi răzeși. Această scrisoare să se știe pe unde avem moșie și din cine ținem"[169].

[169] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. XVII, Iassi 1891, pp. 255-258

NEGOEŞTI

(Negoiaşti, Negoieşti, comuna Banca, Vaslui).

1625, iunie 30: Întărit de Radul voievod diacului Alivan, care primeşte care de „stăpânire a părţii de moşie Negoieşti a lui David Druc, ginerele Nechitii, în urmare a unei mărturii a lui Ionaşcu geambaş şi alţii din **Negoieşti**”[170].

1643, iulie 1: Toader Chirculeţ şi nepotul lui Ştefan Chirculescul, feciorul Magdei, fata Chircăi, sora lui Toader Chirculescul din satul **Tomuzeni**, de pe Sohului, vând lui Iacomi, pârcălabul de Galaţi, şi jupânesei Dragolea, drept 40 de galbeni, partea lor „din satul Tomuzeni, din jumătate din Movila Rediului până la hotar, unde se împreună hotarele cu Tomuzeii din sus, iar din jos cu a Angheleştilor, în jos, până în matca Sohuluiului, iar în lungiş până în Lazoviţi, în zarea dealului dinspre răsărit. / Şi în tocmeală au fost Păcurar Horceag, socrul lui Ştefan, Petre bute din **Otici** (azi Galeru, comuna Horgeşti, Bacău), Chiriac fecior Hacei din **Negoiaşti** (Negoeşti, comuna Banca, Vaslui), Tudor Călarei şoltuzul de **Gălaţi** cu 12 pârgari, Pară pârcălabul de Gălaţi, Constandin Tudor, Alexei cel bătrân, Paraschiv zet (ginere) Alexa, Bârsan din **Vlăsineşti** (comuna Şendreni, Galaţi), Gafton din **Fântână** (comuna Costache

---

[170] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 353, p. 426

Negri, Galaţi), Ionaşco şi Bejan din **Colţeşti** (comuna Matca)”[171].

1643, iulie 17: Ilisafta, fata lui Prebici logofăt, şi fiii ei Ioviţă, Dabija, Arvasiia şi Afteniia, nepoţi lui Prebici, vând fraţilor Scherlet şi Aiopul de **Zorileni** (comuna Zorleni, Vaslui), drept 90 lei bătuţi, „o selişte de sat, anume **Negoeşti** (comuna Banca, Vaslui), ce sunt în ţinutul Bârladului, dinspre răsărit, ce se împreună cu hotarul **Bojoranilor** (Bojorăni, comuna Zorleni, Vaslui)… Şi drese domneşti ce aveam pe cele moşii sunt pe mâna seminţiei noastre, jupânesei Focei uricarul. / Şi în această tocmeală au fost Păparea de **Mihilaşea** (Mihăilaşa, comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova), de ţinutul Orheiului, Ureche de **Ineşti** (comuna Ineşti, judeţul Orhei, Moldova), Nuor, popa Vasilie şi Ionaşco, fratele lui Nuor de **Telineşti** (comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova), Simion diac de **Stoileşti** (lângă Draxeni, Vaslui) şi Toader ot **Batineşti** (comuna Perieni, Vaslui). Şi eu, Ştefan Rangu, m-am prilejit acolo şi s-au rugat de am scris”[172].

1664, martie 29: Mirăuţ, femeia lui Aniţa şi fetele lor Mărica şi Prohira, feciorul lui Toader Todică, nepotul lui Ion Todică din **Şurineşti**, vând hatmanului Neculai Racoviţă şi jupânesei Maria, pentru 30 galbeni, „moşia din satul **Şurineşti**, din bătrânul din sus, de pe moşul (bunicul) meu Ion Todică, ce se va alege din bătrânul Dolhăi, din partea socrului meu Dumitru Burnar, ce mi s-au ales 6 pământuri şi cu loc de fânaţ în Teişori şi la

---

[171] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 119, p. 122

[172] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 130, p. 128

Piersici; şi i-am vândut din bătrânul Dutceştilor a treia parte, ce-a avut tatăl meu Todică şi cu mine, şi am avut zapis pentru 44 de pământuri, ce mi s-au ales din bătrânul Bulăescului, din partea Crăeştilor a patra parte, partea lui Şarpe; şi am avut zapis că mi s-au ales 10 pământuri, peste tot fac 65 de pământuri… şi i-am mai vândut şi din satul **Negoeşti**, din bătrânul Pantei, ce mi se va alege de pe soarcră-mea Burnăreasa, fata Pantei, drept 6 galbeni”[173].

NEGOEŞTI

(înglobat în Codăeşti, comuna Codăeşti, Vaslui).

1643, septembrie 2: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitru fost vornic, care cumpără, cu 68 galbeni, de la Petrica, fiul lui Mihăilă, fiicele Anesiia, soţia lui Enache, şi Păscălina, soţia lui Şaropul, şi Mărica Şchioapa „dreaptă ocină şi dedină din satul **Negoeşti** (înglobat în Codăeşti, comuna Codăeşti, Vaslui), din ţinutul Vaslui, şi alte părţi, pe care le-a cumpărat Petrica singur de la Solomia, fiica lui Giurgiu, şi de la Mierla, soţia lui Luca”, iar de la Măria, fiica Ioanei, nepoata lui Alexie Belie, strănepoata lui Belie din **Burdugani** (lângă Fereşti, comuna Văleni, Vaslui), cu 25 taleri buni, „partea mamei sale Ioana din acelaşi sat Negoeşti; / iar de la Ionaşco Mândre, nepotul lui Ghindă, primeşte în dar „a sa

---

[173] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 108-110

dreaptă ocină şi dedină din satul **Todireşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), din ţinutul Vaslui”[174].

NEGOSTINA

(lângă Siret, Bucovina).

O parte a moşiei târgului Siret, cea dinspre sud, a fost dăruită, în **1747**, de Ioan Mavrocordat Vodă lui Constantin Sturza pentru a înfiinţa, acolo, un sat. Dar satul se înfiinţează, cu 37 familii de colonişti ruteni, abia în 1779, numărul coloniştilor sporind, până în 1784, când satul era trecut în tabelul parohiilor bucovinene drept Negrişeni, la 58 familii. Partea din Bucovina a satului Negostina s-a numit Verpole, iar cea din Moldova, Rudeşti.

1798: În 13 august 1798, Iordachi Ramadan şi jupâneasa Smaranda, care stăpâneau o jumătate din satul Negoscina, obţinută la schimb cu Vasile Niculce (care o avea de la ruda soţiei sale, Constantin Sturza), vindeau partea lor de sat baronilor armeni Nicolai şi Iacob Kapri de Mărăţăi, feciorii lui Andrei Kapri, pentru 30.000 florini. Baronii Kapri vor vinde jumătate din satul Negostina, partea de jos, pentru 15.000 galbeni turceşti, în 23 aprilie 1806, lui Mihai, fiul lui Hagi Iosef Panicevici.

1826: Panicevici va lăsa, prin testament, partea de jos a satului Negostina, în 12 iunie 1826, lui Andrieş

---

[174] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 163, pp. 154-156

Capri, fiul cumnatului său, Nicolai Andrieş Capri, pe care îl adoptase şi crescuse de mic copil.

1883: Biserica Sfântului Dimitrie din „Negoştina" sau „Negrişeni" a fost construită, între anii 1883-1885, de baronul Andrei KAPRI, de feciorii lui, Nicolai şi Dominic, fiind dotată cu un iconostas de Antonia KAPRI., pe locul unei bisericuţe vechi, cu acelaşi hram, aflată, în 1843, când avea 735 enoriaşi, sub patronatul lui Andrei KAPRI, paroh fiind Theodor DRACINSCHI. În 1876, când avea 1.215 enoriaşi, biserica se afla sub patronatul lui Dominic KAPRI, paroh fiind Ioan GRAMATOVICI. În 1907, patron bisericesc era evreul Emil ADELSBERG, paroh fiind Vladimir HACMAN, născut în 1860, preot din 1886, paroh din 1897, iar cantor, din 1905, Ioan SMOCOT, născut în 1879.

1885: O şcoală cu două clase avea să fie deschisă la Negostina, în 1885, odată cu biserica nouă[175].

1890: După o perioadă de timp, în care s-a numit Neguşcina, Negurscina, Negursina sau Negortschina, Negostina capătă vigoare, ajungând, în 1890, la o populaţie de 1.308 locuitori. Învăţător era Eustachie Strişca, paroh – Ioan Gramatovici, iar cantor bisericesc – Dimitrie Smocot.

1891: O listă de subscripţie pentru construirea bisericii ortodoxe din Cacica, din decembrie 1891, încredinţată lui „Ioan alui Grigori GRAMATOVICI, paroch în Negoştina", conţine următoarele nume de localnici: Mihaiu MIHAILIUC, învăţătorul Entichie de STRIŞCA, cantorul Dimitrie SMOCOT, Andreiu GHEORGHIAN, Dimitrie GRIGORAŞ, Ioan alui Mihaiu SEREDEN-

---

[175] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 37, 1876 p. 36, 1907 p. 133

CIUC, Vasile BEJENARIU, , Grigori SAUCALIUC; Mihaiu ZEBRENIUC, Vasile alui Andreiu VOLOŞCIUC, Vasile alui Onofreiu ANDRICIUC, Vasile alui Andreiu FRASENIUC, Dimitrie ZEBRENIUC, Miron COZARCIUC, Teodor CHIDEŞA, Dimitrie FEDIUC, Mihaiu COSTENIUC, Petrea ZEBRINIUC, Mafteiu HRIHORCIUC, Georgi alui Toader CHIDEŞA, Ilie CLEM, Teodor HARASEMIUC, Constantin SERDENCIUC, Vasile HARSEMIUC, Ignatie HARASEMIUC, Iacov HRIHORCIUC, Vasile BILEŢCHI, Ignatie COSTENIUC, Cornelie MANDIUC, Ioan CARPIAC, Eudochia GORAŞCIUC, Zoiţa RIJCIUC, Maria FRASENIUC, Ana SERDENCIUC, Eudochia FRASENIUC, Zoiţa ZEBRINIUC, Varvara BILEŢCHI, Elena TANASICIUC, Sofia MANDIUC, Eudochia CHIDEŞA, Maria GRIGORAŞ, Ana CLEM, Maria FRASENIUC, rina FEDIUC, Domnica BEJENARIU, Acsenia GRIGORAŞ, Titiana RIJCIUC, Achelina GRIGORICIUC, Paraschiva FEDIUC, Maria, soţia lui Petru GRIGORAŞ, Ioan VOLOSCIUC, Vasile alui Emilian BILEŢCHI, Ilie FRASENIUC, Ana, soţia lui Teodor BILEŢCHI, Vaselina ABRAMIUC, Vasile CLEM, Irina SAUCALIUC, Maria BILEŢCHI, Maria HARSEMIUC, Paraschiva COZARIUC, Ioan GRIGORAŞ, Ioan ZEBRINIUC, Paraschiva SERDENCIUC, Gavril COROLIUC, Maria DASCALIUC, Maria COZARIUC, Maria alui Dumitru SCINEC, Zoiţa BEJENARIU, Nastasia SERDENCIUC, Alexandra FRASENIUC, Teodosia ANDRICIUC, Acsenia SERDENCIUC, Nastasia ARICIU, Domnica COROLIUC, Ioan CHIDEŞA, Maria BEJENARIU, Maria GRIGORICIUC, Dumitru VERDENCIUC, Niculaiu ZEBRENIUC, Ştefan HÂRLEŢU, Grigori ZEBRINIUC, Ioan

alui Ştefan SEREDENCIUC, Ioan alui Petru GRIGORICIUC, Teodot GRIGORAŞ, Domnica SERDENIUC, Domnica, soţia lui Domiţian ZEBRINIUC, Dimitrie TANASICIUC, Ciprian MANDIUC, Ioan alui Nichita HARASEMIUC, Mihaiu alui Ion FEDIUC, Georgi alui Ştefan ANDRICIUC, Ana GRIGORAŞ, Eufemia ABRAMIUC, Zoiţa COSTENIUC, Ioachim VOLOŞCIUC, Grigori GRIGORICIUC, Sofia FRASENIUC, Teodor alui Constantin ABRAMIUC, Vasile alui Ion VOLOSCIUC, Nastasia CHIDEŞCIUC, Nastasia COSTENIUC, Maria, soţia lui Georgi alui Vasile Fediuc, şi Eudochia CLEM[176].

NEGOŞEŞTI

(lângă Coman, comuna Sănduleni, Bacău).

1448, septembrie 3: Întărit de Petru (Aron) voievod lui Ulea, care primeşte uric pentru „satele: la Covurlui, jumătate de sat din Ungureni de la Nevira şi jumătate de moară, şi Sperleşti, pe Turlui, şi Proceşti, mai jos de Sperleşti, şi Negaşeşti, în dreptul Sperleştilor, şi Băşoteni, pe Tazlău, şi seliştea lui Petrilă, şi Tiseşti, pe Trotuş, şi Budeşti”[177]. Hotarele, din veac.

1774, iunie 26: Satul **Negăşenii**, sat răzeşesc, ţinutul Romanului, ocolul de Jos, după recensământul lui

[176] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 5/1892, p. 6

[177] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 284, pp. 405-407

Rumeanţev[178], avea **toată suma caselor 7**. Scădere rufeturi 6: 2 diaconi, 3 ruptași, 1 văduvă. Rămân birnici 1. / **Birnici**: Gheorghe Linsul. // **Rufeturi**: Mihalache Grozav, ruptaș / Toader Noor, ruptaș / Enache Huiban, ruptaș, priș ot (vine din) Tutova / Vasile, diacon / Ion, diacon / Maria, săracă**.**

NEGRENI

(Negreşti, Negrinţi, comuna Mămăliga,
regiunea Cernăuţi, Ucraina)

1632, august 5: Întărit de Alexandru Iliaş voievod fostului pârcălab Simion Pilipovschi şi surorilor lui Greaca, Nastasica, Olena, Solomiia şi Maruşca, copiii lui Mănăilă Pilipovschi, nepoţii lui Ivancu Pilipovschi, care primesc urice pentru ,,jumătate de sat **Mihalcăuţii** (Mihăileanca, comuna Belousovca, regiunea Cernăuţi, Ucraina), cu moară în pârâul Vilii, şi jumătate sat **Volcăuţii** (Văscăuţi, comuna Văscăuţi, regiunea Cernăuţi, Ucraina), şi cu eleşteu şi cu moară despre izvorul Vilii, şi jumătate sat **Zubriceni** (comuna Zăbriceni, raionul Ediniţa, Moldova), sub Terebna, cu locul de moară în Ciuhur, şi satul **Blişcinăuţi** (comuna Bleşteni, raionul Ediniţa, Moldova), tij sub Terebna, şi satul **Înşâneţul** (Iujineţ, Bucovina), pe Nistru, şi satul **Diiacăuţii, ce se numeşte Briceni** (oraş, Moldova), cu locul de eleşteu şi moară în Vilnia, şi satul

---

178 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 272

Vişineva (Vişneva, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, şi a patra parte de satul **Siliştea** (comuna Seliştea, regiunea Cernăuţi, Ucraina), cu loc de moară pe acelaşi pârâu, şi a treia parte de satul **Pilipăuţii** (comuna Pilipăuţi, Dorohoi, Botoşani) şi a şasea parte din satul **Orăşăni** (Bucovina), ce sunt pe Prut, şi a şasea parte din satul **Nipolcăuţii** (Nepolocăuţi, Bucovina)şi a şasea parte din satul **Bârnova** (raionul Donduşani, Moldova), şi a şasea parte din satul **Şăndreni** (Şendriceni, comuna Mămăliga, regiunea Cernăuţi, Ucraina), şi a şasea parte din satul **Negreştii** (Negreni, comuna Mămăliga, regiunea Cernăuţi, Ucraina)”[179].

1770-1772: Satul **Negrinţii**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[180], **toată suma caselor: 50**. Rămân birnici 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 48. / **Birnicii**: Ilie zet (ginere) lui Spănac / Toader Negruţă / Toader, vătăman / Ion sin (fiu) Macsim / Lupul, rotariu / Anton, vătăman / Gavril Bălan / Nichifor, bejenar / Ştefan Iordache / Toader sin lui / Ştefan, pescariul / Ion sin Simion / Tudose sin Melinte / Sandul sin Melinte / Ştefan Brusulan / Andrei / Anton Căzacu / Acsinte sin Căzacu / Istrate Bute / Toader zet (ginere) Berciul / Ion Şahăn / Pricup Berciul / Iacob sin harabagiului / Necolae Ţorţul / Vasile Cireşne / Sandul Codiţă / Tănase Şahăn / Grigore zet Postolache / Pavăl sin Postolache / Dumitraşcul Postolache / Angheluţă sin Postolache / Ion sin Botoşan / Ion sin Peredici / Ion sin Pătraşcul /Lupul Bujăniţă / Andrei zet Gărdei /Grigoraş

---

179 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 166, pp. 209, 210

180 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 112, 113

zet Căzacul / Vasile, argat marchitanilor / Ştefan, tij (la fel) argat / Dumitraşcul, scutelnic / Dumitraşcu sin Postolache / Ion Perju / Grigoraş Buldumei / Toader / Dănilă Ion / Vasile sin Hrincul / Ioniţă, butnariul / Istrate. // **Rufeturi**: Popa Gavril / Alicsandru, dascăl.

1904: „**Negrinţi**, sat în judeţul Hotin, volosti Stănileşti, aşezat pe şoseaua dintre Lipcani şi Noua Suliţă, alături de satul Şăndreni, între pârâul Glodosul şi Prut. Are 89 case, cu o populaţie de 489 suflete de ţărani români; biserică; 202 vite mari”[181].

NEGREŞTI

(sat pe Almaş, comuna Dobreni, Neamţ).

1436, aprilie 12: Întărit de Ilie voievod lui Baico, care primeşte uric pentru „prea a lui ocini, sate anume: Dolheştii, unde era casa lui, şi Negreştii, şi Almăşelul, şi Horăeţeştii, şi Roşcanii, şi, pe Almaşi, din gios de Dolheşti, Dobrenii”[182].

1635, octombrie 16: Zapisul postelnicului Toma, în care mărturiseşte „cum au învăţat şi au grăit către noi jupâneasa Mărica cluceroae, la datul sufletului său, zicând că s-au prilejit nepotul său, popa Vasile din **Şerbeşti** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), de au pricestuit şi au făcut masle şi rugă înaintea morţii dumisale, şi

---

181 Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 150

182 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 147, p. 202

au scris toate trebile la moartea dumisale… / fiindu-i preotul nepot, l-a dăruit cu partea dumisale de ocină la sat la **Vârtop** (lângă Vereşti, comuna Girov, Neamţ), cu tot venitul moşiei dumisale. Aşijderea, a fost cumpărătura jupânesei Mărica şi a Dochiei, mama preotului Vasile, partea lui Simion Beşetea, văru-său, şi acea cumpărătură încă i-a dăruit preptului… Aşijderea, o parte de moşie, ce a fost cumpărat dumneaei de la Ioana, drept 12 taleri bătuţi, încă o au dăruit preotului… Şi când au miluit pe nepotu-său, popa Vasile, tâmplatu-s-au acolo părintele Andonie de Beserecani şi Gheorghe Bosie de **Dolheşti** (sat înglobat în Negreşti, comuna Dobreni, Neamţ)”[183].

1640, septembrie 8: Zapisul lui Ştefan din **Dolhăşti** (înglobat în Negreşti, comuna Dobreni, Neamţ), în care mărturiseşte „cum a îmblat feciorul meu Solomon la o slujbă, la ţinutul Neamţului. Deci a cheltuit din bani domneşti 42 de galbeni… noi n-am avut cu ce plăti, ci am întrebat toată ruda noastră, ca să se afle cineva să-l plătească de acei bani şi nu s-a găsit nimeni. / Deci noi, dacă-am văzut nevoia, am căzut la dumnealui Toma (Cantacuzino), stolnicul cel mare, de ne-a plătit acei bani… şi i-am pus ocinile mele zălog, din **Bodeşti** (comuna Bodeşti, Neamţ), toată partea mea, din a opta parte din sat a patra parte, şi din **Dănceşti** (comuna Bodeşti, Neamţ), din a opta parte a patra parte, ce este pe apa Cracăului, în ţinutul Neamţului, cu loc de moară pe Cracău, şi de piuă, şi de ştează. Pe acea parte, din Sfânta Măria Mică, până la Paşti, ca să-i dau banii atunci, iar de nu, să fie aceste ocini pieitoare (înstrăinate) în veci… / Şi-n tocmeala noastră au fost Gheorghe Boţul din **Dol-**

[183] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 254, p. 297

hăşti, Eunaşco Răspop şi Gligorecea din **Bodeşti**, Eunaşcu vătavul de **Dobreni** (comuna Dobreni, Neamţ) şi mulţi oameni buni”[184].

1643, februarie 21: Întărit de Vasile Lupu voievod, odată cu împărţiea moşiilor moştenite de la bunici, între feciorii lui Vasile Mihăilescul, mătuşile lor Părasca, Dochiţa şi Nastasia, şi cu feciorii Todoscăi, sora lor. / „Şi s-au Parascăi jumătate de Botăşinţi (Bucovina) şi partea de Răciuleni (judeţul Suceava). / Şi s-au venit Dochiţei jumătate din **Buciucica** (Buhuceşti, satul Miron Costin, comuna Trifeşti, Neamţ) şi jumătate din **Oglinzi** (comuna Răuceşti, Neamţ). / Şi s-au venit feciorilor lui Mihăilescul jumătate de **Negreşti** (comuna Dobreni, Neamţ) şi jumătate de **Oglindeşti** (lângă Oglinzi, comuna Răuceşti, Neamţ). / Şi s-au venit Nastasiei jumătate de Botăşinţi şi jumătate de **Oglinzi**. / Şi lui Ionaşco s-au venit jumătate de **Buhuceşti** şi jumătate de **Oglindeşti**”[185].

1644, ianuarie 27: Moştenitorii lui Vasile Mihăilescul (copiii şi surorile) împart ocinile şi dedinele între ei, iar Vasile Lupu voievod le întăreşte. / Şi s-a venit Părascăi jumătate din satul **Buciucica** (Buhuceşti, comuna Trifeşti, Neamţ) şi o parte din Răciuleni (Suceava), care-i va plăcea. / Şi Dochiţei i s-a venit satul Botăşeni (Bucovina) şi jumătate din satul **Oglinzi** (comuna Răuceşti, Neamţ). / Iar Nastasiei, jumătate din satul Votăşeni şi jumătate din Oglinzi. / Iar lui Tănasie fost vornic, i s-a venit jumătate din satul **Negreşti** (comuna

---

[184] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 454, pp. 447, 448

[185] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 33, pp. 37, 38

Dobreni, Neamţ) şi jumătate din **Oglindeşti** (lângă Oglinzi, comuna Răuceşti, Neamţ). / Iar lui Ionaşco, cu fraţii lui, i s-a venit jumătate din Buhuceşti şi jumătate din Oglindeşti"[186].

1774, iunie: Satul **Negreştii**, ocolul Pietrii, după recensământul lui Rumeanţev[187], avea **toată suma caselor 30**. Scădere rufeturi 12: 5 popi, 1 mazil, 2 văduve, 4 case pustii. Rămân birnici 18. / **Birnici:** Radu, rotar / Grigoraş, puşcaş / Apostol Botoşan / Ursul sin (fiu) Apostol / Şerban, rotar / Ion Râpaş / Vasile, muntean / Vasile, puşcaş / Andrieş Caba / Damaschin / Simeon, crâşmar / Ion Gâţu / Lupu Gâţu / Gheorghe Gâţu / Ștefan, argat lui Vasile / Ion, tij (la fel) / Ion, ungurian / Grigoraş Bătrânu. // **Rufeturi:** Popa Toader / Diaconul Ion / Popa Toader / Popa Petre / Diaconul Iosip / Vasile Manole, mazil / Ioana, văduvă / Aniţa, tij (la fel). // **4 case pustii**.

1901: „**Negreşti**, sat în judeţul Neamţ, plasa Piatra-Muntele, comuna Dobreni, situat pe valea pârâului cu acelaşi nume, între ramura de deal Muncelul şi Negrești. Are o populaţie de 1.057 suflete, care locuiesc în 235 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascăli; o școală, frecventată de 76 elevi; 2 mori de apă; 1 herăstrău; 1 fierărie; 1 olărie și 1 rotărie. Vite sunt: 178 boi, 150 vaci, 300 oi, 50 cai, 100 râmători și 54 junci"[188].

---

186 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 240, pp. 220, 221

187 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 60

188 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 487

NEGREŞTI

(Glodeni, sat intrat în componenţa
oraşului Negreşti, Vaslui).

1443, mai 31: Întărit de Ştefan voievod lui Giurgiu Drăguşanul şi fratelui său Alexa, care primesc uric pentru „un sat pe Stavnic, anume Drăguşani, care este… pe vechiul lor hotar, anume Fântâna de la Holm, ca să-şi întemeieze sat. Şi le-am dat **un loc de prisacă la Glodeni**, anume unde a fost T… Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac”[189].

1623, iunie 9: Mărturia lui Pătraşco şi a femeii sale Mărica, despre zălogirea ocinii sale din Boţeşti: „scriem şi mărturisim cu cest zapis al nostru, cum au fost o cupă de argint de au tras 12 ughi şi alte unelte, ce ni s-au venit din partea Fătului mie şi lui Costantin. Deci cupa au pierit la nişte dajnici, pentru treaba casei noastre. Drept aceea, noi ne-am pus ocina zălog, din **Boţeşti** (sat numit şi Parpaniţa, inclus în oraşul Negreşti, Vaslui), până-i vom scote cupa. Şi acele unelte, ce ni s-au venit din partea unchiului nostru, lui Fătu, şi alte unelte, să-şi ceară de la vărul său, de la Pavăl. / Şi această tocmeală s-au făcut dinaintea a mulţi omeni buni (din târgul Iaşilor – n. n.), anume: Măteiaş vătavul, şi Ionaşco cizmariul, şi Cadiul, şi Costantin diacul şi alţi mulţi omeni buni”[190].

---

[189] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 235, pp. 332, 333

[190] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 81, p. 121

1625, decembrie 26: Zapis de la Necoară, Simion, Costin, Oprea, Antoniica, Anghelina şi Măriica, feciorii Băseanului, prin care mărturisesc că au „vândut jumătate de saz **Boţeşti**, partea de sus, cu vad de moară şi cu biserică, şi cu clopotniţă, şi cu curţi şi cu tot venitul, drept 130 ughi (ducaţi ungureşti)…jupânului Pană vistiernic”[191].

1626, august 6: Zapisul lui Pavăl, în care scrie că s-a „tocmit cu verii mei, cu Costantin şi cu fraţii lui, de i-am dat o parte de ocină a unchiu-nostru, a lui Făt din **Boţeşti**, ce se va alege partea mea şi a fraţilor mei, a unchiului nostru, a lui Făt, ce a rămas la mine. Deci m-au rămas să împărţim acele bucate ale unchiului nostru cu dânşii. Deci am împărţit dintr-acele bucate dintr-însa, iar 12 galbeni de aur au rămas la mine neîmpărţiţi şi 4 lei şi 9 putini de miere de lungi de patru palme şi o şchioapă, de largi de 3 palme, şi două hiară de moară, şi două hiară de plug şi o tigaie de prăjit, şi una cu picioare, şi 30 de nasturi mărunţi şi o bardă”[192].

1627, mai 31: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Stratul, feciorul Huhulii, ce-a fost pârcălab de Soroca, după ce se pârâse la divan cu fratele său Vasilii „pentru moşii ce le-au rămas de la tatăl lor şi pentru avere: argint, aur, mărgăritare şi alte povijii, zicând Stratul că a vândut frate-său Vasilii toate ocinile şi argintul, şi aurul, şi mărgăritarul şi alte povijii, ce le-au rămas de la tatăl lor, numai ce-a rămas pol sat de **Negreşti**, partea din jos, şi a dat-o frăţâne-său Stratului.

---

[191] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 408, p. 474

[192] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 108, pp. 127, 128

Apoi s-a sculat Vasilii şi a vândut şi acel pol de sat şi a rămas Stratul cu nimic. Deci domnia mea şi cu tot sfatul am judecat cu dreptate şi după legea ţării şi am aflat lor judeţ ca să-i ceară sieşi Lungul armaşul ce-a dat pe acel pol de sat de Negreşti de la Vasilii Huhulea, pentru că el l-a cumpărat, şi să rămână acea jumătate de sat Stratului"[193].

1632, mai 12: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Vasile Purcel, fiul lui Gavril Purcel, nepotul lui Purcel fost postelnic, după ce se pârâse la Divan cu popa Gligorie şi cumnatul lui Lazor din **Glodeni** „pentru o bucată de loc din satul **Codăeşti**, ce este pe valea Cuţitnei, în ţinutuş Vaslui, care le-a fost luată lor în zilele lui Moise Moghila voievod, jeluindu-se şi arătând înaintea noastră un uric vechi de şa Ştefan voievod cel Bătrân, de 134 de ani… Şi când a fost în zilele lui Moise Moghila voievod, popa Gligorie din Glodeni şi cumnatul lui Lazăr, şi cu toate rudele lor, ei au venit în Divanul milostivirii sale cu multe înşelăciuni şi au luat un hotarnic… care nu a întrebat de oameni buni şi bătrâni, megieşi de primprejur, şi nu a cercetat acel uric vechi în semne, ci el iarăşi, pe urma lor, cu înşelăciune, fără dreptate şi fără ispravă, ca un om fără minte a făcut mare asuprire şi a luat ocina şi a dat-o în partea popii Gligorie şi a cumnatului lui Lazor, şi tuturor rudelor lor"[194].

1633, martie 15: Întărit de Alexandru Iliaş voievod marelui logofăt Ionaşco Ghianghea, care primeşte urice pentru „jumătate din satul **Negreşti**, partea de sus,

---

[193] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 219, pp. 306, 307

[194] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 74, pp. 79-82

care este în ţinutul Vaslui, ce el şi-a cumpărat de la Miron şi Nicoară, fiii Irinei, pentru 80 ughi" şi pentru „o selişte, anume **Lineştii**, pe Bârlădzel, care este în ţinutul Vaslui, într-un hotar cu Negreştii, care acel sat a fost al lui Nicoară. Deci Nicoară a fost dator la Gefer başa turcul cu 30 ughi şi cu o iapă pentru 10 ughi. Iar după aceea n-a apucat să-i plătească şi a murit. Iar după aceea a venit Gefer başa turcul, cu un zapis de la Nicoară, fratele lui Miron, fiul Erinei, cum i-a fost Nicoară dator şi a pârât pe Steţcoaia, pe care a ţinut-o el ca să-i plătească acea avere. Iar apoi ea a zis că nu are la ea din bucatele lui Nicoară, ci a zis că are Nicoară acea selişte, anume Lineştii, pe Bârlădzel, şi n-a avut cu ce să plătească acea datorie, ci s-a rugat lui Ghianghea mare logofăt… şi a plătit acei 30 de ughi şi acea iapă"[195].

1635, februarie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui logofăt Ionaşco Ghenghea, în baza unui zapis de hotărnicire de la fostul vornic de gloată Tecman „precum a hotărnicit, în zilele lui Moise voievod, la satul **Negreşti** (oraşul Negreşti, Vaslui), pe pârâul Bârlădzel, dinspre alte sate, dinspre hotarul **Todereştilor** (comuna Todireşti, Vaslui) şi dinspre **Lineşti** (lângă Negreşti, Vaslui) şi dinspre **Iurceni** (lângă Negreşti, Vaslui)"[196].

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod moştenitorilor lui Ghenghe vel (mare) logofăt: / „Și s-au venit partea boierului nostru, Lupul Prăjescul vel clucer și jupânesei lui, Saftei, satul **Chilmeștii** (azi oraşul Chelmenţi, raionul Chelmenţi,

[195] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 316, pp. 406, 407

[196] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 37, pp. 37, 38

Ucraina), la ținutul Hotinului, și o parte de ocină din **Lățcani** (Leţcani, comuna Doljeşti, Neamţ), la ținutul Romanului, și jumătate de sat de **Scoposăni** (Scoposeni, comuna Horleşti, Iaşi), la ținutul Cârligăturii, și satul **Văscăuții** (ţinutul Orhei, Moldova), la Orhei, și jumătate de sat de **Mărășăni** (comuna Marşinţi, raionul Novoseliţa, Ucraina), la Hotin, și satul **Noua Suliță** (comuna Novosiliţa, raionul Chelmenţi, Ucraina), tij la Hotin, și jumătate de sat din **Negrești** (oraşul Negreşti, Vaslui), la Vaslui, și o seliște, anume **Lineștii** (lângă oraşul Negreşti, Vaslui), tij la Vaslui, și satul **Ruginoasa** (comuna Ruginoasa, Iaşi), la Suceavă, care i-au fost lui dreaptă danie de la părintele lui, Ghenghe logofăt, încă fiind viu, osebit de a altor frați. / Iar în parte slugii noastre Lupul Ghenghe i s-au venit jumătate de sat de Vlădeni (Arghira-Oreuteşti, Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Volcinești** (Volcineţ, azi Maiovka, comuna Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, și o parte de ocină din **Costești** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), la Roman, și o parte din satul **Strășnenii** (lângă Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani), la Dorohoi, și satul **Surdeștii** (lângă Ciortolom, comuna Tutova, Vaslui), la Tutova, cu moară în Bârlad, și jumătate de sat din Șărbăuți (Bucovina), la Cernăuți, și satul **Mălăeștii** (comuna Vutcani, Vaslui) și **Leoștii** (comuna Pădureni, Vaslui), la Fălciu, și o siliște Șărbăuții (Bucovina), la Cernăuți. / Iar în parte slugii noastre Dumitrașcu Ghenghe i s-au venit jumătate de sat **Jioldești** (satul Joldeşti, comuna Vorona, Botoşani), la Suceavă, și satul Stârcenii (Bucovina), la același ținut, și cu moară în Siret, și jumătate de sat de **Vorona** (comuna Vorona, Botoşani), tij la Suceavă, și satul **Măgiurcanii** (azi Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), la Tutova, și satul

Popii (azi Pochidia, comuna Tutova, Vaslui), tij acolo, și jumătate de sat **Tole** (Coteleva, comuna Koteleve, raionul Nevoseliţa, Ucraina), la Hârlău, și o siliște, **Doljăștii** (Dolheşti, lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), la Tutova. / Iar în parte lui Ion Ciolpan i s-au venit satul Arăteștii (Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Bilăuți** (comuna Bilăuţi, raionul Hotin, Ucraina), la Hotin, și jumătate de sat Lucovița (Bucovina), la Cerăuți, și satul **Târauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa, Ucraina), tij la Cernăuți, și jumătate de sat Dobrinăuți (Bucovina), tij la Cernăuți, și satul **Costeștii** (în hotarul oraşului Târgu Frumos, Iaşi), la Tutova, și o siliște, anume **Ruptura** (lângă Gefu, comuna Ghidiceni, Galaţi), tij la Tutova… / Iar pentru o datorie a Lupului Prăjescu clucer, care are și zapis de la părintele lor, Ghenghe logofăt, drept 497 ughi, au dat ei toți un sat, anume **Săvenii** (oraşul Săveni, Botoşani), la Dorohoi, și alt sat, Boian (Bucovina), la Cernăuți, pentru acea datorie”[197].

1635, noiembrie 10: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Constantin Boldur, „spre aceea ca să fie tare şi puternic a opri o a patra parte de sat **Negreşti** (oraşul Negreşti, Vaslui), partea Huhulei, ce este partea din jos, dinspre alţi răzeşi”[198].

1637, mai 6: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-a pârât Ionaşcu Curea cu cumnaţii săi Ionaşcu dărăban, Vasile dărăban şi Doboşeriul, feciorii Arvasiei, nepoţii lui Văsiiu din Glodeni „pentru o parte de ocină din sat din **Glodeni** (înglobat în oraşul Negreşti,

[197] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 227, pp. 266, 267

[198] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 262 p. 303

Vaslui), ce-a fost a lui Văsiu”. Cumnaţii şi-au susţinut cauza, „iar Ionaşco Curea a avut mărturii, anume: Vasile Căpracea din **Armeneşti** (azi Cotic, comuna Todireşti, Vaslui), Gavril Bolea şi Mirăuţă de **Jigoreni** (comuna Ţibăneşti, Iaşi), cum a dat Petrea Curea, tatăl lui Ionaşcu, pentru Văsiiu din Glodeni, de l-a plătit de bir nemişesc şi l-a ras de la nemişie”[199].

1637, mai 22: Întărit de Vasile Lupu voievod uricarului Simion Băisan, prin ispisoc de judecată, după ce „s-au pârât de faţă” Dumitraşco din **Buhăeşti** (comuna Vultureşti, Vaslui), nepotul lui Coste, Gligor din **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui), ginerele lui Condrea, Porcea de la **Băleşti** (comuna Deleşti, Vaslui), ginerele popii Spiridon şi alte rude ale lor, cu Simion, fiul lui Băisanul fost vornic, „pentru jumătate din satul **Boţăşti** (sau Parpaniţa, înglobat în oraşul Negreşti, Vaslui), ce este pe Stavnic, în ţinutul Vaslui, şi pentru altă jumătate din satul **Buhăeşti**, din acelaşi ţinut”[200].

1637, mai 25: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Constantin, feciorul lui Gherasim, „spre aceea ca să fie tare şi puternic a ţine şi a opri nişte părţi de ocină din **Boţăşti**, ce este în ţinutul Vasluiului”[201].

1638, mai 9: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Focşea din **Glodeni** (inclus în oraşul Negreşti, Vaslui), după ce „s-au jeluit şi s-au pârât de faţă Constantin

---

199 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 90, p. 90

200 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 106, pp. 103, 104

201 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 108, p. 105

din **Boţeşti** (sau Paparniţa, inclus în oraşul Negreşti, Vaslui), feciorul lui Gherasim, Istratie de acolo, şi Nechita din **Pungeşti** (comuna Pungeşti, Vaslui). Feciorul lui Toader, cu Ţigan din **Glodeni**, cu Palaga de acolo şi cu fratele ei Drulea, şi Coste de **Boţeşti**, ginere-său, pentru o parte de ocină din Boţeşti, partea Nastei, zicând Constantin că au cumpărat, cu oamenii lui, ce sunt mai sus scrişi, dintr-acea parte a Nastei, trei părţi, şi a adus şi ispisoc de la Petru Vodă şi de la Irimiia vodă, şi mărturii zapise de la oameni buni… Iar Ţigan din Glodeni şi ai lui au zis că au cumpărat şi ei acele părţi şi drese n-au adus. Pentru aceea, tu să strângi oameni buni, să căutaţi să împărţiţi din jumătate de sat, din partea de jos, şi să faceţi în cinci părţi; din cinci părţi, este una partea Nastei din Boţeşti – aceea să o faceţi în patru părţi. Trei părţi să fie lui Constantin şi fraţilor lui, iar una este nevândută"[202].

1639, iunie 7: Dragomir şi femeia lui Antoniia vând Porcei de **Oşăşti** (Oşeşti, comuna Oşeşti, Vaslui), pentru 2 lei, partea lor „din sat din **Sacalâşa** (Săcăluşa, înglobat în Munteneşti, comuna Ştefan cel Mare, Vaslui)… dinaintea lui Huhulea călugărul şi Tronchi de **Negreşti** (oraşul Negreşti, Vaslui), Oana, Ionaşco şi Bejan de **Oşăşti**, Gligor ot **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui) şi Gavril ot **Ruginoşi** (înglobat în Oşeşti, comuna Oşeşti, Vaslui)"[203].

---

202 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 347, p. 341

203 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 145, p. 161

1643, aprilie 11: Simion Băisan vinde lui Simion Mogâlde „a treia parte din satul **Negreşti** (oraşul Negreşti, Vaslui), parte de jos”[204].

1644, septembrie 23: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui vistiernic Iorga, care cumpără, cu 180 taleri de argint, de la Simion Băisanul și soția lui Anghelina, fiul Varvarei, nepotul lui Petre Huhule, „din jumătatea satului **Negrești** (orașul Negrești, Vaslui), care se împarte în trei părți, parte de jos, ce este pe Bârlad, în ținutul Vaslui, cu loc de iaz și de moară pe Bârlad”[205].

1644, noiembrie 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „s-au pârât de față Ionașco și femeia lui Mărica și frații ei, feciorii lui Dumitru vătaful, cu unchiul lor Simion Băisanul, pentru jumătate de sat **Negrești** (orașul Negrești, Vaslui), partea de jos, ce este în ținutul Vasluiului, pe apa Bârladului, zicând Ionașco că acea ocină o au cumpărat socru-său Dumitru de la Stratul, feciorul Huhulei, împreună cu Simion. Iar Simion Băisanul a zis că a cumpărat el singur acea ocină de la Stratul, drept 200 de zloți bătuți, și a arătat și un zapis, făcut de Stratul și de mulți oameni buni, cum a cumpărat el singur; iar Ionașco a zis că are mărturii mulți oameni buni, cum au fost de față, când a dat banii Dumitru vătavul, împreună cu Simion Băisanul. / Deci domnia mea i-am judecat după legea țării și n-am crezut acel zapis, ci le-am pus zi, ca să-și aducă Ionașco mărturiile cum a cumpărat socru-său împreună cu Simion. Dar când a fost zi, Ionașco și-a adus mulți oameni

---

204 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 77, p. 84

205 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 434, p. 412-414

buni, de-au mărturisit cum au fost de față, când au dat bani Dumitru cu Simion, de-au cumpărat acea ocină. Și Simion, singur, și Stratul, mai apoi, s-au lăsat de minciuni și au spus drept... Deci Simion Băisanul a rămas din toată legea țării"[206].

1685, august 20: Întărit de Constantin voievod agăi Lupaşco Bogdan, feciorul fostului comis Gheorghiţă, care arată zapise de mărturie „de la Ion, Ilie şi Nedelcu din **Denisăşti**, scriind cum Varvara, fata Stancăi, a vândut toată partea sa, un bătrân din Dănişăni lui Vasile Dămian, drept 80 taleri de argint, iar Vasile a vândut comisului Gheorghe Bogdan… / de la Ion Udre, Grigore a Ursoaei, Tofan Răpede, Vasile fratele lui Tofan şi Grăjdeanu din **Glăvăneşti**, scriind cum Simeon, feciorul Dobrii de Glăvăneşti a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie, un vad de moară în apa Zeletinului, vadul de jos, lui Ion Rusăi din **Putredeni**, iar Ion Rusă l-a vândut lui Gheorgiţă Bogdan comisul, drept 60 taleri bătuţi… / de la Toader Paladi, Toader şi Ion Bujoranul, Constantin şi Pavăl Bâtcă din **Greci** şi Simeon din **Hulpăşeşti**, scriind cum Mereuţă cu feciorii săi au vândut partea socru-său Gavril şi a soacră-si Ioana din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Putnenilor, ce este în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 de taleri… / de la Ianachi vistiernic, Constandin jicnicer, Negre stolnic, Roşca şi Vetriş vornici de poartă, scriind că Ioana Căzăceasa, cu feciorii ei Ion şi Gavril, au vândut partea din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti**, ce sunt pe Smila, în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 40 galbeni… / de la aceiaşi boieri, scriind cum Ionaşco, feciorul lui Ionaşco

---

[206] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 457, pp. 434, 435

din **Negreşti** a vândut ale sale drepte ocini şi moşii din satl **Hulpăşeşti** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 20 taleri de argint… / de la Crăciun, Porhirie şi Necula din **Floreni**, Strătulat din **Pătrăşcani**, Postolache şi Simion din **Bicani**, scriind cum Toader, feciorul lui Iftodi din Hulpăşeni a dăruit ale sale drepte părţi din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis … **/** de la Neculai, feciorul lui Frim din **Zmeeni**, Ionaşco Şălarul de **Suseni**, Stratul de **Băcani**, Pavăl fecior lui Bâtcă şi popa Buguţa de **Portăreşti**, scriind cum fraţii Constantin Şoitul şi Dumitraşco au vândut a treia parte dintr-un bătrân din satul **Ibăneşti** şi din **Hulpăşeni** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 90 taleri de argint… / de la Racleş vătavul de **Stolniceni**, Toader Bujoranu şi Grădescul pitar, scriind cum Neculai, feciorul lui Zavantie de **Ivăneşti**, a vândut partea câtă i se va alege după mamă-sa Nastasia, fata lui Hilimon, din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Hilimoneştilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Toader Paladi stolnicul, Gavril şi Ciochină – vornici de Bârlad, Constantin Isar, Echim călugărul de **Portăreşti**, popa Andrei din **Băcani**, Neculai şi Buciumaş de **Zmeeni** şi Toader Bujoranu de **Fruntişăşti**, scriind cum Stratul, feciorul Irimiei Sărăcuţul de **Băcani**, a vândut părţile de moşie ale lui Vasile Cheptănariul de la **Ibăneşti** şi de la **Hulpăşeni**, din bătrânul Putnenilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Simion medelnicerul, Liciul, Ion Nuţul, Alexandru şi Ion Măciucă de **Polocineşti**, scriind cum a vândut Ion Giudele de Polocineşti a sa parte de sat din **Ibăneşti**; şi cu femeia sa şi-a vândut partea lor de ocină din **Şărbăneşti**, cât se va alege; şi Tudor din Poloceni a vândut partea lor din Şărbăneşti lui Şandru, iar

Şandru a vândut lui Gheorghe Bogdan comis, drept 100 taleri de argint… / de la Dumitraşco Călin, ţoltuzul, cu 12 pârgari din târgul **Bârladului**, şi Crâste Gavriţa şi popa Gavril tot de acolo, scriind cum Gavril, feciorul lui Vasile, fratele lui Tămâie, nepot lui Căpăţână, a dăruit a sa dreaptă ocină de la **Poloceni**, ce este de la părinţii săi şi altă parte. Ce-i este cumpărătură de la Neagul, lui Gheorghe Bogdan comis … / de la Zota, Toader Grădescul şi popa Costachi, scriind cum Ţigan de **Huşi** a vândut a sa dreaptă ocină din satul **Belceşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint”[207].

1774, iulie 5: Satul **Negreştii**, al stolnicului Hrisovergi, ţinutul Vasluiului, ocolul Fundului, după recensământul lui Rumeanţev[208], avea următorii: **Birnici:** Vasile, vătăman / Vasile Cocietul / Costandin Bălăban / Costandin, vier / Ioniță a Mălancăi / Anton sin (fiu) morar / Ștefan, morar / Dumitru Plăcintă / Andrei, butnar / Stan, muntean / Ion, pâslar / Costandin, scutar / Gheorghi, plugar / Andoni, plugar / Gheorghi Epure / Ion, dulgheriul / Toader, herghelegiu / Ignat fiul olarului / Simion, plugar / Costandin Mândrul / Grigori, văcar / Simion fiul scutarului. // **Slugi:** Ioniță, cojocar / Neculai / Neculai Buhăescu / Iani fiul lui Ursachi / Simion Câlmul / Andrian / Vasile a Săvăaei / Melinti, chelar. // **Preoți:** Popa Toader Mogâlde / Popa Arsăni / Popa Toader. // **Diaconi:** Costandin, diacon / Matei, diacon. // **Țigani:** Toader / Gheorghi / Vasilachi / Vasile.

1901: „**Negreşti**, comună rurală şi reşedinţa plăşii,

---

[207] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 76, pp. 123-128

[208] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 233

plasa Fundurile, judeţul Vaslui, la 32 km de orașul Vaslui, situată de o parte şi de alta a râului Bârladul, care o străbate în toată întinderea ei, şi de-a stânga pârâului Rebricea. Este formată din satele: Negreşti (Târguşor), Negreşti (sat), Valea Mare şi Căzănești, pe o suprafață de 4.627 hectare și cu o populaţie de 577 familii sau 2.862 suflete, din care 277 contribuabili. Pe teritoriul comunei se află o pădure cam de 1.000 hectare. / Are 2 şcoli, una de băieţi şi a doua de fete; 3 biserici; 3 mori. Comerţul se face de 86 persoane. Vite: 1.443 vite mari cornute, 110 cai, 1.746 oi, 46 capre şi 100 râmători. / Locuitorii posedă 300 stupi cu albine. Târguşorul Negreşti, satul Negreşti, Valea Mare şi Cazăneşti formează un singur trup de moşie, pe o întindere de 4.008 hectare, proprietatea prințului N. Gr. Suţu. / **Negreşti**, târgușor, în centrul comunei Negreşti, **înfiinţat la 1814**, situat pe țărmul stâng al râului Bârladul, pe un podiș înalt. Are o populație de 195 familii sau 963 suflete. Este reședința comunei și a plășii. / Are: o judecătorie de ocol; 2 companii de dorobanţi; un birou-poștal; un medic; o moară; 2 școale, una de băieţi, înființată la 1865, frecventată de 46 elevi, şi a doua de fete, înfiinţată la 1871, frecventată de 28 eleve; o biserică de lemn, făcută de locuitori, la 1837. În curtea bisericii se află o clădire mare de piatră, neterminată, al cărei zid e ridicat până la ferestre, având o înălțime cam de 8 metri și o grosime de mai bine 1 m. De-a dreapta râului Bârladul, spre vest de târg, se află un rădiac, numit Iurcești, compus din feluriţi copaci, ce au o desime de nestrăbătut. / În târgușor se mai află un feredeu al comunității izraelite, o sinagogă și mai multe școli evrecşti, Târguşorul nu e răscumpărat şi locuitorii plătesc bezmăn către proprietar pentru locurile ce le ocupă. În zile de

sărbători se fac însemnate iarmaroace de vite. Vite: 372 vite mari cornute, 926 oi, 59 cai, 46 capre şi 58 râmători. Locuitorii posedă 208 stupi cu albine. / **Negreşti**, sat, alăturea de târguşorul Negrești, în partea de sud-est. Satul e cu mult mai vechi decât târgul, căci, pe la 1814, când s-a înfiinţat târguşorul, satul Negrești exista. E așezat pe o costişă, de-a stânga râului Bârladul, despărţit de târgușor prin un mic pârâiaș și având o întindere de 225 hectare și o populaţie de 134 familii sau 668 suflete. De-a dreapta râului Bârladul, pe țărm, se află o mică mahala, compusă din vreo 25 familii de ţigani, care sunt stabiliți aici de la 1864; mai înainte, locuiau în pădurea de pe teritoriul acestei comune; ei se ocupă cu ciubotăria etc. Aceşti ţigani sunt împroprietăriți, după legea rurală din 1864, și sunt descendenţi din desfiinţaţii robi ai hatmanului Nicolae Mavrocordat, vechiul proprietar al moșiei Negreşti. Vite sunt: 22 cai, 160 vite mari cornute, 34 râmători și 500 oi. Sunt 40 stupi cu albine”[209].

NEGREŞTI

(sat pe Pârâul Carului, lângă Leţcani, Iaşi).

1459, iunie 12: Întărit de Ştefan voievod lui Ion Negoescu, aflat în pâră cu Ivaşco de Sereţel, care primeşte uric pentru „satele numite Bereşti, şi Drângeşti, şi Havati… Şi încă i-am întărit satul anume Negreşti, pe Pârâul

[209] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 486, 487

Carului, pe care l-a cumpărat de la Tador Fofâş, pentru 70 zloţi”[210].

NEGREŞTI

(contopit cu Borniş, comuna Dragomireşti, Neamţ).

1634, ianuarie 5: Zapisul Nastasiei, jupâneasa fostului logofăt Arsenie, şi al fiului ei Gheorghiţă, în care mărturisesc „cum am vândut satul **Răuceştii** (comuna Răuceşti, Neamţ) dumisale lui Gheorghe Boţul, drept 250 de galbeni, ce ne-a fost cumpărătură de la Radul, ce-a fost vornic, şi de la fratele lui Simion, feciorii lui Gheorghe ce-a fost hatman… Şi în tocmeala noastră au fost Nil, egumenul de la Pângăraţi, Gherghiţă şi Neculai de **Bârgăoni** (comuna Bârgăuani, Neamţ), Pătraşco de **Hlăpeşti** (comuna Dragomireşti, Neamţ), Ionaşco de **Negreşti** (contopit cu Borniş, comuna Dragomireşti, Neamţ) şi alţi oameni mulţi”[211].

[210] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 85, pp. 121, 122
[211] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 3, p. 6

NEGREŞTI

(comuna Negreşti, raionul Străşeni, Moldova).

1636, aprilie 4: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vistiernic Gheorghe Roşca, în baza uricelor şi ispisoacelor sale, adică **Volnăeştii** (Vulcăneşti, comuna Cioreşti, raionul Nisporeni, Moldova) pe Işnovăţ, care este în ţinutul Lăpuşnei, jumătate din satul **Negreşti** (comuna Negreşti, raionul Străşeni, Moldova), tot pe Işnoveţ, şi satul **Cozmeştii** (raionul Nisporeşti, Moldova), pe râul Prut, de asemenea în ţinutul Lăpuşnei, a şaptea parte din **Izbişte** (comuna Izbişte, raionul Criuleni, Moldova) şi a şaptea parte din **Pietrosul** (Chetrosu, comuna Chetrosu, raionul Arenii Noi, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei, două părţi din **Cotelova** (comuna Koteleve, raionul Novoseliţa, Ucraina), în ţinutul Hotinului… / Şi jumătate din a patra parte din **Balomireşti** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi din **Hoiseşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), la pârâul Bahlui… / Şi satul **Scobenţenii** (Scobilţeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în Cârligătură… o selişte, anume **Vălişenii** (Văleşeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în ţinutul Cârligăturii… jumătate din satul **Mateuţi** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) pe Nistru, în ţinutul Orheiului… şi satul **Stărpenii** (Sterpeni, comuna Stănileşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului… jumătate din satul **Oncani** (înglobat în Orăşeni-Deal, comuna suburbană Curteşti, Botoşani) şi din **Turbureni** (sat înglobat în Botoşani) şi a treia parte din satul **Băiceni** (comuna suburbană Curteşti, Botoşani), în ţinutul Hâr-

lăului… satul Tâmpeştii (Fălticeni, Suceava) în ţinutul Sucevwei şi jumătate din satul **Mihalcăuţii** (înglobat în Lukacivka, comuna Nelipovţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), în ţinutul Hotinului, pe Viliia Seacă… / Şi a cincea parte din satul **Ivoeşti** (comuna Podu Iloaei, Iaşi) din ţinutul Cârligăturii… nişte părţi de ocină din **Ţibăneşti** (comuna Băceşti, Vaslui), pe pârâul Gârboveţ, în ţinutul Vasluiului… a patra parte din satul **Hlăpeşti** (înglobat în Nemţeni, comuna Nemţeni, raionul Hânceşti, Moldova) pe Prut, în ţinutul Lăpuşnei… nişte părţi de ocină din satul **Copujani** (ţinutul Lăpuşnei, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei”[212].

1645, martie 7: Izvodul de moşii ale lui Iordachi Canta vel logofăt: / **Corneştii** (comuna Corneşti, raionul Ungheni, Moldova), la ţinutul Eşi, sub Codru, care se începe hotarul din Codru şi trece peste Dele, de ajunge în matca Vladnicului şi este vatră de sat în vârful Deli, anume Leucanii; şi umblă hotarul în trei bătrâni: unul este al Petrimăneştilor, care s-au tras din Hârce vornic, din care este Ghervasă Paciul sin (fiu) Mihăilă, brat (frate) Petrimam, fecior lui Marcu Mera; / **Bumboteşti** (comuna Bumbăta, raionul Ungheni, Moldova), tij (la fel) ot Eşi, şi iarăşi au parte lui Petriman, un bătrân, din câţi fraţi au fost de pe strămoşul lor Mihăilă; / **Herceştii** (comuna Sineşti, Iaşi), tij ot Eşi, sub Codru, umblă hotarul în trei bătrâni, că au fost patru fraţi cu Măicanu, şi l-au plătit cei trei fraţi de la turci; şi o parte a bălţii loveşte până în Valea Murgului, pe din sus de locul Tărnuşii, dinspre apus, ajunge în hotarul Bobleticilor şi se atinge şi Sineştii în acel hotar; / **Tărnuşa** (Iaşi) tij ot Eşi, a treia parte din

[212] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 389, pp. 435-445

tot hotarul, care umblă în trei bătrâni; / **Dumbrăviţa** (comuna Dumbrăviţa, raionul Sângerei, Moldova), tij în capul ţinutului Eşii, din jos, iar au Cuhuceştii un bătrân, şi se începe hotarul din Ciuluc, de ajunge până la hotarul Năpădenilor, şi în rediul ţin a treia parte dinspre răsărit; / **Măneştii** (pe Nirnova, Iaşi), tij ot Eşi, pe Nărnova, au jumătate de hotar deplin stâlpită, iar este de pe moşul (bunicul) lor Petriman, brat (frate) cu moşul lor Mihăilă, feciorii lui Marcu Mera, veri primari cu Dumitraşcu Bălăban, fecior de fraţi; / **Vepriva** (Viprova, comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova), ce se cheamă **Puţuteni** (comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova) pe Cula, în ţinutul Orheiului, care umblă în trei bătrâni, din care unul este al lor, ales şi stâlpit, partea din jos de pe moaşa (bunica) lor Păcioaia, fata Tudurii din **Vlăsăeşti** (comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova), şi acel bătrân umblă în patru părţi, o parte a Tudurii, a doua a Vlăsăeştilor, a treia a Despii şi a patra a Hânsănoai, care Hânsănoai şi cu Despa, fiind sterpe, au rămas să împartă ceilalţi doi fraţi, adică Tudura şi Vlăsăieştii, iar doi bătrâni, în partea de sus, au de pe moaşa (bunica) lor Cârstâna, fata popii Dimion, soră cu Nistor ce-a fost vătav, pe care a ţinut-o moşul (bunicul) lor Mihăilă, şi acei doi bătrâni se împart pe şapte surori şi un frate, Nistor, feciorii popii Simion, din care fete, pe una a ţinut-o Miron din **Negreşti** (satul Negreşti, raionul Străşeni, Moldova), pe a doua, Băluţa, a ţinut-o Horceag, pe a treia a ţinut-o Radulinco, pe a patra a ţinut-o Miloş, pe a cincea a ţinut-o Borde ot **Şutuleşti** (partea a satului Puţintei, comuna Puţintei, raionul Orhei, Moldova), a şasea este muma Cirgolii, iar pentru a şaptea nu arată nimic”[213].

---

[213] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol.

1655, februarie 20: Întărit de Gheorghe Ştefan voievod fraţilor Mihalaşcu Pancu, Todiraşcu şi Mereuţă şi cumnatului lor Grigore, care cumpără de la Buculei, Ionaşcu şi Elena, copiii lui Sofronie, nepoţii lui Martin, „pentru şase vaci ci viţei şi 20 de taleri… ocina lor părintească din satul **Negreşti**, de la ţinutul Lăpuşnei", zapisul de mărturie fiind întărit de „preotul Tănase din **Volnieşti**, Nicula, Silvestru, Andrei, Macarie şi Constantin Şuştman din **Negreşti**, Ioana Şuştman şi Hărbota Grigore din **Mileşti** şi alţi mulţi oameni buni"[214].

1668, august 8: Scrisoarea pârcălabului Apostol, adresată marelui logofăt Solomon Bârlădeanul, după ce a făcut hotărnicia moşiei **Tutoveni** a lui Constantin Crucerescul, şi care a „mers acolo, la Tutoveni şi am strâns oameni buni megieşi de primprejur, anume Ghelasie de **Zubrești**, popa Dumitrașcu de acolo, Grigoraș de **Tătărești**, Ilii Aprodu de acolo, Irimia Tudosă de acolo, popa Vasile din **Gălești**, Grigori Șărpi de acolo, Sava Roadi Deal din Gălești, Gheorghe Răgan din **Negrești**, Vasili Panăși din **Volosăni**, Ştefan Canțăr din Tătărăști și alți oameni buni… de am mers, am socotit, am ales și am și stâlpit. / Întâi am mers în capul moșiei din sus și am pus piatră hotar dinspre Zubrești, la drumul Gotihorului din sus și, de acolo, la vale, pin valea lui Hasan, tot costișa, până în capul piscului, deasupra satului, și am pus piatră hotar. De acolo, la vale peste pârâu, drept la deal, în muchia dealului și am pus piatră hotar și, de acolo, tot zarea dealului, în jos, până am ajuns în hotarul răzeșilor din partea din jos, ce se hotărăște cu Lunca Mare, și am

---

XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 23, pp. 14, 15

[214] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 53, pp. 72, 73

pus piatră hotar și, de acolo, la vale, prin marginea rediului din sus, valea peste pârâu, în muchia dealului, și am pus piatră hotar și, de acolo, la vale, peste pârâu, drept la deal, prin fântâna Hrublii, în muchia dealului, și am pus piatră hotar și, de acolo, tot muchia dealului în sus, pe lângă moşia Huba, în capul piscului, în marginea pădurii, și am pus piatră hotar, și, de acolo, tot muchia în sus, pe lângă păduri, până am ajuns la hotarul ce am pus piatră întâi, unde înfundează Tutovenii dinspre Zubrești. / Această parte de moșie, din hotarul Tătărăștilor, și până în hotarul Hubii, s-au ales a dumisale Constandin Crucerescu"[215].

1671, ianuarie 8: Vasile Suriceanul, femeia lui Măriia şi cu toţi feciorii lor vând fraţilor Necoară, Strătulat şi Andreica, „drept 60 lei bătuţi şi 4 boi de negoţ… toată partea mea din satul **Hruşova**, cât se va alege, cu vad de moară în Ichil… Şi în tocmeală s-au întâmplat Gavril pârcălabul de **Chişinău**, Vasile Stancul de **Turlueşti**, Micul, ginerele Dolocăi, Toader sin (fiu) Doloca de **Mărteneşti**, Zota vătavul de **Boşcana**, Scridon vătavul ot **Micăuţi**, Vasile ot **Negreşti**, Andriiu şi Ion ot **Păşcani**, Aftenie ot **Drăbuşeani**, Căzacul şoltuzul şi Budul or **Chişinău**"[216].

1774, iunie 5: Satul **Negreştii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Faţa Bâcului, după recensământul lui Rumeanţev[217], avea **toată suma caselor 33**. Scădere

---

[215] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 80, pp. 102, 103

[216] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 126, pp. 129, 130

[217] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 420

rufeturi 33: 30 călăraşi sărdăreşti, 1 popă, 2 femei sărace. / **Călăraşii sărdăreşti:** Ion, chiaie / Vasile Hurjuiu / Maftei, cibotar / Mihalache al chihaei / Ştefan Tănasi / Neculai Tănase / Stati Scorianu / Ştefan Hulub / Sandul Orbul / Neculai Voinovanu / Iani, munteanu / Tănase Grigoraş / Grigori Bălţatul / Ioniţă Popance / Niagul, muntean / Pavel Larcu / Ştefan Tăvăluc / Hariton Ţurcanul / Ioniţă Ţurcanul / Vasile Ţurcanul / Tudosi Bogdan / Vasile al lui Vasile Poparcia / Gheorghi Ţurcanul / Gheorghieş Lungul / Constadin Cornuţă / Timofti Gavril / Postache Gavril / Vasilache fiul lui Ion Lungu / Ion, văcar / Gavril fiul Mariei. // **Alte rufeturi:** Popa Tănase / Acsinia, săracă / Mariuţa, săracă.

1904: „**Negreşti**, sat în judeţul Chişinău, volosti Sireţ, aşezat într-un hârtop din stânga văii Bâcului. Are 45 case, cu o populaţie de 520 suflete; şcoală cu o clasă, unde se învaţă ruseşte. Locuitorii posedă 248 deseatini pământ. Proprietara Elena Covaleff are 898 deseatini”[218].

NEGREŞTI

(azi Negrinţi, comuna Draniţea,
raionul Novoseliţa, Ucraina).

1636, iulie 9: Zapisul marilor boieri, în care mărturisesc că a venit în faţa lor Antimiia Pătrăşcioae, fata Anghelinei, strănepoată lui Şoldan şi lui Stan vistiernic şi „a vândut a sa ocină, din a treia parte din satul

[218] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 150

Şăndreni (azi Draniţea, comuna Draniţea, raionul Novoseliţa, Ucraina) şi din **Ezărul Alb** (lângă Dumeni, comuna Costiceni, raionul Novoseliţa, Ucraina) şi a treia parte din seliştea **Negreştilor** (azi Negrinţi, comuna Draniţea, raionul Novoseliţa, Ucraina), ce este pe Prut, lui Efrim Hăjdău, drept 200 taleri”[219].

NEGRILEASA

(lângă Stulpicani, Bucovina).

Menţionată drept simplă poiană la **1742**, Negrileasa era un mic cătun al coloniştilor huţani, în 1785, numit Lunca Negrileasa (după numele pârâului, menţionat într-o hotarnică din 1488).

1841: În 22 iunie 1841, s-au stabilit la Negrileasa şi nişte ţipteri din Slovacia, colonia lor numindu-se Schwarzthal, numele acestor colonişti fiind, conform registrelor fiscale din 1856, următoarele: Johann ANGER, Josef BAAR, Simon BAIERL (BAYERL), Martin BENNER, Josef BERNA, Bernhardt BINDER, Peter BINDER, George BRANDL, George EISCHPERA, Wenzel FLEISNER, Ignatz FRIECHE, Franz FUCHS, John Grassel (KRASSEL), Joseph HASENOHRL, Anton HOFFMANN, Ambros HOFFMANN, Andreas JUNG, Josef KLOSTERMANN, Johann KNAUS, Wenzel KUBECK, Josef PILSEL, Michel SCHAFFHAUSER, Wenzel

219 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 452, p. 513

SCHAFFHAUSER, Johann SAILOR, Jacob EXCHANGER, Johann EXCHANGER, Josef EXCHANGER, Wenzel EXCHANGER (tatăl), Wenzel EXCHANGER (fiul), Josef WEBER, Lawrence WEBER, Jacob WENDLING şi George WINTER.

1876: Biserica Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril din Negrileasa a fost construită, din banii Fondului Religionar, între anii 1876-1882, până atunci credincioşii din sat frecventând biserica din Stulpicani. În 1907, preot cooperator era Ioan TONIGARIU, născut în 1871, preot din 1900, iar cantor, din 1904, Alexie BURAC, născut în 1852.

1887: În 1887, a fost deschisă în Negrileasa o şcoală cu 2 clase[220].

1890: **„**În şedinţa comisiunii administrative din 5 noiembrie, a raportat domnul deputat baron Eugen Stîrcea că şoseaua din valea Suhei (Bucşoaia, Stulpicani şi Negrileasa) se va construi cu concursul Fondului religionar, de proprietarii interesaţi, apoi cu suma de 3.000 florini, care a rămas din suma preliminată pentru reconstruirea unor şosele din districtul Câmpulung"[221].

1894: Informaţii despre românii şi huţanii Negrilesei s-au dat abia în noiembrie 1894, când s-au publicat listele cu săteni „cari au hotărât să ţină calea tresviei", aceştia fiind: primarul Petre ŞCHEUL, cantorul I. ILIUŢ, Neculai POPA, Nicolai FLOCEA, Mihai I. ŞCHEUL, Petre I. POPA, Dimitrie BABOTĂ, Teodor a DOCHIŢEI, George ŞCHEUL, George ŞINCARIU, Grigore ŞINCARIU, George BARDAŞ, Mihai ŞINCARIU, Petre S.

[220] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 55, 1876 p. 51, 1907 p. 99

[221] *Revista Politică*, Nr. 22, Anul V, 15 noiembrie 1890, p. 2

ŞCHEUL, Dimitrie CORELICIUC, Mihai I. ŞCHEUL, George BOICU, Vasile ŞCHEUL, Ioan ŞINCARIU, Andrei ŞCHEUL, George FRUNZĂ, George S. ŞCHEUL, Nicolai T. ŞCHEUL, George BIG, Nicolai G. ŞINCARIU, George M. ŞINCARIU, Dimitrie I. BOICU, George M. BIG, Teodor POPA, Ioan BOICU, Ioan PIŢUC, Nicolai P. ŞINCARIU, Nicolai P. ŞCHEUL, George N. FLOCEA, Mihai I. POPA, Nicolai CRĂCANĂ, George G. POPA, Nicolai S. BIG, Ioan FLOCEA, George N. ŞCHEUL, Ioan G. BOICU, Petre I. ŞCHEUL, George UNGUREAN, Neculai I. ŞCHEUL, Varvara P. ŞINCARIU, Ileana FLOCEA, Tudora MOLDOVAN, Maria a DOCHIŢEI, Ioana G. FRUNZĂ, Ileana BOSANCU, Maria D. BARBOTĂ, aria G. POPĂ, Floarea G. BIG, Nastasia G. BIG, Nastasia M. ŞCHEUL, Aniţa N. BOICU, Maria G. BOICU, Paraschiva BUZILĂ, Paraschiva G. ŞINCARIU, Nastasia G. ŞINCARIU, Ileana M. ŞINCARIU, Maria ŞCHEUL, Aniţa S. ŞCHEUL, Varvara I. POPA, Nastasia V. BOICU, Todosia D. BOICU, Maria D. POPA, Catrina UNGUREAN, Catrina I. BARDAŞ şi Maria I. ŞCHEUL[222].

1901, dialectologul Gustav Weigand: „Am petrecut noaptea în casa preotului din Bucşoaia[223], la vărsarea râului din Suha în Moldova. Bulgari nu locuiesc pe această vale, după cum s-ar putea presupune, în baza hărții etnografice Kieperts, dar huţuli, în Ostra, germani în Negrileasa (Schwarztal), iar celelalte comunități de pe

---

222 DEŞTEPTAREA, Nr. 22/1894, p. 174

223 La Bucşoaia, au cântat Domnica Grigoraş, de 55 ani (*Frunză verde de-alunică*), şi Nicolai a lui Petrea Flocea (41 ani).

valea Suhăi sunt româneşti sau amestecate cu huţuli, în Gemenea și Frasin”[224].

1907: Din Comitetul naţional districtual Câmpulung făcea parte şi **Petru a lui Toader Scheuleac**, din Negrileasa, preot econom la Slătioara[225].

1907: În 8 aprilie 1907, după o întrunire electorală eşuată la Stulpicani, „văzând domnii Onciul, Tonigar şi Sologiuc că aici au păţit ruşine, au plecat spre Negrileasa, unde dl învăţător a tost vorbit ca să le iasă înainte nişte călăreţi, dar, mergând până în sat, n-au întâlnit pe nici un întâmpinător. Ajungînd domnii până la şcoală şi văzând că la şcoală nu s-a adunat nimene, au dat ei la copii bani, 5 coroane, şi i-au lăsat să meargă pe acasă, să spună la părinţi ca să vină la comună, că a venit deputatul ţării. Ba şi pe poliţai l-au scos să bată doba şi să strângă oamenii, care cum i-a întâlnit, le-a poruncit şi dl Sologiuc, şi părintele Tonigar să meargă la cancelaria comunală, că a venit un domn mare, să le zică ceva, şi s-au aflat oamenii care au ascultat de poruncă. Şi învăţătorul, întâlnind nişte oameni, mergînd cu lemne spre casă, i-a început a batjocuri, de ce nu merg la cancelarie şi a-i întreba că pentru cine vor glăsui la alegere. Şi începând dl Onciul a spune ce a spus şi la Stulpicani şi că le-a face drumuri bune, ţăranii au răspuns că ei au drumuri şi i-au spus verde în faţă vorbă rătezată că ei s-au prins pentru dl Stefanelli. Dar candidatul Onciul, văzând de acestea, s-a supărat foc şi s-a dus. petrecut de Sologiuc şi Tonigar, care încă erau

---

[224] Weigand, Gustav, Prof. Dr., *Die Dialekte der Bukowina und Bessarabiens*, Leipzig 1904, pp. 1-7

[225] *Apărarea Naţională*, Nr. 20, Anul II, duminică 17 martie stil nou 1907, p. 3

foc supăraţi"[226]. „În Negrileasa, a strâns ciobanul Tonigar (în sensul de „păstor", Tonigar fiind preotul satului n. n.) câteva oi nevinovate şi l-au ascultat cu capul în piept pe Onciul. Vrednicul preot a voit să-şi spele obrazul pentru trânta ce a tras-o în Stulpicani"[227].

1907: „Cine e Bellegarde acesta, care a putut obţine un succes atât de frumos, în cel mai conştient cerc electoral românesc?, vor întreba mulţi. Bellegarde e neamţ de origine romanică, om cu mare avere; venit, de câţiva ani, ca prefect la Câmpulung, şi-a câştigat, prin purtarea sa blândă cu ţăranii, prin jertfele materiale ce le-a făcut (ca epitrop a o mulţime de copii orfani, a scăpat de ruină o mulţime de gospodării ţărăneşti, plăteşte permanent un avocat pentru ţărani, scurt a făcut minuni) încrederea ţărănimii, părăsită de conducătorii ei şi tratată brutal de administraţie. **N-a candidat, ci a fost rugat să primească candidatura**; a părăsit, îndată ce s-a decis să primească candidatura, judeţul şi a petrecut, până câteva zile înainte de alegeri, la Viena; când s-a întors în ţară, însă, n-a trecut pe teritoriul districtului Câmpulung, credincios cuvântului dat, până după alegeri. Contra lui n-a putut răzbi nici unul dintre candidaţi, nici chiar Onciul, care se bucură desigur de multe simpatii în district, căci pentru acela (pentru Bellegarde – n. n.) au agitat *faptele sale* şi cei mai buni agitatori ai maselor: *ţăranii înşişi*. Se povesteşte că **ţăranii din Câmpulung au inundat comunele cercului electoral şi au agitat cu deosebită căldură pentru Bellegarde**". Iar la Negrileasa, Bellegarde a

[226] *Apărarea Naţională*, Nr. 32, Anul II, duminică 28 aprilie stil nou 1907, pp. 1, 2

[227] *Apărarea Naţională*, Nr. 33 şi 34, Anul II, sâmbătă 4 mai stil nou 1907, p. 2

câştigat 98 de voturi, Onciul – 43, iar Stefanelli – 9, Negrileasa câştigându-şi dreptul de a intra în legenda victoriei „cinstei muntenilor” asupra „domnilor”[228].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[229], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Paraschiva a lui Gavril ŞINCAR (36 ani în 1908), Ioana a lui Grigori BRÂNZĂ (60 ani în 1908) şi Petrea a lui Ioniţă POPA (24 ani în 1908) din Negrileasa.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Negrileasa** (sau Lunca **Negrileasa**), comună rurală, districtul Câmpulung, aşezată pe pârâul cu acelaşi nume, afluent al pârâului Suha. Suprafaţa: 31,36 kmp; populaţia: 718 locuitori, dintre care 3 părţi români şi o parte germani, izraeliţi, ruteni, poloni şi alţii; religia gr. or. pentru majoritate. Se compune din satul Negrileasa propriu-zis, din cătunele Clădita Mică şi Secătura, precum şi din târla Arşiţa Giugei. Comunică cu valea Suha şi cu drumul districtual Bucşoaea-Ostra, ce trece pe acolo, printr-un drum rău întreţinut. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică, cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril”. La 1776, constituia numai un grup de case, aşezat pe teritoriul comunei Stulpicani, şi era proprietatea mănăstirii Voroneţ. Aci se găseşte o fabrică de scânduri cu 6 gatere. Populaţia se ocupă cu prăsila de oi şi de vite mari şi mai ales cu exploatarea pădurilor. Comuna posedă 30 hectare pământ arabil, 388 hectare fânaţuri, 4 hectare

---

228 Gt., *Viața Românească în Bucovina*, în *Viața Românească,* Volumul V, anul II, Iași 1907, pp. 304, 305

229 MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

grădini, 393 hectare imaşuri, 2.257 hectare păduri. Se găsesc 48 cai, 301 vite cornute, 4.100 oi, 147 porci şi 75 stupi de albine. **Negrileasa, afluent** al pârâului Suha, răsare pe teritoriul Moldovei în dosul culmii Baiaşescul şi, primind în cursul său pârâiaşul Runcul, udă satele Schwarzthal şi Negrileasa şi formează o vale destul de largă, vărsându-se în Suha, aproape de gurile pâraielor Frăţeşti, Ostra şi Gemine, lângă comuna Slulpicani, districtul Câmpulung”[230].

1916: Colecta pentru cei amputaţi şi orfanii celor căzuţi în luptă l-a avut ca erou al faptei comunitare şi pe genistul din Arbeiter Abtig I/41, **Steuleac George** (probabil **Scheuleac** – n. n.), din Negrileasa, care a dăruit 1 coroană[231].

1919: „În registrul însoţirilor s-au introdus, la 7 August 1919, privitor la „Însoţirea de economie şi credit pentru **Vadul Negrilesii** şi **Negrileasa**” („Spar-Darlehenskassenverein für Schwarzthal u. Negrileasa”) următoarele schimbări: membrul în direcţiune Albert Meier şters; vice-directorul Mathias Hoffmann introdus”[232].

1919: Din **Comisiunea agrară de ocol Stulpicani** făcea parte, ca reprezentant al ţăranilor, şi „**Alexie Petre Flocea**, agricultor, Negrileasa”[233].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[234], următorii învăţători şi învăţătoare:

---

[230] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 149, 150
[231] *Românul*, Nr. 25, Anul VI, joi 17/4 februarie 1916, p. 5
[232] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 68, Cernăuţi 30 septembrie nou 1919, p. 6
[233] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8
[234] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

Petroşcă Grigore, comuna **Negrileasa** Vadul, jud. Câmpulung, media 7,33".

1946: În *Monitorul Oficial*, Nr. 264 din 13 noiembrie 1946, pp. 11909 şi următoarele, sunt înregistrate următoarele cooperative săteşti de credit: Cooperativa „Straja", comuna Negrileasa, judeţul Câmpulung.

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[235], următorii învăţători se repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Ciocârlan Ioan**, de la Negrileasa, la Breaza-Pârâu; **Mihalescu Natalia**, de la Negrileasa, la Cârlibaba".

1949: Învăţământul elementar, ciclul I[236]: **Brădăţan Ioan**, director la Şcoala elementară Negrileasa; **Corleciuc Straton**, director la Şcoala elementară Negrileasa, Vad.

NEGRILEŞTI

(sat pe Turlui, lângă Bârzuleşti,
comuna Sănduleni, Bacău).

1409, ianuarie 28: Întărit de Alexandru cel Bun lui Giurgiu Ungureanu, împreună cu Ungureni, „unde este casa lui… şi, lângă acela, Suhodolul şi via pe care şi-a sădit-o, şi, la Turlui, satele anume Porceştii, şi Şperieştii,

---

[235] *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657

[236] *Monitorul Oficial*, Nr. 20, 25 ianuarie 1949, pp. 845, 846

şi **Negrileştii**, şi Neagăşeştii, unde este jude Neagăş, şi, mai jos, unde este Coman”[237].

NEGRILEŞTI

(sat pe Telejna, în Bereasa, comuna Dăneşti, Vaslui).

1432, aprilie 5: Întărit de Ilie voievod lui Ivaşcu Velna, fiul lui Murgu, care primeşte uric pentru „Murgeşti, sat întreg în trei hotare, Childina şi **Negrileştii**”[238].

1552, aprilie 2: Întărit de Ştefan (Rareş) voievod Neacşei, fata Furdinei, şi mătuşii ei Neacşa, fata Fărodei, care împart moşiile „din dresele de împărţeală şi întăritură ce ele au avut de la vărul domniei mele, tânărul Ştefan voievod, **Negrileştii** pe Teleajin şi satul **Glodenii**, şi jumătate din **Muncel**”[239].

---

[237] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 24, pp. 34-36

[238] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 110, pp. 161, 162

[239] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. I, Iaşi 1906, pp. 104-107

NEGRILEŞTI

(selişte pe Tutova, comuna Iveşti, Vaslui).

1452, septembrie 10: Întărită de Alexandru voievod postelnicului Ignat, care primeşte uric pentru „a lui dreaptă ocină şi moşii, sate anume Şoldeştii, la Dumitra, şi Ciorăştii, şi Bârlăleştii, i Soltăneştii, şi Socii, cu mănăstire şi cu Stanul, şi, pe Prut, Dănişoara, şi Ciocăneşti, şi Borzăştii, şi, tot acolo, la Vadul Ruşilor, unde este Niag, şi, de acolo, câmpul până ajunge la altă selişte, unde au fost Mane, şi selişte... Ştelunova, şi, pe din sus, la gura Sărăţii, silişte Buvina, i... osebit alte selişti, şi pe din sus de Husova, şi Dobromireştii, pe Smila, şi Balosineşti, pe Smilişoara, şi, pe Tutova, unde este fratele lui, Româneşti, şi unde este casa lui, la Moina, şi silişte **Negrileşti**, şi silişte pe Lucoveţ, unde au fost Frumuşelul, şi Zorilă, pe Tegheci, şi, la Prut, pe gârla Soholeţul, unde au avut şi moară şi iaz”[240]. Hotare, din vechi.

[240] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 20, pp. 22, 23

NEGRILEŞTI

(lângă Bărboşi şi Roşiori, pe Moldova, Neamţ).

1589, decembrie 15: Grigore din **Bărboşi** cumpără, cu 20 zloţi tătăreşti, de la Gligore sin (fiu) Sămion din **Roşiori**, dinaintea Petricăi şi a Cozii din Roşiori… două pământuri", iar de la Ile, feciorul lui Băloşan din Roşiori… trei pământuri, cu 30 zloţi… iar un pământ din cele trei este în mijlocul pădurii, iar alt pământ la fundătură, pe care l-a fost arat Dănilă argat, iar al treilea pământ este de către Barboşi… dinaintea lui Sturza din **Negrileşti**, Andreică Băloşel, Sămion, Samoil şi Grigore feciorul lui Sămion din **Bărboşi**"[241].

1740, decembrie 1: Monahiile Chelsie, sora fostului logofăt Vasile Pleşca, şi Maria vând lui Anastasie, egumenul mănăstirii Hangu, pentru 100 lei, „moşia **Negrileştii**, în ţinutul Sucevei, până unde dă Râşca în Moldova, între Râşca şi între Modova… care ne este dată de fratele nostru Vasile Pleşca, iar dumnealui a fost cumpărat de la Toader Cărăiman, cu vaduri de mori în Râşca, şi cu vecini"[242].

---

[241] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XX, Iaşi 1928, pp. 18, 19

[242] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, p. 17

NEGRILEŞTI

(pe Prut, lângă Goteşti, Moldova).

1628, februarie 20: Zapisul lui Mitrofan, episcopul de Huşi, în care mărturiseşte că au venit înaintea lui „Gabăr, ce a fost căpitan, şi cu răzeşii lui de pe sat de pe **Negrileşti** şi de pe balta ce se cheamă **Gemenele**, şi de pe sat **Briţcani**, anume Bertea feciorul Crăciunei, Armaga feciorul lui Gavrilă Bâtcă, Cornea feciorul Aremiei, Iachim feciorul lui Nistor, Ursa nepoata Cozmiţei, Samfira fata lui Roşculeţ, Păntelei nepotul Stanei, Cihan de Briţcani, Costantin feciorul Morcoteiului, Pântea feciorul Bontei de Negrileşti, cu cinstită cartea măriei sale lui vodă şi cu sluga măriei sale, cu Vlasie diacul, să jure pe sfânta evanghelie cu 24 de jurători cum n-au vândut Nistor Cornescul, cu Nicula Galbănul şi cu femeia sa, şi cu răzeşii lor în sat în Negrileşti nimică, nici baltă în Gemenele, nici într-apă, nici în uscat. Şi să jure că n-a vândut Cozmiţa strigătorul cu Alexa Bota şi cu răzeşii săi nimic în sat în Briţcani vornicului Ureche, ce le este împresurătură pentru c-au pârât Grigoraşcu Ureche că este cumpărătură de tată-său, de Ureche vornicul”[243]. Lista jurătorilor: Petriul pârcălab de **Burboceni** (Buboceni, lângă Barboşi, Vaslui), Ghiorghie călăraş de **Şişcani** (ţinutul Lăuşna, Moldova), Căsul fost pârcălab ot **Măliceni** (Moldova), Horjă pitărel ot **Oţeleni** (ţinutul Fălciu,

[243] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 312, p. 424, 425

Vaslui), Gavril Mamotă ot **Cucoara** (ţinutul Chigheci, Moldova), Petrea Căcăradză ot **Căcărădzeni** (Căcărăzeni, lângă Goţeşti, ţinutul Cahul, Moldova), Frango Malcoci ot **Malcoceni** (Moldova), Mihăilă Ţărăşoară ot **Cărhăneşti** (satul Cârja, Vaslui), Petriman aprod şi Constantin Ţicău păhărnicel ot **Sărăţeni** (ţinutul Tutova, Vaslui), Paşco hotnog la călăraşi, Vârno călăraş ot **Vlădeşti** (lângă Goteşti, ţinutul Chigheci, Moldova), Vicol chihaia ot **Hlipiceni** (lângă Guşiţel, Vaslui), Ionaşco Ciubăraia şi Ihnat Căltac ot **Lăţeşti** (în Fălciu, Vaslui) , Bălan Buţa ot **Blăgeşti** (în Fălciu, Vaslui), Buculei, Marvici Lean ot **Oţeleni**, Nica călăraş ot **Fălciu**, Marco Cucul or **Deleni** (în Fălciu, Vaslui), Giovlen ot **Suhuleţi** (Stuhuleţi, în Fălciu, Vaslui), Agapie ot **Păcurăreşti** (lângă Goteşti, ţinutul Chigheci, Moldova) şi Camber ot **Golăeşti** (satul Crăciuneşti, Vaslui).

1628, februarie 24: Zapisul lui Bertea, Armaga, Cornea sin Arămii, Iachim Cornescul, Ursa vnuc Cozmiţa, Pântea, Samfira docica (fiica lui) Roşculeţ şi Păntelei, prin care mărturisesc că s-au „tocmit cu jupân Gabăr căpitanul, de am luat un cal bun de la dumnealui, drept 70 de galbeni buni, de l-am dat pentru sat **Briţcani** şi pentru **Negrileşti** şi pentru bălţi, pentru Gemene, logofătului celui mare. Şi cheltuiala ce-a făcut dumnealui, aşijderi 20 galbeni bani gata drept acea treabă, deci să avem noi a-i da dumisale fără nici un cuvânt şi fără pâră. / Şi în tocmala noastră fost-au Vlasie cămăraşul, ce-a fost hotarnic, Macsin Şeptelici din **Mândreşti**, popa Procopie de **Drăgăneşti** şi Grozav, ginerele Botei”[244].

1733, ianuarie 15: Porunca dată de Grigore Ghica

[244] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 313, pp. 426, 427

voievod lui Manolachi Costachi comis şi Scarlat Costachi, „pentru nişte moşii, anume **Negrileştii** şi **Briţcanii**, şi balta Gemenele”, stabilindu-le zi la Divan pentru 23 aprilie, „spre a se curma, odată, procesul dintre ei”[245].

NEGRILEŞTI

(comuna Zăpodeni, Vaslui).

1637, martie 15: Scrisoarea trimişilor domneşti Gligore de **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui) şi Mihăilă şi Ştefan de **Munteneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), care au cercetat pâra lui Oţel Andronachi împotriva lui Spinul de **Comăneşti** (comuna Cavadineşti, Galaţi) „pentru o moară ce a făcut Oţel Andronache pe locul **Turceştilor** (azi Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui) şi un ţărmure este pe hotarul Comăneştilor, iar Spinul a zis, înaintea măriei dumitale, că-i îneacă fânaţul şi oarece arie bătrână”. Cercetând, împreună cu „toţi răzeşii din Comăneşti”, trimişii constată că moara „nu strică nimic pe locul Comîneştilor, ce a grăit Spinul, un om fără de ispravă, pe chizmă, şi a fost moară şi mai de înainte vreme pe acel loc, la Capul Luncii, şi au venit cu toţi răzeşii Spinului şi l-au primit şi pe ţărumurile Comăneştilor, iar dintre aceşti răzeşi, cui va trebui să-şi facă moară, să le găsească mai sus loc de moară, să-şi facă… şi-i va primi şi Andronache, ca să-i întoarcă, de pe acel ţărmure. / Şi s-a făcut această scrisoare dinaintea lui Nicoară de **Răşcani** (co-

[245] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 277, 278

muna Dăneşti, Vaslui), Andrei nepotul Spinului, Vasile Motăş, Costancea, Dumitran, Gligorcea sin Păloga de **Glodeni** (comuna Codăeşti, Vaslui), feciorii lui Oţel toţi; aceştia suntem toţi răzeşi şi l-am primit noi, cu toţii, pe acel loc şi, acum, cu nimic nu ne amestecăm. Şi au mai fost şi alţi megieşi între noi, anume Albotă din **Negrileşti** (comuna Zăpodeni, Vaslui), Hilip din **Hilimoneşti** (lângă Măcreşti, comuna Rebricea, Vaslui), Apostol de Răşcani, Andreian de **Ciofeni** (comuna Zăpodeni, Vaslui), Sârbul şi Roman de **Hultureşti** (Vultureşti, comuna Vultureşti, Vaslui), Gligorcea de Glodeni, Mihăilă de **Munteneşti**, Pătraşco de **Băleşti** (comuna Piscu, Galaţi) şi mulţi oameni buni şi bătrâni”[246].

NEGRILEŞTI

(comuna Bârseşti, Vrancea).

1585, mai 3: Radul Duca ot **Fireşti** cumpără, cu 9 capre cu iezi alături, 3 taleri bătuţi, 1 ţap şi 1 cojoc nou, de la Blaj ot **Topeşti** „partea lui Văscan, feciorul Zeaicăi, a patra parte… şi erau oameni buni în acea tocmeală, anume Nacul ot **Fereşti**, Ionaşco Flaşcă, Stroe, Ion, Crăciun şi Săchel ot **Bărsăşti**, Bălan şi popa Ion ot **Negrileşti**, şi au dat aldămaş 7 vedre de vin”[247].

---

[246] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 39, pp. 39, 40

[247] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri,* Chişinău 1931, doc. 2, p. 2

1645, decembrie 1: Negre diacul, feciorul lui Gherman, nepot Stanciului Bolde din **Negrileşti** (comuna Bârseşti, Vrancea) ot ţinutul Putnii, ce locuieşte în Vrance, „a vândut măriei sale Matei Basarab voievod toată partea lui de moşie în **Poiana Sovejei** (în hotarul satului Soveja, comuna Soveja, Vrancea), de pe apa Dobromirului, două părţi de ocină, care este împrejurul mănăstirii măriei sale, Soveja, drept 100 ughi, iar măria sa s-a milostivit şi i-a mai dat peste tocmeală 20 de galbeni”[248].

1667, martie 3: Ariton şi femeia lui Malea, fata Durăi, nepoată Sâtarului, vinde lui Neculai Buhuş mare logofăt, drept 50 lei bătuţi, „a noastră dreaptă ocină din satul **Vişteleşti**, din jumătate de sat, din a patra parte, a treia parte, din partea Fanului, toată partea noastră; şi iarăşi, din **Şărbăneşti**, din jumătate de sat, partea Fanului, şi din **Negrileşti**, tot din partea Fanului, ce s-a alege”[249].

1667, martie 4: Zavantie, fecior lui Toader Moloşco, nepot lui Vişteal vornicul, femeia lui Nastasia, feciorii lor Necola, Irina şi Maria, strănepoţi lui Vişteal vornicul, şi cu sora lui Zmaranda, fata lui Toader Moloşco, vând lui Neculai Buhuş mare logofăt, drept 100 lei bătuţi, „a noastră dreaptă ocină din satul **Negrileşti**, din a treia parte din jumătate de sat, din bătrânul Măria, sora lui Vişteal vornicul”[250].

---

[248] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 257, p. 202

[249] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 170, pp. 153, 154

[250] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 171, p. 154

1715, mai 20: Toader, feciorul lui Tudosii Şchiopul, şi feciorii lui Ion şi Vasile vând lui Ivan şi femeii lui Antimia din **Negrileşti** ot Vrancea „o parte de moşie de la Poiana cea Mare, din capul Lozilor şi la deal, până în pământul lui Mămălaucă şi la deal, până în coada pârâului şi în sus. Până în zarea dealului şi de la Lozii, la vale, alături cu delniţa călugărilor”[251].

1726, ianuarie 6: „Maria, jupâneasa răposatului Costachi serdarul, împreună cu fiii ei Manolachi şi Iordache, vinde părţile de moşie pe care le avea de la părinţi şi care fuseseră ale moşului (bunicului) său Neculai Buhuş, danii şi cumpărături din **Vişteleşti, Negrileşti** şi **Băloşeşti**, pe apa Bogdănii, cuscrului ei Ion Pălade fost mare spătar, primind 30 lei, până se vor măsura acele părţi cu hotarnici”[252].

1733, iulie 20: Ispisoc de judecată de la Constantin Neculai voievod, după ce „s-au pârât de faţă Ştefan Gură (Găure), feciorul lui Maftei, diaconul Leul, feciorul Rusii şi Ion Giaboc, nepoţii Cabii şi ai lui Bodin cu egumenul mănăstirii Vizantia „pentru moşia lor **Vizăuţul** şi Păstrăvile, zicând călugării că au strâmbătate şi împresurare dinspre aceşti oameni. Iar aceşti oameni au zis că ar avea ei împresurare dinspre călugări, că şi la domnia lui Vasile voievod au avut pâră cu călugării de la Vizantea şi a rânduit pe Dabija spătar de a mers acolo, de le-a hotărât şi i-a aşezat, şi a dat să ţină feciorii Cabii şi ai lui Bodin din Rulburea, în sus, până în vârful Gherghelului şi până la Lacul cu Loziile, şi până în Măgira

---

[251] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 16, p. 11

[252] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 190, pp. 169, 170

Vizăuţilor, şi până în hotarul călugărilor, şi până în Dealul Babii, şi peste băstia Vizăuţului cel mic, pe drese ce au arătat de la Petru voievod şi întăritură de la Radu voievod, alegându-se, în acest chip locul dinspre Vrânceni, anume dinspre **Negrileşti** şi dinspre **Bărseşti** şi dinspre călugării de Vizantea”[253].

1774, iunie 26: Satul **Negrileştii**, ţinutul Putnii, ocolul Vrancei, după recensământul lui Rumeanţev[254], avea **toată suma caselor 76**. Scădere rufeturi 8: 2 popi, 5 nevolnici, 1 ţigan. Rămân birnici 68. / **Birnici**: Toma Bahnă, nemesnic / Ştefan Bahnă / Ion Hangan / Gheorghe fiul lui Şăndre / Ion Taftă / Ion fiul lui Avram / Pavel Lene / In (alt) Pavel Lazor / Vasile Taftă / Ion (alt) Ion Avram / Apostol Bahnă / Stoica Avram / Ivan Dumitraşco / Ion, dascăl / Ion fiul rusului / Ştefan, tălmaci / Toma fiul lui Lazor / Echim Ciocoiu / Ion Taftă / Vasile Adam / Pavel, eşan / Ion, eşan / Dumitru, ungurian / Neculai Babeş / Vasile Bahnă / Pavel / Ion Babeş / Vasile Lene / Ştefan Zbărciog / Vasile Brânzoiu / Andronachi Văscan / Toma Jaboc / Vasile Jaboc / Ion a Păunii / Apostol, rus / Mihai Păuni / Ştefan Dumitraşco / Dumitraşco Păun / Ion Văscan / Vasile Radul / Ion, ungurian / Simion / Franţa, ungurian / Moisă, ungur / Dumitraşco Bărtin / Ţăbor Vrunţu / Şolman, ungur / Ion nepot lui Văscan / Mihai Jăcman / Vasile fiul Păuni / Ion, cioban / Ion fiul lui Mihaiu / Micul fiul lui Toader / Dumitru fiul lui Apostol / Staciul fratele lui Apostol / Toader, ungur / Vasile Leche / Costantin / Alt Costantin,

---

253 Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 23, p. 15

254 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 306, 307

rotar / Naculai Uncheş / Ioniţă Uncheş / Grigori Leche / Toderaşco / Ion Găman / Toader Merăuţă / Toader Zbârciog / Macovei Zbârciog / Ivan Blăţan. // **Rufeturi:** Mihai Moisă, nevolnic / Vasile, eşan, nevolnic / Baba Irina, văduvă / Baba Antimie / Chetra, văduvă / Popa Neculaiu / Popa Ion / Costantin, ţigan.

1777: Hrisovul (în fapt, un ispisoc de judecată) lui Constantin Dimitrie Moruz voievod, prin care îi înştiinţează pe marele ban Iancu Razu şi pe marele paharnic Manolache Cuza, staroste de Putna, că „au avut judecată preotul Andrieş şi preotul Ioan din satul Bârsăşti, de la Vrancea, cu Luca namesnic, Toma Bahna, Ioan namesnicul şi alţi săteni ai lor din **Bârsăşti**, **Negrileşti** şi din **Tulnici**, toţi Vrânceni de acolo, de la ţinutul Putnei, arătând preoţii cum că ei sunt trăitori împreună cu aceşti răzeşi şi dintru început moşii şi părinţii Vrâncenilor acestora ar fi stăpânit împreună la munţii Vrancei, însă atât la locurile de fânaţ şi de ţarină, cum şi la munţi, cei ce sunt pentru păşunatul oilor, şi niciodată părinţii lor n-au fost opriţi de către Vrânceni a nu se hrăni pe locurile acelor munţi, cum nici jeluitorii aceştia, până la o vreme, nu s-ar fi supărat de către Vrânceni. Iar acum arată că i-ar fi oprit… / De aceea, voi, după cercetarea ce veţi face acolo, să le daţi voie preoţilor acestora ca să stăpânească şi ei pe la locurile acelor munţi, însă numai părţile lor, ce le vin după dreptate"[255].

1794: De la hotarul **Bârsăştilor**, din vâlcea, în sus, până în Arini, cum umblă bătrânii: Puiul şi cu Boştog, spiţă de neamuri, cum am auzit din gura bătrânilor celor mai dinainte, anume Neculai Babeş, Ioan Mărdache,

[255] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 161, p. 108

Macovei Văscan şi alţii. / Puiul a făcut patru feciori, pe Simion, Giurge, Stoean şi pe Ioan Puiul cel mic. / Simion, feciorul Puiului, a făcut patru feciori: din unul se trag Zbârciogii şi Lecheştii cu fraţii lor, din al doilea se trag Lepădat Gaiţă, Băbeşăştii şi Ţuţăştii. Din al treilea se trag Pogonii şi cu fraţii lor. Din al patrulea fecior se trag Holbanii cu fraţii lor. / Giurge, feciorul Puiului, a făcut trei feciori: din unul se trag Mărdache şi Negăi cu fraţii lor. Din al doilea fecior al Giurgii se trag Lepădat Gaiţă, Babeşii şi popa Neculai. Din al treile fecior se trag care sunt din Ciobotă. / Stoean, feciorul Puiului, a făcut trei fete. / Ioan, feciorul Puiului, a făcut trei: din una se trag Dumitraşcii şi Văscan cu fraţii lor, din al doilea se trag alde Băbeşăştii şi Roman zet (ginere) Gaiţă, din al treilea se trag Gane cu fraţii lor. / Boştog a făcut doi feciori, pe Zeiaca şi pe Ioan. Zeciaca se împate în patru părţi: o parte o iau Duracii şi Eaşenii, o parte o iau alde Şendre cu fraţii lor, o parte o iau Daliceştii cu fraţii lor, o parte o ia Lepădat Gaiţă, fiindcă femeia lui Tudora este din Petre Bălan din Zeiaca şi la această parte Gaiţă cu Bărteanul, iar Bărbeşăştii nu iau, că-i după femeia lui Lepădat Gaiţă, că Lepădat Gaiţă este neam cu Babeş. Lepădat a făcut pe Costanda, care a luat-o Roman. Roman a făcut pe Iana preoteasa şi pe preot Ioan Roman. Pe Iana a luat-o preotul Ioan ot Bârsăşti. / Ioan, feciorul lui Boştog, a făcut şase feciori: pe Dobândeşti, pe Ioan fecior lui Ioan, nepot lui Boştog, şi alţi patru fraţi… / **Alegerea şi despărţirea noastră**: Partea din bătrânul Simion, feciorul Puiului, se împarte în trei părţi: una o iau alde Ţuţul, una o iau Babeşii, una, a noastră, cu popa Roman, cum şi din Giurge, cum şi din Puiul cel mic, cum şi din cumpărătura din Zeiaca, a patra parte, care se împarte în trei părţi: o parte

Simion Gaiţă, o parte Măria, din care se trag Babeştii, cu Strătulat şi cu alţi ai lor. / Iar din Zeiaca, parte din frăţie, nu împărţim cu Babeşii şi cu alţii; numai care vor fi din Bărtenul, însă Bărtenul ţine la **Negrileşti**. Din vâlcea, în jos, până în pârâul Bradului, umblă 11 bătrâni, anume: Pâcală, Daburle, Drumul, Cujbă, Vătavul, Neagul Ghizdavăţ, Beze, Ivan, Stan, Neagul Bortă şi Petriman. / Drumul se împarte în 3 părţi: o parte o ia Ţuţul, o parte o ia Babeş, o parte o luăm noi. / Stan se împarte în două: o parte o iau Dochioiu cu alde Unce, o parte o luăm noi cu Băbeşeştii. / Şi acele părţi din Drumul şi din Stan, tot în trei se împart cu Babeşii lui Simion, Lepădat şi Măria. / Din Beza şi din Ivan, se împart Bahameţii cu Poganii şi cu alţii”[256].

1814: Stoica Spurbăru (Spulber) adevereşte, lui Ion Măciucă cel bătrân, că a „primit 30 lei pentru scoaterea moşiei Vrancea de la Roznovanu, pentru 8 fălci pământ şi pădure din Tojanu, ce se începe din pârâul Tojanu, până în vârful muchiei”. / Adeverinţe asemănătoare privind „scoaterea Vrancei din stăpânirea lui Rozdovanu” dau şi Stoica Para din **Paltenu** (Nereju), precum şi nemesnicii Necula Tuvene din **Poiana**, Petre din **Valea Sării**, Ştefan Ciută din **Colac**, Neculai Blănar din **Vidra**, Vasile ot **Găurile**, Gheorghiţă din **Spineşti**, Ioan Dascălu din **Negrileşti**, Toader Pomană din **Năruja**, Luca din **Bărsăşti**¸ Ion Murgu sin Spineşti, Toader Pricop din **Nereju** şi preotul Luca din Nereju”[257].

[256] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 43, pp. 30-32

[257] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 220, p. 179

1815, aprilie 21: Zapisul prin care „tot satul **Bârsăştii**” se obligă să strângă bani pentru anaforaua pentru „scoaterea moşiilor” Vrancei de sub stăpânirea lui Roznovanu, zapis pus la dispoziţia „Sfinţiei Sale părintelui Şerban Bălan, Toader Ţirde şi Constantin Taftă, care sunt vechili răspunzători din partea noastră, a tuturor Vrâncenilor”, semnat de „Radul nemesnic ot Bârsăşti, Gheorghiţă Mateiu, Ion Cojocar, Vasile Zăbârciog, Radu Boştog, Ion Pogan, Ilie Cojocar, Ion Burloeş, Toader Mortul, Ion a Mirci, Miron Pogan, Ion Mateiu, Ivan Istrate, Vasile Ochean, Pop Pavăl, Toder Mirce, Chirilă Mirce, Vasile Mărdare şi preot Andrieş, care am scris cu primirea celor de mai sus iscăliţi”. / Cu un conţinut identic, exisă zapise semnate de preotul Alecsa, Ştefan Tuvene, Ion Caba, Cristian Boroş, Macoveni Tuvene, Ion Tuvene, Ştefan Grosu, Ion Grosu, Simion Tuvene, Ion sin (fiu) Toader, Simion sin Toader, Ion Şolom, Constantin Chetor, Ion Buşilă din satul **Poiana**, scris de dascălul Ion; / Pavel nemesnicul, Crucian Rusu, Dumitru Leche, Toma Babeş, Macovei Păun, Ion Dascălu, Ion Zbârciog, Ion Tănasie, Sandul Ignat, Ion Simion, Ion Ungureanu, Irimie Lazăr, Toader Simion, Apostul Lazăr, Toader Taftă, Ion Soare, Ion Taftă, Gheorghe Taftă, Simion Văcaru, Vasile Dumitraşcu, Ene Taftă, Ion Leche şi Petre Şendre din satul **Negrileşti**, scris de preotul Iordache; / Ion Chiciore, preotul Toader, Gheorghe Hrăstian, Toader Andronic, Ion Mohore, Ifteme Ţăgănaş, Maftei Sava, Ion Andrieş, Ion Corni, Toader Blăgoi, Vasile Vlad, Apostul Bălan, Dincu, Enache Lepădat, Enache Dumitru, Ioniţă Poloboc, Ştefan Ţigănaş, Stan Hârne, Vasile Corni, Toma Enache din satul **Năruja**, scris de Tănase dascălul[258].

---

258 Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-*

1901: „**Negrilești**, comună rurală în judeţul Putna, plasa Vrancea, situată pe malul stâng al Putnei, sub dealurile Zeica şi Babei, la 20 km de reședința subprefecturii și la 57 km de capitala judeţului. Teritoriul comunei este udat de pâraiele Dejiul, Tiviţăul, Arseminoaia, Petra-Lei şi de râul Putna. Solul comunei este accidentat, comuna fiind aşezată pe dealuri pietroase și pe un podiş argilos. Se compune din cătunele Grumăzeşti, Negrilești, unde e şi primăria, şi Vrâncioara. Are o populație de 225 familii sau 1.004 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sfinţii Voevozi, în cătunul Negrilești; o şcoală mixtă, frecventată de 15 copii. În anul 1886, erau 205 contribuabili, iar în anul 1869 erau 182. Totalul pământurilor de cultură e de 1.020 hectare. Locuitorii posedă: 30 pluguri de lemn, 1 de fier şi 4 mori de apă; 40 cai, 288 boi, 366 vaci, 103 porci, 2.256 oi şi 32 capre; 227 stupi cu albine. Industria şi comerţul se practică de către 2 cârciumari, 6 rotari și 1 morar. / **Negrileşti**, cătun în comuna cu acelaşi nume, situat pe malul stâng al Putnei, sub dealurile Zeica şi Babei şi străbătut de pârâul Bahna. Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Voevozi; 1 şcoală mixtă, frecventată de 15 copii”[259].

Câmpuri, Focşani 1926, doc. 224, pp. 185, 186

[259] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 488, 489

NEGRITEASCA

(fostul sat Negriteştii, Neamţ).

1623, decembrie 16: Întărit de Radul voievod Solomiei, jupâneasa comisului Vorontar şi fiilor ei, după pâra fostului uşar Duca, care primesc uric pentru „satul Negriteştii, ce este în ţinutului Neamţ”[260].

1625, martie 16: Întărit de Radul voievod cneaghinei Candachia Gligoroaie din **Steţcani** (Teţcani, Iaşi), în baza unui zapis de mărturie de la de la fostul sulger Savin, diacul Costin şi Tofan din **Gocimani** (Goşmani, Neamţ), de la diacul Onciul din **Itrineşti** (comuna Mărgineni, Neamţ), de la diacul Ştefan din **Hociungi** (comuna Hociungi, Neamţ), de la diacul Dumitru din **Plopeşti** (inclus în Mărgineni, Neamţ), şi de la Popa din **Negriteşti** (Negriteasca, Neamţ), „scriind în acel zapis că a venit înaintea lor Iuraşco, nepotul lui Goe… şi a vândut partea lui din satul **Cărbuneşti** (lângă Goşmani, Neamţ), ce este în ţinutul Neamţ, şi din sat, şi din câmp, şi cu o casă a lui Costin… Candachiei, pentru 26 taleri, bani buni”[261].

---

[260] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 145, p. 192, 193

[261] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 294, pp. 363, 364

NEGRITEŞTI

(comuna Podoleni, Neamţ).

1644, ianuarie 21: Soţii Gligore şi Lupa Ureche, Toma stolnicul cel mare şi Aniţa, Lupul şi Antimiia Bucium, Savin şi Nastasiia, împarte între ei „moşiile de pe socrul nostru Voruntar (Prăjescul) comisul şi de pe soacra noastră… mai apoi din zapisul de împărţeală ce-a avut soacra noastră cu frate-său, răposatul Neagoe postelnicul şi am mai adaos şi jumătate din toate satele care s-au venit cu împărţeală lui Condre vameşul de pe jupâneasa lui Sofroniia, iar după moartea ei le-am împărţit cu Dumitraşco Neagoe, feciorul postelicului Neagoe. / Şi-au venit pe partea vornicului Ureche şi a jupânesei Lupa jumătate de sat **Negriteşti** (comuna Podoleni, Neamţ), la ţinutul Neamţului, satul **Străşeni** (comuna Străşeni, judeţul Chişinău, Moldova) pe Bâc, la ţinutul Lăpuşnei, jumătate de sat **Cruhliceni** (judeţul Chişinău, Moldova), iarăşi la acel ţinut, a opta parte din satul **Vlăşineşti** (azi Lunca Prutului, comuna Trifeşti, Iaşi) pe Prut, ce-s în ţinutul Iaşilor, şi jumătate de sat **Tătăreni** (lângă Oneşti, comuna Plugari, Iaşi), pe Miletin, ce-s la ţinutul Hârlăului. / Şi s-au venit în partea stolnicului Toma şi a jupânesei Ana jumătate din satul **Negriteşti**, ce-s la ţinutul Neamţului, satul **Săleştea** (sau Seliştea, înglobat în Şipileşti, comuna Popricani, Iaşi) pe Prut, a opta parte din **Vlăşineşti**, iarăşi pe Prut, ce-s la ţinutul Iaşilor, a patra parte din **Volcineţ** (Vălcineţ, judeţul Ungheni, Moldova), cu vecini, la ţinutul Orheiului, şi trei părţi din patru părţi

din **Răuseni** (comuna Răuseni, Botoşani) pe Jijia, la ţinutul Hârlăului. / Şi s-au venit stolnicului Bucium şi jupânesei Antimia jumătate de sat **Voruntăreşti** (Volintireşti, comuna Alexandru I. Cuza, Iaşi), cu vad de moară în Siret, ce-s la ţinutul Romanului, satul **Unchiteşti** (sat pe Prut, ţinutul Iaşi) pe Prut şi **Cumcenie** (sat pe Prut, ţinutul Iaşi), iarăşi pe Prut, ce-s la ţinutul Iaşilor, şi a treia parte din **Cândeşti** (comuna Cândeşti, Botoşani) pe Siret, cu vad de moară în Siret. / Şi s-au venit pe partea lui Savin şi a jupânesei Nastasia satul **Giurgeştii** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), cu heleşteie pe apa Bahlueşului, părţile ce se vor alege din **Tâmpeşti** (înglobat în Săcăreşti, comuna Cucuteni, Iaşi) şi din **Balosineşti** (comuna Cucuteni, Iaşi), ce-s la ţinutul Romanului, satul **Ilişenii** (comuna Santa Mare, Botoşani), în gura Coroviei, şi **Zudureni** (sat pe Prut, ţinutul Iaşi) pe Prut, ce-s la ţinutul Iaşilor”[262].

NEGULEŞTI

(lângă Grădeşti, aproape de Tecuci, Bacău).

1774, iunie 26: Satul **Liuzii** (oamenii străini) din **Neguleşti**, ce au fost cu birul la **Frumuşel**, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[263], avea **toată suma caselor 18**. Scădere rufeturi

[262] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 237, p. 217

[263] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului,* VII, I, Chişinău 1975, p. 594

4: 1 vornic, 3 slugi. Rămân birnici 14. / **Birnici:** Costantin, muntean / Nistor, pâslar / Avram Cârcei / Toader Cârcei / Roman Cârcei / Vasili Cârcei / Ion Cârcei / Costantin Ghenghe / Vasili Sava / Neculai Sava / Istrati Chitic / Grigoraş Cornele / Vasili, butnar / Ştefan, gălăţean, ce a fost al dumisale banului Bogdan. // **Rufeturi:** Toader Drăguţul, vornic / Dumitraşcu Toporaş, slugă dumisale slugeroai Mariei Sturzoai / Costantin, la fel / Ioniţă, la fel.

1901: „**Neguleşti**, coună rurală în judeţul Tecuci, pl. Berheciului, compusă din 7 cătune: Blaga, Căuia de jos, Căuia de sus, Lărgăşeni, Măldărești, Negulești și Răspochi. Situată pe valea Berheciului, la 50 km de capitala judeţului și la 6 km de a plășii. Are o populaţie de 377 familii sau 1.314 suflete; 4 biserici, în Blaga, Lărgăşeni, Măldărești și Răspochi, afară de una ruinată, în satul desființat Șerboaia; o moară de apă, pe pârâul Certieni. Locuitorii posedă: 434 boi, 380 vaci, 39 cai, 2.139 oi şi 470 porci; 250 stupi cu albine. Întinderea terenului cultivabil e de 1.878 hectare Şcoala datează în comună de la 1868 și e frecventată de 32 copii. Ştiu carte 96 bărbaţi și 18 femei. E brăzdată de dealurile care se continuă, de la nord, la sud, în partea de vest a comunei, purtând numele satelor ce sunt așezate pe coastă. Fiecare sat este străbătut de pârâiaşe, care toate se varsă în Berheciul şi care formează limita comunei la est. Locuitorii sunt parte răzeși, parte împroprietăriți, Se mărginește cu comuna Vultureni, la nord, comuna Corbiţa, la sud, pârâul Berheciul, la est, comunele Huruești și Condrăcheşti la vest. / **Neguleşti**, sat făcând parte din comuna cu acelaşi nume, situat pe coasta dealului cu același nume, în partea de sud a comunei, la 2 km şi 720 m de reşedinţă.

Are o populație de 100 familii sati 367 suflete, care locuiesc în 95 case; o biserică, cu hramul Sfinţii Voevozi, construcție de gard, făcută de Iancu Plitos, la 1851, după cum se vede din o notiţă în Triod, biserică care s-a reparat la 1880 şi se întreţine de locuitori, având și 8,5 fălci de pământ. Comerţul se face de 3 cârciumari"[264].

NEGURENI

(Negureşti, azi Negureni, comuna Negureni,
judeţul Orhei, Moldova).

1640, octombrie 25: Zapis de mărturie de la Harea din **Verejeni** (comuna Verejeni, judeţul Orhei, Moldova), Necoară din **Cureci** (Curiecii, comuna Răspopeni, judeţul Orhei, Moldova). Gavril din **Piscani** (comuna Chiţcanii Vechi, judeţul Orhei, Moldova), Ştefan şi Vasile ot **Negureşti** (Negureni, comuna Negureni judeţul Orhei, Moldova), în care scriu că Ştefan, feciorul Dochiei, şi Ştefan, feciorul Chirenei, nepoţi Giurgei, şi alţi feciori care sunt ai lui Gligori şi ai lui Ştefan, iarăşi nepoţi Giurgei, au vândut lui Mătiiaş Sturdza, drept 20 de galbeni şi o vacă cu junc, „partea ce li se va alege din satul **Văsiiani** (Văsieni, comuna Leuşteni, judeţul Orhei, Moldova)"[265].

1670, februarie 4: Enache, feciorul Ştefăniei, nepotul Micului Buză Neagă, vinde fostului paharnic Ilie

---

[264] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 491

[265] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 479, p. 470

Sturza, drept 30 de lei, „partea moaşă-mea (bunicii) Parascăi, a fetei Micului Buză Neagră din satul **Pupezeni**, de la Lebedina, din bătrâna moşului (bunicului) Micului, a patra parte… şi la vânzarea mea au fost Ursul din **Bogzăşti**, Vasile, feciorul lui Neculai din **Branişte**, Mirăuţă Buliga din **Ţiberiha**, Andrei, feciorul lui Bulboacă, şi popa Ionaşcu de **Sineşti**, Istratie Mânzatul ot **Ineşti**, popa Corne de **Hăjdieni**, Chirilă de **Negureşti** şi mulţi oameni buni. / Zapisul l-am scris eu, Enache, feciorul Ştefăbiei, nepotul Micului Buză Neagră ot **Pupezeni**. Să se ştie”[266].

NEGUŞENI

(Câteştii, sat la Cobâle, comuna Roşiori, Bacău).

1436, septembrie 19: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Dan Mesehnă, care primeşte uric pentru „opt sate, anume: Ruja Petru, la Cobâlă, şi Oneşti, şi Câteştii, şi Virişeştii, şi Selevestreanii, şi, pe Hubalna, Sârbii şi Şcheianii, şi Lieştii, la gura Jeravăşului, şi, pe Horincea, Cavadineştii şi Badea... Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi”[267].

1632, octombrie 20: Zapisul lui Iuraşco, în care scrie şi mărturiseşte că a vândut „ce se va alege partea Arvasiei, fiică Cătălinii, din sat den **Rosi** (Ruşii Goei,

---

[266] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 121, p. 126

[267] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 163, pp. 227-229

contopiţi cu Roşiori, comuna Roşiori, Bacău), din vatra satului şi cu iaz iezit şi din câmp şi din ţarină, şi din deal şi din vale, şi din pădure… jupânesei Păscălinei şi fiului ei Dumitrache, drept 40 taleri bătuţi… Şi în tocmeală au fost popa Ionaşco din **Căteşeni** (Căuteşani, Căutişeni, contopit cu Izlaz, contopit cu Poiana, Bacău), popa Avram şi Petre hotnogul din **Piticeni** (Chiticeni, comuna Secuieni, Bacău), Vasile şi Ştefan de **Mesăhăneşte** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), Costân de **Rosi**, Toader de **Negoşeni** (Neguşeni, comuna Roşiori, Bacău) şi mulţi oameni buni”[268].

1643, martie 29: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce Pavel, fiul popii Ionaşco din **Căutişeni** (fostul Ilieşeşti la Cobâle, înglobat în Poiana, comuna Negri, Bacău) s-a pârât de faţă cu popa Berheci şi cu Vasile din **Negoşeni** (Neguşeni, comuna Roşiori, Bacău) şi cu răzeşii lor pentru hotarul acestor sate, zicând Pavel că hotarul satului lor Căutişeni este ales şi stâlpit de către hotarul satului Negoşeni şi ei ţin pe unde au ţinut şi bătrânii lor. Iar popa Berheci şi Vasile au arătat că nu a fost ales hotarul acestor sate unul către altul, ci ţin toţi împreună, pentru că au fost dintr-un singur bătrân. / Deci domnia mea am făcut carte lui Gavrilaş din Căutişeni, lui Zapalcea din **Drăgeşti** (comuna Dămieneşti, Bacău) şi lui Sava din **Dămineşti** (comuna Dămieneşti, Bacău), să strângă oameni buni… şi aşa au aflat că a fost ales hotarul satului Căutişeni de către hotarul satului Negoşeni şi au pus stâlpi vechi”[269].

---

[268] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 230, p. 286

[269] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 57, pp. 65, 66

1645, mai 12: Fraţii Dochiţa, Dafina şi Andrei, feciorii Mălanei, nepoţii lui Vasile, strănepoţii lui Toader vând lui Pavel, feciorul popii Ionaşco ot Căuteşeni, „drept 40 zloţi bătuţi şi doi boi, preţuiţi câte 4 ughi (ducaţi ungureşti) boul… „din **Căuteşeni** (Căuteşeşti, înglobat în Poiana, comuna Ilişeşti, Bacău), cât se va alege partea moşului (bunicului) nostru Vasile, un bătrân în tot locul… dinaintea lui Gavrilaş, Dinga, Dumitraşco, Grozav şi Neculai ot **Căuteşeşti** (azi Poiana), Iacomiasă şi Costân ot **Ruşi** (înglobat în Roşiori, comuna Roşiori, Bacău), Sava Călinescul şi Arcadie din **Dămineşti** (comuna Dămineşti, Bacău), Vasile şi Constantin din **Neguşeni** (comuna Roşiori, Bacău), Vasile şi Marco din **Căuteşeni**, Silion ot volostu Vaslui şi mulţi oameni buni”[270].

1645, decembrie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Pavel, fiul popii Ionaşcu din Căuteşeni, care cumpără, pentru 50 galbeni ungureşti, de la Dochiţa, Dafina şi Andrei, nepoţii lui Vasile bătrânul, strănepoţii lui Toader, „dreapta lor ocină şi dedină din satul **Căuteşeni** (Căuteşeşti, înglobat în Poiana, comuna Ilişeşti, Bacău), ce este în ţinutul Roman… dinaintea lui Gavrilaş, Dinga, Dumitraşco, Grozav, Nicula, Vasile şi Marco din **Căuteşeni**, cneaghina Iacomiasa şi Costin din **Ruşi** (înglobat în Roşiori, Bacău), Sava Călinescu şi fiul lui Iordache din **Dămineşti** (comuna Dămineşti, Bacău), Vasile şi fratele lui Constantin din **Neguşeni** (comuna Roşiori, Bacău) şi Silion din Vaslui”[271].

---

[270] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 73, p. 68

[271] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 263, pp. 208, 209

1663, mai 3: Porunca dată de Evstratie Dabija voievod lui Constantin din **Neguşani**, după ce „s-au jeluit feciorii Bechei din **Bogdăneşti** pe feciorii Gavriliţei de acolo, zicând că le-a dat tatăl lor Bechea trei boi, o vacă cu viţel şi un leu bani, pe o moşie, şi feciorilor lui Dolie doi lei bani, şi acum ei ţin şi bucatele, şi moşia, fără ispravă… / tu numai să le faci plata de pe feciorii Gavriliţei şi de pe feciorii lui Dolie, şi să dai pe mâna feciorilor Bechei, iar cui va părea cu strâmbul să vină să stea faţă la Divan”[272].

1901: „**Neguşeni**, sat în judeţul Roman, plasa Fundul, comuna Poiana lui Iuraşcu, spre est de satul Poiana lui Iuraşcu, pe pârâul Sasa. Are 33 familii sau 139 suflete, din care 25 contribuabili, locuind în 33 case. Are o biserică de lemn. Sunt 472 vite mari cornute”[273].

NEJEŞTI

(sat lângă Păuşeşti, comuna Dumeşti, Iaşi).

Menţionat, în **15 martie 1493**, de Ştefan voievod, când întăreşte moşiile lui Mănăilă şi nepoatelor lui de soră Maruşca, Mălina, Cerna, toţi nepoţi ai lui Lucaciu, care primesc uric pentru „drepte ocinile lor, două sate pe Bahlui, un sat anume Balomireştii, unde a fost jude Balomir, şi moară în matca Bahluiului, şi alt sat, anume

[272] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 20

[273] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 491

Hoiseştii, unde a fost jude Dobromir... Iar hotarul acestor sate să fie începându-se de la movila din capul rădiului de sus, apoi de la movilă drept peste câmp la Bahluiu, la capul piscului celui din sus, în râpă; iar de la pisc drept peste Bahluiu la fântâna ce-i în capul pisculeţului, iar de la fântână drept peste câmp la capul iezăturii Tătăraşului, iar de la iezătură la vârful dealului, la movilă, apoi apucă dealul la altă movilă, iar de acolea tot dealul, în sus, până la capul piscului, apoi pe pisc la vale şi peste pârâu şi la deal, la o groapă, apoi drept la deal, la Movila Vulturului, apoi acolo, în vârful dealului, se întoarce la drumul cel mare, apoi peste drum, până la Movilă, apoi drept peste câmp, până la movila ce-i lângă drum, iar de acolo drept la sărătura cea albă, apoi pe supt deal până la movila din şes, iar de acolo drept peste câmp până la Bahlui, apoi peste Bahlui drept la fântâna Dringăi, ce-i supt deal, iar de acolo la pârâuţ, în sus, drept peste drum la un stâlp, unde se împreună hotarul Nejeştilor cu hotarul Hoiseştilor, apoi drept peste deal până la fântâna ce-i în obârşia pârâuţului, iar de la fântână, iarăşi peste deal şi peste pârâu, până la capul piscului celui din jos, iar de acolo apucă pârâul şi drept peste rădiu până la rupturi, ce-s în deal la movilă, iar de acolo apucă dealul până la Movilă. Acesta este tot hotarul acestor sate, şi din sus, şi din jos, şi din toate părţile, până unde s-au apucat din veac”[274].

[274] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 128, pp. 250, 251

NELIPEŞTI

(Nilipeşti sau Nălipeşti, lângă Câmpeni,
comuna Flămânzi, Botoşani).

1626, septembrie 12: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Oprea, vătaful cel mare de **Hârlău**, de a cerceta pricina dintre Lucoci şi Gherghina din **Lătăi** (azi Câmpeni, Botoşani), „pentru o ocină de acolo, zicând Lucoci că de veac Albul, tată-său, şi cu tatăl Gherghinei, ei au ţinut acolo moşie: tatăl lui Lucoci a ţinut 2 părţi şi tatăl Gherghinei a ţinut o parte. Acum Gherghina face lui împresurătură, de ţine în jumătate. Iar Lucoci s-a lăsat pe oameni buni, anume Roman din **Lăleşti** (lângă Câmpeni, Botoşani), Lupul din **Stroeşti** (sat pe Sitna, Botoşani), Berezan vătaful din **Nelipeşti** (Nălipeşti, lângă Câmpeni, Botoşani) şi Toader de acolo, Ionel din **Nemândri** (lângă Câmpeni, Botoşani) şi Lupul de acolo şi Gligorie din **Piciorogani** (lângă Prisăcani, Botoşani), şi cum vor ridica aceşti oameni cu sufletele lor, aşa să fie”[275].

1635, iulie 7: Zapisul lui Isac Drujina de **Piciorogani** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), în care mărturiseşte că a vândut, „cu întrebarea tuturor fraţilor şi a nepoţilor… din jumătate de sat Piciorogani, din a şasea parte, jumătate, drept 25 taleri, lui Toader Babici din **Uriceni** (azi Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani) şi feciorului său Simion. Şi în

[275] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 119, pp. 142, 143

tocmeală au fost Romaşco cel bătrân, Dumitru Hasnăş, Zaharia, Grozea şi Romaşco din Piciorogani, Lococi de **Lături** (Lătăi, apoi Câmpeni, comuna Prăjeni, Botoşani), Bârsan de **Nilipeşti** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani) şi mulţi alţi oameni buni. Şi eu, popa Toader din **Storeşti** (comuna Frumuşica, Botoşani), am scris zapisul"[276].

1635, iulie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod popii Neculai din **Cerneşti** (comuna Todireni, Botoşani), în baza unui zapis de mărturie de la Romaşco cel bătrân şi fiul lui Gligorie din **Stăneşti** (înglobat în Zlătunoaia, comuna Lunca, Botoşani), Zaharia, Romaşco, Simion, Ionaşco şi Pavel – fiii lui Dumitru Hasnăş, Istratie fiul lui Iosipăscul, Dumitraşco Zupco, Gligorie Hasnăş şi Isac Drujine din **Piciorogani** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), Ionaşco Grozăvăscul din **Munteni** (înglobat în Sângeri, comuna Gropniţa, Botoşani), Micul de **Nilipeşti** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), Pătraşco Stănilă din **Giumătăţeni** (înglobat în Jijia, comuna Albeşti, Botoşani), prin care mărturisesc cum a venit înaintea lor Mărica, fiica lui Drujine, şi cu fiii ei Dumitru şi Albul, şi au vândut dreapta lor ocină din satul Piciorogani, care este în ţinutul Hârlăului, a şasea parte din jumătatea de sus a satului… şi cu loc de moară pe Miletin… rugătorului nostru mai sus scris, popa Neculai"[277].

1774, iunie: Satul **Nelipeştii**, ţinutul Hârlăului, ocolul Bahluiului, avea, după recensământul lui Rumean-

---

[276] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 160, p. 196

[277] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 161, pp. 196, 197

ţev[278], **toată suma caselor: 29**. Scădere rufeturi 22: 1 popă, 5 mazili, 16 ruptaşi. Rămân birnici 7. / **Birnici:** Costandin Bocăniţă / Vasile Criangă / Vasili, croitor / Grigori / Ioniţă brat (frate) lui / Savin, argat / Pavăl Popa. // **Rufeturi:** Popa Costantin / Vasili Ghincu, mazil / Pavăl Ghincu, mazil / Miron Hăbăşescul, mazil / Dumitraşcu Poroţschi, mazil / Costandin sin (fiul) lui Vasili Selcian, mazil / Toader Căzan, ruptaş / Ion nepot Ghincului, ruptaş / Vasili nepot Ghincului, ruptaş / Dumitraşcu Căzan, ruptaş / Ion Bâlcu, ruptaş / Ştefan Bâlcu, ruptaş / Vasili Selcian, ruptaş / Vasili Istrati, ruptaş / Vasile nepot lui Selcian, ruptaş / Ion Gage, ruptaş / Iacobu cumnat Gagii, ruptaş / Neculai Duraşcu, ruptaş / Sandu nepot Selcian, ruptaş / Neculai Ţeţu, ruptaş / Ianachi nepot Bâlcu, ruptaş / Savin biv (fost) stegar hătmănesc.

1991: „**Nelipeşti**, podiș pe teritoriul comunei Lătăi, plasa Coșula, judeţul Botoşani, prelungire a dealului ce se întinde între pâraiele Miletinul și Prăjanul”[279].

NELIPEȘTI

(lângă Lătăi, județul Iași).

1644, martie 31: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Simion Groze de **Piciorogani** (comuna Nicolae Bălcescu, Botoșani) și lui Vasile de **Nelipeşti** (lângă Lătăi, județul Iași), după ce „a pârât de față Lucoci

[278] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 238
[279] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 493

pe Vișan vornicul și pe Gherghinești, zicând că ei, cu dânsul, au împreună a treia parte de sat **Lătăi** (azi Câmpeni, comuna Prăjeni, Botoșani), și se acolisesc de jumătate de sat. Iar Vișan și Gherghineștii au arătat un zapis de la mulâi oameni buni cum au hotărât și li s-au ales jumătate de sat Lătăi, partea de sus, din vatra satului și din câmp și o au stâlpit... / Voi să socotiți cum le-au ales înainte, așa să le măsurați și să tocmiți stâlpii pe jumătate de sat. Iară de vor fi niște case ale lui Lucoci pe partea lui Vișan sau a Gherghineștilor, să le mute pe partea sa"[280].

1644, aprilie 8: Avram și cu fetele lui Simion, feciorii lui Miron, vând lui Constantin vornicul, drept 70 taleri de argint, părți „din **Cureni** (lângă Dracșani, comuna Sulița, Botoșani) și **Ghețăoani** (comuna Sulița, Botoșani), pe apa Miletinului, stâlpul din mijloc... dinaintea lui Bărcan din **Nelipești** (lângă Lătăi, Iași), Ionuț Dodon ot **Hălceni** (comuna Șipote, Iași) Pavăl ot **Vlădeni** (comuna Vlădeni, Iași). Aceasta mărturisim"[281].

NELIPOUŢI

(raionul Hotin, Ucraina).

1627, noiembrie 26: Întărit de Miron Barnovschi voievod, în baza împărţirii moşiilor între Ionaşco Urmeziu, fiul lui Mihăilă Dobrul Urmeziu, şi Tudori şi nepoţii

---

[280] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 274, p. 247

[281] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 285, pp. 262, 263

lui de frate, fiii lui Toader Urmeziu, nepoţi lui Mihăilă Urmeziu şi ai lui Tudori… „Şi a căzut în partea lui Ionaşco Urmeziu a patra parte de sat **Ocnină** (Ocniţa, Moldova), ce este în ţinutul Hotinului, şi a patra parte din jumătate din satul **Medvidca** (Moldova), în acelaşi ţinut, şi a treia parte din jumătate din satul **Carlacău** (Corlacaul, Moldova), în acelaşi ţinut, şi a patra parte din satul **Horodişte** (Botoşani), în ţinutul Dorohoiului, şi a treia parte din satul **Calafindeşti** (aşezare bucovineană), în ţinutul Sucevei. Şi iarăşi, în partea fiilor lui Toader Urmeziu, a căzut a patra parte din satul **Hudeştii Mici** (Botoşani) şi a patra parte din satul **Nelipouţi** (raionul Hotin, Ucraina), în ţinutul Hotinului, şi a patra parte din jumătate din satul **Cuzlău** (Botoşani), în ţinutul Dorohoiului, şi a cincea parte din jumătatea satului **Terhăuţi** (Lunca Prutului, Iaşi), în ţinutul Iaşilor, şi a patra parte din satul **Călineşti** (aşezare bucovineană), în ţinutul Sucevei”[282].

1643, martie 23: Ierina, fata lui Isac şi a Tudoscăi, nepoata lui Necorici de Cuzlău, dăruieşte nepotului Manea, „să mă grijească până voi fi vie şi dacă se vor sfârşi zilele să aibă a mă comânda, cum va chibzui cu sufletul său că va fi mai bine… partea mea de ocină de ocină din satul **Cuzlău** (ţinutul Dorohoi, comuna Păltiniş, Botoşani)… şi am avut şi alte moşii în satul **Ocnină** (Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova) şi în **Nelipăuţi** (raionul Hotin, Ucraina). Ci am mai avut două surori şi un frate şi eu am fost a patra. Deci sora mea Sofrana şi cu frate-meu Hudici au vândut în sat în **Ocnină**, şi sora mea Gaftona, în saul **Nelipăuţi**, pe cât s-au aflat părţile noastre, iar mie mi-au

[282] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 262, pp. 344-346

lăsat în **Cuzlău**… / Şi am eu şi o fată din trupul meu, anume Annasiia, ci fata mea să n-aibă treabă la ocină, căci m-a adus la mare dosadă. / Şi de se afla şi la altcineva nescari zapise de mine făcute, de înainte vreme, anume la Bobăscul, ce-a ţinut pe soru-mea Sofrana, acel zapis să nu se creadă, căci soru-mea ieşise la vânzare, cum mai sus scrie. Şi au vrut alţi fraţi să-i scoată din sate, ar ea m-a rugat să-i dau voie să vină, să şadă pe partea mea. Iar dacă a murit sora mea, eu iar mi-am luat moşia înapoi, iar Bobăscul s-a dus din sat… / Şi la tocmeala noastră au fost Bălăuţe Udrea or **Pererâtaia** (Pererâta, în Cotu Miculinţi, comuna Coţuşca, Botoşani), Roşca din **Conceşti** (comuna Conceşti, Botoşani), Vasile Turcul, Ionaşco portar şi popa ot **Cuzlău**, popa ot **Podraga** (comuna Drăguşeni, Botoşani), Ostahie vornicul ot **Lozeni** (comuna Corlăteni, Botoşani), Frânce ot **Şăndreni** (azi Draniţea, raionul Novoseliţa, Ucraina), Ştefan vornicul ot **Criva** şi mulţi oameni buni”[283].

1770-1772: Satul **Lucăcenii** şi **Nilipăuţii**, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[284], **toată suma caselor: 36**. Scădere rufeturi 1: 1 popă. Rămân birnici 35. / **Birnicii**: Ion Ciornei / Ion, vornic / Onofrei / Pitico Zerezu / Ursul fiul lui Iosâpciuc / Ion al lui / Mătei / Toader Popovici / Gavril Spataru / Ion Piscovei / Gheorghe Nucă / Hrihor, rus / Fodor Culca /Iacob fiul lui Culca / Andrei Guglia / Timofte fiul lui Căpățină / Timofte Țopa / Hlior fiul lui / Dumitru Andreeș / Hrincu Boțan / Vasile, vornic / Fodor

---

283 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 55, pp. 61, 62

284 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 154

Rojdate / Vasile Pochincă / Vasile socrul lui Poiană / Vasile, rotar / Fodor, bejenar / Iacob, bejenar / Alecsa, bejenar / Vasile Pizincu / Hrihor, rusul / Andrei al lui Timofte / Iacob Duca / Andrei Zăharcu / Ștefan, morar / Ion, morar. // **Rufeturi:** Popa Nicolae.

1904: „**Nelipăuţi**, sat în judeţul Hotin, volosti Chelmineţul, aşezat pe şoseaua de la Briceni, spre Hotin. Are 70 case, cu o populaţie de 820 suflete de ţărani români şi ruteni; biserică; 300 vite mari. Împrejurul satului sunt grădini şi livezi"[285].

NEMÂNDRI

(lângă Câmpeni, Botoşani).

1626, septembrie 12: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Oprea, vătaful cel mare de **Hârlău**, de a cerceta pricina dintre Lucoci şi Gherghina din **Lătăi** (azi Câmpeni, Botoşani), „pentru o ocină de acolo, zicând Lucoci că de veac Albul, tată-său, şi cu tatăl Gherghinei, ei au ţinut acolo moşie: tatăl lui Lucoci a ţinut 2 părţi şi tatăl Gherghinei a ţinut o parte. Acum Gherghina face lui împresurătură, de ţine în jumătate. Iar Lucoci s-a lăsat pe oameni buni, anume Roman din **Lăleşti** (lângă Câmpeni, Botoşani), Lupul din **Stroeşti** (sat pe Sitna, Botoşani), Berezan vătaful din **Nelipeşti** (Nălipeşti, lângă Câmpeni, Botoşani) şi Toader de acolo, Ionel din **Nemândri** (lângă

[285] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 150

Câmpeni, Botoşani) şi Lupul de acolo şi Gligorie din **Piciorogani** (lângă Prisăcani, Botoşani), şi cum vor ridica aceşti oameni cu sufletele lor, aşa să fie”[286].

1774, iunie: Satul **Nemândrii**, ţinutul Hârlăului, ocolul Bahluiului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[287]**, toată suma caselor: 5**. Scădere rufeturi 1: 1 ruptaş. Rămân birnici 4. / **Birnici:** Ioniţă Plămădeţ / Toader, văcar / Ion Vodole / Pavăl. // **Rufeturi:** Vasile Căzan, ruptaş.

NEMÂNDRI

(lângă Zagavia, comuna Scobinţi, Iaşi).

1634, mai 20: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Toader din **Nemândri** (lângă Zagavia, comuna Scobinţi, Iaşi), să dea „zi lui Albul sin Ignat şi lui Miron călugărul, ce a fost din **Cureni** (lângă Zagavia, comuna Scobinţi, Iaşi), şi lui Nicoară de acolo, şi lui, Andrei şi Ionaşco de acolo, să vină să stea de faţă cu Ihnat pentru o parte de ocină din Cureni şi să-şi aducă dresele, oricând va fi voia lui Ihnat”[288].

---

286 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 119, pp. 142, 143

287 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 238

288 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 139, pp. 155, 156

NEMEŞ

(lângă Bumbăta, judeţul Ungheni, Moldova).

1643, aprilie 9: Întărit de Vasile Lupu voievod Ursului vătaf, care primeşte uric pentru „a treia parte din trei părţi din satul **Nemeş** (lângă Bumbăta, judeţul Ungheni, Moldova), din ţinutul Iaşilor, la Prut, ce i le-a dăruit mătuşa sa Tudora, fiica Ambrohiei, jupâneasa lui Dumitraşco pitar… peste jumătatea satului **Tăcoteni** (lângă Forosna, raionul Novoseliţa, Ucraina), partea lui Ivan Vartic, şi peste partea Taţii din jumătate din satul **Cicicani** (lângă Forosna, raionul Novoseliţa, Ucraina) şi peste partea ei din **Cotela** (azi Soloninca Cotela, judeţul Edineţ, Moldova), cât se va alege din jumătatea satului, şi din **Forosna** (raionul Novoseliţa, Ucraina), din **Şărbenţi** (comuna Şărbăneţi, raionul Novaseliţa, Ucraina) şi din **Bădroseni** (ţinutul Hotin, Ucraina), partea Taţii, care i le-a dăruit soacră-sa Nastea, fiica lui Ivan Vartic”[289].

[289] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 71, p. 80

NEMICANI

(Lăpuşna, în hotar cu Scorţăşti,
raionul Kotovsk, Moldova).

1612, iulie 19: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Ionaşco Cehan vornic de gloată, în baza unui zapis de mărturie de la popa Necoară din **Horjeşti**, Cihan bătrânul, Rusul, frate-său Laur şi Simion din **Stăneşti**, Toader Mărgilat de **Stângaci**, Bălici şi Văsian din **Ciorăşti**, „scriind cum el singur a cumpărat o bucată de ocină din satul **Nemicani** (pe Lăpuşna, sub Movilă, în hotar cu Scorţăşti, raionul Kotovsk[290], Moldova) de la Toader Hudici pitar din **Hudiceni** (pe Lăpuşna, sub Movilă, în hotar cu Scorţăşti, raionul Kotovsk[291], Moldova), toată partea lui, care i-a fost cumpărătură de la Toader Cosiţă, pentru 30 taleri bătuţi”; în baza altui zapis, de la Toader Dubău, ureadnic de **Huşi**, de la şoltuz şi cei 12 pârgari, de la popa Trifan, Dumitru Sorâci, Gavril Iuriescul, Balcă Ianciul din **Huşi**, de la Roman şi Gligorie din **Păhneşti**, Bilaşco, Frăia, Hilip şi popa Oniţă din **Şopârleni**, „scriind cum el a cumpărat o bucată de ocină de la Sava stolnicul, fiul lui Raşco, cât se va alege din jumătate din satul **Şopârleni** (pe Prut şi Zebuştea[292], Vaslui), pentru 60

---

[290] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 175

[291] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 128

[292] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 251

taleri de argint”. / Şi un alt zapis, de la Ionaşco fost mare armaş, Toader din **Botneni**, popa Ifrim şi Moisei, „scriind cum a cumpărat, de la Măriica Stângăcioae, fata lui Posmag, nepoata Micăi, toată partea ei din satul **Dolheşti** (pe Crasna, şinutul Fălciu, Iaşi), pentru 22 taleri bătuţi”[293].

1623, iulie 19: Întărit de Ştefan Tomşa voievod vornicului de gloată Ionaşco Cehan, în baza zapisului de mărturie semnat de Cihan cel bătrân, de fraţii Rusul şi Laur din **Stăneşti** (lângă Horjeşti, judeţul Lăpuşna, Moldova), de Mărgelat, Stângaci şi Simion, tot din Stăneşti, de Bălici şi Văsiu din **Ciorăşti** (judeţul Ungheni, Moldova), care confirmă că „el şi-a cumpărat o parte de ocină din satul **Nemicani** (judeţul Lăpuşna, Moldova), de la Toader Hudici, pitărel din **Hudiceani** (judeţul Lăpuşna, Moldova), toată partea lui, cât se va alege din satul Nemicani, care acea parte de ocină i-a fost cumpărătură de la Toader Cosiţă, pentru 30 taleri bătuţi. / Şi iarăşi a adus înaintea noastră alt zapis, de la Toader Dubău ureadnic din **Huşi** (târg în ţinutul Fălciu, Vaslui) şi de la şoltuzul şi 12 pârgari de acolo, şi de la popa Trifan, şi de la Dumitru Soraci, şi de la Gavril Iuriescul, şi de la Balcău Ianciul, iarăşi şi de la Roman, şi Grigorie din **Pâhneşti** (comuna Arsura, Vaslui), şi de la Bilaşco, şi Frăea, şi Hilip, şi popa Oniţă din **Şopârleni** (comuna Heleştieni, Iaşi), de asemenea scriind că şi-a cumpărat o parte de ocină, de la Sava stolnicel, fiul lui Raşco, din toată partea tatălui său, Raşco, cât se va alege, jumătate din satul Şopârleni, pentru 60 de taleri de argint. / Şi de asemenea a adus înaintea noastră alt zapis, dinaintea lui Ionaşco, fost mare armaş, şi de la Toader din **Botneni** (sat

---

293 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 248-251

pe Crasna, Iaşi), şi de la popa Efrim, şi de la Moisei, de asemenea scriind că şi-a cumpărat o parte de ocină de la Măriica Stângăcioaie, fiica lui Posmag, nepoata Micăi, toată partea ei cât se va alege din satul **Dolheşti** (sat pe Crasna, Iaşi), jumătate, însă partea din ţarină şi din vatra satului, iar fânaţul să fie tot, pentru 22 de taleri bătuţi”[294].

NEMIROVA

(sau Nemirov, ţinutul Soroca, Moldova).

1624, martie 24: Întărit de Radul Mihnea voievod hatmanului şi părcălabului de Suceava Miron Barnovschi, care primeşte uric pentru „patru sate, anume Verbova, şi Verejanii, şi Zalucenii şi Nemirova, ce sunt în ţinutul Soroca”[295], danie de la Ştefan Tomşa, din satele confiscate pentru hiclenie hatmanului Balica.

1628, mai 22: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Ionaşco Hrincovici, după o pâră la Divan cu fraţii Veaveriţă de **Gorna** (satul Zagornaţ, în Orhei, Moldova), vornicel de **Trifăuţi** (sat în Soroca, Moldova), pentru „un loc de este în gura văii Otmanovca, la **Ţărmurile Roşii** (toponim în satul Voruncăuţi, ţinutul Soroca, Moldova), zicând Ionaşco, cu fraţii săi, c-a trimis Necoriţă hatman pe acel vornicel pe Veaveriţă, ca să strângă oameni cu cărţile domniei mele de slobozenie la selişte, la **Zaluceni**

---

[294] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 102, pp. 147-149

[295] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 181, pp. 240-242

(în ţinutul Soroca, Moldova) şi la **Nemirov** (în ţinutul Soroca, Moldova). Deci acel vornicel a pus un stâlp de slobozenie în seliştea Zalucevilor, iar alt stâlp nu l-a pus în seliştea Nemirovului, ci l-a pus pe acel loc, la Ţărmurile Roşii, ce este hotarul satului lor, a **Voruncăuţilor** (Voruncăuţi, ţinutul Soroca, Moldova). Cercetează pârcălabii de Soroca"[296].

NEMIROVCA

(Nemirov, comuna Nemirovca,
raionul Camenca, Moldova).

1635, aprilie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitraşco Fulger şi cneaghinei lui Mărica, fiica Nastasiei, nepoata lui Griga Hrincovici, care primesc urice pentru „a patra parte din satul **Voroncouţi** (Vărăncău, comuna Slobozia-Cremene, raionul Soroca, Moldova), partea de mijloc, care este în ţinutul Sorocii, cu vad de moară pe Nistru… parte care s-a cuvenit Maricăi, cneaghina lui Dumitraşco Fulger, după împărţeală cu fraţii ei a moştenirii după bunicul lor Hrincovici cel bătrân… Şi de asemenea, altă parte din Voroncăuţi, pe care l-a avut de la însăşi Domnia Mea şi jumătate din a patra parte, pe care au cumpărat-o de la Ionaşco, fratele Maricăi, fiul Nastasiei, nepotul lui Hrincovici, pentru 85 zloţi bătuţi. Şi de asemenea, **Valea Utmanovca** (Utma-

[296] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 359, pp. 503, 504

novca, înglobat în Vărăncău, comuna Slobozia-Cremene, raionul Soroca, Moldova), care este în acest hotar al Voroncouţilor, unde s-au aşezat nişte oameni din **Nemirov** (Nemirovca, comuna Nemirovca, raionul Camenca, Moldova) şi i-a scos Dumitraşco Fulger". / „Şe de asemenea, jumătate de selişte din **Lupşeni** (raionul Sângerei, Moldova), cu loc de iaz pe pârâul Soloneţ, care este în acest ţinut al Sorocii, cumpărată de la Ion Iujdilă, fiul lui Dumşe, nepot lui Chipărco, strănepotul lui Lupşe cel bătrân, pentru 50 ughi galbeni… Şi altă parte din Lupşeni, jumătate din jumătate de selişte, cumpărătură de la Griga Vecică, fiul Erenei, nepotul lui Dumşe, pentru 50 taleri de argint". / „Şi o parte de ocină din satul **Todereşti** (înglobat în Chilişoaia, comuna Dumeşti, Iaşi), în ţinutul Cârligăturii, cumpărată de la Simion Capşea medelnicerel, care o cumpărase de la mătuşa lui Frăsina, fiica lui Vicol, pentru 53 de taleri de argint. Şi altă parte din Todereşti, cumpărată de la Odochia, fiica lui Ion Capşea, mai jos de prisaca lui Simion Capşea, pentru 30 de taleri bătuţi. Şi de asemenea altă parte din Todereşti, cumpărată de la Necula şi Dumitru, fiii lui Căzacul Capşea… unde a fost casa tatălui lor Căzacul, pentru 15 ughi. Şi de asemenea, din acelaşi sat Todereşti, partea cumpărată de la Nastasa, fiica lui Arman, pentru 15 zloţi bătuţi. Şi… din acelaşi sat, partea cumpărătură de la Mărica Mătiiasă, fiica lui Andronic şi de la copiii lor Ghervasie, Alexa, Todosie, Tanasie şi Haritona, pentru 25 taleri bătuţi. Şi altă parte din Todereşti, care a fost cumpărătură lui Ştefan Danco stolnicel de la Cârstea, fiul Anuşcăi; şi a rămas de la Ştefan Danco un fiu, anume Gheorghe, şi nu a putut să plătească singur numele tatălui său Ştefan Danco stolnicel pentru curtenie, pentru 8 ughi… şi a plătit Dumitraşco

Fulger 4 ani. Şi altă parte din Todereşti, cumpărată de la Văsiian, fiul lui Ion Policeanul, şi de la Vasile, fiul lui Mănăilă, nepoţii lui Purcar, pentru 40 taleri de argint. Şi altă parte… cumpărătură de la Marco şi de la copiii lui şi ai Cârstinei, Arpentii, Tănase şi Dochiţa, nepoţii lui Andronic, pentru 25 taleri de argint; şi i-a plătit pe doi ani şi darea ţărănească. Şi de asemenea, altă parte din Todereşti, cumpărătură de la Iachim, Toader, Amghelina şi Măriiia, copiii Annei, nepoţii lui Bulaşco, pentru 20 zloţi bătuţi”[297].

1636, martie 1: Hotarnica satului **Voroncăuţi** (Vărăncău, comuna Slobozia-Cremene, raionul Soroca, Moldova), „începându-se din hotarul Peşterii, din Cruhlic, cărarea din râpă, la vârful dealului, la Piatra, pe din sus de movilă; de acolo, drumul **Nemirencăi** (Nemirovca, comuna Nemirovca, raionul Camenca, Moldova), până la fântâna săpată, apoi la doi stâlpi de piatră, ce sunt pe din sus de drumul **Timileuţilor** (Timileuţi, comuna Timileuţi, raionul Camenca, Moldova); de acolo, drept la calea Soloneţului, până în Troian, până la alţi stâlpi de piatră, ce sunt pe din sus de drumul de către **Stoicani** (comuna Stoicani, raionul Soroca, Moldova); de acolo, peste valea Cerişnovăţului, până în matca Racovăţului, apoi matca, până la Nistru”[298].

---

[297] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 93, pp. 123-128

[298] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 341, p. 383

NEMIŞENI

(în Bârjoveni, Neamţ).

1628, ianuarie 12: Întărit de Miron Barnovschi voievod popii Gheorghie, care primeşte uric pentru „jumătate de bătrân din **Nemişeni** (în Bârjoveni, Neamţ), ce şi-a cumpărat de la feciorii lui Sechel şi de la Dumitraşco şi cu seminţia lui, şi pe jumătate de bătrân ce-a cumpărat de la Gligorce cu seminţiea lui, drept 80 taleri, şi pe partea ce i-a vândut Salomia din Nemişeni, drept 30 taleri”[299].

NEMŢENI

(unde a fost Văleşoae, comuna Obileni,
raionul Kotovsk, Moldova).

1483, septembrie 20: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Ignat şi Ion Tintil, care cumpăraseră, cu 80 de zloţi tătăreşti, de la Neagşa, fata lui Mihăilă Şopârlă, „jumătate din seliştea Şopârleni, pe pârâul M…, partea de sus… Şi, de asemenea, a venit înaintea noastră Bâlco Bârlădescul şi a vândut o prisacă, mai sus de Hlăpeşti, în pădure, unde a fost Văleşoae, tot slugilor noastre, lui

---

[299] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 290, p. 393

Ignat şi fratelui său Ion Tintiul, pentru 18 zloţi tătă-reşti”[300]. Hotarul, din veac.

NEMŢENI

(Hlăpeşti, înglobat în Nemţeni, comuna Nemţeni, raionul Hânceşti, Moldova).

1636, aprilie 4: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vistiernic Gheorghe Roşca, în baza uricelor şi ispisoacelor sale, adică **Volnăeştii** (Vulcăneşti, comuna Cioreşti, raionul Nisporeni, Moldova) pe Işnovăţ, care este în ţinutul Lăpuşnei, jumătate din satul **Negreşti** (comuna Negreşti, raionul Străşeni, Moldova), tot pe Işnoveţ, şi satul **Cozmeştii** (raionul Nisporeşti, Moldova), pe râul Prut, de asemenea în ţinutul Lăpuşnei, a şaptea parte din **Izbişte** (comuna Izbişte, raionul Criuleni, Moldova) şi a şaptea parte din **Pietrosul** (Chetrosu, comuna Chetrosu, raionul Arenii Noi, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei, două părţi din **Cotelova** (comuna Koteleve, raionul Novoseliţa, Ucraina), în ţinutul Hotinului… / Şi jumătate din a patra parte din **Balomireşti** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi din **Hoiseşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), la pârâul Bahlui… / Şi satul **Scobenţenii** (Scobilţeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în Cârligătură… o selişte, anume **Vălişenii** (Văleşeni, comuna Podu Iloaiei, Iaşi), care este în ţinutul Cârligăturii… jumătate din satul

[300] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 252, pp. 384-386

Mateuţi (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova) pe Nistru, în ţinutul Orheiului… şi satul **Stărpenii** (Sterpeni, comuna Stănileşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului… jumătate din satul **Oncani** (înglobat în Orăşeni-Deal, comuna suburbană Curteşti, Botoşani) şi din **Turbureni** (sat înglobat în Botoşani) şi a treia parte din satul **Băiceni** (comuna suburbană Curteşti, Botoşani), în ţinutul Hârlăului… satul Tâmpeştii (Fălticeni, Suceava) în ţinutul Sucevei şi jumătate din satul **Mihalcăuţii** (înglobat în Lukacivka, comuna Nelipovţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), în ţinutul Hotinului, pe Viliia Seacă… / Şi a cincea parte din satul **Ivoeşti** (comuna Podu Iloaei, Iaşi) din ţinutul Cârligăturii… nişte părţi de ocină din **Ţibăneşti** (comuna Băceşti, Vaslui), pe pârâul Gârboveţ, în ţinutul Vasluiului… a patra parte din satul **Hlăpeşti** (înglobat în Nemţeni, comuna Nemţeni, raionul Hânceşti, Moldova) pe Prut, în ţinutul Lăpuşnei… nişte părţi de ocină din satul **Copujani** (ţinutul Lăpuşnei, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei”[301].

1904: „**Nemţeni**, sat în judeţul Chişinău, volosti Zbiroaia, aşezat pe malul Prutului. Are 144 case, cu o populaţie de 1.014 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ion Gură de Aur; 310 vite mari. Locuitorii sunt ţărani, care au pământ de împroprietărire 983,5 deseatini. Mănăstirea Neamţului, pe care ruşii o numesc Lavra Neameţcaia, are aici 693 deseatini pământ”[302].

---

[301] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 389, pp. 435-445

[302] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 150

NEMȚENI

(pe Răut, lângă Zăvedeni, la gura Căinari,
raionul Floreşti, Moldova).

1588, august 20: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod hatmanului Andrei Ghetman, pârcălab de Suceava, care primeşte danie şi miluire domnească „un sat, anume **Zovadinele** (Zăvădeni, ocolul scutăriei domneşti pe Răut, inclus în Alexandreni, raionul Lazovsk[303], Moldova), ce-i în ţinutul Sorocii, pe apa Răutului şi cu loc de moară pe apa Răutului, care a fost drept domnesc… / Iar întraceasta s-au sculat unele sate, anume **Budăeşti** (pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Bălţi[304], Moldova) şi **Heciul** (pe Răut, în hotar cu Zăvădeni, raionul Lazovsk[305], Moldova), şi alte sate ce sunt în jurul **Zăvădenilor** şi s-au tânguit şi-au cerut loru-şi hotarnic pe Danciul fost pârcălab, ca să hotărască lor dinspre satul **Zăvadine**, însă cum le-a hotărât Danciul nu s-au mulţumit, ci au cerut alt hotarnic, pe Cohană spătar… care a strâns oameni buni şi a început a hotărî şi a pune stâlpi; / întâiul hotar se începe în movila cea mare, mai sus de Cheldea; de acolo, alt stâlp, mai în jos de fântâna Bobenilor, în pisc, şi alt stâlp

---

303 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 285

304 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 45

305 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 120

în movila Bobenilor, în vârful Aluneilor; de acolo, alt stâlp, unde se întâlnește hotarul satului Zăvădinilor cu hotarul **satului lui Belici vatag** (Beliceni, raionul Lazovsk[306], Moldova), în vârful Sângereilor; de acolo, drept în jos, unde se unesc văile ce vin din țarina Bobeanilor, dinspre Soloneț, iar de acolo la movila unde este vârful Odăilor, dinspre Soloneț; iar de acolo, peste valea Niceștilor, în pisc, iar de acolo, în vârful rediului Florii, în marginea drumului ce merge la deal; iar de acolo, drept în vârful dealului, la obârșia Bârsanei, iar de acolo, drept în movila lui Ivașcu, ce-i în vârful Vârtopului, iar de acolo, stâlp în marginea salului **Schindireștilor** (pe Răut, lângă Zavedeni, raionul Lazovsk[307], Moldova), iar de acolo, la gura Coboltei, dinspre alte laturi, pe unde din veac a îmblat. / Iar satul **Budăeştii** nu s-a ţinut nici cu acest hotar, ci iarăși a venit cu pâră înaintea noastră. / Deci noi am cercetat din nou de rândul celui sat **Zăvădeni** și de hotarul lui, pe unde a ținut; deci astfel am aflat cum acel sat Zavadinile a fost **scutărie domnească, făcută de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod**; și atunci când a stat acolo scutărie, s-au fost risipit toate satele, câte au fost pe Răut și pe îmbe laturile Răutului, până la **Nemțeni** (pe Răut, lângă Zăvedeni, la gura Căinari, raionul Floreşti[308], Moldova), și a fost hotarul salului Zăvădinilor valea până la Nemțeni și până la gura Căinarului, iar din sus, cât a putut cuprinde, căci mai în sus de Zăvadini a fost loc pus-

306 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 30
307 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 226
308 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 175

tiu. Iar celor sale, ce s-au fost risipit, Alexandru Vodă le-a fost dat loc pentru loc, și le-a dat, pentru satul **Ileceștii**, **Visterniceni**, și pentru satul **Joldeștii**, tot în Visterniceni (pe Răut, lângă Gura Camenca, raionul Floreşti[309], Moldova) iar pentru **Prajilele** (Prajila), satul **Goeneștii** (pe Răut, raionul Floreşti[310], Moldova) pe Răut, iar pentru **Coluneștii** (pe Răut, lângă Zăvedeni, raionul Lazovsk[311], Moldova), salul **Bursuceanii** (pe Căinari, raionul Floreşti[312], Moldova), iar pentru **Drojdiești** (pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Lazovsk[313], Moldova) datu-le-a lor între Trifan și între Miron, ce-s pe Căinar; iar pentru Nemțeni datu-le-a în fata Coziilor și mai sus de Coșciug, iar pentru **Mărculești** (pe Răut, raionul Floreşti[314], Moldova)**,** alți Mărculești pe Camănca, iar pentru **Prideani** (pe Răut, lângă gura Căinari, raionul Floreşti[315], Moldova) datu-le-a lor în jos **Hărceni** pe Răut, iar pentru **Begeni** (Bejeni pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Bălţi[316], Moldova) alți Begeni, ce-s pe Căinar, iar pentru

---

309 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 278

310 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 112

311 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 65

312 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 47

313 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 89

314 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 157

315 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 202

316 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 30

Căinărești dat-a lor în jos de gura Bololei, unde se numește la **Știuca**; iar pentru **Putinești** dat-a lor, în jos de gura Bursucilor, și mai sus de Bursuceani; iar pentru satul **Budăeștii** și **Țipliceștii** și **Puiceștii** și **Vădurenii** și unde se numește la Oprea, acele sale n-au fost din veac, ci s-au așezat după moartea lui Alexandru (Lăpuşneanu) vodă și după Bogdan voievod, și după risipirea scutăriei. Iar cele sale de mai sus scrise, cât timp a stat acolo scutărie, așezată în acele sate, toate s-au mutat pe unde le-a fost dat lor; iar după Alexandru voievod fost-a mult amestec pe toată țara noastră; și în acel amestec, toate acele de mai sus scrise sate cu jelanie s-au întors fiecare la ale sale locuri, şi le-au fost ţiituri, moșii şi danii; şi le-a fost dat lor Alexandru vodă. / Pentru aceea, domnia mea, văzând atâta jelanie a lor, iarăși am luat acele sate, care sunt scrise mai sus, toate și am miluit domnia mea cu acele sate iarăși pe hatmanul Andrei Ghetman și pârcălab Sucevei, pentru a lui slujbă ce a slujit domniei mele, și țării domniei mele, când au venit acei tâlhari cazaci asupra domniei mele și asupra țării domniei mele; alta pentru că a dat domniei mele și 55.000 aspri, în treaba și în sarcina țării domniei mele"[317].

[317] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 46-55

NEPOLOCĂUŢI

(în Coţmani, Bucovina, Ucraina).

Satul Nepolocăuţi exista şi în vremea lui Alexandru cel Bun, care-l întărea, în **12 mai 1425**, lui Stroici, cealaltă atestare pentru satul de pe malul stâng al Prutului, la confluenţa acestuia cu Ceremuşul, înregistrându-se abia în 28 ianuarie 1665, când este menţionat în hotarnica satului Ivancicăuţi, sat aflat undeva, în nord, dincolo de Orăşeni. În imediata vecinătate a Nepolocăuţilor se aflǎ Piedecăuţii şi Oşehlibul, ambele din Ţinutul Coţmanilor, iar dincoace de Prut, pe malul drept al râului, cu Bărbeşti şi Zeleneu, ambele din Ţinutul Văşcăuţilor. În vestul satului se întind ţinuturile, pe atunci poloneze, ale Galiţiei. Prin Nepolocăuţi, ca şi prin Malatineţ, trece Drumul Furilor, localităţile aflându-se pe itinerariul cetelor sau oştilor tătare, moldovene, căzăceşti sau turceşti, care treceau prin foc şi sabie, mult prea adesea, sudul Poloniei.

1667: Menţionat, în 10 iunie 1667, şi în hotarnica satului Piedecăuţi, când, printre martori, figurează şi un „Mihailo ot Nipolocăuţi”, satul de graniţă şi de diverse vânturări vrăjmaşe nu a beneficiat de o proprie hotarnică, rămasă ca document, până în 1782, când evidenţele cadastrale austriece menţionează toponime precum Fântâna Moşului, Paharul, Pârâul Alb, Pârâul Vâlhovăţul, înspre Oşehlib şi Piedecăuţi, Valea Vărbouţilor, ţarinile La Cruce, La Izvoară, Păharnă, Pe Podiş, Sălişte şi Sub Deal, Pârâul Camene şi cel al Vărbouţilor.

1743: În 28 ianuarie 1743, fraţii Ţopa, adică Lupaşco – ginerele Codreanului, Sandu, Andriaş şi Ilinca – jupâneasa lui Dima – vând partea lor de sat, moştenită de la Nicolai Postelnicescul, vistiernicului Paladi.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[318], din 1772-1773, înregistrează la Nepolocăuţi, **moşie răzeşească**, „51 – toată suma caselor", însemnând 1 popă, Vasile, 1 dascăl, Iani, 3 mazili, Andrei TĂUTUL, Ion TĂUTUL şi Iordachi GHŢINCUL, 4 argaţi ai lui Tăutul, Dumitraşcu, Hlihor, Vasile şi Chiriac, 5 văduve, Aniţa, Gafia, Aniţa HILOTOAI, Tudosia şi Aniţa MOSCĂLIŢA, 2 jidovi, Iancul şi Leiba, 5 case pustii şi 30 birnici, şi anume: Ion HUGKO, Andronic brat ego, Iacob rusul, Simion DASCALIUC, Hrihor BANDASUC, Vasile VASILINCIUK, Hrihor BANDASUC, Andrieş NAUC, Toader NAUC, Timofei OLEINIC, Simion BENDAS, Toader VASILICIUC, Vasile RUSNAK, Ion MANGIUC, Oleksa sin IVAN, Vasile HUŢUL, Ion ŞCAVARCA, Ivan MALENCHI, Ştefan LAZOR, Luca CERNĂUCIANII, Toader moldovan, Vasile rus, Ştefan BIBLIC, Ştefan ciobotar, Ilaş ŞTUFU, Lupaşco GAVRILIUC, Păladi sin MIHAI, Neculai sin MANGIUC, Pintelei PANCO şi Petre vornic. În partea satului Nepolocăuţi, proprietate a familiei răzeşeşti Ţopa, **numită Ţopenii**, „toată suma caselor" era 16, însemnând 10 ruptaşi, praporcicul Neculai zet ŢOPII, Ion ŢOPA, Grigoraş ŢOPA, Andrei ŢOPA, Vasile ŢOPA, Costandin zet ŢOPA, Dumitraşcu sin Grigoraş ŢOPA, Dumitraşcu brat Ioniţă ŢOPA, Sandul ŢOPA şi Ion sin ŢOPA, 3 argaţi la ruptaşi, Cazimir rus,

---

318 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 415

Panko rus şi Hrihor rus, 2 văduve, Aniţa VASILOAII şi Nastasia, şi 1 jidov, Mihel.

1774: În 1774, satul avea 56 de gospodării, iar în 1798 – 98, numărul locuitorilor ajungând, în 1890, la 1.500. Primar era Ciprian Iaworski, iar învăţător, Ioan Terlecki. Preotul satului, Dimitrie Kozatiszczuk, era ajutat, la slujbe, de cantorul Teodor Goreţchi.

1785: În 1 iulie 1785, Vasile Ţopa, fiul lui Andrieş Ţopa şi al Fedorii, nepot Gaftonii, fetii Andrienescului, vindea o parte de moşie din Nepolocăuţi (doi stânjeni din apa Prutului până în hotarul Uşihlibului) cumnatului său, Dumitraş Cernăuţeanul, soţul Aniţei, pentru 5 coreţe de orz.

1788: Într-o mărturie din 9 octombrie 1788, Iuon Strâşca mare căpitan, Iordachi Perjul mazil, Grigoraş. Tăutul mazil de Vilauce şi Constantin Părvul căpitan confirmau că Ţopenii din Nepolocăuţi sunt Vasile, Alexandru, Nicolai şi Dumitraş, feciorii lui Ion Ţopa, nepoţii de fiu ai lui Sandul Ţopa, apoi Vasile şi Dumitru, fiii lui Sandul Ţopa; Iuon şi Gligoraş, fiii lui Ştefan Ţopa, nepoţii de fiu ai lui Sandul Ţopa. Fraţii Sandul, Ştefan şi Andrieş Ţopa au fost feciorii lui Arsenie Ţopa şi nepoţii lui Mihai Ţopa postelnic, toţi Ţopenii trăgându-se din postelnicii cei mari ai ţinutului Tutovii, ei fiind identici cu Postelniceştii.

1796: În 21 mai 1796, fraţii Neculai şi Dumitru Tăutul vindeau lui Enacachi Zota cinci fălci din moşia Nepolocăuţi, „în capul moşiei Oşehlib”.

1864: În 11 ianuarie 1864, a început construcţia căii ferate Lemberg-Nepolocăuţi-Cernăuţi, în lungime totală de 267 km, primul tren sosind la Cernăuţi în 15 septembrie 1866.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea raionului Coţman – **Coţman** (judecătorie de district), Berhomet pe Prut, Bordei sau Burdigeu, Davideşti, Dubăuţi, Havrileşti, Iujeniţa, Ivancăuţi, Clivodin, Laszkowka, Lujeni, Malatineţ, Mămăieştii Vechi, Mămăieştii Noi cu Cutul Strileţchi, **Nepolocăuţi**, Orăşeni, Oşehlib, Piedecăuţi cu Ţopeni, Revacăuţi, Revna, Şipeniţ, Şişcăuţi, Stăuceni, Suhoverca, Valeva, Viteleuca”[319].

1873: Biserica nouă Adormirea Maicii Domnului din Nepolocăuţi avea să fie construită, în 1873, de Ioan de PĂUNEL şi de Mihail şi de Vasile de TEUTUL. În 1843, când avea 639 enoriaşi, patron al bisericuţii vechi din Nepolocăuţi era Constantin de PRODAN, postul de paroh fiind vacant. În 1876, patron bisericesc era Ioan de PĂUNEL, paroh fiind Leon TARNAVSCHI, care păstorea 853 suflete. În 1907, paroh era Nicolai de VLAD, născut în 1869, preot din 1897, paroh din 1903, iar cantor, din 1906, Isidor MASICHIEVICI, născut în 1879.

1880: „Petrecând vacanţele mari ale anului 1880 în casa părintească din Nepolocăuţi, am fost martor ocular la următoarea scenă. Populaţia satului s-a adunat, în iulie, la primărie, ca să fie trecută în listele de recensământ, ce se făceau în Austria tot după 10 ani. Înainte de a se începe recensământul, **primarul satului**, bunul român, mazilul **Vasile Tăutul**, luând pe răzeşii satului (circa 50 capi de familie) la o parte, le spuse: „Fraţilor, noi, deşi vorbim, cu oamenii din sat şi unii din noi chiar

[319] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

şi în familie, limba ruteană, totuşi să nu ne înscriem în listă ca ruteni, căci nu suntem ruteni, ci români (moldoveni). Pe noi ne-a aşezat aici Voevodul Moldovei, Ştefan cel Mare”. Cuvântul primarului a fost sfânt pentru răzeşime. Toţi, afară de unul, licenţiat în teologie şi cu nume istoric românesc, s-au înscris ca moldoveni (circa 200 suflete). Listele însă au fost înapoiate, peste câteva săptămâni, de către prefectura din Coţmani, cu ordinul să fie trecuţi toţi răzeşii ca ruteni, pretinzând că limba lor de conversaţie e cea ruteană. Ordinul prefecturii trebuia să se execute, cu toate că, în multe familii (cel puţin 10 din sat), se întrebuinţa încă graiul românesc”[320].

1884: Din 1884, avea să fie deschisă o şcoală cu 2 clase[321].

1902: „Programul festivităţilor de primire, la intrarea Înalt Preasfinţitului Arhiepiscop şi Mitropolit Dr. Vladimir de Repta în Archidieceza Bucovinei. Ora sosirii Înalt Preassfinţiei Sale se va publica prin foile locale. La frontiera ţării (peronul staţiunii căii ferate în Nepolocăuţi) primesc şi salută pe Înalt Preasfinţia Sa, Marţi în 5/18 Noemvrie 1902 delegaţii patronilor bisericeşti, ai clerului şi ai mirenilor. După bineventare, Înalt Preasfinţia Sa va porni, cu trenul separat, spre Cernăuţi; în tot drumul acesta, lângă calea ferată îl vor saluta pe noul Archiepiscop şi Mitropolit, în mod solemn, parohii şi poporanii din acele comune, prin al cărora teritoriu trece trenul. La gara din Nepolocăuţi îl vor aştepta pe Î. P. S. Sa protopresviterul Ceremuşului şi cel al Putilei, iară. La

---

[320] Ţopa, Preotul Dimitrie, *Românismul în regiunea dintre Prut şi Nistru din fosta Bucovină*, Cernăuţi 1927, Bucureşti 1928, p. 50

[321] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 24, 1876 p. 79, 1907 p. 108

gara din Lujeni, protopresviterul Coţmanului, fiecare asistat de preoţii din comunele vecine, cu poporeni şi procesiune”[322].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Nepolocăuţi** (**Nepolokoutz**), comună rurală, districtul Coţman, aşezată, în masă compactă, pe malul stâng al Prutului, la confluenţa lui cu Ceremuşul. Suprafaţa: 11,57 kmp; populaţia: 1.314 locuitori, în majoritate ruteni gr. or., restul izraeliţi ş. a. Este în apropiere de drumul principal Sniatin-Cernăuţi, cu care este legat printr-un drum districtual, ce se bifurcă apoi, o ramură apucând la Coţman şi alta la Stauceni. Staţie de drum de fier a liniei principale Lemberg-Cernăuţi, din care se desprinde aci o ramură, apucând la Vijniţa. Are un oficiu telegrafo-poştal; o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică gr. or. La 1776, era în posesia lui Andrei Tăutul. Aci se află vărniţi părăsite. Populaţia germană şi ruteană se ocupă cu munca câmpului şi mai ales cu cultura tutunului; izraeliţii, cu negoţul. Comuna posedă 955 hectare pământ arabil, 12 hectare fânaţuri, 7 hectare grădini, 17 hectare imaşuri, 30 hectare păduri. Se găsesc 139 cai, 337 vite cornute, 182 oi, 145 porci şi 9 stupi de albine”[323].

1910: În 1910, mai bine de jumătate dintre locuitorii satului Nepolocăuţi erau ruteni, ceilalţi – români, dar şi evrei, stabiliţi la graniţa provinciilor datorită înlesnirilor pentru comerţ.

---

[322] *Tribuna Poporului*, Nr. 203, Anul VI, duminică 2/16 noiembrie 1902, p. 2

[323] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 150

NEPOROTOVA

(sat ajuns comună, raion Secureni, Ucraina).

1447, ianuarie 14: Întărit de Ştefan voievod spătarului Şandru, care primesc uric pentru „satele, pe Nistru, anume: Coleşeuţi, şi Râşcinţi, şi Dubovaia, şi Neporotova, şi Vişneuţi, şi Ogojov şi, la gura Cobâlcinei, unde este moara lor”[324]. Hotarul, din veac.

1770-1772: Satul **Neporotova**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[325], **toată suma caselor: 46**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 44. / **Birnicii**: Iaţcul / Andrei fiul lui Pricopi / Ivan, bejenar / Ştefan Preţcă / Anton Lelică / Ivan Lelică / Prodaniuc / Hnat, cojocariul / Ivan Pastuc / Ştefan Cohut / Simeon / Vasile, rotar / Toader Dapuc / Fedor Ciopii / Alecsa Vilnic / Vasile Tcaci / Nicolae fiul lui Babei / Andrieş a Şăniţăi / Simeon al lui Nicolae / Ivan Clinca / Ivan Minic / Andrei Pancăi / Hrihor / Danila fiul lui Iacob / Gavril Melnic / Ştefan / Dănila Băhnari / Ivan Bilic / Ivan Bahrin / Luţcăi / Tuda / Luchian / Iacob Clebe / Nicolae, moldovan / Matei fiul lui Fedco / Ivan Smuţchiv / Ilco Fednic / Prodan / Ivan Zelenic / Nicolae Vorcic / Ştefan Voicul / Petre fiul lui

---

324 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 271, pp. 383, 384

325 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 144

Alecse / Pavel, vătăman / Hrihor, vornic. // **Rufeturi:** Popa Ion / Ivan, dascăl.

1904: „**Neporotovo**, sat în judeţul Hotin, pe malul drept al Nistrului. Trecerea peste râu se face cu pod plutitor. Are o şosea spre Briceni. Face parte din volosti Romancăuţi. Are 228 case, cu o populaţie de 1.413 suflete de ruteni şi ruşi. Locuitorii ruteni sunt robi fugăriţi, la începutul secolului, din Podolia”[326].

NERĂI

(lângă Fereşti, Vaslui).

1620, august 10: Busca, Loghina şi Vasile, feciorii Bozei logofăt, vând lui Petru Cehan, „drept un cal bun, 2 vaci şi 70 taleri bani gata… a lor dreaptă ocină **Nerăii**, în ţinutul Vasluiului, cu vad de moară în Vaslui… dinaintea popii Vasile ot **Fereşti**, preotul Costin ot **Băliţeni**, preotul Gheorghiţă sin (fiu) Rozojanul, preot Ion Munteanul şi preot Panhilie ot **Grumăzeşti** şi dinaintea a mulţi oameni buni”[327].

---

[326] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 150

[327] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 31, 32

NEREJU

(comuna Nereju, Vrancea).

1747: Zapisul lui Vasile Lupe Cojocariu, în care scrie cu sufletul, la mâna lui Toader Chilianu despre ce ştiu el şi fratele său despre „cât s-a ales parte de moşie lui Toader Chilianu 5 prăjini în **Nerejul cel mic**, de-a curmeziş, din bolovan la vale, alături cu cele 15 prăjini ale lui Berbec, din Zăbala până la stâlpul lui Bogoe, şi 5 la Poduri, tot ale lui, şi se numesc Goceşti, dară mai sunt 4 prăjini în sus la Nerej, care sunt ale lui Borăcu, alături cu râul, în sus, tot alăture cu Berbec". Martori: „Gligoriţ Duracu, Vasile Coman, Simion, Duracu, Gligor Huşcă, Radu sin (fiu) Chiriacu"[328].

1750: „Izvod de împărţeală de moşie pe patru fraţi din **Nereju**, să se ştie cine din cine este: din Păuleşti doi bătrâni, din Bodeşti doi bătrâni. / Talinba din **Păuleşti**, Barbul ot tam (de acolo), tij (la fel) bătrânul din **Boldeşti**, Toader Topor ot tam (de acolo) au făcut pe Frăţilă, Trifan, Stoica Glăvan, Rădvan şi Stoichiţa. / Topor a făcut pe Ursu, Cârste, Hilomie, Nica Toporu, iar Barbul a făcut pe Cârstie, Gligorie Cobăzarul, Hanul, Barbul, Vintilă, iar Taliban a fost sterp. / Frăţilă a făcut pe Andronic, iar Andronic a făcut pe Gheorghiţă Cojocar şi pe Caloenu, iar Dărăban a făcut pe Danţăşti, Albu, Vasile l-a făcut Dărban, iar din Stoica Glăvan sunt Dănţăştii, iar

[328] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 121, pp. 78, 79

drate-său sunt Coptăneştii, iar din Stoichiţa sunt Drăguceştii, Bălţăşteştii şi Buliceştii, iar Gotcă a făcut pe Badăl, iar Cârstea a făcut pe Nistoreşti, iar Vlad a făcut pe Căbeşti, iar Filohie a făcut pe Buşăleşti, iar Nichita Topor a făcut pe Iona, iar Cârstei de Bordan, şi Burduşăşti, şi pe Cupeşti, iar Gligorie Cobzarul a făcut pe Ursul Cobzarul, iar Hanul pe Nedele, care sunt Grosăşti, iar Barbul a făcut pe Gurişteş şi Baraghineşti, iar Gheorghe Vintilă a făcut pe Folasa şi pe Vasile Spănul Gorde, pe Bărcioe şi pe Isac Vintilă. / Şi la aceasta am făcut toţi bătrânii… eu, Dănilă, eu Andrei Cobzaru, eu Sandu Prăpală, eu Docoe, eu Ioan Buturi, eu Gheorghe Săcăluş, eu Sandu Baraghină, eu Gligoraş Solomon"[329].

1772, aprilie 14: Moştenitorii „babei Velica" se înţeleg să stăpânească „fiştecare partea sa, care de la Budă lui Topor ni s-a venit pe 3 fraţi şi 2 surori câte 800 de prăjini, deosebit largul fălcilor şi la Didăoasa câte 6 fălci de frate, osebit pădure la toţi fraţii, precum şi sterp din faţă, şi la Motoca 6 fălci, care s-au dat numai la 2 fraţi şi la surori, iar pe Toader s-a dat cu toată partea la **Nereju** şi în deal la **Năruja** 4 fălci, deosebit blănile de arat, care s-au aruncat pe 4 fraţi, 2 pogoanea loc în pod, pe din jos de Vasile Nostoroiu, şi selişte, baba Vălică, iarăşi s-o împărţim pe doi fraţi şi două surori, anume Andreiaş, Constandin, Arsănia şi Maria, să avem a împărţi frăţeşte"[330].

---

329 Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 123, p. 80

330 Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 33, pp. 23, 24

1774, iunie 26: Satul **Nerejul**, ţinutul Putnii, ocolul Vrancei, după recensământul lui Rumeanţev[331], avea **toată suma caselor 68**. Scădere rufeturi 12: 12 poştaşi la Şândilari. Rămân birnici 56. / **Birnici**: Toma, vătăman / Precop / Mihai Dalica / Toader Hortolomeiu / Moisă Şărbu / Isac Plăeşu / Toader Dodul / Toader Duchier / Toma fiul lui Radul / Toader fiul lui Toma / Costantin fiul lui Tănasă / Ion Baciul / Toader Anton / Apostol Danco / Stan, fluerar / Ion Bâra / Stoica Pleşul / Ion fiul lui Stoica / Gavril Bâra / One / Vasle Voine / Lazor fratele Tomii / Gheorghe Dechier / Gheorghiţă / Ionaşco / Ion Ţâtre / Anghel / Boboc / Gheorghe a Lăloe / Grigori, morar / Stan / Toader / Ştefan Spulber / Toader Căcăriază / Stoica Şoimar / Ion Spulber / Iftenie Spulber / Răduţă / Iordache fiul lui Toader / Dobre Şoimar / Şărbul / Dragul / Ion Tumachi / Toader / Ion fiul lui Anton / Toader Epure / Radul / In (alt) Radul / Lazor Pungă / Grigoraş / Vlad Cinpoeş / Ştefan / Ion fiul lui Andronachi / Toader / Simion / Costantin frate lui Toader. // **Rufeturi:** Neculai Gege, poştaş la Şândilari / Toader Caba, poştaş la Şândilari / Ion Jăti, poştaş la Şândilari / Dumitru Durbaca, poştaş la Şândilari / Sălivestru, poştaş la Şândilari / Lazor, poştaş la Şândilari / Stanciul Bârcan, poştaş la Şândilari / Ion Pungă, poştaş la Şândilari / Vasile Robul, poştaş la Şândilari / Necoară, poştaş la Şândilari / Ştefan, poştaş la Şândilari / Tudor, poştaş la Şândilari.

1787, iunie 15: Răzeşii Ion Murgu ot **Spineşti**, Ion Măciucă, Lazăr Buşilă ot **Bodeşti**, Toader Danţăş, Constantin Chetroiul, Constantin Danţăş, Ştefan Spulber, Soa-

---

[331] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 304

re Caba, şi, la scrierea zapisului, Ion Dascăl ot Spineşti, Popa Ion, Ionaşcu, Toma Dudul şi Toader Căcărează, împuterniciţi de paharnicul Grigoraş Leon, staroste de Putna, îndredinţează zapisul lor lui Toader Roman, „precum să se ştie că, având o parte de moşie strămoşească în **Podurile**, peste Zăbala… am scos două fălci ale Dănţăştilor şi două fălci ale lui Ion Murgu şi două Cojocarilor, pe care le-am împărţit în frica lui Dumnezeu şi aşa am găsit cale… / Şi mai rămâne pricina de lângă **Movilă** şi am lăsat să împace Popa Ion şi cu Ionaşcu şi Toma Dudul. Asemenea şi în **Nerej ăl mic**, iar este pricină şi aceştia să o pună la cale”[332].

1814, iulie 8: Mărturia locuitorilor din **Nerej** şi **Palten**, „la mâna Stoicăi Spulber, pentru ca să fie ştiut că… noi i-am dat groapa în Ţipău, cu semnele arătate: din vârful Ţepăului, din Mărăcine spre Sfenţet, ce mă hotărăsc cu Toader Măciucă, lângă vârf, şi de acolo ia hăndaleie alăture cu Anghel Măciucă şi dă drept în pârâul ce vine de la Petreca şi iese din pârâu în pisc, pe la vale de Petreca şi merge curmeziş până aproape de pârâul Văcăriei şi merge drept la Ţipău, şi mă hotărăsc dincolo de Ţipău cu Căcărează, şi ia Ţepău în jos, şi merge până la gura pârâului ce vine din groapă, şi ia la deal malul pârâului pe dinspre Vasile Doldor, şi ia piscul la deal, alăture cu Cozma Măciucă, şi de acolo tot drept la deal, ce mă hotărăşte cu Constantin Măciucă şi, lângă vârf, cu Ion Măciucă, şi se încheie în Mărăcine, de unde s-a început”. / Martori: „Pârvu Papa, Toader Stan, Mereuţă Terţiu, Constantin Caluian, Glegor Carşochee, Ion Mă-

---

[332] Sava, Aurel V, *Documente Putnene,* I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 178, pp. 122, 123

ciucă, Petre Răduţe, Stoica Mărtoiu… iar eu, Mihail preot, am scris cu zisa numiţilor mai sus şi martor”[333].

1814: Stoica Spurbăru (Spulber) adevereşte, lui Ion Măciucă cel bătrân, că a „primit 30 lei pentru scoaterea moşiei Vrancea de la Roznovanu, pentru 8 fălci pământ şi pădure din Tojanu, ce se începe din pârâul Tojanu, până în vârful muchiei”. / Adeverinţe asemănătoare privind „scoaterea Vrancei din stăpânirea lui Rozdovanu” dau şi Stoica Para din **Paltenu** (Nereju), precum şi nemesnicii Necula Tuvene din **Poiana**, Petre din **Valea Sării**, Ştefan Ciută din **Colac**, Neculai Blănar din **Vidra**, Vasile ot **Găurile**, Gheorghiţă din **Spineşti**, Ioan Dascălu din **Negrileşti**, Toader Pomană din **Năruja**, Luca din **Bărsăşti**¸ Ion Murgu sin Spineşti, Toader Pricop din **Nereju** şi preotul Luca din Nereju”[334].

1901: „**Nerejul**, comună rurală în judeţul Putna, plasa Vrancea, situată pe ambele maluri ale pârâului Zăbala, la 4 km de Spulberul, la 40 km. de sub-prefectura plășii şi la 77 km de capitala judeţului. Teritoriul comunei este brăzdat de pâraiele: Zăbala, Zârna, Valea Boului, Lapoșul, Cremenea, Hulturul, Monteorul, Hurjuiul, Drăguţoiul, Pârâul Chinului și Nerejul Mic. Pământul pe dealuri este pietros, îar pe podiș argilos. Munţii Monteorul, Țipăul și Poienile Sării, situaţi în această comună, conţin sare. Se compune din cătunele Nerejul Mare, unde e primăria comunei, şi Nerejul Mic. Are o populație de 354 familii sau 1.498 suflete, din care 289 contribuabili, locuind în 340 case; 2 biserici, una parohială, cu hramul

---

[333] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 219, p. 178

[334] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 220, p. 179

Sfinţii Voevozi, în cătunul Nerejul Mic, și a doua, filială, cu hramul Sfinţii Voevozi, în cătunul Nerejul Mare; o şcoală mixtă, construită de comună și frecventată de 34 copii. / Totalul pământurilor de cultură: 760 hectare. Locuitorii posedă: 1 piuă și 10 herăstrae; 70 pluguri de lemn; 8 mori de apă; 450 boi, 800 vaci, 150 cai, 3.200 oi, 350 capre şi 250 porci. Industria şi comerţul se practică de 4 cârciumari, 6 morari, 3 rotari, 40 dogari, Parte din locuitori se ocupă cu exploatarea pădurilor, iar unii, cu cultura oilor. / **Nerejul Mare**, cătun de reşedință al comunei cu acelaşi nume, Are o populaţiune de 900 suflete, care locuiesc în 200 de case; o biserică filială, cu hramul Sfinţii Voevozi; o şcoală mixtă, construită de comună şi frecventată de 14 copii. / **Nerejul Mic**, cătun în comuna cu același nume, așezat pe pârâul Zăbala, în sus de Spulberul, şi străbătut de pârâul Chinul. Are o populaţiune de 333 suflete, locuind în 149 case; o biserică parohială, cu hramul Sfinţii Voevozi”[335].

NESFOI

(satul Nesvoe, Nesfoaia, raionul Hotin, Ucraina).

1628, martie 18: Zapisul lui Griţca Răspop şi al fraţilor săi Iuraşco, Nechifor, Hilip, Pantea şi Odochia, fiii lui Dragoşe din **Citnicăuţi**, care vând lui Efrim Hăjdeu din **Nesvoia** (Nesfoi, raionul Hotin, Ucraina), care

[335] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 496, 497

este în ţinutul Hotinului, pentru 140 taleri de argint, „în satul **Citnicăuţi**, din a treia parte de sat, a noua parte, partea de sus, şi cu o selişte, **Miţăuţi** (Văscăuţi, raionul Hotin, Ucraina), care se cheamă din uric **Vascăuţi**, care este dreaptă ocină”[336].

1639, martie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Efrim, Dimitrie şi Andronic, care primesc ispisoc de întărire „pe jumătate din satul **Nesvoi** (raionul Noua Suliţă, Ucraina) şi pe alte părţi de ocină care sunt în ţinutul Hotinului”[337].

1645, aprilie 27: Popa Grihca (Griga) şi preoteasa Irina Anghelina vând comisului Bălan, drept 60 lei, „cumpărătura ce a fost cumpărat-o tată-meu Romşa în sat în **Săgireni** (lângă Cruglic, raionul Hotin, Ucraina), din a patra parte de sat, jumătate. / Şi în tocmeala noastră au fost Petrică şi Brat ot **Şerbinţi** (Şerbenţi, raionul Novoseliţă, Ucraina), Badul ot **Cerleni** (Cerlena, raionul Novoseliţa, Ucraina), Tofan ot **Nesvoe** (Nesfoaia, raionul Hotin, Ucraina), Ştefan, Ionaşco, şi Ionaşco sin (fiu) Petricin ot **Cruhlic** (Cruglic, raionul Hotin, Ucraina). Şi Vasile Cornescul a scris, să se ştie”[338].

1904: „**Nesvoia**, sat în judeţul Hotin, volosti Stalineşti, aşezat pe şoseaua de la Hotin spre Negrinţi. Are 241 case, cu o populaţie de 1.206 suflete de ruşi şi ruteni, emigranţi din guvernământul Podolia; o biserică”[339].

---

[336] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 326, pp. 444, 445

[337] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 65, p. 68

[338] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 67, p. 63

[339] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 150

NETEZI

(Brutuleţii sau Brătuleşti, înglobat în Netezi,
comuna Grumăzeşti, Neamţ).

1635, aprilie 16: Întărit de Vasile Lupu voievod „rugătorului nostru chir Mitrofan, episcop de Roman”, care primeşte ispisoc de judecată şi întărire pentru „satul **Brutuleţii** (sau Brătuleşti, înglobat în Netezi, comuna Grumăzeşti, Neamţ), care este în ţinutul Neamţului, dreaptă cumpărătură de la Aronescul, iar lui Aronescul i-a fost danie şi miluire de la Aron voievod. Însă acum s-au sculat boierii noştri Savin Prăjescul, Dumitraşco Şoldan, Gligorie Ureche, Dumitraşco Buhuş, Lupul Prăjescul, Ionăşcuţă Prăjescul, Pătraţcu Ciogolea, Gheorghe şi Ion paharnic, fiii lui Ştefan Prăjescul, şi alte rude ale lui Isac Balica hatman, şi s-au pârât pentru acel sat, anume **Brătuleţii** (aşa este scris în acelaşi ispisoc), şi au zis că acel sat le-a fost lor de moşie şi l-a stăpânit Isac Balica hatman”. Cercetările voievodului contrazic aceste afirmaţii, aşa că îl încredinţează „rugătorului nostru chir Mitrofan”[340].

1901: „**Netezi**, trup de moşie în judeţul Neamţ, comuna Humuleşti, plasa de Sus-Mijlocul, în întindere de 1 hectar 6.640 m.p., fost pendinte de mănăstirea Văra-

---

[340] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 96, pp. 131, 132

ticul, iar acum rezervat pe seama statului, cu ocazia împroprietăririi însurăţeilor”[341].

NICOREŞTI

(sat pe Crasna şi Vaslui,
comuna Buneşti-Avereşti, Vaslui).

1436, iunie 15: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi vornicului Moica şi fratelui său, spătarul Tador, care primeşte uric pentru „satele anume: Bradiceşti pe Crasna, unde au fost Albu şi Bradici şi, pe Iapa, unde a fost Ilcaş, şi, pe Bârlad, unde este Cirtă Coste, şi trei locuri în pustie, unul pe Crasna, mai sus de Nicoreşti, altul la Leurinţi, mai sus de locul lui Piatră, şi al treilea, pe Bâc, la Lunca de Sus… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestor pustii să fie cât vor putea să folosească destul cinci sate”[342].

1639, iunie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Niculcea, feciorul lui Toader Onilă, care arată „un dres de cumpărătură de la Radul vodă, ce a avut tată-său Toader Onilă cumpărătură de la Vasile şi Ştefan, feciorii Tudoscăi, nepoţi lui Vasile vătaful, ce a cumpărat din **Nicoreşti** şi din **Poiana Cârnului**, din a patra parte de sat Nicoreşti şi din poiana Cârnului, a cincea parte, cu cu vad de moară

---

341 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 497

342 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 155, pp. 212-214

pe apa Vasluiului şi cu loc de prisacă, drept 12 taleri bătuţi”[343].

NICOREŞTI

(cândva satul Sclipoteşti, comuna Nicoreşti, Galaţi).

1443, aprilie 16: Întărit de Ştefan voievod lui Tâmpa şi fiilor lui, Miclăuş, Giurgiu, Iancul, Mihău şi surorii lor Maruşca, care primesc uric pentru „satele, anume: Ruseşti, sub Cridă, şi, pe Siret, Sclipoteşti… Iar hotarele acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[344].

1629, aprilie 13: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Ivaşco, fiul lui Cârjău stolnic, care cumpărase, cu 30 taleri, conform zapisului de mărturie de la Cozma şoltuz, cu 12 pârgari, Zamfir starostele şi popa Simion cel domnesc din **Tecuci**, Lupul fost spătar din **Nicoreşti**, Isaia Batin din **Batereşti**, de la Ioana, fata lui Bedrea din Slipoteşti, „a sa dreaptă ocină şi vie din **Slipoteşti** (Sclipoteşti pe Siret, în Ionăşeşti[345], Galaţi)”[346].

---

343 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 110, 111

344 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 226, pp. 317, 318

345 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, pp. 234, 226

346 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 256-258

1632, mai 3: Zapisul lui Lupul, fost mare vornic de Ţara de Jos (biv vel dvornicu Dolnii Zemli) în care mărturisesc cum „a vândut lui Dumitraşcu stolnic, ce-a fost spătar de **Nicoreşti**, trei vii în Putna, în satul la **Fiţângheşti**, care vii le-a fost luat pentru o moarte de om de la Oprea, feciorul lui Stroe din Fiţângheşti.. drept doi cai buni"[347].

1639, iulie 17: Întărit Vasile Lupu voievod lui Gabăr, fost pârcălab, cneaghinei lui Arsenia şi fratelui ei Constantin, fiii lui Prebici fost logofăt, care primesc ispisoc de întăritură pentru „a treia parte de sat din **Oncani** (comuna Corni, Galaţi), cumpărat de Prebici de la Onca, fiul Mărinei, strănepotul lui Onca Teleagă, pentru 1.000 de aspri, doi boi şi o iapă. / Şi, de asemenea, altă parte din satul **Răspopi** (comuna Drăguşeni, Galaţi), partea lui Prebici… a treia parte de sat din **Ilieşti** (comuna Drăguşeni, Galaţi), cumpărată de Prebici de la Neacşa şi Solomia, fiicele lui Vlad pârcălab, şi de la nepoata lor de soră Grozava, fiica Abghelinei, şi de la verele lor Sandală şi Drăguţa, fiicele Mariţei, toţi nepoţii lui Vlad pârcălab, pentru 150 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea o prisacă, ce este la **Fântâna Turcului** (Fântâna lui Onca, satul Oncani, comuna Corni, Galaţi), cumpărată de Prebici Eremia, fiul lui Radul, nepotul lui Ion Micăonim, şi de la fraţii Eremia vătah, Ileana şi Spiridon, fiii lui Nicoară Zupco, toţinepoţi lui Eremia Zupco, pentru 95 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, a patra parte din satul **Brăeşti** (lângă Bursuceni, comuna Bălăbăneşti, Galaţi), cu loc de grădini de varză şi cu vie, cu două curături, una spre răsărit, alta spre apus, care a fost

---

347 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 56, p. 60

dată lui Prebici de Maruşca, pentru sufletul ei; iar după moartea ei a pomenit-o. / Şi de asemenea, o vie şi o casă din satul Brăeşti, pe care le-a cumpărat Prebici de la Nicoară, fiul Maruşcăi, pentru 150 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, nişte vii de la **Nicoreşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi), cumpărate de Prebici de la Tâlhar şi femeia sa Anghelina, pentru 150 zloţi tătăreşti, şi o vie de la **Bivolari** (comuna Cavadineşti, Galaţi), care este danie lui Prebici, zestre de la socrul său Ciurcan, şi i-a fost cumpărătură lui Ciurcan de la Vărvara şi Mărena, fiicele lui Danciul, pentru 150 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, nişte vii şi case în **Oncani**, pe care le-a cumpărat fratele său Onca, pentru 250 zloţi tătăreşti… / Şi de asemenea, alte părţi de ocini din satul **Hulubeşti** (sau Holubeşti, comuna Tudor Vladimirescu, Galaţi), cumpărătura lui Prebici de la Grozav şi Mihol, fiii Magdei, nepoţii lui Orbescul, pentru 60 zloţi tătăreşti… şi altă parte, cumpărată de la Grozav, iar lui i-a fost cumpărătură de la Neaga, fiica lui Drăgan Orbăscul, din Holubeşti, pentrz 60 zloţi tătăreşti… şi altă parte din acelaşi sat Holubeşti, cumpărată de la Sima, fiul Măriiţei, fiica lui Ţigancea Osrbăscul, pentru un cal bun, 12 boi şi patru vaci vu viţei”[348].

1643, aprilie 2: Fraţii Iftimie, Hilohie, Sava şi Todosiia, feciorii lui Ion Bueban şi ai Dochiei, nepoţi Savei cel bătrân, vând sulgerului Dumitraşco, drept 7 galbeni, „16 paşi în frunte în hotarul **Dinganilor** (comuna Nicoreşti, Galaţi), până în apa Siretului, cu ţarină, selişte de sat, pădure, cu tot venitul… / Şi în tocmeala noastră au fost Sava cămăraş, popa Toader şi Balica din **Nicoreşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi), Ionaşco, Foca, Blojul, Dumi-

[348] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 178, pp. 189-191

tru, Vasile, Arimiia, Solac şi Nohit din **Ionăşeşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi), Ionaşco, Lazor, Meleşean, Mihăilă, Serghie din **Buciumi** (Buciumeni, comuna Buciumeni, Galaţi), Târdziul de **Săseşti** (fostul Satul Nou, înglobat în Tecuci, Galaţi) şi alţi mulţi oameni buni”[349].

1643, octombrie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Arsenie din Bârlad, care aduce un zapis de mărturie de la Andrieş şoltuz, cu 12 pârgari, şi de la Cârstea şoltuz, Cârstea, Rusul, popa Pavel din **Necoreşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi), şi Toma din **Dobrineşti** (comuna Nicoreşti, Galaţi), scriind că „fiul Rofei şi fiii lui au vândut parte ce li se va alege din satul **Docani** (comuna Vinderei, Vaslui), care este în ţinutul Bârlad, partea lui Bălan, şi părţile din satul **Docani**, din bătrânul Dobrineştilor, cumpărate de la Corban din **Necoreştii de Jos**, lui Arsenie din Bârlad, pentru 5 ughi (ducaţi ungureşti)”[350].

1646, martie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod cneaghinei Tofana, în baza unui zapis de mărturie de la Gligorie Marcul, Todosie, Lupul fiul lui Ursul, Vasile fiul lui Guzun din **Nicoreştii de Sus** (comuna Nicoreşti, Galaţi), Toader Corban, popa Pavel, Ionaşco Băltag şi Gligorie din **Nicoreştii de Jos**, scriind în acel zapis cum a venit Vasile din Nicoreştii de Sus şi „a vândut o vie din Nocoreştii de Sus, pentru 100 roşii ungureşti”[351].

---

[349] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 66, p. 77

[350] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 193, p. 180

[351] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 307, pp. 248, 249

1688, iunie 25: Întărit de Constantin Cantemir voievod Anei, fata lui Constantin Coşescul, „ce a fost femeia lui Dumitraşco, pârcălabul de **Tecuci**, şi ne-a arătat un ispisoc de întăritură de la răposatul Gheorghe Ştefan vodă, din leat 7164 (1656), scriind cum Ursul Vartic vornic şi jupâneasa Aniţa, fata Coşescului, au dat danie satul **Iuganii**, ce sunt la ţinutul Tutoveni, în gura Pereschivului, cu casă gata, cu vie, cu pomăt, cu 10 sălaşe de ţigani şi cu viile de la **Nicoreşti** fetei sale Ana şi ginerelui său Dumitraşcu; aşijderi, ne-a arătat şi alt ispisoc, de la răposatul Ştefan voievod din leat 7168 (1660), scriind cum au avut pâră de faţă Dumitraşcu pârcălabul, bărbatul Anei, ginerele lui Ursul Vartic, cu răposatul Dabija vodă, când a fost vornic mare, pentru satul Iugani, de a fost zicând Dabija vodă că acel sat Iugani l-a cumpărat de la Ursul Vartic. / Deci atunci, la pâră, socrul lui Dumitraşcu, Ursul Vartic, a mărturisit cum a dat şi a dăruit satul Iuganii ginerelui său şi jupânesei Ana, căci i-au fost feciori de suflet şi le-a dat lor tot ce-a avut. Şi a rămas Dumitraşcu pârcplabul pe Dabija vornicul”[352].

1763, februarie 5: Diata Ilincăi Tuchilă, prin care dăruieşte „bisericii Sfântului Neculai trei dughene şi cu o pivniţă în mijlocul târgului **Bârlad** şi un pogon de vie la **Nicoreşti**… Şi când au făcut acele trei dughene, le-au făcut cu cheltuiala lui Toader Tuchilă şi a Ilincăi; iar locul este dat jumătate zestre de socrul său, Cole, iar jumătate este dat de târgoveţi, din locul târgului, fiindcă a fost şi el ispravnic târgului”[353].

---

[352] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 203, 204

[353] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 114, pp. 181, 182

1774, iunie 26: Satul **Nicoreştii de Sus**, ţinutul Tecuciului, ocolul Nicoreşti, după recensământul lui Rumeanţev[354], avea **toată suma caselor 158**. Scădere rufeturi 80: 18 chelari, 14 popi, diaconi, 7 văduve, 2 ţigani, 1 vornic, 2 vătămani, 6 lumânărari isprăvniceşti, 8 nevolnici, 2 volintiri, 7 ruptaşi (nobili de cel mai mic rang), 3 slugi boiereşti, 6 scutelnici, 4 holtei. Rămân birnici 78. / **Birnici:** Tudor, muntean, ce a fost al mănăstirii Dragomirnei / Vasile zet (ginere) lui Neculai, tij (la fel) / Toader, vier, la fel / Enachi, muntean, ce a fost scutelnic al dumisale spătarului Ioniţă Canta / Iordachi Liva, la fel / Costantin Guzlă, ce s-a răspuns copil din casă şi în izvod nu este / Leon Brâuţ, bejenar, venit de un an / Toader Furcilă, bejenar de 6 luni / Vasili, ce a fost vier dumisale spătarului Costantin Sturzei / Ion Văsâicoş, la fel / Iordachi a Malahii, la fel / Vasile Limbă, ce a fost vier dumisale spătarului Ioniţă Cuzei / Iordachi Bobocel, ce a fost vier dumisale stolnicului Sandu Sturzei / Iordachi, ce a fost vier dumisale paharnicului Vasili Ruset / Gheorghi Condurachi, ce a fost al dumisale postelnicului Arghirii / Ion Sâciul, la fel / Leon Ferţul, ce a fost vier la dumisale spătarul Conachi / Neculai, bejenar, venit de 2 luni / Ursachi Doroşeni, ce a fost al mănăstirii Dragomirnii / Toader Neculcia, ce a fost al dumisale sulgeresei Mariei Sturzoai / Ion sin (fiul) lui Condurachi, ce a fost al dumisale paharnicului Ştefan Costandachi / Gheorghi Macoveiu, la dumisale spătarul Conachi / Neculai brat (frate) lui Grigoraş Vedi / Grigoraş Răul, ce a fost al dumisale spătarului Cuzei / Vasili Marteş, ce a fost al dumisale banului Iancul Razu / Sandul Capră, ce a

---

[354] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 575-577

fost al dumisale doftorului Drăcachi / Manta, ciobotar, bejenar / Tudosii Ivan, ce a fost al dumisale stolnicului Enachi Hrisoverghi / Dima Vârlan, ce a fost birnic la Blăniasa / Ştefan Condurachi, ce a fost al dumisale stolnicesei Micleascăi / Constantin Condurachi, ce a fost scutelnic al căpitanului Tănasă / Hristodor, grec, ce a fost scutelnic lui Manolachi Costandachi / Ioniţă Gozgovină, ce a fost scutelnic al spătarului Gheorghi Costandachi / Gavril, la fel / Balia, la fel / Tănasă al lui Dumitru, la fel / Toma, lăcătuş, la fel / Ioniţă, pânzar, la fel / Pavăl fiul lui Andrei, ce a fost scutelnic al căpitanului Tănasă / Ion, olar, ce a fost al dumisale stolnicului Costandachi / Vasili fiu Martii, holtei cu mamă / Miron Răzmeriţă / Ion Mândrilă, ce a fost birnic la Puţeni / Lupul, ce a fost al medelnicerului Iorgăi / Ştefan, ce a fost al lui Manolachi Costandachi / Ion, ce a fost chelar la viile dumisale banului Gheorghi Beldiman / Grigoraş a ciubătăriţii / Gheorghiţă nepot Bâzului, ce a fost al dumisale postelnicului Arghirii / Ion, holtei cu mamă / Andrei Chebac, venit de la Puţeni / Eni Furcilă, ce a fost al mănăstirii Răchitoasei / Dumitru, muntean, la fel / Antohi al lui Dumitru, ce a fost al dumisale stolnicului Costandachi / Ion, cârciumar, birnic la Nămeştii Noi / Vasili Anvrosâi, bejenar / Pavăl Hâncul / Tudosii Albul, bejenar / Vasile Albul, la fel / Isac, grec, ce a fost al dumisale doftorului Drăcachi / Demian Bălţatul, ce a fost scutelnic al căpitanului Vârnav / Neculiţă, fratele lui / Tănasă a lui Manolachi Costandachi / Carpu Sandul, ce a fost al căpitanului Tănasă / Crăciun Surdul, la fel / Neculai Surdul, ce a fost al dumisale hatmanului Razu / Simion Ifrosâi, ce a fost birnic la Piscul Corbului / Gherasim Meran / Toma Ţâţă, ce a fost al căpitanului Tănasă / Anton Făinără, ce a fost al

dumisale stolnicului Costantin Negrii / Iftimii, ce a fost al mănăstirii Sfeti Savii / Solomon, ce a fost al spătarului Gheorghi Costandachi / Mihai, ce a fost al stolnicului Iordachi Iamandi / Gheorghi Hârlău, ce a fost al mănăstirii Răchitoasei / Stoian Crăciun / Ion Jiagloman, bejenar / Eni, croitor, ce a fost al căpitanului Tănasă / Gheorghi, rotar, ce a fost al dumisale stolnicului Costandachi / Badiul, bejenar. // **Rufeturi:** Agachii Hozoc, chelar al dumisale spătarului Ioniţă Canta / Toader Borcan, vornic, fiul lui Costantin / Patrichi, vătăman la mahalaua de sus / Mihalcea, vătăman la mahalaua de jos / Aniţa, văduvă / Manolachi Făinără, chelar al dumisale stolnicului Costandachi / Neculai Dediul, chelar la viile dumisale hatmanului Razu / Aniţa Bucuroai, văduvă / Gavril Furcilă şi Neculai, holtei fără mamă / Ion Gâlcă, chelar al căpitanului Ilii / Anghel Tărâţă, ruptaş / Angheluţă Patrichi, lumânărar isprăvnicesc / Neculai Mănăilă, la fel / Grigoraş Guzlă, la fel / Ion Roşca, sluga dumisale stolnicului Negrii / Ştefan fiul lui Enachi, lumânărar isprăvnicesc / Toader fiul lui Enachi, la fel / Dediul, nevolnic / Andrei Niamţul, nevolnic / Ion, răilian, nevolnic / Diaconul Simion Trufanda / Ion Mogâldea, holtei fără de mamă / Popa Costantin Danciul / Diaconul Crăciun / Neculai Sâşcală, pârcălab, ruptaş / Costantin, fratele lui, bejenar de la Putna, ruptaş / Gheorghi, fratele lor, la fel, ruptaş / Ioniţă Injescu, ruptaş / Diaconul Gavril Pădure / Diaconul Conachi / Pavăl fiul lui Vasile Crainic, nevolnic / Baba Crâstoai, văduvă / Ion Pricopii, chelar la viile dumisale Iordachi Panaite / Gafiţa, săracă / Rucsanda, săracă / Moisă, sluga dumisale postelnicului Arghirii / Enachi Condurachi, nevolnic / Ioniţă Voinia, nevolnic / David, scutelnic dumisale paharnicului Ştefan

Costandache / Alecsandru, lumânărar isprăvnicesc / Tudor a popii lui Vasile, holtei / David Zmaca, chelar al dumisale spătarului Conachi / Ştefan Surdul, nevolnic / Eni Surdul, nevolnic / Zaharia, chelar la viile dumisale paharnicului Sturzei / Grigori fiul lui Eni, croitor, holtei / Iacomii, scutelnic popii Rusului, cu salvogvardie / Ion, sârbul, volintir dus la oaste / Ion, ciubotar, la fel / Ion Popa, ruptaş / Popa Apostol / Popa Todiraşcu / Popa Ştefan / Popa Luca, rusul / Diaconul Ifrim / Diaconul Ioniţă Meran / Gheorghi Meran, monah / Angheluţă Vântu, monah / Safta, văduvă / Rugina, văduvă / Tudosii, ţigan al Răchitoasei / Ioniţă, ţigan al domniţei Rucsandii / Toader nepot lui Borcan, chelar la dumisale doftorul Drăcachi / Ştefan, chelar al dumisale spătăriţei Zmarandii Cantacuzino / Grigoraş Vede, chelar la dumisale banul Iancul Razul / Ion a Panaghii, scutelnic al dumisale postelnicului Arghirii / Ion, chelar la dumisale banul Lupul Costachi / Mihai, chelar la viile spătarului Gheorghi Costandachi / Toader, chelar la viile domneşti / Ion a preutesii, ruptaş / Ilii Chirvasii, scutelnic dumisale logofătului Balş / Ursachi Angheluţi, la fel / Ion Scurtul, la fel / Dumitraşcu Buză, sluga dumisale spătarului Conachi / Cozma, chelar la viile dumisale stolnicului Hrisoverghii / Dobria, chelar la viile dumisale bănesii Dumitrăşchioai / Ion, ţigan, chelar la viile lui Gavril Adam / Ion, chelar la viile mănăstirii Dragomirnei / Neculai, rachier, ce a fost chelar la viile mănăstirii Dragomirnei, nevolnic.

1775, februarie 7: Şetrăreasa Maria Cucoranul, născută Cuza, dă zestre fetei sale Aniţa, pe lângă tot felul de obiecte gospodăreşti, „o moşie, anume **Dănjenii**, cu case vechi şi cu biserică; o moşie, anume **Lunganii**, cu

fânaţe şi arătură; un loc de casă în **Eşi**; o dugheană în târhul de sus, însă după moarte; 8 pogoane de vie lucrate şi 10 pogoane vie paragină la **Necoreşti**"[355].

1901: „**Nicoreşti**, comună rurală în plasa cu acelaşi nume, judeţul Tecuci, formată din 7 cătune: Nicorești, Coasta Lupei, Piscul Corbului, Fântânelele, Sârbi, Grozăvești şi Dobrineşti, la 15 km spre nord-vest de Tecuci. Aici este reşedinţa plășii şi a comunei. Are o populație de 945 familii sau 3.869 suflete; 9 biserici: 3 în Nicoreşti şi câte una în fiecare din cătunele: Coasta Lupei, Dobrineşti, Fântânelele, Piscul Corbului, Sârbi și în așa-zișii Nicoresti de sus, deservite de 6 preoţi şi 11 cântăreți; 3 școli, 2 în Nicoreşti, una de băieţi și a doua de fete, şi una mixtă în Coasta Lupei. Cea de băieţi din Nicorești datează de la 1864 şi e frecventată de 70 copii; a doua, de fete, înființată la 1867 şi frecventată de 51 fete; a treia, în Coasta Lupei, datează din 1868 şi e frecventată de 83 copii. / Vite sunt: 760 boi, 894 vaci, 532 cai, 149 iepe, 14 capre, 1.045 oi şi 670 porci. Întinderea terenului cultivabil e de 1.216 hectare, iar viile au o suprafaţă de 1.437 hectare, care anual produc, în medie, 70.000 hectolitri vin alb şi 30.000 hectolitri vin roşu. Cazanele de rachiu fabrică, de asemenea, câte 1.300 hectoliltri de rachiu anual. / Comuna Nicorești, având cele mai frumoase şi productive locuri pentru viticultură, face un mare comerț de vinuri, nu numai în țară, dar şi în străinătate. Podgoriile de la Piscul Corbului și Coasta Lupei produc un vin negru de o calitate care poate rivaliza cu vinurile cele mai bune din străinătate… Se mărginește, la nord, cu comuna Poiana; la sud, cu comuna Cozmești; la est, cu

---

[355] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. X, Iaşi 1915, p. 53

comuna Ionășești, și la vest, cu comuna Buciumeni. / **Nicoreşti**, târg făcţnd parte din comuna cu același nume, situat în centrul comunei, pe coastă și pe vale. Are o vechime de 400 ani (satul, nu târgul). Și-a luat numele de la Nicoară, mare vornic al Ţării de Jos (afirmaţie falsă – n. n.). Aici se află reședința sub-prefecturii, care, până la 1892, era unită cu plasa Bârladul, având un singur sub-prefect, cu reședința în Iveşti. Are o populație de 296 familii sau 951 suflete. Sunt 4 biserici. Una, cu hramul Sf. Nicolae, numită şi Mănăstirea, se întreţine de stat. Este făcută, la 1807, de Nicolae Banu, închinată, după moartea lui, Mănăstirii Neamțului. A avut călugări, până la 1868. Este înconjurată şi astăzi de un zid, având şi chilii de jur-împrejur. S-a reparat în 1892. Se mai numeşte şi Banul. A doua, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, spune tradiţia că este făcută de un oarecare Manolache, serdarul. A treia, numită și biserica Cenuşă, este rezidită de pitarul Zamfir Săndulescu, la 1851, 20 octombrie, după cum se vede din inscripţie. În locul ei a fost alta, făcută de Ursu Cenuşă; se vede de pe un pomelnic, care se păstrează, și în fruntea căruia este pus Cenușă, că ar fi zidită pe la 7285 (1777). A patra, cu hramul Sf. Gheorghe, este făcută, la 1820, de familia Gheltu, după cum ne adevereşte inscripţia de pe mormânt. S-a reparat la 1865 şi 1884. Se întreține de locuitori. Are 2 şcoale, una de băieţi şi a doua de fete; cea de băieţi, înființată la 1864 și frecventată de 60 băieţi, iar cea de fete, înfiinţată la 1867 şi frecventată de 54 fete; un oficiu telegrafo-poştal (înființat la 1882), cu serviciu de telefon; spitalul Cincu, înființat la 1892, întreținut de donator, dl Anton

Cincu; o farmacic. Târgul Nicoreşti a ars, de 3 ori, aproape în întregime”[356].

NICOREŞTI

(pe Cracău, lângă Girov, Neamţ).

1581, februarie 20: Întărit de Iancul (Sasul) voievod mănăstirii din Greci, care primeşte uric pentru „un sat pe Başeu, anume **Selicicanii** şi un loc de moară în Başeu, care acel sat Selicicanii a fost drept domnesc, ascultător de ocolul Ştefăneştilor… / Şi un sat **Necoreştii** pe Cracău, în ţinutul Neamţului, danie de la însuşi Petru voievod.şi a treia parte din satul **Onchiteşti**, ce-i în ţinutul Sorocii, danie de la Nastasia Oproae”[357].

1624, noiembrie 15: Întărit de Radul voievod „rugătorilor noştri egumenul şi călugării de la sfânta mănăstire Aron Voievoda, din ţarina Iaşilor, unde este hramul Sventi Nicolai”, care primesc uric pentru „trei sate la ţinutul Neamţului, anume **Avereştii** şi **Giurovul** şi **Nicoreştii**, date acele sate şi miluite de alţi voievozi, ceau fost mai înainte de domnia mea”[358].

1626, martie 24: Porunca lui Miron Barnovschi, dată slugilor domneşti din ţinutul Neamţului, de „a lăsa

---

[356] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, pp. 501, 502

[357] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 153-155

[358] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 242, p. 313

foarte în pace bucatele oamenilor din satele sfintei mănăstiri a lui Aron vodă, din **Avereşti** şi din **Girov** şi din **Necoreşti**… numai să aibă ei a-şi plăti dabila lor, ce va fi”[359].

1632, aprilie 19: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată slugilor domneşti din târgul Piatra (Neamţ), în urma jeluirii „rugătorilor noştri, călugării de la sfânta mănăstire a răposatului Aron voievod, din ţarina Iaşilor”, care călugări „au trei sate în ţinutul Neamţ, anume **Avereştii**, **Giurovul** şi **Nicoreştii**”, şi cer să nu fie trase „acele sate ca să asculte de ocolul târgului Piatra”[360].

1663, aprilie 9: Întărit de Evstratie Dabija voievod mănăstirii lui Ion vodă din ţarina Iaşilor, care primeşte ispisoc pentru „un sat, anume **Rânzeştii** pe Prut, în ţinutul Fălciului, cu toate bălţile sale şi cu jumătate din **Hărceata** (Hereşti pe Moldova, în hotar cu Cârsteşti şi Miroslăveşti[361], Iaşi), în semne, şi alt sat, anume **Avereştii** pe Cracău, în ţinutul Neamţului, cu mori pe Cracău… satul **Selicicănii**, cu loc de moară în apa Başăului, în ţinutul Dorohoiului, ce a fost supus ocolului târgului Ştefăneşti… / Şi tij (ls fel) dăm mănăstirii satul **Nicoreştii** pe Cracău, în ţinutul Neamţului, cu mori în Cracău… a treia parte din satul **Ochinteştii** din ţinutul Sorocii, danie de la Nastasia Oproae, şi un sat anume **Ştorov** şi cu loc de mori pe Cracău, ce-i în ţinutul Neamţului, care a fost drept domnesc, supus ocolului târgului Petrei… şi aşijderi

[359] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 28, p. 39

[360] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 27, pp. 24, 25

[361] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p.120

satul **Pârliţii** în ţinutul Sorocii, danie de la Lepndari vameşul, cu limbă de moarte… 510 stânjeni din satul **Mierăeştii**, care vine în âinutul Tecuciului, pe apa Bârladului, şi altă parte din acelaşi sat Mierăeştii, câtă se va alege lui Macarie, fiul lui Neagul, pe care au cumpărat-o monahii drept doi boi şi un cal, preţuit drept 14 galbeni ungureşti… tij (la fel) jumătate din satul **Coropceni**, pe gârla Scumpăi, ce este în ţinutul Iaşului, miluire de la Ionaşco Coropcă şi de la Tărauca… jumătate de sat **Fetioneştii** şi jumătate de sat **Coţmăneştii**, cu vad de moară în Jijia, ce-i mai jos de Stânca, în ţinutul Iaşului, aproape de hotarul Posadnicilor… şi loc de 14 dughene în târgul Iaşii, cu loc de pivniţă în uliţa nouă”[362].

NICOREŞTI

(pe Oituz, lângă Trotuş, Bacău).

1667, noiembrie 3: Simeon, feciorul lui Mavruşco din **Hilipeşti**, vinde lui Neculai Buhuş, pentru 15 lei, „a mea dreaptă ocină şi uric din satul **Necoreşti**, ce sunt la ţinutul Trotuşului, din jumătate de sat, a şasea parte din partea Hrăjdească… dinaintea lui Pârvul, Vasile Gâlcă căpitam, Pătraşco Buzme, Albul, Gavrilaş, Iuraşco şi Portolache diac din Hilipeşti”[363].

[362] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 180-188
[363] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 47, 48

1901: „**Nicoreşti**, sat în judeţul Bacău, plasa Trotușul, comuna Bogdănești, situat pe Dealul Nicoreştilor, la 5 km de satul Bogdănești. Are o populaţie de 29 familii sau 135 suflete. Vite: 89 vite mari cornute, 8 porci şi 12 capre”[364].

NICŞANI

(între Bâc şi Ichel, raion Călăraşi, Moldova).

1433, februarie 4: Întărit de Ilie voievod lui Staia, care primesc uric pentru „un sat, Tuzara, unde este cneaz Nicoară, la obârşia pârâului Jelcova; alt sat, mai jos de seliştea lui Heghetiş, unde este cneaz Onică… Iar hotarul acestor două sate să fie după vechile hotare, pe unde au folosit din veac”[365].

NICŞENI

(fost sat Necşeni, comuna Nicşeni, Botoşani).

1626, aprilie: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Dragomirna, care primeşte uric pentru „un sat

[364] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 502

[365] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 108, pp. 159, 160

anume **Necşenii** (Nicşeni, Botoşani), în ţinutul Hârlăului”[366].

1626, iunie 3: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Dragomirna, care primeşte uric pentru dania sa, „un sat anume **Necşănii** (Nicşeni, Botoşani), în ţinutul Hârlăului, care sat a fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Botoşanilor”[367].

1626, august 22: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Dragomirna, care primeşte uric pentru „acest sat Necşeni, danie şi miluire, cu vecinii şi cu tot venitul”[368].

1633, aprilie 22: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Dumitru Botoşanul, în baza unui zapis de mărturie de la Udrea fost vornic, Onciul Iuraşcovici, Gorciul din **Dorohoi**, Iasac Stârce, Tiron vătămanul din **Necşăni** (Nicşeni, comuna Nicşeni, Botoşani), Grigorce din **Gorbăneşti** (comuna Gorbăneşti, Botoşani), Gavril uriadnic din **Onţăni** (Unţeni, comuna Unţeni, Botoşani), „mărturisind în acel zapis precum că el şi-a cumpărat lui o parte de ocină din satul **Băicenii** (comuna Todireşti, Iaşi), ţinutul Hârlăului, de la Rugină diacul din **Şilişău** (Silişeu, azi Hilişeu, comuna Horia, Botoşani), drept 64 zloţi bătuţi”[369].

1638, august 20: Scrisoare de mărturisire a „egumenului Ghidion şi cu tot soborul de la sfânta mănăstire

---

[366] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 32, pp. 43-45

[367] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 76, pp. 96, 97

[368] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 109, pp. 128-130

[369] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 324, p. 417

Dragomirna... pentru rândul a patru oameni, anume: Isacu Cotic, Goga, Alexa şi Latul, ce aceşti oameni ne-au fost nouă vecini din satele sfintei mănăstiri, din **Nicşeani** (Nicşeni, comuna Nicşeni, Botoşani) şi din **Trăistreni** (comuna Nicşeni, Botoşani), şi au fugit, de câtăva vreme, din satele noastre prin slobozii şi în alte părţi, mers-au şi s-au aşezat în satele dumisale vornicului Şoldan, la Dorohoi: la **Dolniceni** (lângă Brăteni, azi Pădureni, comuna Dobârceni, Botoşani) şi la **Budeşti** (lângă Păltiniş, comuna Păltiniş, Botoşani). / După aceea am mers la dumnealui, la vornicul, şi l-am dodeit pentru aceşti vecini, să ni-i dea; dumnealui, ca un boiarin bun, nu ni i-a oprit, ci a zis să ni-i luăm, însă să le luăm şi cisla ce vor avea din satele dumisale. Iar noi, văzând că nu ni-i apără, că zice să ni-i luăm cu cislă (cotă parte din birul obştesc), cu tot, socotit-am cu tot soborul şi i-am lăsat să fie dumisale vecini, numai să ne fie dumnealui de vorbă pentru destule nevoi şi greutăţi ce vin asupra altor vecinaşi ce au rămas. Domnealui Dumitraşco Şoldan, vornicul cel mare, ca un boiarin bun şi mult milostiv, ne-a făcut mult bine altor sătcele ce am avut şi le-a scăzut din cislă şi cu altă milostenie ne-a socotit la sfânta mănăstire"[370].

1644: Scrisoarea fostului vistiernic Solomon, trimisul domnesc să cerceteze pricina dintre Vasile a Petringanei şi Ana Toroneasa pentru o parte de ocină din satul **Mereşti**. „deci am adus martori pe Drăgan şi Bărgău de **Albeşti**, Andreica de **Mereşti**, popa Lupul de **Ivăţeni**, şi au mărturisit cum au cumpărat Petrigana şi Mihail partea de ocină din Mereşti, în zilele lui Ştefan (Tomşa) vodă, în domnia dintâi… / adus-au pe Bilaş din **Băbiceni**, de a

[370] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 443, p. 422

mărturisit cum a fost un om din Mereşti, de l-a chemat Tiron, şi a vândut o bucată de loc din Mereşti, ce se cheamă Dolina, şi a cerut un cal bun, murg pentenog, şi un poloboc de miere, drept 12 talei bătuţi, iar un om, anume Petrigan, tatăl lui Vasile, a zis că ar găsi un cal bun la cineva, să-l ia în preţ şi să-l dea lui Tiron pentru acea bucată de loc şi s-a dus la un frate, ce-l chema Tiron, bărbatul Anei de **Lecuşiani**, şi a luat un cal drept 40 taleri bătuţi şi un poloboc de miere şi le-a dat lui Tiron cel bătrân de Mereşti, pentru acea bucată de loc din Mereşti, şi când s-a întâmplat moartea lui Petrigan, a mers frate-său Tiron să-l apuce viu şi nu l-a apucat viu. Iar când a fost la masă preţară, s-a sculat Tiron şi a zis: „Oameni buni, ştiţi un cal, ce l-a dat Petrigan, şi un poloboc de miere pentru acea ocină din Mereşti, nu mi l-a mai dat" – într-acest chip a mărturisit Bilaş din Băluceni, că s-a întâmplat la moartea lui Petrigan, în satul Băbiceani; / aşijderea, a mai adus Ana martori pe Ştefan, vătămanul, Toader, Simion şi Agapie de **Necşani**, de au mărturisit cum nu i-a mai dat Petrigan calul lui Tirin, nici polobocul cel de miere, şi noi am socotit că sau să-i dea bucatele Anei şi să-şi ţină Vasile locul, sau să rabde de acel loc şi să-l ţină Ana, pentru acele bucate ce le-a dat bărbatul ei Tiron"[371].

1654, martie 23: Întărit de Gheorghe Ştefan voievod mănăstirii Dragomirna, care primeşte urice noi „pentru satul **Necşani**, de la ţinutul Hârlăului, atârnător fr ocolul Botoşanilor, **Brătineşti**, tij (la fel), cu heleşteu, **Rusciori**, pe apa Sucevei, **Salcea,** tij pe apa Sucevei şi **Bârnova**, tij în ţinutul Sucevei… căci dresele le-au pier-

[371] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 26, 27

dut toate despre cazaci, când a venit Timuş Himilniţiki cu armata sa de cazaci zaporujeni, înpreună cu tătarii, până la Cetatea Sucevei, ca să aibă a lua Doamna lui Vasile voievod. Deci atunci Timuş Hmilniţki, cu ai săi cazaci, a venit la sfânta mănăstire Dragomirna şi a cuprins-o, şi a luat toată averea, şi odăjdiile, şi vecinii sfintei mănăstiri, şi argint, şi aur, şi mărgăritar de mult preţ, şi de la alţi oameni şi negustori, care s-au prilejit a fi la mănăstire”[372].

1901: „**Nicşeni**, sat în centrul comunei Costeşti, plasa Târgul, judeţul Botoşani, cu o populație de 250 familii sau 1.390 suflete, din care 241 contribuabili. Aci este reședința primăriei comunei Costeşti. Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi; o școală mixtă, condusă de 1 învățător, frecventată de 49 elevi; 4 cârciumi, 5 comercianți şi 3 meseriași. Vite sunt: 576 boi şi vaci, 108 cai, 1.167 oi, 8 bivoli și 280 porci. Stupi cu albine sunt 160”[373].

NIMORENI

(pe Işnovăţ, comuna Nimoreni,
raionul Ialoveni, Moldova).

1637, februarie 4: Zapisul lui Simion, feciorul lui Lazor Tâlv, Ştefa, nepotul lui Lazor Tâlv, feciorul lui Toluntan, Sofronia, fata lui Pardos, şi Gligorie, feciorul lui Pascal, toţi din **Lăpuşna**, în care mărturisesc că au

[372] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 236-240
[373] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 502

„vândut a treia parte din seliştea **Mlădineştilor** (Mlădireşti, lângă Lăpuşna, comuna Lăpuşna, raionul Hânceşti, Moldova), ce-i la ţinutul Lăpuşnei, pe apa Lăpuşnei, cu loc de iaz, lui Ştefan armaşului celui mare… Şi această tocmeală s-a făcut dinaintea lui Cărăbăţi căpitanul, Costin sin (fiul lui) Potlog ot **Nimoreni** (pe Işnovăţ, comuna Nimoreni, raionul Ialoveni, Moldova), Procopie, Toader a Roabei şi Pătraşco Dublea ot târg **Lăpuşna** şi dinaintea a mulţi oameni buni”[374].

NISPORENI

(Nesporeşti sau Nisporeşti, oraşul Nisporeni, raionul Nisporeni, Moldova).

1635, iulie 21: Porunca dată de Vasile Lupu voievod slugilor domneşti, după ce s-a jeluit Neculachie, ginerele răposatului Toader Boul vistiernic împotriva fraţilor Ionaşco şi Căzan din **Nesporeşti** (sau Nisporeşti, oraşul Nisporeni, raionul Nisporeni, Moldova), „zicând că ei au vândut o parte de ocină din satul Nisporeşti lui Toader Boul vistiernic, iar când au fost zilele lui Gaşpar voievod ei s-a sculat şi au pârât pe cneagina Boae şi ne Neculachie, ginerele ei, pentru această parte de ocină. Deci cneaghina Boae şi ginerele ei… au arătat carte de la Gaşpar voievod şi de la Alexandru voievod şi le-a fost pusă lor zi, ca să iasă din satul Nesporeşti, iar ei nu au

[374] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 28, p. 29

ieşit nici până acum. Pentru aceasta… să-i izgoneşti din satul Nisporeşti şi să le pui lor zi ca să iasă de acolo cu tot ce vor avea. Iar dacă nu vor ieşi la zi, să fie de gloabă 12 boi Porţii Domniei Mele”[375].

1669, mai 30: **Hotarnica satului Iurceni**, făcută „după o pâră ce a avut Necula, căpitan de Iurceni, din ţinutul Lăpuşnii, cu alţi fraţi ai lui, cu nişte răzeși ai lui, anume Vasilie Nofit de acolo, cu Vasile Vărzaru, cu Măteeș, cu Ioan și cu alți frați ai lor pentru nişte părți de ocină ce a avut Necula în Iurceni moșie și cumpărătură... / Mers-am la sat la Iurceni și am strâns mulți oameni buni, din sus și din jos, megieși, anume Gavril din **Cojușna**, Paniș ot **Volosăni**, Ionașcu Spănachi ot **Dânceni**, Surucean, Simion Plămădeală ot **Boghiceni**, Ion ot tam (de acolo), Ion Cărăbăț căpitan, Neculai ot **Ciuciuleni**, Dănilă ot **Cornești**, Constandin ot tam, Constandin ot **Nisporeni**, Gheorghe din **Petrosul**, Afteni Vărzariu ot **Vărzărești**, Latsor ot **Mereșeni**, Bosii ot tam și mulți oameni buni, și am socotit de pe drese și de pe zapise ce au avut de cumpărătură și le-am ales toate părțile”[376].

1732, septembrie 19: Porunca dată de Grigore Ghica voievod serdarului Lupul Gheuca, după ce i s-a „jeluit Apostol Bulboacă din **Nisporeani**, de la ţinutul Lăpuşnei, pe Andrei Bânzar şi pe Simion, nepoţii lui Iliţă, pe Vasile Căpeciu şi pe Alexandru a lui Toader Muntianului, zicând că a avut 40 de stupi, cu roi, cu tot, la **Vâlcăneşti**, ştiindu-se că au şi ei moşie acolo, iar aceştia s-au sculat, fără de judecată, şi i-au luat 3 stupi de a ze-

---

375 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 178, p. 214

376 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 86, pp. 107-110

cea, din 40. / Deci să iei dumneata seama cu bună dreptate şi de se va afla că are moşie acolo şi-a fi moşie nehotărâtă, să-i împlineşti stupii… iar de-or dovedi ei că n-are moşie, pentru ca să-i ia trei stupi din 40, obiceiul este să ia din 50 stupi unul, iar nu mai mulţi”[377].

1774, iunie 5: Satul **Nisporenii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Cogâlnicului, după recensământul lui Rumeanţev[378], avea **toată suma caselor 73**. Scădere rufeturi 6: 1 popă, 1 diacon, 1 ruptaș, 2 femei sărace, 1 căpitan de volintiri – Agapi Mârza. Rămân birnici 67. / **Birnici:** Ion Tulbure / Lupu Tulbure / Ioniță, croitor / Ion Ciocan / Toader Adam / Oghenii Ciocan / Ion Țurcan / Nicolai Ciocan / Ion Țupa / Climenti Adam / Constandin Gaiță / Ion Drumia / Pavel fiul lui Apostu / Agapii Bratcă / Enachi Cârlig / Iftimi Bâtcă / Gavril Vrabii / Condorachi Cârlig / Ștefan Olonici / Lazăr, văcar / Gavril Olonici / Toma / Ion, vătăman / Luca Hărângă / Toader Scumpu / Mărian Cârlig / Miron Răscoală / Grigoraș Crunce / Agapi, vornic / Gavril Cârlig / Hilimon Cârlig / Gavril Rezmeriță / Proca Bătrânul / Parfeni Ciochină / Constadin a Varvarii / Toader, cojocar / Ioniță Crudu / Alicsandru Volinici / Ioniță Ciochină / Ion, tălmaci / Ifrim Ciochină / Pricopi Petre / Carp Strâmtu / Andrei Huidul / Iordachi, vânător / Ion, butnar / Ion Robul / Toderașco Tichiul / Ioniță Colțul / Antohi al Mârzii / Sandul Cârlig / Ioniță Tulbure / Toader fiul lui munteanu / Grigore Carage / Ion Pahomi / Trohin Olinici / Iosip Fărâmă / Iftimi, căpitanu / Irimie Ciocanu / Toader Ciochină / Proșală / Ioniță /

---

[377] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 146, p. 169

[378] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 448, 449

Vasile Ticăitu / Toma / Grigoraș Lupoiu / Ipati, căpitanul. // **Rufeturi:** Popa Tănasă / Prohip, ruptaș / Tofana, săracă / Dochița, săracă / Toma, diacon / Agapii Mârza, căpitan de volintiri.

1904: „**Nisporeni**, sat în judeţul Chişinău, centrul administrativ al volostei Nisporeni, aşezat în valea Nisporenilor, pe partea dreaptă. La nord, se mărgineşte cu satul Vărzăreşti. Are 782 case, cu o populaţie de 4.745 suflete, parte răzeşi, parte ţărani români. Sătenii posedă pământ de împroprietărire 472 deseatini, la Baraboi (localitate), iar răzeşii, 444 deseatini, Mănăstirea Golia de la Iaşi are 121 deseatini, şi răzeşii Niculae Huidiu, 45 deseatini (sfoară din Lăpuşniţa); Theodor Huidiu, 15 deseatini; Leon Huidiu, 45 deseatini; N. Iachimovski, 10 deseatini; Vasile Volcow, 25 deseatini şi răzeşul Crudu, 51 deseatini. Satul are o societate de economii şi credit, compusă din 1.154 membri, cu un capital de 82.053 ruble: o şcoală elementară, unde se învaţă numai ruseşte; 820 vite mari, 193 cai”[379].

NISPOREŞTI

(pe Moldova, prin Tomeşti, sat înglobat în Nisporeşti, comuna Boteşti, Neamţ).

1586, decembrie 15: Întărit de Petru (Şchiopu) voievod lui Gheorghe pitărel şi lui Băteal pitărel, care cumpără, cu 320 zloţi tătăreşti, de la Stanca Mălăiasa şi

[379] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 152

nepoata ei Mărica, fata Anghelinei, fata Iugşăi, nepoata Măriei, „moşia din **Nisporeşti**, din tot satul a şasea parte”[380].

1586, decembrie 15: Întărit de Petru (Şchiopu) voievod popii Lupşa şi lui Isaico, care cumpără, cu 320 zloţi tătăreşti, de la Stanca, jupâneasa lui Mălai, şi de la nepoata ei Marica, fata Anghelinei, fata Iucşei, nepoata Mariei, „din satul **Nisporeşti**, din tot satul, a şasea parte… din uricul de împărţeală ce au avut de la bătrânul Ştefan voievod”[381].

1599, august 28: Întărit de Eremia Moghilă voievod lui Toader Boul, vistiernic al treilea, şi jupânesei Agafia, care cumpără, cu 60 de taleri, de la Jurj Uscătescul (Nisporescul, în alte drese) vătav, „din a treia parte din satul **Nisporeşti**, a treia parte, însă partea lui, osebit de a frăţâne-său, din uricul de baştină de la bătrânul Ştefan voievod”[382].

1601, ianuarie 15: Zapisul lui Cristea, marele vornic de Ţara de Sus, în care mărturiseşte cum a venit Pavel, feciorul Mariţei, nepot Eremiei, „şi a vândut a sa parte de ocină din satul **Nisporeşti**, din a şasea parte a satului, a cincea parte… Boului vistiernic, drept 490 zloţi… / şi după aceea au venit Marica, fata lui Isaico, fratele ei Drulă şi nepoatele lor Tecla şi Mărica… şi au

---

380 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 1, 2

381 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 3-5

382 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 5-7

vândut Boului vistiernic fiştecare din partea sa, cerând câte 200 zloţi”[383].

1601, februarie 3: Zapisul lui Orăş, hatman şi pârcălab Sucevei, în care mărturiseşte cum Mărica, fata Anghelinei, nepoata lui Isaiu „a vândut a sa parte de ocină din satul **Nisporeşti** şi 12 pământuri în ţarină… Boului vistiernic, drept 150 zloţi… / şi după aceea a venit Istratie, feciorul Andreicăi, nepot lui Isaiu… şi au vândut Boului vistiernic partea lui din acelaşi sat Nisporeşti şi 6 pământuri în ţarină, drept 75 zloţi tătăreşti”[384].

1602, martie 30: Sofiica, fata lui Drăghici Uscatul păhărnicel vinde lui Toader Boul vistiernic, drept 400 zloţi tătăreşti, „două loturi de casă în satul **Nisporeşti**, ce este pe apa Moldovei, din dres de cumpărătură ce am avut eu, cu bărbatul meu Bâleală, de la însuşi bătrânul Petru voievod”[385].

1602, mai 3: Întărit de Eremia Moghilă voievod Boului vistiernic, care cumpără, cu 35 taleri de argint, de la Sava, Avraam şi Anghelina, feciorii Magdalinei, nepoţii Eremiei, „toată partea lor din satul **Nisporeşti** pe apa Moldovei, în ţinutul Sucevei”[386].

1605, martie 21: Întărit de Eremia Moghilă voievod Boului vistiernic, care cumpără, cu 170 taleri, de la Gherman cu femeia lui Dochiţa, şi de la Băteală cu femeia lui Sofiica, fetele lui Drăghici Uscatul (deci Uscă-

---

383 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 8-11

384 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 14, 15

385 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 24-26

386 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, p. 16

tescul, deci Nisporescul), „din a treia parte a satului **Nisporeşti**, jumătate, ce este pe apa Moldovei, în ţinutul Sucevei… / şi după aceea a venit Agaftona, fata Anei, nepoata lui Avraam, strănepoata lui Oanţă Nisporescul şi **a schimbat** cu Boul vistiernicul, şi a dat cât i se va alege din satul Nisporeşti, din urice de baştină, şi altă parte a ei din acelaşi sat Nisporeşti, iar Boul vistiernic a dat a sa dreaptă ocină şi cumpărătură de la nepoata Gaftonii din satul **Miteştii**, ce-s întru acelaşi ţinut al Sucevei, pe Moldova, schimbătură pentru schimbătură”[387].

1612, mai 27: Carte de împuternicire, dată de Ştefan (Tomaşa) voievod lui Gherman, pitărel din **Nisporeşti**, „spre aceea, să fie tare şi puternic a-şi ţine partea de ocină ce i se va alege, pentru 15 ughi (docaţi ungureşti) ce i-a dat pentru două morţi de om ce s-au făcut în acel hotar… iar de i se va părea cuiva cu strâmbul să vină să stea de faţă înaintea noastră”[388].

1613, februarie 22: Zapis de mărturie de la Vasile uricarul din Târgul Pietrii şi de la Andrei din târgul Bacăului, „dat la mâna lui Miftodie din **Oteşti**, precum să se ştie că a venit acest om, anume Grozav din **Nisporeşti** şi a dat lui Miftodie, feciorul său, o parte de moşie din satul **Nisporeşti** şi **Filipeşti**, partea mâne-sa, şi o parte din **Mogoşăşti**, partea lui Miftodie, ce-a avut de la mă-sa, pe din jos de casa lui din Oteşti. / Miftode încă a dat în vistierie 90 taleri deplin, pe părţile acestor moşii, cât se va alege, înaintea noastră şi a multor oameni din **Oteşti**,

---

387 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 19-21

388 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 44, 45

adică Biserenciu vatav, Rusul, Vasile şi Toader Iverinţi"[389].

1614, martie 20: Condrea fost hotnog, Lazor Cumpătă şi Toma din **Ţibucani**, popa Lucaci şi Lazor diaconul din **Davideni** mărturisesc „cum au venit Grigore păhărnicel din **Verăşăni** şi cu nepotul său Toader, feciorul Odochiei, şi cu Truşcan, toţi nepoţii Avroamoaei şi au vândut a lor ocină şi moşie din **Nisporeşti**, loc de o casă în vatra satului şi cât li se va alege Boului fost vistiernic, drept 35 taleri de argini"[390].

1614, aprilie 6: Porunca dată de Ştefan (Tomşa) voievod lui Ştefan Bleandă din **Tupilaţi**, după ce i s-a „jeluit Boul fost vistiernic că-l supără pe el Gherman din Nisporeşti pentru ocina din **Nisporeşti** care a fost a lui cumpărătură de la răposatul Irimia Moghilă voievod, şi are îndreptări pentru acea ocină… / Pentru aceea, tu să mergi şi să socoteşti cu ce împresoară acea ocină şi cine i-a făcut lui Gherman acele cărţi de oprirea moşiei, şi să-i zici să lase în pace moşia vistirnicului Boul"[391].

1615, ianuarie 26: Ispisoc de judecată de la Ştefan (Tomşa) voievod, după ce „au venit înaintea noastră Gherman pitărel şi femeia lui Odochiţa, fata lui Drăghici, nepoata Mălinescului, şi au pârât pe Toader Boul fost vistiernic pentru o parte din satul **Nisporeştii**, ce-i pe Moldova, ce are acolo Toader Boul, precum a arătat şi dres încă din zilele lui Irimia voievod de cumpărătură

---

389 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XX, Iaşi 1928, p. 205

390 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. V, Iaşi 1908, pp. 244, 245

391 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. II, Iaşi 1907, pp. 22, 23

pentru acele părţi, iar Gherman şi Odochiţa au zis că nu i-au vândut lui acele părţi, nici nu ştiu nimic, iar credincioşii noştri boieri Beldiman mare logofăt şi Grigore Ciolpan postelnic au mărturisit precum a luat însuşi Beldiman logofătul banii din mâna Boului vistiernic, 210 taleri bătuţi, şi i-a dat lor, dinaintea lui Stroici mare logofăt… Deci Gherasim şi Odochiţa au rămas din toată legea ţării"[392].

1619, iunie 10: Carte de împuternicire, dată de Gaşpar voievod boierilor Ionaşco Peaicul, Pătraşco Ciolpan, Căzan postelnic, Pătraşco Başotă, Iuraşco Başotă, Gligorie Gorovei, Ştefan Blendea, Pavel Suilă, Gligorce vătaf şi Ionaşco Bandor, să judece pâra dintre Neculai, stolnicul cel mare, şi Gherman Bohmătescul „pentru o ocină ce a vândut Gherman lui Neculai stolnic, zicând Gherman că i-a vândut numai cumpărătura, iar moşia nu i-a vândut, iar Neculai stolnic zice că i-a vândut şi moşia **Nisporeşti**. / Deci voi să nu aveţi a-i făţări nici unuia, ci cum veţi afla cu sufletele, aşa să scrieţi şi să ne daţi ştire sau să veniţi aici de faţă, să mărturisiţi"[393].

1620, decembrie 13: Întărit de Gaşpar voievod fraţilor Pavel, Vasile şi Catrina, feciorii popii Lupşa, care primesc ispisoc „pe a lor dreaptă ocină şi cumpărătură a tatălui lor, popa Lupşa, din uric de la bătrânul Ştefan voievod, pe nişte părţi de ocină din satul **Nisporeşti**, din tot satul, din a şasea parte, ce se va alege pe trei părţi, două părţi, cumpărate de la Stanca, jupâneasa lui Mălai,

---

392 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 27-29

393 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, p. 261

şi de la nepoata ei ei Marica, fata Anghelinei, fetele Iucşăi, nepoatele Mărinei, drept 320 zloţi tătăreşti"[394].

1620, decembrie 20: Ispisoc de judecată de la Gaşpar voievod, după ce „Ionaşcp şi Cazanul, feciorii lui Gherman pitărel, Băteală şi femeia lui Sohhica, fata lui Drăghici Uscatul, şi feciorii lor Vasile şi Maftei au pârât de faţă pe Agahia, jupâneasa lui Toader Boul vistiernic, pe ginerele ei, Neculache vel (mare) stolnic şi pe feciorii ei pentru o parte de ocină din satul **Nisporeşti**, din a treia parte, jumătate pe apa Moldovei, şi au zis că le-a făcut lor mare împresurare Toader Boul vistiernic şi le-a luat acea parte de ocină din Nisporeşti, iar jupâneasa Agahia Booae a răspuns că a cumpărat acea parte de ocină, de la dânşii, Toader Boul, încă în zilele Eremiei Moghilă voievod, drept 170 taleri de argint şi uricele şi ispisoacele de cumpărătură ce au avut le-au dat ei în mâinile lui, numai ce au fost oprit şi au tăinuit la dânşii un ispisoc ce au avut de cumpărătură de la Petru voievod, şi acum îi pârăşte pe dânşii cu acel ispisoc. / Deci domnia mea am socotit lor ispisoacele… şi au rămas Ionaşco şi fraţii lui"[395].

1621, aprilie 11: Carte de împuternicire, dată de Alexandru Iliaş voievod fostului postelnic Cazan, „să fie tare şi puternic să scoată din satul **Nisporeşti** pe Ionaşco şi Cazan, feciorii lui Gherman, ca unii ce şi-au vândut ocina şi au rămas din judecată"[396].

---

[394] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 41-43

[395] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 48-51

[396] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 39-40

1622, aprilie 12: Porunca dată de Ştefan (Tomşa) voievod fostului logofăt Arsenie, după o nouă plângere a Agaffiei, jupâneasa lui Toader Boul, în disputa cu urmaşii lui Gherman, care pierduseră procesul pentru părţile de ocină din **Nisporeşti**, vândute cu 170 ughi, dar, deşi li se ceruse să părăsească satul în care nu mai aveau proprietăţi, „până acum n-au mai ieşit… iar tu să-i scoţi pe dânşii din satul **Nisporeşti** şi să le pui zi, ca să iasă de acolo cu tot ce vor fi având, iar de nu vor ieşi la zi, să fie de gloabă 12 boi porţii (divanului) domniei mele”[397].

1622, iunie 28: Ispisoc de judecată de la Ştefan (Tomşa) voievod, după ce „Dochiţa, fata lui Drăghici Uscatul, şi cu fraţii ei din **Nisporeşti**, s-au judecat de faţă cu jupâneasa Boului vistiernic, cu ginerele ei Neculachi stolnicul şi cu feciorii ei pentru o parte de ocină, dintr-acelaşi sat Nisporeşti, din a treia parte, a treia parte, ce a zis ea că l-au fost vândut Boului; iar ei aşa au răspuns, că nu au vândut acea parte şi nici nu ştiu nimic. / Deci domnia mea am dat zi Dochiţei şi tuturor fraţilor ei ca să jure, cu 24 de jurători, că n-a vândut acea parte de ocină, iar când le-a fost lor ziua, ei au venit cu jurătorii lor, toţi oameni buni, iar jupâneasa Boului şi cu tot neamul ei, când au văzut atâţia oameni buni jurători, n-a vrut să-i lase să jure, ci s-au tocmit între dânşii, dinaintea a mulţi oameni buni, şi au lăsat lor dreaptă ocină şi moşie acea din a treia parte, a treia parte, ca să stăpânească ei moşia”[398].

---

[397] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 55, 56

[398] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 59-61

1635, iulie 21: Porunca dată de Vasile Lupu voievod, dată slugilor domneşti, după ce „s-a jeluit Neculache, ginerele lui Toader Boul vistiernic, pe fraţii Ionaşco şi Cazan din Nisporeşti, zicând că ei ar fi vândut o parte de ocină lui Toader Boul din satul **Nisporeşti**; iar când a fost în zilele lui Gaşpar voievod, ei s-a sculat şi au pârât pr jupâneasa Booae şi pe Neculache, ginerele ei, pentru acea parte de ocină, deci jupâneasa Booae şi ginerele Neculache pentru acea parte de ocină şi jupâneasa şi ginerele i-au rămas pe dânşii… şi au arătat cartea de la Gaşpar voievod… / Deci, tu să-i scoţi pe dânşii din satul Nisporeşti şi să le pui lor zi ca să iasă, cu ce vor fi având, iar de n-or ieşi, să fie de gloabă 12 boi porţii domniei mele, iar cui i s-ar părea strâmbătate, aceia să stea de faţă înaintea domniei mele”[399].

1636, ianuarie 28: Zapisul lui Dumitraşco Gângă, Gheorghe Năvrăpăscul, Lazor Moţoc, Focşa din **Ruginoasa** (comuna Ruginoasa, Iaşi), Pătraşco ot **Tomeşti** (înglobat în Nisporeşti, comuna Boteşti, Neamţ), Misaiu sluga lui Dumitraşco, Luca aprodul din târgul **Iaşi** şi Zaharia din Ruginoasa, prin care mărturisesc „cum au venit Mărica Ionăşcoae şi cu feciorii ei, Ipifanie, Dumitru şi Irina, şi au vândut… o vie la **Băiceni** (comuna Todireşti, Iaşi), pe lângă via vlădicăi, lui Pavăl, şi pe lângă via Blendei, lui Lupul Prăjescul clucerul cel mare”[400].

1646, aprilie 28: Ionaşco Bandur din **Nesporeşti** (Nisporeşti, comuna Boteşti, Neamţ) vinde marelui vistiernic Iordache (Cantacuzino), drept 6 ughi şi jumă-

---

399 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 1, 2

400 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 322, p. 364

tate, „moşia din satul **Verşeni** (comuna Miroslovești, Iaşi), ce sunt în ţinutul Sucevei, pe apa Moldovei, din partea Blendească, 4 pământuri, ce se cheamă partea lui Gligorie Mustei”[401].

1658, februarie 12: Carte de împuternicire, dată de Gheorghe Ştefan voievod lui Pătraşco din **Boteşti** şi lui Ionaşco din **Miteşti** „şi altor fraţi ai lor, ca să fie tari şi puternici a-şi opri şi a-şi ţine dreapta lor ocină şi moşie din satul **Nisporeşti**”[402].

1660, aprilie 10: Porunca dată de Ştefan Vasile (Lupu) voievod, lui Donici din **Oborociani** şi lui Onuţul din **Miteşti**, după ce **„**s-a jeluit pe Ion Bandăr şi Pătraşco din **Muncel**, zicând că le ţin o moşie din dresele lor Săcheloae din satul **Nesporeşti**… / voi să strângeţi oameni buni şi să socotiţi foarte de dreptate, că s-a jeluit şi pe Boul vistiernic, şi Boul s-a apucat să vină, după Paşti, marţi, şi să-şi aducă şi dresele… iar de nu se va afla în urice, nici vor avea drese, să aibă Ion şi Pătraşco a-şi ţine moşia”[403].

1660, iunie 16: Porunca dată de Ştefan (Lupu) voievod lui Onuţul şi Guţul din **Muncel** şi lui Ştefan de **Ciohorăni**, după ce s-au pârât de faţă Pătraşco de **Muncel** şi cu oamenii săi cu Boul, ce a fost vistiernic mare, pentru nişte părţi de ocină din **Nisporeşti**, ce-i împresoară Boul cu nişte cumpărături ce are acolo, şi nu ţine cât a cumpărat, ci vrea să împresoare părţile lui… / voi să

---

401 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 360, p. 309

402 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 1

403 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 5, 6

strângeţi oameni buni şi, socotind, să alegeţi toate cumpărăturile vornicului, de pe drese ce va arăta, şi cum vor şti oamenii şi vor fi cumpărăturile vornicului să le ţină dumnealui”[404].

1660, iunie 22: Scrisoarea Neaniului logofăt pentru pricina unei curături de fânaţ în **Nisporeşti**, făcută de Cazan, ginerele popii Lupşa şi vândută, de tatăl lui Cazan, Boului vistiernic… / „deci aşa am socotit cu oameni buni, să n-aibă Cazan treabă în acea curătură, căci a ieşit Cazan în vânzare, ci să aibă a ţine jumătate de curătură stolniceasa Săchiloaie, iar jumătate să o ţină oamenii care vor fi din seminţia popii Lupşa, căci s-a aflat partea popii Lupşa nevândută”[405].

1660, iulie 8: Carte de împuternicire, dată de Ştefan (Lupu) voievod lui Pătraşco şi Ioan, „spre aceea, ca să fie tari şi puternici să ia de-a zecea din a lor dreaptă ocină şi moşie, din satul **Nisporeşti**, ce-s la ţinutul Sucevei, de pe a lor parte, dintr-a şasea parte”[406].

1667, septembrie 26: Zapisul de mărturie al lui Toader Boul, fost mare vornic de Ţara de Sus, şi al Saftei, văduva lui Gheorghe Ştefan voievod, în care scriu că sora lor Paraschiţa Săcheloaea a dăruit „un sat, anume **Nisporeştii**, ce este pe apa Moldovei, în ţinutul Sucevei… lui Vasilache şi lui Nicolai, cuconii Aniţei ce-a fost hătmăneasă”[407].

---

[404] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 302, 303

[405] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 6

[406] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 303

[407] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 45, 46

1669, ianuarie 31: Vasilca Nestoroae, fata Irinii, nepoata Catrinei, dăruieşte „Aniţei, ce-a fost hătmăniţă… partea mea din **Nesporeşti**, ce este în ţinutul Sucevei, pe apa Moldovei, pentru că mi s-a prilejit moartea moşneagului meu şi eu n-am avut cu ce-l griji, ci am venit la dumneaei, la Aniţa ce-a fost hătmăniţă, de mi-a dat făină şi bucate, şi de alta, ce-a mai trebuit, de toate mi-a dat, şi l-am grijit la moartea lui, şi eu n-am avut cu ce plăti dumisale”[408].

1670, iunie 23: Pătraşco, fost căpitan, şi femeia lui Sandală, fata lui Vasile Popăscul din **Muncel**, Ionaşco, cu femeia lui Tofana, şi cu Vărvara şi Zaharia zet (ginere), feciorii lui Vasile Popăscul, vând „Aniţei hătmănesei şi celor doi cuconi ai dumisale, Vasilaşco şi Neculai, drept 35 lei bani bătuţi… cât se va alege partea noastră din satul **Nesporeşti**, patru părţi… dinaintea lui Dumitraşco Şeptilici, Lupul, Arapul şi popa Gligorie din **Nesporeşti**, Guţul, şi ficiorul lui Gligorie, Vasile sin (fiu) Sasul din **Muncel** şi mulţi oameni buni”[409].

1675, august 22: Aniţa, jupâneasa Mareaniţa, şi feciorul ei Neculai fac un schimb de moşii cu Toader Bătiman şi tatăl său Ionaşco Bătiman, „de i-am dat lui, în satul **Leuteşti**, ce-i pe Valea Albă, la ţinutul Neamţului, 8 pământuri, cumpărate de moşul (bunicul) meu Neculai stolnicul din partea Tetului, de s-a plătit o moarte de om, ce au ucis pe Petrea din **Miteşti**, şi el ne-a dat 8 pănânturi în **Nisporeşti**, pe apa Moldovei, în ţinutul Sucevei, partea Mariei şi a Ciumăloa, ce le facem parte 12 pământuri,

---

408 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 55, 56

409 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 62, 63

deci 8 pământuri a dat tatăl meu schimb, iar 4 pământuri am plătit cu bani”[410].

NISTORENI

(comuna Soleşti, Vaslui).

1546, aprilie 20: Întărit de Petru (Rareş) voievod fraţilor Stănilă şi Mărinca, feciorii Anuşcăi, nepoţilor lor Bilăi şi Neacşa, feciorii Nastei, cu fiii lor lor Lazor, Mirce, Marcu şi Mihul Ploscă, feciorii Măruscinii, cu Dolca, Ştefan Albul şi Armanca, feciorii Neacşăi, care împart între ei, „din dresuri de-au avut maicile lor Anuşca, Maruşca, Neacşa şi Nastea de la părintele domniei mele Ştefan voievod, satele anume **Pereşăştii, Nistorenii** şi **Micleştii**, precum le-am dat lor uric cu tot venitul… / **Părăşeştii** i-am dat lui Stănilă şi Mărinca, feciorii Anuşcăi, iar **Nistorenii** lui Bilăi şi Neacşa, feciorii Nastei, iar jumătate din satul **Micleşti**, jumătatea din sus, i-am dat Lazor, Mirce, Marcu şi Mihul Ploscă, feciorii Măruscinii, iar cealaltă jumătate de sat, partea din jos, am fat-o lui Dolca, Ştefan Albul şi Armanca, feciorii Neacşăi”[411].

1640, septembrie 1: Irimie Băsărab vinde postelnicului Gligori, cu „câte un zlot de funie… partea mea de

[410] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 321, 322

[411] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 210, 211

ocină din satul **Nistoreni** (comuna Soleşti, Vaslui), partea mamii mele Tecla, nepoata lui Bilă”[412].

1645, martie 8: Fraţii Andrei, Nastasia şi Ciurla, feciorii Savului, nepoţii Huhulei, din satul **Nistoreni** (lângă Popeşti, Vaslui) vând lui Gligorie ce a fost postelnic, drept 19 lei bătuţi, „din Nostoreni, din jumătate de sat, jumătate… dinaintea lui Toader din **Porcişeni** (azi Viişoara, lângă Boţeşti, Vaslui) şi a lui Gligorie, fratele nostru, căruia i-am vândut, Andrei, Nastasia, Ciurla şi dinaintea Onacăi ce-a fost şoltuz de **Vaslui**, Hilimon, Merăuţă şi Nechita din **Porcişeni**, popa Toader şi Miron din **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui) şi mulţi oameni buni”[413].

NISTOREŞTI

(Vrancea).

1792, mai 19: Răzeşii din satul **Nistoreşti**, anume Toader Nistoroiu, Ion Bouroş, Constantin Bâra, Radul sin (fiu) Nistoroiu, Toader zet (ginere) Nistoroiu, dat-am mărturia noastră la mâna acestui om, Vasile sin Nicoară, să se ştie că noi din toată partea noastră am scos parte şi i-am dat lui parte, de la vale de Arşâţă, până în Peţâc, alături cu Mărtoii şi cu Toader Nistoroiu… şi i-am dat o

---

412 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 449, p. 444

413 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 24, pp. 15, 16

falce de loc tot acolo… / Şi am scris eu, Ion Zălariul, cu zisa lor”[414].

1802, martie 17: Sătenii din **Nistoreşti** mărturisesc că „Toader Burceanu este om de moşie din satul **Nărugii**, anume Obrej, şi are şi moşii de coasă, care sunt faţă şi pământuri de arătură bătrână şi acum a făcut o curătură, a scos rădăcini. Şi acum s-au sculat oameni din Nărujeni şi i-au luat 3 oi pentru dijmă şi nu este cu cale ca sî-i ia dijmă, că este om de hotar şi de moşie”. Martori: „Constantin Bâra nemesnec ot Nistoreşti, Vasile Aga, Sandu Bâra, Dumitru Stroe. Şi am scris Theodor preot cu zisa lor”[415].

1901: „**Nistoreşti**, comună rurală în județul Putna, plasa Vrancea, așezată pe malul pârâului Năruja și la poalele dealului cu același nume, la 23 km de sub-prefectura plășii şi la 60 km de capitala județului. Se compune din următoarele cătune: Bătcari, Găinari, Nistorești, unde e şi primăria comunei, Ogoarele, Rebegari şi Româneşti, toate așezate pe malul Nărujei. Este udată de pârâul Năruja şi de pârâiașele Valea Rea, Cocârcilul şi Măgura. Solul în mare parte e pietros. Are o populaţie de 232 familii sau 1.402 suflete, din care 201 contribuabili, locuind în 253 case; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae. Locuitorii, care se ocupă mai mult cu păstoritul, posedă: 43 pluguri de lemn; 5 mori de apă; 390 boi, 411 vaci, 58 cai, 2.250 oi, 134 capre şi 110 porci. Sunt în comună: 3 comercianți de băuturi spirtoase, 3 fierari, 4 rotari; 1 pivă, 6 herăstrae și 6 fabrici de rachiu de

---

[414] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 182, p. 126

[415] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, II, *Vrancea / Ireşti-Câmpuri*, Chişinău 1931, doc. 55, p. 39

tescovină. / **Nistoreşti**, cătun în comuna cu acelaşi nume, aşezat pe pîriul Năruja şi sub poalele dealului cu acelaşi nume. Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae”[416].

NIŞCANI

(Neşcani, comuna Nişcani, raionul Călăraşi, Moldova).

1545: Hotarnica moşiilor mănăstirii **Căpriana**, întărită prin uric de la Petru (Rareş) voievod: „Se începe hotarul de la Işnovăţ, este piatră dinspre răsărit şi alta împotrivă, ce este peste Işnovăţ, dinspre amiazăzi; se hotărăşte cu **Mimorănii** şi se coboară dincoace, în Valea lui Coste, şi se suie drept la deal, înspre răsărit, şi este piatră în muchie şi purcede înspre miazănoapte, pin vărsătura apei, pin mijlocul poienilor şi se hotărăşte cu locul **Truşănilor** şi este piatră. Până aice a mers tot împreună cu a Mimorănilor hotar, de acolo purcede prin codru, pe vărsături deasupra Truşănilor şi pe deasupra **Cojuşnii** şi pe deasupra **Volosănilor**, tot pe vărsătura apei, şi se scoboară drept înspre Bâc, pe o vale ce se numeşte Domnească. / În gura văii acesteia este moviliţă şi piatră. De acolo, merge drept peste Bâc, în ţinutul Orheiului, la movila ce este în gura văii **Găleştilor** şi este pus cu piatră. Şi de acolo purcede înspre apus, pe zare dealului, cu hotarul Găleştilor, prin fundul văii Căldăroa-

---

[416] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 507

săi și loveşte mai sus de gura văii țarinii și în zarea dealului este piatră, și merge pe muchia dealului, până se împreună cu hotarul **Vărzăreştilor**, într-o vâlcică; se coboară drept la vale, în siliștea Vărzăreştilor, prin talpa casei lui Stan Vărzariu s-a pus piatră și mai la vale, fântâna cu budăi de stejar. / Și purcede alăture spre hotarul **Pitușcii**, până la Voloate și se suie drept pin voloate, la deal, este moviliță și piatră. De acolo, purcede pin vărsătura apei drept muchia, alături cu hotarul Pitușcii, pe la țigla cea mare cu dumbravă, unde se hotărăște și se împreună cu hotarul **Păuleştilor**, este piatră, și se coboară drept înspre apus, în Vale Păuleascăi, este moviliță și piatră, și taie curmeziș până în zarea dealului, la ruptură, spre Bâc, unde se împreună cu hotarul **Neșcanilor** și taie drept peste Bâc, în gura Verchii și pe mijlocul văii Verchiei se suie la deal și, în muchie, este piatră, și purcede tot zarea, mai la deal, deasupra **Tuzorii** și pe mijlocul codrului, pe deasupra **Uneaștilor** și pe deasupra **Horodiștii** dinspre Bâc, până în poienile Cunilii și acolo este țiglă mare, goală, fără copaci, și piatră, și coboară drept la vale și trece peste Cunila și se suie la deal, la lacul cu rogozul lui și merge pin mijlocul codrului, și se coboară la Lacul Negru și trece peste valea **Ciorăștilor**, prin poieni, și se suie la deal, pe Valea Noarbei și iese deasupra Ciorăștilor, până deasupra **Răcătăului** și merge pin dumbravă spre Bâcovăț și se împreună cu **Corneştii**, este piatră în drum, și trece peste Bâcovăț. în ținutul Lăpușnii, drept la deal și se împreună cu hotarul **Cârsteştilor** și al **Căzăneştilor** și al **Săcărenilor** și merge pe mijlocul codrului, până în Poiana Cârlanilor, și merge pe marginea poienii, dinspre amiazăzi, înspre răsărit, mai jos de fundul Vălcinețului, este

piatră într-o costișă, și se suie până în muchia dealului și merge în jos drept prin codru și se apropie de unde se văd marginile **Târnovcii**, din jos, dinspre mănăstire, este piatră în codru, unde am stătut de am arătat marginile poienii, și de la piatră se coboară drept la vale și taie pe valea Târnavcăi mai sus de luncă, în marginile poienii dinspre mănăstire este piatră, și de la piatră se suie drept la deal în mijlocul codrului, piatră și buor domnesc într-un stejar, și ia culmea dealului, în jos, înspre răsărit, între Botna și între Cătarha, deasupra ulmilor, până în fundul Suricii, în poiană este piatră, și purcede pe culme, între Surice și între Cătarha, deasupra **Pojorănilor**, și se împreună cu hotarul Mimorănilor, mai sus dintâi pomenit, într-o moviliță drept acel hotar întâi pomenit și de la moviliță se coboară la vale, peste Cătarha, și se împreună cu hotarul de unde am purces dintâi, în siliște **Zăpenilor** și a **Mimorenilor**”[417].

1635, iunie 23: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului cămăraş Ionaşco, care primeşte uric pentru „a patra parte din satul **Neşcani** (Nişcani, comuna Nişcani, raionul Călăraşi, Moldova), cu poiana care se cheamă **Răcilă** (satul Răciula, comuna Răciula, raionul Călăraşi, Moldova), ce este în dreptul Orheiului, pe Bâc… dreaptă cumpărătură bătrânului Căzacului de la Gheorghiţă, feciorul Diviceanului, de la Ghetilova şi de la Malence, sora lui, drept 120 taleri buni”[418].

1774, iunie 5: Satul **Nişcanii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Faţa Bâcului, după recensământul lui Ru-

---

[417] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 7, pp. 11, 12

[418] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 142, p. 179

meanţev[419], avea **toată suma caselor 14**. Scădere rufeturi 8: 1 volintir, 2 mazili, 3 ruptaşi, 2 popi. Rămân birnici 6. / **Birnici:** Iftodi Pelin / Vasile fratele lui / Constandin Surdul / Nistor Ababii / Vasile Strătanu / Toma Foşca. // **Rufeturi:** Simion Strătan, volintir / Costantin Strătan, mazil / Vârlan Strătan, mazil / Grigore Strătan, ruptaş / Vasili Harii, ruptaş / Ion Hare, ruptaş / Protopopul Dumitraşcu / Popa Toader.

1904: „**Nişcani**, sat în judeţul Orhei, volosti Tuzoara, aşezat într-o vale ce dă din stânga Bâcului. Are 187 case, cu o populaţie de 913 suflete; 312 vite mari; 4 mori de vânt. Împrejurul satului sunt vii şi livezi cu pomi”[420].

NOGUICOI

(lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova).

Întărit, în **20 decembrie 1437**, de Ilie şi Ştefan voievozi, marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în

---

[419] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 422

[420] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 153

Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bticeni, Moldova), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Cusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani,

Moldova), încă **satul unde este Noguicoi** (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova)), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Ohei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la

Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăţini, Botoşani), şi, sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac"[421].

NOSCOVA

(comuna Jabca, raionul Floreşti, Moldova).

Întărit, în **26 februarie 1491**, de Ştefan voievod, fraţilor Purece spătar, Ivanco Tolocico şi Oliuşa şi nepoţilor lor de frate, Danciul şi Petriman, fiii lui Ivanco gumelnic, şi nepoţilor lor de soră, Mihăilaş şi Copaci, fiii Vasilisei, care cumpăraseră, cu 150 zloţi tătăreşti, de la fraţii Stanciul Stărostescu, Ivanco şi Isaico, fiii lui Fedca Stărostescu, nepoţii lui Mihul Starostici şi ai lui Giurgiu de la Frătăuţi, „două sate pe Nistru, unul anume Drislivoe (Drislovca, comuna Jabca), iar celălalt unde a fost Nosco… Şi iarăşi, în acelaşi ceas… Ivanco Tolocico a vândut a cincea parte din cele două sate, Drislivoe şi unde a fost Nosco… fratelui său, pan Purece spătar, pentru 30 de zloţi tătăreşti"[422]. Hotarul, din veac.

---

[421] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

[422] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 91, pp. 182-184

NOUA SULIŢĂ

(„unde a fost curtea lui Iurie pe Prut”,
raionul Noua Suliţă, Ucraina).

1456, iunie 8: Întărit de Petru voievod lui Sin de Hotin, care primeşte uric, pentru „ocina soţiei lui, nepoata lui Mihăilaş (Mihail de Dorohoi – n. n.), satele anume **Şizcăuţi, unde a fost curtea lui Iurie pe Prut**, şi Malinţi, şi Şizcăuţi, ude este Hodorici, şi, mai sus de acesta, Zamcăuţi, şi, sub Hotin, Berestia şi Gorodişte, mai jos de Urmez, şi Crainicăuţii, şi Vâşniveţ. Şi, la braniţă, Boriscăuţi”[423]. Hotarul, din veac.

1635, septembrie 1: Ispisoc de întărire, dat de Vasile Lupu voievod moştenitorilor lui Ghenghe vel (mare) logofăt: / „Și s-au venit partea boierului nostru, Lupul Prăjescul vel clucer și jupânesei lui, Saftei, satul **Chilmeștii** (azi oraşul Chelmenţi, raionul Chelmenţi, Ucraina), la ținutul Hotinului, și o parte de ocină din **Lățcani** (Leţcani, comuna Doljeşti, Neamţ), la ținutul Romanului, și jumătate de sat de **Scoposăni** (Scoposeni, comuna Horleşti, Iaşi), la ținutul Cârligăturii, și satul **Văscăuții** (ţinutul Orhei, Moldova), la Orhei, și jumătate de sat de **Mărășăni** (comuna Marşinţi, raionul Novoseliţa, Ucraina), la Hotin, și satul **Noua Suliță** (comuna Novosiliţa, raionul Chelmenţi, Ucraina), tij la Hotin, și jumătate de sat din **Negrești** (oraşul Negreşti, Vaslui), la

[423] AȘSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 59, pp. 88-90

Vaslui, și o seliște, anume **Lineştii** (lângă oraşul Negreşti, Vaslui), tij la Vaslui, și satul **Ruginoasa** (comuna Ruginoasa, Iaşi), la Suceavă, care i-au fost lui dreaptă danie de la părintele lui, Ghenghe logofăt, încă fiind viu, osebit de a altor frați. / Iar în parte slugii noastre Lupul Ghenghe i s-au venit jumătate de sat de Vlădeni (Arghira-Oreuteşti, Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Volcinești** (Volcineţ, azi Maiovka, comuna Ocniţa, raionul Ocniţa, Moldova), la Hotin, și o parte de ocină din **Costești** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), la Roman, și o parte din satul **Strășnenii** (lângă Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani), la Dorohoi, și satul **Surdeștii** (lângă Ciortolom, comuna Tutova, Vaslui), la Tutova, cu moară în Bârlad, și jumătate de sat din Șărbăuți (Bucovina), la Cernăuți, și satul **Mălăeștii** (comuna Vutcani, Vaslui) și **Leoștii** (comuna Pădureni, Vaslui), la Fălciu, și o siliște Șărbăuții (Bucovina), la Cernăuți. / Iar în parte slugii noastre Dumitrașcu Ghenghe i s-au venit jumătate de sat **Jioldești** (satul Joldeşti, comuna Vorona, Botoşani), la Suceavă, și satul Stârcenii (Bucovina), la același ținut, și cu moară în Siret, și jumătate de sat de **Vorona** (comuna Vorona, Botoşani), tij la Suceavă, și satul **Măgiurcanii** (azi Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), la Tutova, și satul **Popii** (azi Pochidia, comuna Tutova, Vaslui), tij acolo, și jumătate de sat **Tole** (Coteleva, comuna Koteleve, raionul Nevoseliţa, Ucraina), la Hârlău, și o siliște, **Doljăștii** (Dolheşti, lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), la Tutova. / Iar în parte lui Ion Ciolpan i s-au venit satul Arăteștii (Suceava), la Suceavă, și jumătate de sat de **Bilăuți** (comuna Bilăuţi, raionul Hotin, Ucraina), la Hotin, și jumătate de sat Lucovița (Bucovina), la Cerăuți, și satul **Târauca** (comuna Târnauca, raionul Herţa,

Ucraina), tij la Cernăuți, și jumătate de sat Dobrinăuți (Bucovina), tij la Cernăuți, și satul **Costeștii** (în hotarul oraşului Târgu Frumos, Iaşi), la Tutova, și o siliște, anume **Ruptura** (lângă Gefu, comuna Ghidiceni, Galaţi), tij la Tutova… / Iar pentru o datorie a Lupului Prăjescu clucer, care are și zapis de la părintele lor, Ghenghe logofăt, drept 497 ughi, au dat ei toți un sat, anume **Săvenii** (oraşul Săveni, Botoşani), la Dorohoi, și alt sat, Boian (Bucovina), la Cernăuți, pentru acea datorie"[424].

1770-1772: Satul **Noua Suliţă**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[425], **toată suma caselor: 17**. Scădere rufeturi 2: 2 popi. Rămân birnici 15. / **Birnicii**: Ion Macovei / Onofrei Macovei / Constandin Lungul / Ion Sofian / Andrei Vlasie / Nicolae zet (ginere) velnicerului / Vasile Murguță / Ion, vornic / Sandul Slănină / Toater, olariul / Ștefan, butnariu / Iftimie, vătăman / Nichifor Popoș / Iacob Slănină / Ion sin (fiu) olariului. // **Rufeturi**: Popa Ostahe / Toader, răspop, dascăl.

1904: „**Noua Suliţă**, ruşii îi zic Novoseliţa, sat în judeţul Hotin, volosti Briceni, aşezat pe un pârâu, la 2 km de satul Rosoşeni. Are 410 case, cu o populaţie de 2.425 suflete de români, ruşi şi ruteni; biserică; şcoală elementară rusească, cu 51 elevi, din 239 copii în vârstă de şcoală; 310 vite mari cornute, 312 porci, 124 cai"[426].

---

[424] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 227, pp. 266, 267

[425] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 117

[426] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, pp. 153, 154

NOUĂ SULIŢE sau NOVOSELIŢA

(în Bucovina, Ucraina).

Atestat documentar, în **20 decembrie 1437**, drept „satul unde a fost Şizco”, proprietate a marelui boier Mihail de Dorohoi, apoi, în 8 iunie 1456, drept „Şizcăuţi, unde a fost curtea lui Iurie, pe Prut”, în uricul lui Sin de Hotin, prin care acesta primea „ocina soţiei sale, nepoata lui Mihălaş”, satul Nouă Suliţe, numit, ulterior, Nova Seliţa, şi-a căpătat denumirea de la numărul de pedestraşi ridicaţi pentru oastea domnească, respectiv, 9 suliţe.

1461: O altă parte a satului, numită Urvicoleasa, este menţionată pentru prima dată în 12 august 1461, când Crasnăş şi Jurj Necorescu îşi dispută cu Husin şi cu jupâneasa lui, Măruşca, fata lui Ion Munteanu, satele Urvicoleasa, Strointi şi Molniţa, pentru care Ion Munteanu avea uric de la Alexandru cel Bun, deci rămâneau în proprietatea lui Husin.

1503: În 2 februarie 1503, Ştefan cel Mare întăreşte satele Strointi şi Urvicoleasa mănăstirii Putna.

1617: În 12 martie 1617, Radul Vodă restituia lui Ghenghe logofăt şi ginerelui lui, Constantin Roşca visternic, printre alte moşii, „şi Şiscăuţi pe Prut, care astăzi se cheamă Novoseliţa”.

Aflat în proprietatea mănăstirii Putna, până în 9 martie 1664, dar ca parte „de sat Novoseliţa ce s-au chemat mai demult Urvicoleasa”, satul Novoseliţa este vândut lui Stratulat Brahă şi jupânesei lui, Aniţa.

1753; În 15 noiembrie 1753, jumătate din satul şi moşia Novoselniţa era moştenită, de la Lupul Stroescul, de Ioan Stroescul.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[427], din 1772-1773, înregistrează la „Nouă Săliţi, moşia lui Constandin VOLCINSCHI, 24 – toată suma caselor", însemnând 1 popă, Iacob, 1 dascăl, Mihălachi, 1 mazil vechi, Constandin VOLCINSCHI, 1 jidov, Iţcu, 10 case pustii şi 10 birnici, anume: Toader a LUPII, Mihaiu rus, Mihalachi ROBU, Alecsa rus, Vasile rus, Ion rus, Vasile rus, Ştefan văcar, Iacob zet BUNDUC şi Ştefan a GAFIEI.

1772: Satul **Noao Suliţă**, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[428], **toată suma caselor: 47**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 45. / **Birnicii**: Vasile Marmoliuc / Anton, rus / Ivan Lupul / Alecsa, rusul / Ivan Frișcă / Ivan Tihincu / Ignat, rus / Ițco Gula / Anton, vătăman / Ilco fiul lui Gulii / Ion, vornic / Mihăilă Clanuc / Fodor Clanuc / Gavril Clanuc / Vasile, văcar / Ivan fiul lui Fodor / Roman, dascăl / Iacob, pâslar / Vasile, pânzar / Iacob Nojiță / Sincul, rus / Ivan al lui Sava / Hrihor Băran / Ivan, morar / Ivan Nojiță / Grigoraș, rusul / Ignat, rusul / Vasile, olariul / Iacob al lui Ștefan / Ștefan Stare / Vasile Școvici / Sava, rus / Lupul fiul Vădanei / Ștefan al lui Soare / Luca fiul lui Ștefan / Ilco Buiuc / Nicolae, pânzar / Ostahe, olar / Grigoraș Saciul / Fidco / Ivan, pânzar / Ivan, muntean / Hrihor frate lui Mustecă / Ivan, butnariul

---

427 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 389

428 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 155

/ Simion Pişchenco. // **Rufeturi:** Popa Toader / Mihai, dascăl.

1775: În 1775, satul „Nouă Suliţi” avea 3 mazili, 1 popă şi 16 ţărani.

1788: Contele Feodor Karacsay de Valyesaka, participant, în 1788-1791, la asediul Hotinului şi la marile bătălii de pe teritoriul Moldovei, bun cunoscător al fiecărei regiuni moldoveneşti, face, adeseori, abstracţie de noul statut imperial al Bucovinei, în favoarea unei anumite identităţi moldave, imposibil de anulat. Moldovenii, inclusiv cei din Bucovina, „sunt oameni frumoşi, zvelţi, voinici şi scunzi, totul la moldoveni arată aptitudini intelectuale încă nefolosite”, iar preoţii lor formează „încă o pătură de oameni cu totul neluminaţi, grosolani şi imorali; chiar şi în Bucovina, din timpul lui Iosif al II-lea, s-a înfiinţat pentru ei o şcoală specială de preoţi”. Şi, tot aşa, în acelaşi „timbru” moldovenesc, sunt tratate şi căile de comunicaţie, Karacsay considerând că „drumurile cele mai importante ale Moldovei sunt: / 1). De la Cernăuţi şi partea austriacă a Moldovei, la cetatea Hotin, 5 mile. / De la Cernăuţi, peste Sadagura, la satul Rarancea. De aici, duc două drumuri la satul Şirăuţi (în raiaua Hotinului), unde se împreună din nou; unul duce prin Răchitna şi Săncăuţi, altul prin Toporăuţi (încă tot în Bucovina) şi următoarele localităţi din raia: Colincăuţi, Grozinţi, Şilăuţi, Mălinţi, Clişcăuţi şi Zaroşeni. De la Şirăuţi, duce acest drum, prin Necăbăuţi, pe la creasta unui deal, la Hotin; primul este mai scurt, dar mai rău. / 2). De la Cernăuţi, la Mohilan, în Rusia; drumul acesta duce, prin Sadagura, la Boian; aici se afla vama austriacă şi carantina. / De la Boian, la Noua Suliţă, primul – sat moldovenesc, al doilea – rusesc, şi, de aici, pe malul stâng al

Prutului, prin localităţile Tărăsăuţi, Vancicăuţi, Coşuleni şi Zălucia, la Podu Lipcani; apoi, prin Glina, Bilavăţ, pe la târgul Bricani, prin satele Tribăşiţi, Corestăuţi, Hodorăuţi, Ocniţa, Lipnic, Gârbova şi Otaci, unde se trece Nistrul, pe un pod, duce un drum bun la Mohilău”[429].

1805: În 1805 a fost construită în sat o biserică de lemn.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Cernăuţi – **Sadagura** (târg, cu tribunalul raional): Bila sau Bilka, Boian, Buda, Cernauca, Dobronăuţi, **Gogolina sau Stroieştii de Sus**, Cotul Ostriţa, Lehucenii Teutului, Lenţeşti Camerale, Lenţeşti Privat, Mahala Biała, **Novoseliţa sau Stroeştii de Jos**, Rarancea, Slobozia Rarancei, Rohozna, Şerăuţii de Sus, Şerăuţii de Jos sau Slobudka, Şubraneţ, Toporăuţ, Vaslăuţ, Zadobriuwka, Jucica Veche, Jucica Nouă”[430].

1890: Cunoscut şi drept Gogolina, datorită unei ulterioare subordonări, satul Nouă Suliţe avea, în 1890, 697 locuitori, primar fiind Georgie Foca, iar învăţător – Ioan Beuca.

1894: Corul de plugari din comuna Nouăsuliţe a fost înfiinţat, în 1894, de învăţătorul Vasile COSTINEANU-BEUCA, sprijinit de primarul Costachi TOACĂ, de adjunctul Georgi CUTE şi de Georgi PRODANIUC. „Cântăreţii şi cântăreţele sunt: Mihai CUTE, Ioan CROITOR, Tanasă COJOCAR, Georgi MACOVEI, Mihai CO-

---

[429] *Călători,* XIX, I, pp. 779-783

[430] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

JOCAR, Georgi CROITOR, Dimitri FEDOREAC, Petru ZBÂRCOT, Samfira VILGUŞ, Alexandra CIOBOTAR, Ioana FERCIUC, Vasilca GUŞILĂ, Domnica TOACĂ, Ioana MACOVEI, Eufrosina FERCIUC şi Ioana PENTELEI[431].

1901, dialectologul Gustav Weigand: „Vineri, dimineață, a venit noul meu vizitiu, datorat bunătăţii domnului Berariu, un rutean din Franzthal, pe care am fost nevoit să-l accept, în locul fostului meu vizitiu român, care nu ştia să vorbească rusa, atât de necesară în preconizata călătorie prin Basarabia. După amiază, am coborât pe drumul abrupt, până la podul de peste Prut, și apoi am urmat drumul care duce spre Rusia. Am petrecut noaptea, împreună cu protopopul Simiginovici din Mahala, în Rarancea, care se află la 8 km mai la nord şi este aproape în întregime slav, iar Boianul[432], făcut cunoscut prin poezia lui Eminescu, se află mai la sud și are, de asemenea, o populație mixtă. În dimineața următoare am parcurs cei 24 de km, până la Novoseliţa, fără oprire"[433].

1903: Însoţirea raiffeisiană din „Nouă-Suliţa cu Gogolina şi Lehăcenii-Tăutului" s-a înfiinţat în primăvara anului 1903.

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina", care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[434], în 1940,

---

[431] DEŞTEPTAREA, Nr. 23/1895, p. 184

[432] În Boian, a cântat Nicolai Toma (*Maică, măiculiţa mea*).

[433] Weigand, op. cit., pp. 7-17.

[434] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Paraschiva CUTI (17 ani în 1909) din Nouă Suliţe.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Noua-Suliţă** (**Nowosielica**, **Satul Nou**) sau **Stroeştii de Jos**, comună rurală, districtul Cernăuţi, aşezată pe malul stâng al Prutului, la confluenţa sa cu pârâul Răchitna, la hotarul ţării cu Basarabia. Suprafaţa: 6,63 kmp; populaţia: 697 locuitori, în majoritate români, restul izraeliţi, precum şi puţini ruteni şi poloni; religia majoritară cea gr. or. Este ultimul punct al drumului districtual ce vine de la Cernăuţi şi de la Sadagora; mare staţie de drum de fier a liniei ferate Lujeni – Noua-Suliţă, care se continuă apoi prin Rusia, până la Odesa. Are un oficia telegrafo-poştal; o şcoală populară, cu o clasă; ţine de biserica parohială din Gogolina sau Stroeştii de Sus. Această comună este o parte din vechea comună Stroeşti. Despre ea se vorbeşte într-o danie a lui Petru Vodă, de la 1556, cu deosebire că această comună aparţinea pe atunci ţinutului Hotinului, precum se vede din împrejurarea că şi astăzi încă există în Basarabia satul rusesc cu acelaşi nume. Diferite terenuri din împrejurimea comunei ţineau de teritoriul rusesc, pană la 1828, când s-a regulat definitiv hotarul dintre Bucovina şi Basarabia. Aceasta ne dovedeşte că comuna veche Stroeşti nu se întindea spre Est atât cât teren cuprinde azi comuna Noua Suliţă şi că acest teren a fost luat de la comuna rusească Noua-Suliţă, de unde şi numirea ce o poartă. În 1848, au stat aci trupe ruseşti. Populaţia se ocupă cu agricultura, precum şi cu lucrul în magaziile ce se aflä în acest loc. Comuna posedă 127 hectare pământ arabil, 231 hectare fânaţuri, 35 hectare grădini, 323 hectare imaşuri, 35 hectare şi 50 ari păduri şi 24 hectare heleştee. Se găsesc 27 cai, 79 vite cornute, 151

porci şi 75 stupi de albine. **Noua Suliţă, moşie**, cu administraţie particulară, districtul Cernăuţi. Suprafaţa: 2,36 kmp; populaţia: 426 locuitori, în majoritate izraeliţi, o pătrime ruteni gr. or. şi gr. cat. şi o pătrime poloni, germani şi români"[435].

1914: „În 18 iunie 1914, s-a judecat, la tribunalul din Cernăuţi, procesul de spionaj al detectivului Poliţiei din Cernăuţi, Vladimir Seniuk. Încă în martie al anului curent, fu prins detectivul Seniuk, din Noua-Suliţă, că stă în slujba Moscalului, făcând, pe lângă slujba sa de detectiv austriac, şi pe spionul Rusiei, pe plăţi bună, bineînţeles. Cât timp a făcut acest Seniuk pe spionul rusesc şi ce documente o fi dat moscalilor de la noi, de aici, din Bucovina, aceasta nu se ştie şi nici tribunalul n-a putut să afle lucrul acesta, dar atâta s-a dovedit, că Seniuk, de fapt, a fost spion moscălesc, că a stat în relaţiuni de corespondenţă cu oameni din Noua-Suliţă rusească, că făcea adese preumblări peste graniţă, supt pretext că caută pe hoţii fugiţi din Austria, preumblări de care ştiau autorităţile poliţieneşti ale noastre, pe lângă altele, făcute în taină, cu ajutorul unui certificat eliberat de autorităţile moscăleşti. Corespondenţa din Rusia o primea Seniuk prin mijlocirea unei tinere evreice, Fani Ioinovici. Atât Seniuk, cât şi mijlocitoarea Ioinovici, fură aflaţi vinovaţi de-a fi făcut slujbă de spionaj în Bucovina, în favorul Rusiei. Drept aceea, tribunalul i-a condamnat pe amândoi vinovaţii la închisoare grea. Seniuk are să-şi ispăşească vina în criminal, prin decurs de 2 ani, şi evreica Ioinovici are să stea 6 luni închisă. / Cazul spionului Seniuk, ca atare, merită o atenţie, întrucât priveşte siguranţa statului,

[435] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 151

dară, pe de altă parte, el trebuie considerat şi de aceea pentru că spionul în chestie, ca om plătit de stat, îi face slujbă pe bani şi altui stat, şi anume aceluia unde strălucesc nu numai rublele, dar unde îl trăgea şi simpatia. Căci acesta nu e cel dintâi caz unde un ucrainean înclină spre tara moscalului, nu numai cu gândul, ci şi cu fapta. Agentul Seniuk însă n-a fost numai un organ al statului, dar şi persoană de încredere a şefului politic ucrainean, care se girează ca apărător al Austriei faţă de imperiul Rusiei. Acest om, care îi făcea slujbă de agent electoral lui Coco Wassilko, nu se poate, dar, să nu fie un ucrainean veritabil. Ucrainenii, ca totdeauna, vor căuta, şi de astădată, să se lepede de Seniuk, precum s-au lepădat şi de alţii, în momentul când aceştia nu mai au fost în stare să aducă slujbă cauzei lor sau au fost prinşi cu ruble, care, de altfel, le priesc la toţi, cât timp nu află nimeni de ele. Dar după Seniuk vine şi un alt spion ucrainean, de care degeaba ar încerca rutenii să arate căi nu e al lor. E vorba de studentul gimnazial Zapotocki, care chiar a crescut în internatul ucrainean (Bursa Fedkowicza), care e crescut cu mijloacele ucrainene şi în spiritul ucrainean, de care am vorbit în numărul trecut. / Ne vine să ne întrebăm, acuma, ce deosebire s-ar putea face între moscofilii Gerowski-Zurkanowicz etc., ale căror societăţi şi institute de cultură fură desfiinţate de autorităţile austriece, din pricina icoanelor moscăleşti atârnate de păreţi, şi între ucrainenii care se feresc să atârne chipurile moscăleşti de păreţi, dar cu atât mai bine ştiu să-i sălăşluiască în inimile lor. Unii declară pe faţă că sunt aderenţi ai moscalului, cei din urmă strigă în gura mare că sunt buni patrioţi austrieci, însă, cântând „Sce ne umerla ucraina” şi „Ne pora”, lucră în taină pentru moscal (vezi

Seniuk-Zapotocki). De altfel, şi unii şi alţii, bat drumul netezit de rublele ruseşti. Moscofilii pierd terenul de supt picioare, graţie muncii „patriotice” a lui Coco Wassilko, bine remunerată din fondurile de dispoziţie ale guvernului, iar numărul şi puterea celor de felul ăstor mai noi spioni descoperiţi încă nu este cunoscut. Că ei nu vor fi singurii aderenţi ai ţarismului rusesc putem vedea de acolo că fuga fraţilor Gerowski a fost înlesnită de alţi ucraineni, îmbrăcaţi în uniformă împărătească”[436].

1914: „Cele dintâi ciocniri între muscali şi austrieci se dădură la hotarul de miază-noapte al Bucovinei, cam pe la Noua-Suliţă şi pe la Gogolina. Erau mici hărţuieli între patrulele de graniţă, în jurul unui dâmb, numit „Movilele“, dar pentru cernăuţeni, care zi de zi aşteptau cu înfrigurare năvala muscalilor, ele erau adevărate lupte, pe care le comentau cu aprindere pe străzi, prin cafenele, prin redacţiile ziarelor”[437]. „În 6 august 1914, deci, trupele din Bucovina intrau în Basarabia, fiind obligate să se retragă, înainte de 20 august, când trupele ruseşti se puseseră în mişcare, spre graniţa Bucovinei, incendiind, în 22 august, orăşelul de graniţă Noua Suliţă (austriecii puseseră foc la Novo-Seliţa rusească, spulberând o fabrică de cherestea), părăsit de populaţie şi de primarul Marcus, la timp. „Soldaţii ruşi au pus foc oraşului din mai multe părţi… Focul s-a întins repede şi, în curând, limbi uriaşe de flăcări se ridicau la cer. Ardeau toate casele în centrul târgului; străzi întregi erau în

---

[436] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Anul III, Nr. 15 şi 16, Cernăuţi, 20 iulie 1914, pp. 236

[437] Ion Grămadă, *Vremuri de bejenie*, în *Junimea literară*, nr. 1-3/1923

flăcări", consemna, pentru „Adevărul"[438], corespondentul dorohoian Florian, care adăuga: „Noua Suliţă austriacă era un oraş frumos, comercial, cu clădiri moderne, cu străzi drepte, aliniate şi bine pavate". „Bătălia de la Noua Suliţă, începută la orele 6, după-amiaza, şi terminată la orele 3, dimineaţa, între Regimentul Nr. 41 austriac, format numai din români bucovineni, şi armatele ruseşti, formate din infanterie şi „o numeroasă cavalerie". „Şarja cavaleriei ruse a fost hotărâtoare şi Regimentul No. 41, care apăra poziţiunea, s-a retras în dezordine şi completamente decimat din această aprigă luptă… Şarja cazacilor ruşi era înfiorătoare. Ei s-au repezit în mijlocul luptei târziu, în toiul nopţii, cu o furie şi în nişte urlete care au îngrozit pe cei care au asistat la acest crâncen atac"[439]. „Viena, 24 august (K.B.). Atacul unei armate ruseşti de 20.000 de oameni, în partea cea mai mare călăreţi, asupra graniţei Bucovinei a fost respins, lângă Noua Suliţă, cu desăvârşire. Adversarilor li s-au luat sute de prizonieri. Armata lor nebună a lăsat pe câmpul de luptă mult material de război". Acesta e raportul scurt şi cuprinzător, ce l-a dat biroul corespondenţei militare de război despre luptele care s-au purta, duminica trecută, la graniţa Bucovinei, în apropierea Cernăuţului… Pregătirile ce se făceau pe partea noastră adevereau vestea, iar, seara, cumpăna şi-a început urgia. / Trupele Ruşilor, care au intrat fără împotrivirea grănicerilor noştri, retraşi la întărituri, în Noua Suliţă, întâia vitejie ce au isprăvit-o a fost că au dat foc la gară, poştă şi la mai multe case. Locuitorii din Boian începură, pe loc, să părăsească locuinţele, fugind spre Cernăuţi. / De la Cernăuţi, se vedea focul foarte bine.

[438] *Adevărul*, nr. 9848 din 12 august 1914
[439] *Adevărul* din 14 august 1914

Cei slabi de înger – în Cernăuţi sunt foarte mulţi de aceştia – n-au dormit noaptea întreagă. A doua zi, odată cu răsăritul soarelui, întreg oraşul era în picioare. Neliniştea era cumplită, ea a devenit groază, când, aşa, cam pe la 9 ceasuri, dimineaţa, începură a sosi cele dintâi cârduri de trăsuri cu femei, copii şi ceva mâncare, care părăsiră Boianul, Mahalaua, Cotul Ostriţei şi Buda. / Lumea agitată se îngrămădea pe la trăsuri, întrebând mirată: „Ce se întâmplă?". „O început bătaia", răspundeau femeile prin plâns. Ruşii intrară în Boian şi se apropiau spre Mahala. Pe la 10 ceasuri, toloacele oraşului erau pline de trăsuri ţărăneşti. Multe dintre ele, apucară spre Corovia, Ceahor sau Voloca, unde aveau neamuri sau cunoscuţi. Ceilalţi rămâneau în voia întâmplării. De pe dâmburi, se desluşeau înfiorătoarele bubuituri de tunuri, iar cei cu ochi mai buni vedeau focul şrapnelelor şi al granatelor, crăpând pe coasta dintre Boian şi Mahala. Lupta fierbea pe întreaga întindere dintre Boian şi Toporăuţi. / Lumea din Cernăuţi îşi pierdu cumpătul. După masă, pe la 2 ceasuri, sosiră viceprimarul din Cotul Ostriţei Nichita Axani, studentul Ioan Axani, care înlocuieşte pe secretarul comunal, şi un flăcău. Ei au fost cei din urmă care au părăsit Cotul Ostriţei. Ca să-şi aleagă drumul cel mai sigur şi neprimejdios spre Cernăuţi, ei o apucară repede spre Ostriţa, peste şoseaua Boianului, peste câmp. Credeau că Ruşii nu vor fi atât de chiori, ca să-şi îndrepte ghiulelele tocmai peste un câmp, pe care nu se afla nimica. Dar bieţii fugari îşi închipuiau prea mult despre artileria rusească, căci tocmai spre câmpul pe care fugeau ei era îndreptată canonada artileriei ruseşti. Crăpau şrapnelele şi granatele deasupra bălţilor, de se cutremura pământul. Şi pe întreg câmpul nu se afla nimeni, decât

aceşti 3 oameni, care şi ei fugeau, fugeau de înghiţeau cărările. După o groază cumplită, scăpă teafără această armată de 3 oameni, până la Ostriţa, unde se opriră, ca să vadă câmpul lor de luptă, peste care zadarnic zburau ghiulelele de canoane”[440]. „Trupele noastre, între care şi regimente cu flăcăi de ai noştri, şi toţi bărbaţii miliţieni (Landsturm) le-au dat ruşilor, duminică, în 23 august, pe teritoriul de lângă Boian, Rarancea, Mahala, Toporăuţi şi Noua Suliţă o cumplită bătaie. Ruşii erau în număr de 20.000, aproape de două ori mai numeroşi decât ai noştri, dar vrednicia şi vitejia soldaţilor noştri a înfrânt numărul cel mare de ruşi, care au pierdut 800 de prinşi, mai mulţi ofiţeri superiori, 500 de puşti, 100.000 de gloanţe, patru mitraliere, trei care de muniţii şi o mulţime de alte armamente. Dacă între locuitorii din Rarancea nu s-ar fi găsit trădători ticăloşi, desigur că trupele noastre ar fi făcut prizonieri pe toţi cei 20.000 de ruşi. Pe partea ruşilor, sunt o mulţime de morţi şi răniţi; aceştia din urmă au fost aduşi, în mare parte, la Cernăuţi. La câteva zile după această strălucită victorie a românilor noştri, trupele noastre, aflau că s-au zărit nişte ruşi fugari ascunşi, prin păpuşoaie, unde frigeau cartofi şi păpuşoi. Entuziasmul populaţiei din Cernăuţi era de nedescris, la vederea prinşilor, mai ales că cernăuţenii au stat pe dealuri, cu ocheanele la această luptă, dată în ţarina Boianului şi a Mahalalei. De Boian ne leagă şi amintirea altei victorii româneşti, cea a lui Constantin Cantemir asupra regelui polonez Ioan Sobieski, care a fost înfrânt pe acelaşi loc, unde s-a dat, zilele trecute, lupta între ruşi şi trupele

---

[440] *Foaia Poporului* – Cernăuţi, apud *Românul*, IV, nr. 182 din 21 august / 3 septembrie 1914

noastre"[441]. În presa românească, ştirile, rareori confuze şi cu reveniri lămuritoare, în cazul unor erori, se menţiona că, odată cu înaintarea ruşilor în Bucovina, începea şi exodul refugiaţilor bucovineni, iar ministrul român de finanţe, Emil Costinescu, informat fiind despre năvala de „lume din Bucovina", a cerut autorităţilor „să facă toate înlesnirile posibile acestor refugiaţi, permiţându-le trecerea frontierei fără să le perceapă vreo taxă pentru bagaje şi tot ce vor putea aduce cu ei"[442]. De la Rădăuţi-Prut, românii puteau zări cum trec, peste dealul Lipcani, „numeroase vagoane, încărcate cu furaje", apoi s-au auzit şi bubuituri de tun, dinspre Noua Suliţă, semn al altei bătălii între austrieci şi ruşi, în seara zilei de 24 august"[443]. În 27 octombrie vechi 1914, corespondentul dorohoian transmitea că „patrulele ruseşti din apropierea localităţii Boian au observat un tânăr, care nu avea nici 20 de ani, travestit şi care ţinea ceva ascuns sub haină. Arestându-l, l-au dus la comandamentul rus, care, după o cercetare sumară, a putut stabili că băietanul nu este decât un spion austriac, ce asundea, cu atâta grijă, sub haină, 5 bombe cu dinamită". La fel de cusută cu aţă albă este şi povestea spionului arestat lângă Noua Suliţă, care purta straie ţărăneşti, dar s-a dovedit a fi „un jandarm austriac, trimis, de asemenea, în spionaj". Cu câteva zile înainte, fuseseră arestaţi de către români, lângă Mamorniţa, doi ţărani bucovineni, Ilie Badragan şi Mitru Ilie Ştirbu, care aveau două kilograme de dinamită. „Interogaţi, ei au declarat că dinamita le-a fost dată, într-o cutie închisă de lemn, de un

---

[441] *Românul*, IV, nr. 183 din 22 august / 4 septembrie 1914

[442] *Bucovinenii se refugiază în România* – în „Adevărul" din 13 august 1914

[443] *Ce se petrece la frontieră* – în „Adevărul" din 13 august 1914

ţăran necunoscut", apoi au fost băgaţi în arest, la Dorohoi, „pentru contrabandă şi contravenţie la legea paşapoartelor"[444]. „În jurul Cernăuţilor, luptele continuau, după ce ruşii, regrupaţi lângă Zalucze, au încercat să răzbată spre Noua Suliţă, dar, întâlnind trupe austro-ungare, au luat poziţii pe malul drept al Prutului, de unde au început să bombardeze capitala Bucovinei. Un atac al cazacilor dinspre Zucika (Jucica) a fost respins. Veştile despre sacrificii supreme pe câmpul de bătaie încep cu moartea unui ardelean, profesorul Alexandru Bogdan, care s-a prăbuşit la Zunina, în Galiţia, pe 2 noiembrie 1914, lovit de o grenadă, pe când îşi îndemna ostaşii la atac"[445]. Odată cu retragerea austriecilor, locuitorii mai cu stare încercaseră să părăsească Cernăuţii, dar au fost ajunşi de cazacii generalului Laurentieff şi ai colonelului Mihailovici Şehim şi readuşi, prin zăpadă, ger şi viscol, bătuţi cu cnuturile şi ameninţaţi tradiţional ruseşte: „Pohod na Sibir!". Războiul se târâse spre sudul Bucovinei, de unde expedia spre Cernăuţi răniţi şi convoaie de prizonieri, „care imediat sunt trimişi spre Noua Suliţă, urcaţi în trenuri şi expediaţi în fundul Rusiei"[446].

1915: „Ruşii suferă pierderi mari în Bucovina. Bucureşti. Ziarele din Bucureşti primesc, din Burdujeni: În zilele din urmă, s-au dat, lângă pădurea Rarancea, lupte disperate între trupele austro-ungare şi cele ruseşti. Trupele austro-ungare i-au împresurat pe ruşi, făcând mai multe mii de prizonieri şi au capturat 6 mitraliere şi mult material de război. Între Ţureni şi Noua Suliţă s-au dat, de asemenea, lupte mari, în cari Ruşii au fost respinşi. /

---

444 *Adevărul* din 29 octombrie 1914
445 *Viaţa Nouă*, III, nr. 148, 15 nov. n. 1914, p. 4
446 *Adevărul*, 27, nr. 9951, duminică, 23 noiembrie 1914, p. 4

Austro-ungarii ocupă Noua Suliţă. Gara Burdujeni. Un funcţionar vamal din Cernăuţi, sosit la prefectura din Suceava, comunică că, vineri, 27 februarie vechi, noaptea, austro-ungarii au ocupat Noua Suliţă şi teritoriul până la graniţa Basarabiei. Până în prezent, ştirea oficială n-a sosit, încă, la prefectura din Suceava, aşa că dau acestea sub cuvenita rezervă"[447]. „La 23 August 1914, regimentul se lupta, acum, la Rarancea, unde a fost prima luptă pe pământ bucovinean. Duşmanul stătea, atunci, cu mare superioritate numerică, aşa-zicând la porţile Cernăuţilor şi năzuia să înainteze spre oraş. Împreună cu bravii glotaşi, bucovineni îi bătură pe Ruşi şi-i siliră să se retragă, prin Noua Suliţă, pe teritoriul rusesc (adică în Basarabia – n.n.). Regimentul cuceri, atunci, patru mitraliere, făcu mulţi prizonieri şi luă pradă mult material de război"[448]. „Războiul adevărat nu avea să înceapă nici măcar odată cu gerurile cele mari, atunci când trupele ruseşti, aduse, cu trenul, de la Reni, la Noua Suliţă, ocupau poziţii, încă din 4 decembrie 1915, pe aliniamentul Boian-Ţureni, cu intenţia de a năvăli spre Cernăuţi. Trupele austriece, cantonate la Mahala şi la Sadagura, se pregăteau să înfrunte tirurile de artilerie rusească, iar cele cantonate prin partea sudică a Bucovinei au fost retrase[449]. Abia în 4 ianuarie 1916, când ruşii au bombardat vama din Ţureni, începu, cu adevărat, un nou război în ţinuturile bucovinene. Comunicatul oficial rusesc, din 23 decembrie 1915 (5 ianuarie 1916 nou – n.n.), preciza că „luptele din Bucovina devin din ce în ce mai înverşunate, şi armata

---

[447] *Românul*, V, nr. 53, sâmbătă 7/20 martie 1915, pp. 3, 4

[448] *De la regimentul indigen bucovinean*, în *Viaţa Nouă*, IV, nr. 161, din 27 august n. 1915, pp. 1-3

[449] *Adevărul*, 28, nr. 10311, 23 noiembrie 1915, p. 2

rusă, respingând contraatacurile, înaintează mereu spre Cernăuţi. Duşmanul a suferit, în această regiune, mari pierderi, care se urcă la 800 de prizonieri şi un mare număr de răniţi şi morţi, lăsaţi pe câmpul de luptă”[450].

1917: „Luni, în 7 mai, în ziua de Sf. George, s-a încheiat pacea între Puterile Centrale şi România. Pierderile teritoriale ale României sunt destul de însemnate. Ea pierde întreg teritoriul dincolo de Dunăre, împreună cu coasta Mării Negre. Teritoriul bulgar, anexat de România, în urma Păcii de la Bucureşti, 1913, aşadar Dobrogea Nouă, împreună cu Cadrilaterul, trec, îndărăt, sub stăpânirea bulgarilor, mutându-se frontiera către Dobrogea Veche, mai înspre nord, astfel că ea atinge linia Valului lui Traian. Dobrogea Veche, adică teritoriul cuprins între noua frontieră, către Bulgaria, apoi Marea Neagră şi Dunărea, până la braţul Sf. George, intră în stăpânirea Puterilor Centrale, care, la rândul lor, se obligă de a asigura României o cale deschisă comercială înspre Marea Neagră, pe linia Cernavodă-Constanţa. / Înspre Ungaria şi Austria, se fac numai rectificări de frontieră, în scopul de a le asigura pe acestea, trăgând învăţătură din încercările războiului, din punctul de vedere strategic. Astfel, s-a făcut că, de la Turnu Severinului, până la Vatra Dornei, aşadar de-a lungul frontierei Transilvaniei către România, hotarul a fost scoborât, de pe piscurile Carpaţilor, la poalele lor. Această îngustă fâşie de ţară, care încinge, ca un colan de apărare, lungul frontierei Ungariei către România, are o suprafaţă de mai bine de 5.000 kilometri pătraţi, aşadar ceva mai mult decât jumătate din ţara noastră, Bucovina. Populaţia este rară pe acest teritoriu, acoperit de codri seculari, a căror

[450] *Adevărul*, 28, nr. 10342, 24 decembrie 1915, p. 3

valoare reprezintă, astăzi, multe miliarde. / Înspre Bucovina, rectificările de frontieră cuprind un teritoriu de 1.800 kilometri pătraţi. În colţul dinspre Transilvania şi Bucovina, noua frontieră duce, de pe muntele Ceahlău, peste Bistricioara şi muntele Bivol, înspre Cornu Luncii. Ea cuprinde satele Borca, Dragoiasa, Şarul Negri, Şarul Dornei, Arinii, Broşteni, Găineşti ş. a. / Înspre est, noua frontieră o ia, mai în jos de Siret, la punctul numit „La Ţară”, şi duce, peste Cândeşti, dincolo de Herţa, la Lunca, de lângă Noua Suliţă. Localităţile mai însemnate, de pe acest teritoriu, sunt: oraşele Mihăileni şi Herţa, apoi Mamorniţa şi Molniţa. Se aşteaptă ca această rectificare în este va fi întregită prin colţul de nord al Basarabiei, care este Cercul Hotinului, astfel că linia frontului, care duce peste Mihăileni şi Herţa, şi-ar găsi continuarea firească în linia Mămăliga-Hotin. / Teritoriul din est se va alătura numaidecât Bucovinei. Ce se va întâmpla cu pământul din colţul întins, dintre Bucovina şi Transilvania, pare a nu fi încă hotărât. Ar fi însă de dorit ca el să se alăture Bucovinei, cu care-l leagă apa Bistriţei, lanţul munţilor şi, îndeosebi, fiinţa populaţiunii, care este una şi aceeaşi”[451].

1914-1918: Obolul de sânge pentru Bucovina a fost depus de „Sergentul de finanţe, adică vameşul **Titus Bancescul**, Noua Suliță, rănit”[452]; „**Teodor Moroz** a fost, în războiul contra Rusiei, soldat şi se afla, în vremea din urmă, în **Noua Suliţă** Rusească. Acolo ar fi căzut, la 7 august 1914, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se dispune, la cererea soţiei sale, Domnica a lui Todor Moroz, procedura pentru stabilirea morţii celui

---

[451] *Viaţa Nouă*, V, nr. 1, 26 mai n. 1918, p. 7

[452] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

dispărut”[453]; „**Dimitrie a lui Nistor Moroz**, născut la 3 noiembrie 1877, ţăran, cu domiciliul ultim în **Mahala**, a intrat, cu ocazia mobilizării generale, în armata austriacă, în august 1914, a fost greu rănit, într-o luptă lângă Noua Suliţă, şi a fost transportat în spitalul din Cernăuţi. La prima invaziune a ruşilor, a fost dus de aici, la Turkestan, ca prizonier. În tabăra de la Aleaka, în Turkestan, ar fi murit el, în aprilie 1916, de oftică, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Domnica Moroz, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[454]; „**Iosif Rach** a lui Wenzel, născut în anul 1899, în **Cernăuţi**, a fost dus de Ruşi, în Octombrie 1917, cu prilejul retragerii lor, dim-preună cu mai mulţi locuitori din Roşa, în Rusia. În localitatea Gogolina s-a îmbolnăvit şi să fi murit în Octombrie 1917, după cum confirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea lui Wenzel Rach, procedura pentru adeverirea morţii”[455]; „**Teodor a lui Ioan Horbatiuc**, născut la 8 martie 1870, în **Gogolina**, ar fi murit, în toamna anului 1915, la Boian, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea Mariei a lui Toader Horbaniuc, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[456].

1921: „Potrivit dispoziţiunilor art. 12 şi 23 din regulamentul pentru Congresul bisericesc ortodox român

---

[453] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 80, Cernăuţi în 7 Noemvrie nou 1919, pp. 3-12
[454] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 2, Cernăuţi 25 ianuarie nou 1921, pp. 18-21
[455] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 54, Cernăuţi în 13 August nou 1919, pp. 4 şi 5
[456] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 1, Cernăuţi 13 ianuarie nou 1921, pp. 6-10

al Arhidiecezei Bucovinei, convocat, prin înaltul Decret Regal Nr. 2513 din 17 Iunie 1921, pe ziua de 3 Octombrie, la Cernăuţi, se publică următoarea listă a patronilor bisericeşti particulari, de lege drept credincioasă răsăriteană, îndreptăţiţi la alegerea de 6 reprezentanţi pentru acest Congres: **Cercavschi Gavril** şi **Teofil**, Gogolina, compatroni"[457].

NOUREŞTI

(regiunea Cernăuţi, Ucraina).

1632, septembrie 12: Întărit de Alexandru Iliaş voievod postelnicului Apostol Jora, în baza unui zapis de mărturie al boierilor divaniţi, „întru care scrie pentru Velişcu Hăbăşescu, ce a fost pârcălab de Hotin, că picând la grele datorii din slujbele domneşti şi neavând prilej de plată, l-a luat Apostu postelnic pe seama lui, că va da banii în cinci luni de zile şi el, necăutând să dea banii la vade (termen – n. n.), a fugit în Ţara Leşească. Şi apucând domnia pe Apostu postelnic, a plătit toate acele datorii. Şi acum, venind el (Hăbăşescu – n. n.) din Ţara Leşească, l-a apucat Apostu postelnic ca să-i plătească banii. Şi neavând cu ce plăti acea datorie, i-a dat 5 sate pe locul Hotinului, anume satul **Vişănei** (Vişneva, regiunea Cernăuţi, Ucraina), cu 93 vecini şi cu două mori în pârâul Ciucurului, şi satul **Pânceştii** (regiunea Cernăuţi, Ucrai-

---

457 *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 16, Cernăuţi 21 iulie nou 1921, pp. 64-66

na), cu 62 vecini, şi satul **Beşâcaţi** (Bocicăuţi, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi satul **Hlibănoai** (Hlibănoae, regiunea Cernăuţi, Hotin) şi satul **Noureştii** (regiunea Cernăuţi, Hotin) pe Cremăciucu"[458].

NOUREŞTI

(Nuoreşti, azi Noureşti, lângă Coropceni,
comuna Ciorteşti, Iaşi).

1467, septembrie 11: Întărit de Ştefan (cel Mare) voievod mănăstirii Homor, drept danie şi miluire de la Gheorghe Cerbice, maică-sa Feodora şi soră-sa Anişca, „un loc, ca să-şi facă prisacă, adică jumătate parte de la vale ori în poiana din câmpul ce se cheamă **Zlătărenii**, între Vadul sub **Bohotin**, din sus de **Noureşti**"[459].

1639, iulie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Niculcea, feciorul lui Toader Onilă, care „a arătat un dres de la Radul vodă de cumpărătură, ce-a avut tată-său Toader Onilă cumpărătură de la Vasile şi Ştefan feciorii Tudoscăi, nepoţii lui Vasile vătaful, ce-a cumpărat din sat din **Nuoreşti** (Noureşti, lângă Coropceni, comuna Ciorteşti, Iaşi) şi din **Poiana Cârnului** (Poiana, comuna Schitu Duca, Iaşi) a cincea parte, drept 12 taleri bătuţi…

[458] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 208, p. 265
[459] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVI, Iassi 1891, pp. 282-285

şi cu vad de moară pe apa Vasluiului, şi cu loc de prisacă”[460].

1640, iulie 10: Porunca dată de Vasile Lupu voievod căpitanului Mihalce, lui Vasile Burnii şi lui Isac, după ce „s-au jeluit Gavril şi Vasile, nepoţii lui Călmăţui, şi popa Matei din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui) pe Gavril Ion şi pe Ionaşcu, zicând că au trei sate moşii **Nuoreştii** (Noureşti, comuna Ciorteşti, Iaşi), **Criceşti** (Chiriceşti, comuna Micleşti, Vaslui) **Rusenii** (Ruleni, lângă Protopopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui) şi **Poiana Cârnului** (Poiana, comuna Schitu Duca, Iaşi) şi sunt neîmpărţite… să meargă la acele sate şi să socotească cum va fi drept, şi să facă scrisoare”[461].

1644, august 25: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului postelnic Grigorie, care cumpără, cu 100 taleri, de la Mirăuță, Ghinia, Maria și Dochița, fiii lui Pântea medelnicer și de la Iftodi, „cât se va alege partea tatălui lor Pântea din satul **Totoești** (înglobat în Codăești, comuna Codăești, Vaslui), ce este în ținutul Vasluiului”; / de la Loghina, fiica lui Bogza fost logofăt, nepoata lui Purcel, cu 28 de taleri, „partea mamei ei Neacșa, din același sat Totoești, cu vad de moară la râul Vaslui”; / de la Neculcea, fiul lui Onilă, cu 30 taleri, „cât se va alege din același sat mai sus scris și din satul **Nuorești** (Nourești, comuna Ciortești, Iași)”; / de la Cârstea și Vasile, fiii lui Drăguș, cu 50 taleri, „dreapta lor ocină și cumpărătură din jumătatea satului **Miclești** (comuna Miclești, Vaslui), ce se numește **Berindești**, din același ținut, ju-

---

[460] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 193, p. 200

[461] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 392, p. 400

mătate din jumătate din vatră de sat, din câmp și din tot venitul”; / de la Neculai, fiul lui Ștefan Drăguș, cu 68 taleri de argint, „partea tatălui său Ștefan Drăguș din același sat **Berindești**”; / de la Grăjdan, femeia lui și toți frații lor, fiii lui Crăciun, cu 35 taleri, „cât se va alege partea Buhloaei din satul **Miclești**, din vatra satului, din câmp și cu tot venitul”; de la Tiron, cu 25 taleri, „cât se va alege partea Tudoscăi din același sat **Berindești**”; / de la popa Matei, fiul Cernei, nepotul Bâlei, cu 160 galbeni, „tot satul **Ruseni** (comuna Tăcuta, Vaslui), din același ținut, însă cu jumătate de vad de moară și cu moară gata, și cu a patra parte din Poiana Cârnului, din locul **Șerbeștilor** (comuna Ciortești, Iași) în jos, până la șes, pe unde a fost vechiul Vaslui”; / de la popa Platon, cu 15 taleri, „o vie de la **Huși**”; / de la Margine și femeia lui Anesiia, cu 18 taleri, „o falce de vie din același târg **Huși**”[462].

1645, septembrie 28: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Udre şi Isac, după ce „s-au pârât de faţă Vasile Buznă cu Călmăţueştii pentru satul **Noureştii** şi au arătat şi drese de împărţeală, pe unde au avut moşii lor. Şi s-a venit Buznăi jumătate de sat Noureşti, din jos, ce se cheamă acum Corobcina. Şi Călmăţueştilor li s-a venit iar jumătate din satul Noureşti, partea de sus. Iar Buznă a zis că-l opresc Călmăţueştii de la nişte poieni şi intră şi în partea cea de jos, de-i împresoară ocina, iar Călmăţueştii au zis că le este satul hotărât, împărţit în două şi stâlpit. /

[462] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 401, pp. 386, 387

Pentru aceea, să mergi la Noureşti şi să socoteşti cu oameni buni cum vor şti cu sufletele lor”[463].

NOVACĂUŢI

(azi Naslavcea, comuna Naslavcea,
raionul Ocniţa, Moldova).

1635, septembrie 15: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod sulherului Gheorghe Jora, „să aibă a lua de a zecea din **Hlinişte** şi din **Novacăuţi** şi a ţine moară cu tot venitul, până când va plăti feciorul logofătului ce este dator, pentru că sunt puse zălog acele selişti şi are zapis pe 200 ughi, iar dacă va plăti, el va fi în pace”[464].

1643, iulie 2: Gheorghe Ştefan, al treilea logofăt, şi Toma sulgerul şi jupâneasa Eftimie, fata lui Gavril sulger, fac un schimb de moşii, „dând Gheorghe Ştefan satul **Hlineştii** (lângă Naslavcea, judeţul Edineţ, Moldova) şi **Novacăuţii** (azi Naslavcea, judeţul Edineţ, Moldova), la ţinutul Hotinului, iar Toma sulgerul a dat a cincea parte de sat **Şerpeni** (comuna Şerpeni, judeţul Chişinău, Moldova) şi a cincea parte de sat **Pohoceni** (Pogăceni, în satul Popeni, comuna Găgeşti, Vaslui)”[465].

---

[463] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 212, pp. 167, 168
[464] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 237, pp. 282, 283
[465] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 124, p. 125

NOVACI

(înglobat în Duda, comuna Duda-Epureni, Vaslui).

1624, aprilie 14: Întărit de Radul voievod fostului vornic Ionaşco Cehan, care primeşte uric pentru „miluire de la Ştefan Tomşa voievod, satul anume Novaci, ce sunt de ocolul Stănileştilor, în ţinutul Fălciului… el a dat 600 de taleri bătuţi şi doi cai buni în treaba ţării, când s-a dus Enachi Banul la Ţarigrad, în zilele lui Ştefan Tomşa voievod”[466].

1635, martie 10: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului mare vornic Ionaşco Cehan şi lui Duca fost comis, care primesc urice pentru „un sat, anume **Novacii** (înglobat în Duda, comuna Duda-Epureni, Vaslui), ce este în ţinutul Fălciului, care a fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Huşi, Şi au dat 600 taleri de argint lui Ştefan Tomşa voievod, atunci când a mers Enachi Catargiul banul la Ţarigrad pentru nevoia ţării… / o selişte, anume **Stănileştii** (comuna Stănileşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, cu bălţi de peşte şi cu vad de moară la Prut, unde au fost 6 mori domneşti într-o casă… fostă dreaptă domnească, lângă târgul Huşi, dată lui de Barnovschi voievod pentru slujbă credincioasă şi pentru un cal bun, pe care l-a luat de la el şi l-a trimis la craiul unguresc… / alt sat, **Volosenii** (comuna Stănileşti, Vaslui), în ţinutul Fălciului, fost drept domnesc, ascultător de

[466] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 198, pp. 269, 270

ocolul Stănileştilor, dat lui de Ştefan Tomşa pentru 200 ughi şi 6 cai buni, ce s-au dat în slujba ţării… / alt sat, anume **Măicanii** (comuna Lunca Banului, Vaslui) şi **Cerbicani** (comuna Lunca Banului, Vaslui), şi cu bălţi de peşte, anume Căuşul, Alba, Neagra, Pepelea, Cerbicana, Gârla Stâlpului şi Lungul, jumătate, care acest sat Măicani a fost drept domnesc, ascultător de ocolul Stănileştilor, dăruit de Radul Voievod pentru doi cai buni, ce i-a dat în treaba ţării… / o parte din satul **Dolheşti** (lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), care este la obârşia Crasnei, în ţinutul Fălciului, cumpărată de la Păcurar, fiul lui Cozma sulgerel, a cincea parte din a şasea parte, partea Stancăi, cu 60 taleri de argint… / jumătate din satul **Codăeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), partea de jos şi cu vad de moară la Dobrovăţ, de asemenea a cincea parte din cealaltă jumătate din satul Codăeşti, care este în ţinutul Vaslui, cumpărată de la Pântea fost şetrar, fiul Tudorei, pentru 225 ughi… partea de sus a dat-o lui Pântea vara lui Tudora, fiica Anisiei Purceloae, pentru că a plătit capul ginerelui său Dumitru Purcel, pentru o moarte de om, pe care a făcut-o el”[467].

1638, iunie 20: Porunca dată de Vasile Lupu voievod „la toţi mişeii noştri din târg din **Huşi**. Dămu-că ştire de rândul satului **Novacii**, ce a fost de ocolul acelui târg, că a venit boiarinul nostru Cehan ce a fost vornic şi a arătat ispisoc de dare şi miluire de la Ştefan vodă Tomşa, cum i-a miluit lui acel sat şi pentru că a dat bani în treaba ţării şi nişte cai… Pentru aceea, voi să aveţi a-i lăsa iarba toată din hotarul acelui sat, ca să nu o cosiţi; iar de va fi cosită, încă să aveţi a-i da brazde, să-şi strângă fânul… să

---

[467] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 54, pp. 52-56

n-aibă nimeni, de acum, înainte, a mai învălui acel sat, nici hotarul lui să nu-l mai cosească nimeni peste cartea domniei mele”[468].

1639, iunie 17: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului comis Duca, care primeşte ispisoc de întăritură pentru „satul **Novaci**, cu vii şi cu tot venitul, ce este în ţinutul Fălciului, care sat a fost drept domnesc, sub ascultarea târgului nostru Huşul; şi a dat şi a miluit cu acel sat Ştefan Tomşa vodă pe Ionaşco Cehan fost mare vornic şi pe Duca fost comis… pentru că au dat ei 600 taleri bătuţi şi doi cai buni la treaba ţării, când a trimis pe Ianache banul la Ţarigrad… / Deci s-a sculat boierul Ionaşco Cehan, mai înainte de moartea lui şi a dat şi a dăruit jumătate din acel sat Novaci nepoatei sale Zlata, jupâneasa Ducăi comisul”[469].

1901: „Novaci, sat în partea sud-vestică a comunei Duda, plasa Podoleni, judeţul Fălciu, la 4 km de satul de reşedinţă, Duda, situat pe coasta dealului Căcaina, prin valea căruia trece pârâul Răcea (Novaci). Suprafaţa teritoriului e de 1.934 hectare, cu o populaţie de 120 familii sau 497 suflete, din care 80 contribuabili. Are o biserică, fondată pe la 1680. Se presupune a fi făcută de către un cioban, pentru că, la reparațiunea ce i s-a făcut, s-a găsit, sub pragul ușii de la intrare, un băț păstoresc, bine lucrat, în forma obicinuită, şi care băț s-a aşezat iar în locul unde a fost găsit, spre a servi de document, în lipsă de alte dovezi. Biserica e deservită de 1 preot şi 1 dascăl. Proprietatea moşiei, pe care se află satul, este a statului. În

---

468 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 382, p. 371

469 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 151, p. 166

privinţa numirii şi înfiinţării satului, legenda spune că un haiduc, cu numele de Baba Novac, s-a aşezat aici, din vechime, într-o poieniţă din codrul nestrăbătut, ce se află în această localitate, unde a trăit multă vreme; pe lângă el s-au strâns mulţi refugiaţi, care umblau pribegind prin Ţară, de răul tătarilor, şi, sub ocrotirea lui, formând bordeie şi tăindu-se pădurea împrejurul bordeielor, după mortea lui, s-a format satul, dându-i-se numele de Novaci, urmaşi de-ai lui Novac"[470].

NOVACI

(pe Bâc, lângă Căbeşti, Orhei, Moldova).

1739, ianuarie 18: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod spătarului Silion, ca „să fie volnic a chema şi a soroci aici, la Divan, pe Tănasie şi Mihăilă Crudul, pentru pricina ce au pentru moşia Novacii"[471].

1739, ianuarie 30: Ispisoc de judecată de la Grigore Ghica voievod, după ce „s-au pârât de faţă Crudeştii, anume Tănase Crudul, Mihăilă Crudul şi popa Lazor cu Sandul Sălion spătar pentru o bucată de loc din ţinutul Orheiului, ce se numeşte Piticul, zicând Sandul Sălion cum acea bucată de loc este de hotarul său **Novacii**, iar aceşti oameni au dat seamă că este a lor dreaptă moşie, de la părinţii lor, şi tot ei au stăpânit-o şi ar fi fost

---

[470] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul IV, Bucureşti 1901, p. 512

[471] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 208, pp. 207, 208

şi hotărâtă. / Pentru care, nefiind nici o altă dovadă nici la o parte, nici la alta, le-am hotărât ca să-şi afle câte doi oameni de credinţă şi să poată jura, precum mai înainte vreme, pe când a stăpânit Irimica Jora sau Joroae acel sat Movacii, n-au stăpânit ei acea bucată de loc ce se numeşte Piticul, nici au dijmuit-o în hotarul satului Novacilor… şi iată că s-a pus zi, de astăzi, ianuarie 30, până la sfârşitul lui februarie"[472].

1739, martie 5: Ispisoc de judecată de la Grigore Ghica voievod, după „pâra ce au avut Tănase şi Mihăilă, feciorii Crudului şi preotul Lazor şi cu alţi fraţi ai lor cu Sandul, feciorul lui Gavril Sălion spătar, pentru o moşie ce se numeşte Peticul, care este pe apa Bâcului, în ţinutul Orheiului, între Novaci şi între Căbeşti, zicând Sandul, feciorul lui Silion, cum această bucată de loc este în hotarul satului său Novacii, însă numai cu gura a arătat această pricină, iar scrisori sau altă dovadă nimic n-a arătat… c-ar fi stăpânit el sau părinţii lui, sau moşii (bunicii) lui, Irimica Jora sau Joroae acest loc, iar Tănase şi Mihăilă, feciorii Crudului, şi preotul Lazor au jeluit că cp această moşie, Peticul, au stăpânit-o părinţii şi moşii lui Ursul de Bălana tot cu pace până acum, şi de o parte s-au hotărât ei cu Căbeştii, şi de altă parte, cu Novacii lui Silion, şi nimeni alţii pe acel hotar al Peticului nu s-au amestecat şi, măcar că nici ei scrisori n-au avut pe această moşie, zicând că s-au prăpădit, cu oameni martori, megieşi bătrâni, au zis că or dovedi… / Deci, la sorocul ce li s-a pus, au adus Crudeştii doi oameni bătrâni martori, anume pe David Ţarină, moşan din **Căbeşti**, şi Sandul Ghilţa, care aşa au mărturisit cu sufletele lor, că,

---

[472] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 209, pp. 208, 209

de când s-au ridicat ei, niciodată pricină cu Jorăştii n-au avut pentru moşia Peticul, care se hotărăşte cu Căbeştii în partea de sus, ci au apucat stăpânind Crudeşii, zicând că acea moşie le este lor de la Ursul de **Bălan** şi, câteodată, au avut şi pricină cu Crudeştii pentru hotare, iar cu Jorăştii niciodată n-au avut, să zică ei că-i din hotarul Novacilor. Aşijderi şi Sandul Ghilţu a mărturisit că a apucat pe Irimica Jora stăpânind satul Novacii şi-au cumpărat şi dijma de pe hotarul Novacilor de la Irimica Jora, în două veri, şi i-au arătat ispravnicii Jorăi pe unde îmblă locul Novacilor şi, dinspre partea ce se hotărăşte Novacii cu Peticul, i-au arătat numai până în ruptură, care semn se fereşte hotarul Novacilor de către locul Peticului, care aceşti oameni pe mărturia lor au jurat şi înaintea părintelui chir Antonie, mitropolitul şi au primit tot blestemul sfinţiei sale… numai Sandul Silion, poftind el să meargă oamenii şi în biserică şi de iznoavă au mai jurat şi în al doilea rând, cu mâinile pe sfânta evanghelie, pe mărturia lor. / Deci domnia mea le-am dat moşia la stăpânirea lor şi le-am întărit această moşie, ce se numeşte Peticul”[473].

1751, iunie 28: Mărturie de judecată de la Radu Racoviţă vel vornic şi de la Costache Razul hatman, după ce „au venit la judecată Tanasie biv (fost) cămăraş de izvoade, vechil din partea lui Ioniţă Cuze fost mare pitar, cerând de la Vasile, fecioeul Crudului, Pascal, ginerele Crudului şi de la alţi Crudeşti o moşie ce se numeşte Petecul, ce se stăpâneşte de aceşti Crudeşti, zicând Tănasie că Petecul este hotarul satului **Novacii**, ce este pe Bâc, în obârşie, în ţinutul Orheiului, care Novaci sunt ai

---

[473] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 210, pp. 209, 210

Ioniţăi Cuzei pitar, daţi de Sandul Silion călugărul, şi Petic, între Novaci şi între **Căbeşti**, ce sunt pe din sus este, fără de cât au zis că Căbeştii se hotărăsc pe din jos cu Novacii”. / În cele din urmă, se întăreşte şi de către împuterniciţii la a judeca pricina aceasta un mai vechi ispisoc şi se decide „Crudeştii să-şi stăpâneascp Petecul, moşia lor, cu bună pace”[474].

1904: „**Novaci**, sat în judeţul Chişinău, volosti Pârjolteni, aşezat pe partea dreaptă a văii Bâcului, fiind înconjurat de păduri. Are 92 case, cu o populaţie de 817 suflete de ţărani români, care, împreună cu cei din satul Pweticeni (vezi Neticeni), posedă 409 deseatini pământ de împroprietărire. Restul moşiei, atât la Novaci, cât şi la Peticeni, aparţine lui Leonid şi Gheorghe Siţinski. În sat este o şcoală elementară, unde se învaţă numai ruseşte. Edificiul şcoalei este construit de stat”[475].

NUOREŞTI

(sat la Bohotin, lângă Cozia, Iaşi).

1624, iunie 15: Întărit de Radul voievod lui Toader Onilă, care cumpără, cu 12 taleri bătuţi, de la Dronţa, fiica lui Onciul, nepoata lui Onciul, „toată partea ei, cât se va alege, din satul **Micleşti** (comuna Micleşti, Vaslui), din partea de jos”; de la Cârstea, fiul lui Bunai, cu 20 de

---

474 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 222, pp. 224, 225

475 Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 154

taleri bătuţi, „partea lui Berindei din Micleşti, din partea de jos, a patra parte, cu loc de mori în Vaslui şi cu prisacă şi cu fâneţe”; de la Vasile, fiul Todoscăi, nepotul lui Vasile vătah, cu 20 de taleri bătuţi, „a cincea parte din a patra parte din satul **Nuoreşti** (sat la Bohotin, lângă Cozia, Iaşi), cu partea fratelui său Ştefan, şi cu partea din poiana de la Cârnul, şi cu loc de moară în Vaslui şi cu loc de prisacă”[476].

NUSFAIA

(sau Nisfaia, în Bălcăuţi, raionul Briceni, Moldova).

1770-1772: Satul **Bălcăuţii**, ce s-a scos din poşta **Nusfaia**, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[477], **toată suma caselor: 53**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 51. / **Birnici**: Ursache, vornic / Dumitrașcul / Simion, rusul / Simion cel mic / Alecsa, rus / Enache Sava Budianu / Pintelei fiul lui / Mihalache nepotul lui / Dumitrașcul al Brăhoaei / Tănase, cioban / Mihai Birnicul / Ion Mânzatul / Mihai Birnicul / Ion Mânzatul / Simion Mânzatul / Deli Ion / Iuzco, rusul / Pavel fratele lui Grigore / Grigore al lui Gheorghiță / Ion Budianul / Toader Flueraș / Vasile cumnat Fluerașului / Mărdare / Ștefan Plop / Sofrone / Vasile, rus / Vasile al Chiricăi / Andrei, rus / Lupul al

---

[476] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 213, pp. 283, 284

[477] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 169

prisăcăriții / Gavril, cojocar / Vasile Hârgău, rus / Sandul al Gheorghițoae / Hrihor, rus / Ștefan fiul lui Chirilă / Anton, rusul / Costantin, dulgheriu / Toma fiul lui Gheorghițoae / Tănase fost vătăman / Dumitrașcul, panțir / Tudose fiul lui Gheorghițoae / Grigoraș Cucundia / Acsinte Cucundia / Ion, vătăman / Gheorghe, crâșmar / Toader Brumă / Ion Bălan, văcar / Toader al Sofroniei / Ursache fiul Gheorghițoaei / Gheorghe, bărbieriul / Mihai, rus /Ion Golia. // **Rufeturi:** Popa Ștefan / Macsim, dascăl.

1770-1772: Satul **Nisfaia**,ce ţine poştă, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[478], **toată suma caselor: 22**. Scădere rufeturi 22: 1 popă, 21 poştaşi. / **Poştaşi**: Dumitru socru potropopului / Gheorghe fratele lui / Tănase, priș (vine) din Marșăniță / Petre Nicoriță / Iacob fiul lui Nichifor / Gheorghe Rogojină / Mihai fiul lui Tudose / Dumitru, ciobanul / Gheorghe, rotar / Vasile / Tănase fiul lui Vasile / Nicolae, rus / Vasile Bălan / Ștefan, cibotariul / Leon cumnat lui Bălan / Nicolae fratele vornicului / Tănase, vornic / Nichifor, butnar / Grigore al pisăriței / Tudose Fățul / Ștefan Huzunul. // **Preoți:** Popa Ion.

1770-1772: Satul **Stănileştii**, la fe, poştaşi la **Nusfaia**, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[479], **toată suma caselor: 65**. Scădere rufeturi 65: 65 poştaşi. / **Poştaşi**: Vasile Lungul / Ion Toclatău / Andronache Cazacul / Iftode socru lui Andronache / Macovei Cacia / Toader Hujuzu / Ion fiul

[478] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 171
[479] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 171, 172

Iacoboaei / Grigore al butnăriții / Costandin Biholianul / Nichifor / Calistru / Hiloti / Pavel nepot Românesei / Ursache fiul Nicoriții / Toader Chilianul / Ion Căruntul / Ion fiul Mitroaei / Grigoraș fiul lui Pavel / Ștefan fiul butnariului / Tudose, nisfoianul / Lupașcu, vornic / Petre fiul lui Ion / Ion fiul lui Stahe / Ioniță fiul lui Mihalache Mistrianul / Ursul cumnatul lui / Ion Cuțuluc / Grigoraș Crișcanul / Ion fiul lui Mărdare / Costașcu fratele olariului / Andrei, lipcanul / Acsănte, olariul / Pătrașcul fiul Păsătoaei / Iftimie, ungurianul / Toader, ungurianul / Ion Bahor / Ostahe / Toader Popihornu / Lupul Vrăjitoriul / Gavril Japcă / Costin Ghiugiu / Timofte Martin / Grigoraș Șahăn / Trohin / Ștefan Huzun / Toader fratele olariului / Ursul Serabi / Matei, rus / Iacob al lui Matei / Costandin Raba / Dămian, butnariul / Roman fiul lui Năzărciuc / Andrei, ungurianul / Gheorghe fiul rotariului / Costandin fiul rotariului / Grigoraș fiul lui Irimia / Ion Tutuliac / Simion Leicuță / Ștefan fiul lui Irimia / Irimia, vătăman / Acsănti Negru / Lupul Peșterece / Toader, cojocariul / Onofrei Nicoriță / Costandin Nicoriță / Petre Nicoriță.

Cuprins:

Numele moldoveneşti, cu excepţia celor de provenienţă urbană, care vizează ocupaţii, fac trimitere directă la aşezarea de obârşie a unui neam sau a altuia, aceste nume, sau porecle, cum li se zicea în vechime, fiind primite şi asumate abia după abandonarea obârşiei, cu excepţia liderilor obşteşti, care primeau numele aşezării şi în timpul reprezentării intereselor obştii în relaţiile cu autorităţilor.

Nume-porecle precum Medeleanu, Siminiceanu, Suceveanu, Eşanu, Movileanu, Bosânceanu, Bârlădeanu etc. sunt, totuşi, dublate, în unele cazuri, de numele nealterat al aşezării, multe familii primind integral şi neadaptat numele satului de obârşie, cum s-a întâmplat în cazul familiilor-satelor Bâra, Blaga, Blândul (în Nadişa), Corbu, Cornea, Covei, Duda, Macri, Mălăiele, Manta, Spulber (lângă Nereju), Stângaciu, Tomozei etc.